Vlaams Parlement

1654 (2017-2018) – Nr. 1
ingediend op 6 juli 2018 (2017-2018)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet

verzendcode: LEE

INHOUD

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet van 14 juli 2017 65

Advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt 83

Voorontwerp van decreet van 24 november 2017..... 107

Advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer 133

Voorontwerp van decreet van 9 februari 2018 149

Advies van de Raad van State van 20 maart 2018..... 179

Voorontwerp van decreet van 18 mei 2018 203

Advies van de Raad van State van 21 juni 2018..... 235

Ontwerp van decreet..... 245

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit ontwerp van decreet wijzigt het Energiedecreet van 8 mei 2009 met het oog op de organisatie van de uitrol en het beheer van digitale meters in Vlaanderen en de daaruit vloeiende data.

Ten eerste wordt de regelgeving aangepast aan de introductie van de databeheerder. Er wordt een nieuwe procedure beschreven met voorwaarden die vervuld moeten zijn tot aanwijzing en beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder. Ook de taken van de netbeheerder worden aangepast zodat hier ook de plaatsing en beheer van digitale meters onder valt en het aflezen van de meter als taak wordt geschrapt. Er worden een limitatieve lijst van taken opgenomen voor de databeheerder en strategische en vertrouwelijke aangelegenheden gedefinieerd waarvoor de databeheerder beroep moet doen op eigen personeel en middelen voor beslissingen hierover. Er wordt voorzien dat de databeheerder de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken niet kan gebruiken om commerciële diensten aan te bieden. Er wordt voorzien in een schadevergoeding door de databeheerder bij inbreuk in verband met gegevens en een administratieve sanctie door de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) voor zij die de verkregen gegevens aanwenden op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit ontwerp van decreet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten.

Ten tweede wordt voor bestaande en nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die worden geïnstalleerd tot en met 31 december 2020 voorzien in het recht op de compensatieregeling verbonden aan de terugdraaiende teller gedurende 15 jaar te rekenen vanaf het moment van de indienstname van de installatie. Dit recht blijft zelfs indien de termijn van 15 jaar verstrijkt.

Voor nieuwe zonne-energie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021 wordt in een alternatief compenserend systeem voorzien.

Voorts bevat het ontwerp van decreet drie aanpassingen met betrekking tot de ondersteuning via groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten:
– het invoegen van een maximaal steunvolume naast een maximale steunduur, voor nieuwe installaties en nieuwe verlengingsaanvragen;
– het niet toekennen van steun (groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten) tijdens periodes met negatieve prijzen (zowel voor installaties met startdatum voor dan wel vanaf 1 januari 2013). Dit geeft mede uitvoering aan Europese staatssteuneisen;
– er wordt een aanpassing doorgevoerd aan de inleverbaarheid van certificaten bij verlengingen van biomassacentrales.

Tot slot voegt dit ontwerp van decreet ook een uitzondering in met betrekking tot de strafbaarstelling in het Energiedecreet van leveranciers die geen leveringsvergunning van de VREG hebben.

2. Situering

Tegen 2020 moet 20% van de verbruikte energie in Europa groene energie zijn. Tegen 2030 wordt er gemikt op 32%. Dit is een engagement waar Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid in opneemt. Om deze doelstellingen te behalen is de omslag naar een decentraal energiesysteem essentieel.

Traditioneel wordt elektriciteit vervoerd vanuit een centraal energiesysteem. Dit is een energiesysteem gekenmerkt door grote, centraal gelegen productie-installaties, zoals bijvoorbeeld een kolen- of kerncentrale die in energie voorziet tot bij de eindafnemer. Hierbij is er in principe enkel nood aan eenrichtingsverkeer op het elektriciteitsnet. Door het beperkt aantal productie-installaties en het eenrichtingsverkeer is het relatief eenvoudig om de 'stroom' te regelen.

Productie van elektriciteit op basis van hernieuwbare bronnen zoals zonne-energie en windenergie wordt daarentegen 'decentrale productie' genoemd. Decentrale energieproductie wordt gekenmerkt door installaties die worden ingeplant op die plaatsen waar het potentieel het grootst is. Dit hoeft niet noodzakelijk op een 'centrale plaats' te zijn, maar kan daarentegen op verschillende locaties.

De huidige distributienetten zijn niet opgebouwd vanuit het concept van decentrale productie. Deze productie bevindt zich vaak niet in de buurt van voldoende afnemers en er is een noodzaak aan tweerichtingsverkeer. Daarbij komt nog dat de productie van wind en zon niet constant is. Hierdoor zou de betrouwbaarheid van het net in het gedrang kunnen komen en in extremis de stroomtoevoer onderbroken kunnen worden.

Vlaanderen heeft nood aan een transitie naar een decentraal energiesysteem. De digitale meter is een cruciale bouwsteen voor deze transitie. Een efficiënt beheer van dit energiesysteem vraagt dan ook een veelomvattende set data. Om er voor te zorgen dat investeringen in het net op een zo efficiënt mogelijke manier gebeuren moeten we kunnen 'meten' waar de problemen zich dreigen voor te doen. Dit geeft ook de mogelijkheid om snel te kunnen ingrijpen voordat de problemen zich daadwerkelijk voordoen, onafhankelijk van investeringen of in afwachting van investeringen. Verder zal actieve vraagsturing nodig zijn om optimaal gebruik te maken van het wisselende aanbod van groene stroom. Hierdoor kunnen stromen die op verschillende plaatsen en in verschillende grootte ontstaan, geregeld worden. Door de technologische vooruitgang op het vlak van metering bieden er zich nieuwe kansen aan om de marktwerking en de dienstverlening aan de klanten te verbeteren, zoals bijvoorbeeld een beter inzicht in eigen verbruik.

Sinds oktober 2012 lopen er in Vlaanderen grootschalige proefprojecten inzake nieuwe digitale elektriciteits- en aardgasmeters. In totaal werden al 41.000 meters geplaatst op verschillende plaatsen in Vlaanderen, gespreid over landelijk en stedelijk gebied, zowel in individuele woningen als in appartementsgebouwen.

3. Regelgevend kader

De Europese richtlijnen met betrekking tot elektriciteits- en gasmarkten en de richtlijn Energie-efficiëntie besteden veelvuldig aandacht aan digitale (slimme) meters. Dit is nog meer het geval in de nieuwe ontwerprichtlijnen uit het 'Clean Energy for All Europeans-pakket' dat de Europese Commissie op 30 november 2016 publiceerde.

Het Vlaams regeerakkoord (2014-2019) stelt uitdrukkelijk: "In de toekomst moeten gezinnen de mogelijkheid krijgen om hun vraag aan te passen volgens de kost van energie op verschillende tijdstippen van de dag.".

De beleidsnota Energie 2014-2019 stelt ter zake: "Flexibiliteit, zowel van de aanbodzijde (productie) als aan de vraagzijde wordt een sleutelelement voor de regeling van toegang tot het net. Flexibele netgebruikers kunnen de marktspelers diensten aanbieden om congestie te voorkomen of voor de ondersteuning van het systeemevenwicht. Anderzijds kan de uitbouw van een slim net de totale kost van het productiepark reduceren door eindafnemers actief te laten participeren in de markt (bijvoorbeeld via dynamische prijssignalen). Hiertoe voorzien we de nodige maatregelen voor producenten, leveranciers, netbeheerders, aggregratoren en afnemers opdat flexibiliteit maximaal ingezet en gevaloriseerd kan worden.

De mechanische meters (de zogenaamde Ferrarismeters) zullen in de nabije toekomst niet meer worden aangeboden door meterleveranciers en moeten bijgevolg vervangen worden op het einde van hun levensduur. De technologische vooruitgang op het vlak van metering biedt kansen om de marktwerking en de dienstverlening aan de klanten te verbeteren, met name via een slimme meter.

Sinds oktober 2012 lopen er in Vlaanderen grootschalige proefprojecten inzake nieuwe slimme elektriciteits- en aardgasmeters. In totaal werden al 41.000 meters geplaatst op verschillende plaatsen in Vlaanderen, gespreid over landelijk en stedelijk gebied, zowel in individuele woningen als in appartementsgebouwen.

Er wordt geëvalueerd voor welke verbruikssegmenten de introductie van slimme meters te verantwoorden is, bijvoorbeeld kleine prosumenten. In uitvoering van de richtlijn Energie-efficiëntie zal bekeken worden hoe de uitrol van slimme meters dient te gebeuren zowel in nieuwbouwwoning als bij een ingrijpende renovatie. Ook bij een vervanging van een bestaande elektriciteits- of aardgasmeter kan best direct een slimme meter geplaatst worden.".

4. Inhoud

De doelstellingen bij de uitrol van de digitale meter in Vlaanderen zijn meervoudig.

Ten eerste is de uitrol van de digitale meter de cruciale basis voor de transitie naar het decentrale energiesysteem. De digitale meter faciliteert dus het decentrale net, de lokale productie, flexibiliteit, opslag, het gebruik van elektrische voertuigen enzovoort. Een efficiënt beheer van dit energiesysteem vraagt een veelomvattende set data. Weten wordt ondersteund door meten en daarom zijn dergelijke meetinstrumenten noodzakelijk om decentrale energieproductie te combineren met een efficiënt en effectief netbeheer, met andere woorden om netflexibiliteit en -stabiliteit te faciliteren. Zonder digitale meter is het quasi onmogelijk om vraagsturing, time-of-use prijzen en tarieven bijvoorbeeld op basis van piekverbruik mogelijk te maken. Bovendien blijkt duidelijk uit de kost- en batenanalyse uitgevoerd door de VREG dat dit zonder de digitale meter ook veel meer kostenintensief is.

Ten tweede kan Vlaanderen door de uitrol inzetten op nog meer decentrale productie van groene energie en wordt deze productie tegelijkertijd gefaciliteerd.

Ten derde biedt de digitale meter voordelen voor budgetmeterklanten. Aangezien de budgetmeterfunctionaliteit kan ingezet worden bij iedere digitale meter is er geen nood meer aan een afzonderlijke (dure) budgetmeter. Bovendien laat de digitale meter een betere begeleiding van de klant toe bij opbouw van schuld of hoog verbruik.

Ten vierde maakt de digitale meter het mogelijk voor iedere eindafnemer om op een efficiënte manier met zijn energiegebruik om te kunnen gaan, door middel van inzicht en gewaarwording van het energieverbruik enerzijds en een daaraan aangepast verbruik anderzijds. Er zijn uiteenlopende ervaringen op het vlak van energiebesparing door een digitale meter. De manier waarop feedback aan de net-

gebruiker gegeven wordt, lijkt hierin cruciaal te zijn. De netgebruiker krijgt beter inzicht in zijn energieverbruik, staat dus minder voor verrassingen.

Ten vijfde zullen betere en meer precieze data het mogelijk maken om op een betere manier aan fraudebestrijding te doen.

Ten zesde kan er zich in Vlaanderen een nieuwe sector ontwikkelen met tal van commerciële initiatieven in de nieuwe markt van energiediensten. De uitrol van digitale meters is ook de meest natuurlijke weg en kadert binnen een algemene digitalisering. In ons dagdagelijks leven wordt alles al digitaal: telefoon, televisie, radio, auto enzovoort en dus ook de gas- en elektriciteitsmeter. Niet meegaan in de digitalisering van de maatschappij is een keuze die niet is vol te houden. Temeer omdat in de nabije toekomst de vroegere elektromechanische Ferrarismeter niet meer zal worden aangeboden door meterleveranciers, waardoor de digitale meter ook de enige optie is.

Tot slot zet, zoals hoger vermeld, de Europese regelgeving alle lidstaten aan om digitale meters uit te rollen. Het nieuwe Winterpakket van de Europese Commissie benadrukt dat consumenten betere informatie verdienen, meer mogelijkheden moeten hebben om deel te nemen aan de energiemarkt en meer controle moeten krijgen over hun energiekosten. De ontwerprichtlijn inzake gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit stelt duidelijk dat wanneer de ingebruikname van slimme meters positief wordt beoordeeld, minstens 80% van de eindafnemers moet worden voorzien van deze slimme meetsystemen.

Dit ontwerp van decreet wil de noodzakelijke rechtsbasis scheppen voor de uitrol van digitale meters en de verantwoordelijke actoren aanduiden die hierin een rol moeten opnemen. In de volgende fase zullen de precieze modaliteiten van de uitrol verder via een wijzigingsbesluit geregeld worden. Het gaat dan onder meer om: de voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen; nadere modaliteiten van de taken van de databeheerder; bijkomende situaties waarin een digitale meter wordt geplaatst; voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen enzovoort.

B. Adviezen

1. Advies van de VREG

Op 29 augustus 2017 bracht de VREG advies uit over het ontwerp van decreet Digitale Meters. De belangrijkste punten uit dat advies worden hierna aangehaald en besproken. Het advies bouwt voort op de gemaakte analyse van het concept databeheerder in het advies ADV-2017-02 over de conceptnota Digitale Meters.

Ten eerste bespreekt de VREG de bevoegdheid inzake datatarieven. Het ontwerp van decreet voert een tarifair kader in voor het databeheer van energiemarktprocessen en maakt de VREG bevoegd voor de regulering van de databeheertarieven in het Vlaamse Gewest. De VREG is van mening dat dit aansluit bij zijn huidige bevoegdheden inzake de tariefregulering van de Vlaamse distributienetten.

De VREG merkt op dat volgens het ontwerp van decreet het databeheer een aparte taak is los van het netbeheer en dat dit geen deel uitmaakt van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. De rol van de VREG is volgens het ontwerp dan ook beperkt tot toezicht op en uitvoering van de door de decreetgever en de Vlaamse Regering vastgestelde vereisten. De VREG stelt in dit kader vast dat voor de regulering van het databeheer dezelfde redenering aangenomen wordt als voor de regulering van de warmte- en koudenetten. De regulator vindt deze tweedeling in zijn takenpakket, en dus in zijn onafhankelijkheid, niet logisch. Volgens het advies kan de regulator ofwel zijn taken uitvoeren in alle onafhankelijkheid in lijn met de Europese richtlijnen, ofwel is de regulator niet onafhankelijk.

De Vlaamse Regering meent dat er wel degelijk een dergelijke tweewegenleer mogelijk is. Het is immers niet omdat de VREG aangesteld is als onafhankelijk regulator voor het distributienetbeheer, dat het onmogelijk zou zijn om daarnaast ook toezicht te houden op het databeheer en uitvoering te geven aan de vereisten zoals opgenomen in het ontwerp van decreet. Het databeheer is een taak die onlosmakelijk verbonden is met het distributienet, maar het is een aparte taak naast de taak van het netbeheer. Bovendien, zoals de VREG terecht aangeeft, maakt het databeheer immers geen deel uit van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. Zoals de Raad van State reeds eerder stelde moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld, en de zaken die dat niet zijn (cfr. warmte)[1]. Dezelfde redenering is ook hier van toepassing. Dit maakt dat de decreetgever de vrijheid heeft om in deze op een meer sturende manier op te treden.

Verder verstaat de VREG uit het ontwerp van decreet dat de databeheerder een distributienetbeheerder moet zijn. De rol van databeheerder wordt één van de rollen van de distributienetbeheerder, maar databeheer wordt niet opgenomen in het takenpakket van de distributienetbeheerder. De rol van databeheerder wordt geëxpliciteerd en via een specifieke voorwaarde (artikel 13, §2, 5°) wordt ervoor gezorgd dat enkel een distributienetbeheerder deze rol kan opnemen. De VREG wijst er op dat hieruit zou kunnen volgen dat er elf databeheerders actief zullen zijn, één per werkgebied, wat ook betekent dat er elf verschillende datatarieflijsten zullen zijn. In het advies wordt een alternatief voorgesteld dat het databeheer onderbrengt in het takenpakket van de distributienetbeheerders. Op die manier zouden de kosten voor het databeheer vertaald worden naar distributienettarieven.

De bezorgdheden in verband met het bestaan van verschillende datatarieflijsten worden gedeeld, maar dit is niet de correcte lezing van het ontwerp van decreet. Het ontwerp van decreet kan en moet echter zo gelezen worden dat er één netbeheerder (een rechtspersoon volgens het ontwerp van decreet) wordt aangeduid als databeheerder die hiervoor een beroep kan doen op een werkmaatschappij. Het decreet is geschreven met het vooruitzicht van de aangekondigde fusie tussen Eandis en Infrax tot Fluvius. Dit wordt zo verduidelijkt in het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting. De uniciteit van tarieven binnen het Vlaamse grondgebied is dan ook het logische gevolg.

De richtsnoeren inzake databeheertarieven bij de vaststelling van de tariefmethodologie worden in het advies onderzocht. De VREG meent dat sommige richtsnoeren meer zijn dan richtsnoeren van beleidsaard met een algemeen karakter en als directe instructies kunnen worden bestempeld. Zoals hierboven reeds uitgelegd, moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld en de zaken die dat niet zijn (cfr. warmte).

Verder is de VREG van mening dat er nog een aantal wijzigingen moet worden doorgevoerd aan het begrippenapparaat van het Energiedecreet. Concreet gaat het over de definitie van de digitale meter en de noodzaak om ook de andere elektronische meters (Automatic Meter Reading (AMR)-meters) te definiëren.

Een advies dat werd gevolgd. Ook databeheerder en submeter werden in het ontwerp van decreet gedefinieerd. De definitie van tariefdrager werd uitgebreid voor het databeheer. Ook het advies om technische, relationele en meetgegevens te definiëren werd gevolgd.

[1] RvS, 30 november 2016, advies nr. 60.294/3.

Inzake persoonsgegevens adviseert de VREG dat rekening gehouden moet worden met de principes vastgelegd in de algemene verordening gegevensbescherming (hierna AVG).

Dit was vanzelfsprekend het uitgangspunt bij de opmaak van het ontwerp van decreet, maar het ontwerp van decreet werd waar nodig op deze punten verduidelijkt. Zo wordt in deze aangepaste versie van het ontwerp van decreet op verschillende plaatsen veel explicieter rekening gehouden met de AVG. Als belangrijkste voorbeeld werd in de memorie van toelichting een duidelijk overzicht opgenomen van welke partijen verwerkingsverantwoordelijke zijn voor de verwerking van welbepaalde persoonsgegevens. Er werd ook opgelijst welke partijen toegang kunnen krijgen tot welke gegevens en onder welke voorwaarden. Wat betreft het Energiedecreet wordt er verwezen naar de desbetreffende artikels. Verder werd een delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering voor het vastleggen van de voorwaarden voor een uitgebreide en toegankelijke tabel om het nodige inzicht te verschaffen aan de betrokkene over het gebruik van zijn gegevens.

In het advies over de conceptnota Digitale Meters ging de VREG al in op de voorgestelde overgangsregeling voor prosumenten. De regulator is van mening dat afname- en injectievolumes apart in de marktprocessen moeten worden meegenomen en dat de prosument via andere kanalen vergoed moet worden voor het gederfde financiële voordeel van de compensatieregeling verbonden aan de terugdraaiende teller. De VREG heeft verder vragen over het al dan niet bevoegd zijn van de Vlaamse regelgever om compensatie toe te kennen voor alle componenten die vandaag via de technische compensatie worden verrekend.

Het advies van de VREG op de conceptnota werd reeds uitvoerig besproken in de nota aan de Vlaamse Regering bij de principiële goedkeuring. De belangrijkste elementen met betrekking tot de overgangsmaatregel worden hieronder opnieuw herhaald.

Er werd geargumenteerd dat het in rekening brengen van de injectie bij de afname wel een verworven recht is van de consument. Hoewel inderdaad enkel het recht op een aangepaste meetinstallatie wordt toegekend in het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (hierna TRDE), kan dit geïnterpreteerd worden als een bewuste keuze. Op het moment van goedkeuren van de laatste versie van dit reglement (8 januari 2016) waren verschillende type meters in gebruik bij de distributienetbeheerders (bijvoorbeeld Ferrarismeters die terug kunnen draaien, Ferrarismeters die niet terug kunnen draaien, bidirectionele meters, slimme meters enzovoort). Toch heeft elke elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA het recht om de meetinstallatie te laten aanpassen zodat de injectie van elektriciteit in rekening kan gebracht worden met de afname. Hoewel het systeem van compensatie voortvloeit uit de technische onmogelijkheid van de meetinrichting om de werkelijke afname te bepalen, is dit slechts het geval bij één type meter. Het TRDE is echter in deze zeer duidelijk: iedere elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA heeft het recht op dit specifiek type meter en bijgevolg dus ook op de verrekening van de injectie met de afname. Dit recht staat los van de initieel geplaatste meetinrichting, die eventueel wel de werkelijke afname in rekening kan brengen.

Hieruit vloeit dan ook de noodzaak om de prosument niet abrupt dit recht te ontnemen maar een billijke transitieperiode in te stellen. Deze technische compensatie is een overgangsmaatregel genomen om de investeringszekerheid van de prosumenten die in het verleden in dergelijke decentrale productie-installaties, met name in zonnepanelen maar niet beperkt tot, hebben geïnvesteerd niet aan te tasten. Voor elke installatie geïnstalleerd tot en met 31 december 2020 loopt dit recht af vijftien jaar na indienstname van de installatie.

Verder kan gesteld worden dat de voorgestelde compensatieregeling slechts een beperkte invloed zal hebben op de ontwikkeling van nieuwe diensten en technologieën op de energiemarkt, net gelet op het feit dat de termijn van vijftien jaar begint te lopen vanaf het moment van indienstname van de decentrale productie-installatie. Dit betekent dat de eerste installaties hun recht op compensatie zullen verliezen kort na de plaatsing van de digitale meter. Tussen vijf en acht jaar na de invoering van de digitale meter zal reeds het grootste deel van de bestaande decentrale productie-installaties geen gebruikmaken van de compensatieregeling en dus de nood aan nieuwe diensten en technologieën verder activeren.

Dit zorgt er dus voor dat voor de grootste groep prosumenten op relatief korte termijn de nadelige effecten die de VREG opsomde in zijn advies op de conceptnota zullen verdwijnen en deze nadelen dus niet opwegen ten opzichte van de grote rechtsonzekerheid die zou ontstaan bij het onmiddellijk verdwijnen van het recht op compensatie. Bovendien zou dit het investeringsklimaat voor prosumenten en dus de noodzakelijke investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie een disproportionele slag toebrengen. Omwille van de uitvoering gegeven aan de Europese richtlijnen met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkten is in Vlaanderen het bepalen van de tariefmethodologie een bevoegdheid van de VREG (derde energiepakket, artikel 37, richtlijn 2009/71/EG respectievelijk artikel 41.1, a), richtlijn 2009/73/EG). Gelet op voorgaande en het feit dat de nood aan kostenreflectieve tarieven op heden al opgevangen wordt door het prosumententarief (en de businesscase nagenoeg geen bijkomende impact kan ondervinden), worden de distributienettarieven uitgezonderd van de compensatiemaatregeling en de overgangsperiode.

De VREG benadrukt in zijn advies dat een aantal componenten van de energiefactuur (btw, federale bijdrage enzovoort) niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse regelgever behoren maar dat deze wel geïmpacteerd worden door de beleidskeuze in verband met compensatie. De Vlaamse Regering is hiervan niet overtuigd gezien het vaststellen van technische regels met betrekking tot de werking van het distributienet (conform artikel 6, §1, VII, eerste lid, a) en b), bijzondere wet tot hervorming der instellingen BWHI) wel degelijk tot de gewestbevoegdheden behoort.

Volgens de VREG kan het ontwerp van decreet geïnterpreteerd worden als een verbod om het principe van 'valorisatie van injectie' toe te passen en dit kan volgens de regulator niet de bedoeling zijn.

Er wordt op gewezen dat vanaf de nieuwe marktafspraken (Market Implementation Guide – MIG 6) de overproductie van een prosument immers zal geïdentificeerd worden in de allocatie waardoor de prosument hiervoor een vergoeding kan ontvangen (valorisatie van injectie). Indien door de prosument gekozen wordt voor het behoud van de terugdraaiende teller gedurende vijftien jaar kan, indien meer elektriciteit geïnjecteerd wordt dan afgenomen, dat overblijvende deel van de injectie voor deze installaties en gedurende vijftien jaar inderdaad niet gevaloriseerd worden. Het is echter wel zo dat elke prosument met productie-installaties van zonne-energie geïnstalleerd tot 1 januari 2021 te allen tijde ervoor kan kiezen om over te stappen in het in het decreet voorziene nieuwe alternatieve compenserende systeem. Dit systeem is gebouwd op de mogelijkheden die de nieuwe marktafspraken bieden en dit inclusief de mogelijkheid om injectie te valoriseren.

Ten slotte wijst het advies op de impact van het ontwerp van decreet op de taken van de VREG en het feit dat in de nodige middelen hiervoor moet voorzien worden. De VREG geeft aan dat deze taken niet zonder meer opgenomen kunnen worden met de huidige mensen en middelen. Er wordt evenwel opgemerkt dat de middelen van de VREG worden verhoogd en dit tot 6,2 miljoen euro. Dit zal gebeuren via een amendement op het decreet houdende wijziging van het Energiedecreet

van 8 mei 2009, wat betreft de aanpassing van de groenestroomdoelstellingen, de wkk-doelstellingen en de energieheffing (wkk: warmte-krachtkoppeling).

2. Advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna CBPL) werd op 27 november 2017 om advies gevraagd en bracht op 17 januari 2018 advies uit. De belangrijkste punten uit dat advies worden hierna aangehaald en besproken.

De CBPL start haar advies met het vestigen van de aandacht op het feit dat recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens werd uitgevaardigd. De algemene verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming of AVG) wordt automatisch van toepassing vanaf 25 mei 2018. De CBPL beveelt aan om nu reeds op de teksten te anticiperen hetgeen ze in haar advies doet maar hetgeen ook al gebeurd was in het ontwerp van decreet dat voor advies werd voorgelegd.

In haar advies neemt de CBPL akte van de verschillende elementen die in het ontwerp van decreet aanwezig zijn die tot doel hebben om de overeenstemming met de AVG te verzekeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om definities, aanduiden verwerkingsverantwoordelijken, toepassing van risicogebaseerde aanpak, aanvullende informatie voor de betrokkene bij de plaatsing van de digitale meter, toepassing van een gedragscode enzovoort. Zoals in het advies aangehaald ontslaat dit de verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers niet van andere verplichtingen die uit de AVG volgen maar niet in het decreet zijn opgenomen of verder uitgewerkt.

De CBPL stelt vast dat aan een eerdere opmerking van haar met betrekking tot het voorzien in een afdoende wettelijke basis voor de verplichte plaatsing van digitale meters met daaruit volgende persoonlijke gegevensstromen werd voldaan. Het ontwerp van decreet voorziet in drie categorieën van persoonsgegevens, het omschrijft de partijen aan wie de databeheerder gegevens kan overmaken, de doeleinden zijn vermeld waarvoor gegevens gebruikt zouden kunnen worden, er is een onderscheid tussen primaire en afgeleide categorieën van persoonsgegevens, er is een verduidelijking welke persoonsgegevens de distributienetbeheerders en databeheerder kunnen (moeten) verwerken, de gevallen van plaatsingsplicht worden geëxpliciteerd.

Met betrekking tot het recht op bescherming van persoonsgegevens, merkt de CBPL op dat de netgebruiker die toestemming kan geven voor het gebruik van zijn gegevens niet altijd de betrokken natuurlijke persoon zal zijn. Zo is het denkbaar dat de persoon op wiens naam een energieleveringscontract staat niet noodzakelijk dezelfde persoon is die de energie van dat afnamepunt gebruikt. Zoals ook voorzien in artikel 35 (op heden artikel 37) van het ontwerp van decreet (en artikel 5.1, f), van de AVG) draagt de databeheerder de verantwoordelijkheid om na te gaan of elke betrokkene toestemming verleent.

In artikel 28 (op heden artikel 31) van het ontwerp van decreet wordt een schaderegeling ingevoerd als gevolg van een inbreuk in verband met persoonsgegevens. De CBPL wijst er op dat rekening moet gehouden worden met het recht op schadevergoeding van de betrokkene onder artikel 82, AVG, in geval van inbreuk op de AVG. De schadevergoeding is daarbij niet beperkt tot de databeheerder maar van toepassing op elke verwerkingsverantwoordelijke. De CBPL suggereert om in artikel 28 (op heden artikel 31) toe te voegen dat deze schadevergoeding geldt "onverminderd de toepassing van artikel 82, AVG". Deze suggestie wordt over-

genomen om op die manier de verhouding tussen het artikel in het ontwerp van decreet en de AVG te verduidelijken.

De CBPL neemt akte van het feit dat het ontwerp van decreet in een aantal waarborgen voorziet om de onafhankelijkheid van de databeheerder te waarborgen maar stelt dat die onafhankelijkheid slechts relatief is. Uit artikel 10 (op heden artikel 11) moet blijken dat een zelfde rechtspersoon verschillende functies kan verenigen gezien een 'beheersmatige of juridische onafhankelijkheid' als voorwaarde gesteld wordt. Enkel een werkmaatschappij van de distributienetbeheerder (DNB) kan een kandidaat-databeheerder zijn en een onbezoldigde regeringsafgevaardigde zetelt met een raadgevende stem in het bestuursorgaan van de databeheerder (cfr. artikel 16 (op heden artikel 17 en 19)). De CPBL acht het noodzakelijk dat de artikelen 10 en 16 worden aangepast zodat afdoende kan gewaarborgd worden dat de aangeduide functionaris voor gegevensbescherming (data protection officer – DPO) op onafhankelijke en autonome wijze zal kunnen functioneren. Ze suggereert een toevoeging van een concrete bepaling dat de databeheerder en de DPO in hun werking in verband met persoonsgegevens geen directe instructies mogen ontvangen van de Vlaamse Regering of de entiteiten vermeld in de artikelen 37 tot en met 42 (op heden artikelen 40 tot en met 46). Hier wordt aan tegemoetgekomen door het aanpassen van artikel 16 (en gelet op hernummering, herstructureren in artikelen 17, 18 en 19).

De Vlaamse Regering wijst er hierbij wel op dat, zoals ook de CBPL opmerkte, de AVG rechtstreekse werking heeft en de databeheerder aldus zal moeten voldoen aan de verplichtingen die hieruit voortvloeien, en niet in het decreet zijn opgenomen of verder uitgewerkt. Dit geldt zo ook voor het onafhankelijk en autonome functioneren van haar DPO.

Wat betreft de regeringsafgevaardigde is het verder ook wel degelijk zijn/haar taak om toezicht te houden op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met het recht verbonden aan het databeheer. Maar, het is uiteraard niet de bedoeling om zich te mengen in verplichtingen die voortvloeien uit de AVG.

De CBPL drong eerder al aan om bijkomende waarborgen te voorzien bij gebruik van onderzoekstechnieken zoals datamining en profilering ten aanzien van gegevens uit de digitale meter. Ze stelt vast dat in het ontwerp van decreet aanvullende transparantie voorzien is maar vraagt in haar advies om naast 'de gebruikte methodologische keuzes' ook verdere sleutelinformatie van het algoritme in de zin van aanbeveling 25 van haar Bigdatarapport ter beschikking te stellen. De Vlaamse Regering meent dat het melden van het gebruik van deze technieken alsook het inzage geven in de gebruikte methodologische keuzes voldoende transparantie biedt naar de betrokkene. Het is een evenwichtige verhouding tussen enerzijds transparantie en anderzijds het overzichtelijk houden voor de gebruiker. Bovendien kan de betrokkene als hij dit wenst bijkomende informatie aanvragen bij de partij die zijn gegevens op een dergelijke manier verwerkt.

Wat betreft het beheer van geschillen en de bemiddelingsbevoegdheid van de VREG merkt de CBPL op dat de DPO van de databeheerder of distributienetbeheerder betrokken moet worden bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens. De Vlaamse Regering merkt op dat dit een verplichting is die ingevolge artikel 38.1, AVG, op de VREG rust bij de concrete uitoefening van haar bemiddelingsbevoegdheid.

Volgens artikel 43 (op heden artikel 47) van het ontwerp van decreet kan de Vlaamse Regering een gedragscode opstellen om te bepalen hoe omgegaan moet worden met gegevens verkregen uit de submeter. De CBPL onderschrijft de potentiële toegevoegde waarde van een dergelijke gedragscode maar wijst er op dat de

Vlaamse Regering enkel facilitair kan werken in plaats van de gedragscode zelf op te stellen. De bepaling wordt aangepast om tegemoet te komen aan het advies van de CBPL.

Tot slot haalt de CBPL in randnummers 43-45 nog enkele onduidelijkheden en terminologische opmerkingen aan die in het ontwerp van decreet worden rechtgezet en aangepast.

De CBPL concludeert dat ze positief advies uitbrengt onder de strikte voorwaarde dat tegemoetgekomen wordt aan haar opmerkingen onder randnummer 35 en 36 met betrekking tot de onafhankelijkheid van de DPO en het feit dat de databeheerder of DPO geen directe instructies mogen ontvangen, zoals hierboven werd besproken.

Naar aanleiding van het advies 73/2017 dat de CBPL op 13 december 2017 uitbracht met betrekking tot het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen, werd bijkomend ook nog artikel 32 (op heden artikel 35) uitgebreid. De digitale meter dient te beschikken over de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen. In veel gevallen zal een marktpartij diensten kunnen aanbieden zonder de digitale meter uit te moeten lezen via de gebruikerspoort. De gegevens die nodig zijn om een dienst aan te bieden, kunnen dan worden opgevraagd bij de databeheerder. Voor het visualiseren van realtime verbruiken is echter steeds een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk. In het geval een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk is, sluiten de marktpartijen en de betrokkene een overeenkomst en verwerken de marktpartijen alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden. Op deze manier wordt gegarandeerd dat het vragen van een energiedienst niet meteen inhoudt dat sprake kan zijn van allerlei verdere (afgeleide) commerciële verwerkingen door energie(diensten)leveranciers zoals commerciële profilering, verwerking met het oog op direct marketing, handel in persoonsgegevens enzovoort.

3. Advies van de Raad van State

Advies 62.977/3 van de Raad van State over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet, werd ontvangen op 20 maart 2018. De Raad vraagt het voorontwerp te herwerken en vervolgens opnieuw aan de afdeling Wetgeving voor te leggen. De belangrijkste punten uit dit advies worden hierna aangehaald en besproken.

3.1. Bevoegdheid

Ten eerste wijst de Raad er in randnummer 6 op dat, los van de Europeesrechtelijke bezwaren, de gewesten niet bevoegd zouden zijn om een regeling aan te nemen waarbij de consument slechts betaalt voor de netto afgenomen elektriciteit. De Raad verwijst naar zijn advies 56.282/3 waarin uiteengezet werd waarom een dergelijke regeling niet spoort met de bevoegdheidsverdeling. In het advies op dit ontwerp van decreet wordt dan ook voorgesteld om artikel 79 (op heden artikel 80) uit het voorontwerp weg te laten en in het ontworpen artikel 15.3.5/13 van het Energiedecreet (artikel 80 van het ontwerp van decreet (op heden artikel 81)) het zinsdeel "die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021" te schrappen opdat de nieuwe regeling zo snel mogelijk in werking kan treden.

De Raad van State maakte verder geen enkel bevoegdheidsrechtelijk bezwaar met betrekking tot het ontworpen artikel 15.3.5/13 zodat in samenhang met haar opmerking in randnummer 6 aangaande het schrappen van het zinsdeel "die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021", de Raad zodoende de materiële bevoegdheid van het gewest met betrekking tot het instellen van de compensatieregeling, als geconcipieerd in het ontworpen artikel, bevestigt.

De opmerking van de Raad van State (advies 62.977/3, §6) dat de overgangsregeling inzake compensatie (gelet op haar gevolgen op "allerlei federaal bepaalde heffingen, waaronder de transmissietarieven, de federale toeslag, de federale bijdrage en de belasting over de toegevoegde waarde (btw)") wel een inbreuk zou maken op de federale bevoegdheden zowel inzake energie als op fiscaal vlak, kan evenwel niet worden bijgetreden.

a) Gewestelijke bevoegdheid

Het energiebeleid is (conform artikel 6, §1, VII, BWHI) een gedeelde exclusieve bevoegdheid waarbij de residuaire bevoegdheden bij de gewesten liggen.

De 'distributie' van elektriciteit in de zin van artikel 6, §1, VII, a), BWHI, die ook de levering van elektriciteit op lokaal niveau omvat[2], behoort uitsluitend tot de gewestelijke bevoegdheden inzake energie. Zoals het Grondwettelijk Hof benadrukt heeft, "valt de uitoefening van elke distributieactiviteit, ongeacht door welk net, onverkort onder de exclusieve bevoegdheid van de gewesten"[3].

Het plaatsen van (al dan niet digitale) meters, net zoals de functionaliteiten, de werking (met of zonder compensatie van de stromen) en het beheer ervan, is een onderdeel van de gewestelijke materie inzake 'distributie' in de zin van artikel 6, §1, VII, a), BWHI (alleszins zolang er sprake is van een aansluiting op een net met een spanning tot 70 kV).

Zo heeft het hof van beroep te Brussel geoordeeld dat een federale maatregel die raakt aan de compensatie van elektriciteit opgewekt door decentrale productie-installaties, afbreuk doet aan de exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse regelgever over het beheer en de toegang tot het distributienet[4]. In hetzelfde arrest wordt uitdrukkelijk bevestigd dat het beleid over de uitrol van digitale meters tot de exclusieve bevoegdheid van de decreetgever behoort[5].

De gewesten zijn bovendien ook exclusief bevoegd inzake nieuwe energiebronnen[6]. Het tijdelijke behoud van de bestaande compensatieregeling voor prosumenten met een digitale meter, is een maatregel die de lokale productie van elektriciteit betreft en het gebruik van nieuwe energiebronnen (verder) stimuleert. De federale

---

2 GwH14/93 van 18 februari 1993, B.2.6.

3 GwH 98/13 van 9 juli 2013, B.11.3.

4 Brussel, 27 november 2013, 2013/AR/26 (PV Vlaanderen/CREG), para. 57.

5 Ibid., para. 58.

6 Artikel 6, §1, VII, f), BWHI. Zie ook GwH 56/2016 van 28 april 2016: "B.5.1. De bijzondere wetgever heeft het energiebeleid opgevat als een gedeelde exclusieve bevoegdheid, waarbij de gasdistributie en de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit (door middel van netten waarvan de nominale spanning lager is dan of gelijk is aan 70.000 volt) aan de gewesten is toevertrouwd, terwijl het (niet-plaatselijk) vervoer van energie tot de bevoegdheid van de federale wetgever is blijven behoren.
Behoudens de uitdrukkelijk vermelde uitzonderingen heeft de bijzondere wetgever aldus aan de gewesten de exclusieve bevoegdheid toegekend inzake de nieuwe energiebronnen en het rationeel energieverbruik. Het komt derhalve de gewesten toe in de hen toegewezen aangelegenheden verplichtingen op te leggen aan alle betrokken actoren op de energiemarkt, niet alleen wat hun activiteiten op het distributienet betreft, maar ook wat hun activiteiten op het net voor plaatselijk vervoer van elektriciteit betreft.".

overheid is niet bevoegd om maatregelen dienaangaande te nemen[7] (behalve voor activiteiten die offshore zijn gelegen).

Het voorliggende ontwerp valt met andere woorden volledig binnen de gewestelijke bevoegdheden inzake energie.

b) Geen aantasting van de federale bevoegdheden

Ten onrechte is de Raad van State van oordeel dat het tijdelijk behouden van de compensatieregeling een inbreuk zou maken op de federale bevoegdheden zowel inzake energie als op fiscaal vlak, gelet op haar gevolgen op "allerlei federaal bepaalde heffingen, waaronder de transmissietarieven, de federale toeslag, de federale bijdrage en de btw".

Vooreerst, in rechte, verwart de Raad de juridische bevoegdheid en (vermeende) feitelijke gevolgen op een (andere) materie. Tal van gewestelijke maatregelen hebben, onrechtstreeks, een impact op federale heffingen[8]. Met het tijdelijk behouden van de compensatie treedt de Vlaamse decreetgever geenszins binnen in de materie van de federale fiscaliteit of in de federale onderdelen van het energiebeleid. Meer nog, hierna zal worden aangetoond, dat deze overgangsmaatregel hoegenaamd niets bepaalt met betrekking tot die bevoegdheden.

De betrokken heffingen blijven immers onverkort van toepassing (op dezelfde belastbare feiten, onder hetzelfde tarief), zodat er geen sprake kan zijn van bevoegdheidsoverschrijding. Het is overigens niet aan de gewestelijke overheid om te bepalen exact hoe de federale overheid haar eigen inkomsten moet innen: dat behoort immers exclusief tot de federale bevoegdheid. Omwille van die redenen wordt – in tegenstelling tot de materie van distributienettarieven die conform de BWHI een gewestelijke bevoegdheid vormen – in het ontworpen artikel 15.3.5/12 dan ook niets bepaald met betrekking tot een al dan niet vrijstelling van kosten gelieerd aan federale bevoegdheden (nog in ene, te weten vrijstelling, of gene zin, te weten geen vrijstelling). De bepaling moet dan ook worden gelezen als zijnde van toepassing op de materiële bevoegdheden van het gewest.

De ontworpen bepaling in kwestie kan dan ook perfect worden gelezen én toegepast conform de bevoegdheidsverdelende regels, en dit zonder in te breken op de bevoegdheden van de federale overheid. Aan de andere kant mogen federale inningsmodaliteiten echter ook geen belemmering vormen voor de uitoefening van de gewestelijke bevoegdheden aangaande het beheer van de distributienetten, als bedoeld in artikel 6, §1, VII, eerste lid, a en b, van de BWHI.

[7] GwH 98/13 van 9 juli 2013, B.20.

[8] Bijvoorbeeld: het stimuleren van batterijen zal ervoor zorgen dat er minder wordt afgenomen van het distributienet, en aldus minder van het transmissienet. Hierdoor zullen er in tegenstelling tot het compensatiesyteem wel minder afnames van het transmissienet voorkomen. Desondanks is dit geheel binnen de gewestelijk bevoegdheid. Hetzelfde gaat op voor voorbeelden inzake het stimuleren van energie-efficiëntie. Het gewestbeleid heeft een impact op federale materies, doch blijft een uitvoering van gewestbeleid.

c) Ondergeschikt: impliciete bevoegdheid

Indien de federale bevoegdheden toch zouden worden betreden (quod non), is deze bevoegdheidsbetreding gerechtvaardigd op grond van de impliciete bevoegdheden van artikel 10 BWHI:
– ten eerste, het (vermeende) betreden van de federale bevoegdheden lijkt noodzakelijk om de decretale bevoegdheid inzake digitale meters uit te oefenen én tegelijkertijd de rechtszekerheid te respecteren;
– ten tweede lenen de federale bevoegdheden zich tot een gedifferentieerde regeling: zoals hierboven is toegelicht, doet de compensatie juridisch gezien geen afbreuk aan de federale heffingen, en heeft materieel gezien zelfs geen impact op die heffingen[9];
– ten derde is de weerslag van de compensatieregeling op de federale bevoegdheden marginaal (zo niet onbestaande). Naast de hierboven vermelde elementen met betrekking tot het gebrek aan praktische gevolgen, kan nog worden benadrukt dat de compensatieregeling al sinds de jaren 90 overal in het land bestaat, en dat deze regeling tot nu toe nog geen aanleiding heeft gegeven tot problemen met betrekking tot de federale heffingen. Het behoud van de compensatieregeling betreft ten slotte een tijdelijke overgangsmaatregel.

Met inachtneming van de resterende opmerkingen van de Raad van State met betrekking tot de overgangsperiode van de compensatieregeling en verdere opmerkingen van de VREG, worden distributienettarieven uitgezonderd van deze regeling.

In randnummer 7 geeft de Raad aan dat de deelstaten de bevoegdheid hebben om zelf gegevensbeschermingsautoriteiten met een specifieke en complementaire (aan de federale) bevoegdheid op te richten. In die zin is het volgens de Raad niet in strijd met de bevoegheidsverdeling indien de VREG zou worden aangewezen als toezichthouder op de databeheerder en inzake het betrokken databeheer. Ook de administratieve beboetingsbevoegdheid van de VREG doet volgens de Raad geen bevoegdheidsproblemen opduiken, vermits het ontworpen artikel 13.3.6 van het Energiedecreet geen afbreuk lijkt te doen aan de algemene bevoegdheid van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit om administratieve geldboeten op te leggen voor inbreuken op de AVG, noch aan het wettelijk federaal kader op het vlak van gegevensbescherming. Voor wat betreft de aansprakelijkheidsregeling in het ontworpen artikel 4.1.11/6 van het Energiedecreet (artikel 30 van het voorontwerp, op heden artikel 31) gaat de Raad niet verder in op de bevoegdheidsrechtelijke aspecten en wordt verwezen naar de bespreking in randnummers 15 en 16 van het advies.

Er wordt evenwel verwezen naar het punt hieronder, waar wordt verduidelijkt dat de VREG niet een aparte onafhankelijke toezichtshouder is in de zin van artikel 51 en 52 van de AVG, maar eveneens wordt verduidelijkt dat dit geen afbreuk doet aan de tweewegenleer.

3.2. Het statuut van de toezichthouder

In het advies wordt dieper ingegaan op het statuut van de toezichthouder in randnummers 8 en 9. De Raad verwijst naar de opmerkingen die de VREG in zijn advies over dit punt reeds maakte waarbij de VREG argumenteerde dat een tweedeling in zijn takenpakket en dus in de onafhankelijkheid niet logisch is; ofwel is de regulator onafhankelijk ofwel niet. De Raad bevestigt evenwel het standpunt van de Vlaamse Regering dat de onafhankelijkheid evenwel enkel geldt voor zaken die rechtstreeks

[9] Zie a fortiori GwH 30/2014 van 20 februari 2014, B.13.3-B.14.1.

voortvloeien uit de Europese richtlijnen. Met andere woorden: de Raad bevestigt de 'tweewegenleer'.

Het is volgens de Raad evenwel niet duidelijk of het de bedoeling is om de VREG ook te belasten met bepaalde taken van toezicht op de AVG. Indien dit wel zo is, dan dient de onafhankelijkheid die voortvloeit uit de AVG te worden gerespecteerd (a). Indien het niet de bedoeling is dat de VREG toezicht houdt op de AVG, dan zou het toezicht op de databeheerder ook niet aan de VREG kunnen worden toegewezen. Het databeheer is namelijk dermate intrinsiek verbonden met het netbeheer (b).

(a) Indien ervoor wordt gekozen om de VREG ook te belasten met het toezicht op de AVG, dan is het volgens het advies aldus onvermijdelijk dat de onafhankelijkheid van de VREG inzake het toezicht op het databeheer moet worden gegarandeerd op dezelfde wijze als voor het toezicht op de distributienetbeheerder. Dat betekent onder meer dat de VREG op dat vlak geen instructies vanwege de Vlaamse Regering mag krijgen. De VREG wordt niet belast met bepaalde taken van toezicht op de rechtstreekse toepassing van de AVG en is dus geen onafhankelijke toezichthouder voor het Vlaamse grondgebied in de zin van artikels 51 en 52, AVG. De VREG wordt wel belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van het Energiedecreet en de uitvoeringsbesluiten, waarin weliswaar een aantal zaken van de AVG worden geconcretiseerd. De bepalingen van de AVG in verband met de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteit spelen hier niet.

(b) Indien ervoor wordt gekozen om de VREG niet te belasten met het toezicht op de AVG (in de zin van artikel 51 en 52, AVG), is de Raad van State van oordeel dat de toezichtstaak op de databeheerder in dit geval niet kan worden toegewezen aan de VREG. De Raad stelt dat de VREG een specifieke structuur, met een bijzondere graad van onafhankelijkheid ten aanzien van de uitvoerende en wetgevende macht heeft, die op gespannen voet staat met artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Wat elektriciteit en aardgas betreft, is dit niettemin verantwoord gelet op de supranationale verplichtingen die voortvloeien uit de richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG (derde energiepakket) die, in overeenstemming met artikel 34 van de Grondwet, voorrang hebben op de bepalingen van de bijzondere wet. Wat betreft het databeheer is volgens de Raad een dergelijke uitzonderingsgrond niet voorhanden.

Het feit dat de regulator twee soorten taken krijgt met een verschillende mate van onafhankelijkheid is een beleidskeuze en is niet strijdig met Europees recht. Zoals de Raad in dit advies stelt en eerder al stelde (advies nr. 60.294/3 van 30 november 2016) moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld, en de zaken die dat niet zijn (cfr. decreet Warmte). Dezelfde redenering gaat ook hier op.

Verder is het databeheer verbonden met het netbeheer, maar blijft het wel degelijk een aparte taak die losstaat van het netbeheer. Het ontwerp van decreet voorziet hier duidelijke afgelijnde takenpakketten.

Wanneer het databeheer wordt waargenomen door een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschapij, wordt de uitoefening en sturing gerelateerd aan het databeheer verder ook duidelijk gescheiden. Deze taken worden dan steeds autonoom uitgevoerd. Binnen deze databeheerder zijn een heel aantal 'Chinese walls' voorzien om de bestuurs- en juridische autonomie van deze databeheerder te garanderen, zoals bijvoorbeeld (zie artikel 17 en 18 van het ontwerp van decreet):
– een apart bestuursorgaan dat binnen de werkmaatschappij wordt opgericht dat belast is met het beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer;

– apart personeel;
– afzonderlijke rekeningen, met inbegrip van afzonderlijke revisor;
– aparte externe juridische adviseurs;
– operationeel gescheiden IT-systemen, met inbegrip van afzonderlijke externe medewerkers.

Deze constructie heeft als rechtstreeks gevolg dat de Chinese walls ook doorwerken in de toezichtsbevoegdheden van de VREG. Door middel van deze Chinese walls wordt de taak van het databeheer duidelijk gescheiden van de taak van het netbeheer, met bovendien een specifiek aandrijvend bestuursorgaan hiervoor. Dit neemt de complexiteit net weg en beoogt een zeer duidelijke taakafscheiding en duidelijke eisen waarmee de VREG controle kan uitoefenen op de werkmaatschappij en duidelijke aanspreekpunten. Ten slotte zal de VREG ook verschillende tarieven vastleggen voor databeheer en distributienetbeheer, waarvoor de distributienetbeheerders verschillende kosten zullen moeten aantonen en de VREG een verschillende methodologie en tarieven zal vastleggen.

3.3. De selectie van de databeheerder

Wat betreft de selectie van de databeheerder, stelt de Raad in randnummer 10 dat de voorwaarden waaraan de kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder, verwarrend zijn en, behalve indien daarvoor een rechtvaardiging kan worden geboden, onverenigbaar met de vrijheid van vestiging gewaarborgd bij artikel 49, VWEU (Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) en de Dienstenrichtlijn. Nog volgens de Raad heeft de Vlaamse Regering feitelijk geen keuze tussen verschillende kandidaten bij de aanwijzing van de databeheerder, gezien de databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij moet zijn aangesteld en een distributienetbeheerder op elk moment slechts een beroep kan doen op één werkmaatschappij gedurende de door de distributienetbeheerder bepaalde en door de VREG aanvaarde periode. Er wordt op gewezen dat de werkmaatschappij die als databeheerder wordt aangesteld ook onderworpen wordt aan een dubbele erkenning (als werkmaatschappij en als databeheerder) en dat het onduidelijk is wat de gevolgen zijn voor de ene erkenning, indien de andere zou worden geweigerd.

Daarenboven wordt meer algemeen in het advies vastgesteld dat de selectie van de databeheerder nog minder open is dan de selectie van de distributienetbeheerders zelf, die slechts geldt voor een periode van twaalf jaar, en die minstens theoretisch nog de mogelijkheid laat dat nieuwe spelers zich zouden aanbieden als kandidaat-netbeheerders. Er wordt ook op gewezen dat de aangewezen kandidaat een inmenging in de interne organisatie en besluitvorming moet dulden, inclusief de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering.

Hieronder wordt het databeheersysteem uitgebreid toegelicht. Rekening houdende met de opmerkingen en vragen van de Raad van State zijn de ontwerpteksten ook verduidelijkt en aangepast waar nodig. Deze verduidelijkingen in de ontwerpteksten zelf worden hieronder in de bespreking dan ook meteen meegenomen.

Vooreerst acht de Vlaamse Regering het uitermate noodzakelijk dat er steeds slechts één databeheerder voor Vlaanderen wordt aangewezen door middel van een vergunningstelsel, hetgeen omwille van dwingende redenen van algemeen belang gerechtvaardigd is.

Voor wat betreft het netbeheer heeft de Europese Unie benadrukt dat het essentieel is voor onder meer de openbare veiligheid en het welzijn van de burgers en dat dit extra beschermingsmaatregelen rechtvaardigt (richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschap-

pelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van richtlijn 2003/54/EG, overweging 25). Het databeheer van de gegevens afkomstig van de digitale meters, is zeer nauw verbonden met dit netbeheer. De databeheerder beheert zo bijvoorbeeld het toegangsregister en is de authentieke bron voor de gegevens die nodig zijn voor uitoefening van taken die intrinsiek gelinkt zijn met de distributie van elektriciteit en gas. Ook van de databeheerder die gelinkt is aan dit distributienet mag dus worden geëist dat deze voldoet aan strenge vereisten, die het mogelijk maken om de openbare veiligheid en het welzijn – in het bijzonder de privacy – van de burgers te garanderen, in het bijzonder wanneer het gaat over dermate kritische infrastructuur.

Recent is de publieke opinie bovendien opgeschrikt door verhalen van buitenlandse aanbieders van sociale netwerksites die de data van hun gebruikers slecht beschermen, zodat deze te grabbel liggen voor derden en worden ingezet voor bedenkelijke doeleinden (bijvoorbeeld het Facebook/Cambridge Analyticaschandaal). Het Vlaamse Gewest wil een dergelijke situatie absoluut vermijden voor de data die afkomstig zijn van de digitale meters. Via de digitale meters, zal de databeheerder op termijn – bij wijze van spreken – toegang hebben tot alle Vlaamse woningen en bepaalde gedragspatronen kunnen afleiden uit hun energieverbruik. Het beheer van deze data is dan ook een uiterst delicate kwestie, die niet zomaar aan om het even wie kan worden toevertrouwd. Bovendien wees de CBPL hier ook reeds op (advies AD 07-2018 van 17 januari 2018).

De decreetgever heeft er daarom voor gekozen om een vergunningstelsel in de zin van de Dienstenrichtlijn in te voeren en een uitgebreide procedure in te stellen ten einde de garantie te kunnen bieden dat deze taak in vertrouwbare handen terecht komt. De rechtspersoon die wordt aangeduid zal dan opereren als 'trusted third party'.

Gelet op het voorgaande, is het dan ook gerechtvaardigd om één rechtspersoon te belasten met de bijzondere en exclusieve rechten die voortvloeien uit het decreet. De selectie van de databeheerder voldoet dan ook aan artikel 106 van het VWEU (advies RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, paragraaf 10 en 11).

De voorwaarde dat de databeheerder een werkmaatschappij moet zijn wordt inderdaad opgenomen als een noodzakelijke voorwaarde minstens bij de eerste aanwijzing voor tien jaar. Vandaag de dag wordt de meetactiviteit ook enkel uitgevoerd door (de werkmaatschappijen van) de netbeheerders. Omwille van deze verwevenheid van databeheer en netbeheer op het moment van inwerkingtreding van dit ontwerp van decreet is dit op heden dan ook meer dan gerechtvaardigd. Zoals hieronder uitgebreid wordt toegelicht heeft deze voorwaarde namelijk tot doel inwerkingtreding van dit decreet vlot te laten verlopen. Enkel op deze manier kan men komen tot een stabiel databeheersysteem bij inwerkingtreding van dit decreet.

Evenwel, een periodieke studie en een evaluatie garanderen samen een periodieke monitoring van het databeheersysteem en een monitoring van de behartiging van deze taak van algemeen belang. De studie wordt uitgevoerd door de VREG en vindt plaats elke vijf jaar. Dit zorgt voor een noodzakelijke, periodieke kostenefficiëntiecheck van deze monopolietaak. Dit heeft niet alleen betrekking op de kostenefficiëntie binnen de databeheerder, maar ook ten opzichte van andere (mogelijke) databeheerders. Op basis hiervan kan de Vlaamse Regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren. De resultaten van de studie worden meegenomen in de evaluatie. Gelet op de hierboven vermelde noodzaak om tot een stabiel databeheersysteem te komen bij de inwerkingtreding van dit decreet, zal de eerste evaluatie niet plaatsvinden na vijf jaar, maar na tien jaar. Daaropvolgend zal de evaluatie steeds om de vijf jaar zijn om korter op de bal te kunnen spelen.

Wanneer het resultaat van de eerste evaluatie positief is, blijft de voorwaarde gelden. Wanneer het resultaat negatief is komt de decretale aanduidingsvoorwaarde te vervallen. Er zal een nieuwe databeheerder worden aangewezen, maar deze zal dan niet noodzakelijk de door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij zijn. Deze voorwaarde vervalt in ieder geval in 2038.

Het moet uiteraard te allen tijde in rekening worden genomen dat deze voorwaarde geen vrijgeleide is. Met andere woorden de zesde voorwaarde vervalt ook van zodra er één van de voorwaarden die een beëindiging van de aanwijzing oplegt, vervuld is. Deze zijn bijvoorbeeld: een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder of grove schending van de algemene verordening gegevensbescherming. De databeheerder zal evenwel steeds afdoende worden gehoord.

– Verenigbaarheid met de Dienstenrichtlijn

In randnummer 11 van zijn advies van 20 maart 2018 heeft de Raad van State zijn bezorgdheid geuit over de conformiteit van de selectie van de databeheerder met de richtlijn 2006/13/EG van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (hierna de Dienstenrichtlijn) (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, paragraaf 10 en 11).

Vooreerst spreekt het niet voor zich dat de Dienstenrichtlijn in de huidige context wel van toepassing is.

Artikel 3(1) van de Dienstenrichtlijn bepaalt immers inhoudelijk dat sectoriële voorschriften (waaronder maar niet uitsluitend degene die in deze bepaling indicatief opgesomd zijn[10]) voorrang erop krijgen. Welnu, de uitrol van slimme meters wordt geregeld in sectoriële bepalingen. De uitrol is een mogelijkheid gelaten aan de lidstaten. Zijzelf mogen de invoering van slimme metersystemen "bevelen" (artikel 3(11) van voornoemde Elektriciteitsrichtlijn 2009/72/EG), in welk geval zij strikte uitrolmodaliteiten krijgen (artikel 2 van bijlage 1, van voornoemde Elektriciteitsrichtlijn 2009/72/EG). In het bijzonder, "de lidstaten of de bevoegde overheid die zij aanwijzen waarborgen de interoperabiliteit van dergelijke metersystemen die op hun grondgebied worden ingevoerd en houden rekening met de toepassing van adequate normen en beste prakijken en het belang van de ontwikkeling van de interne markt voor elektriciteit" (ibid.). De voorschriften inzake de aanstelling van een databeheerder zijn adequate normen in het belang van de ontwikkeling van de interne markt voor elektriciteit. Het betreft een sectorale regeling, bepaald in de Elektriciteitsrichtlijn, die – als lex specialis – voorrang lijkt te hebben op de Dienstenrichtlijn.

Daarenboven stelt overweging (8) van de Dienstenrichtlijn het volgende: "Het is passend dat de bepalingen van deze richtlijn betreffende de vrijheid van vestiging en het vrije verkeer van diensten alleen van toepassing zijn voor zover de betrokken activiteiten voor concurrentie opengesteld zijn, zodat zij de lidstaten niet verplichten diensten van algemeen economisch belang te liberaliseren of openbare inrichtingen die dergelijke diensten aanbieden te privatiseren, dan wel bestaande monopolies voor andere activiteiten of bepaalde distributiediensten op te heffen.". Welnu, vandaag de dag wordt de meetactiviteit uitgevoerd door de werkmaatschappijen van de netbeheerders. Zij hebben een monopolie op het grondgebied van de netbeheerder voor de rekening van wie zij optreden. Het feit dat meters digitaal zijn, is geen motief om de bestaande gereguleerde monopolies, gebonden aan het netbeheer, meteen te liberaliseren.

[10] De Nederlandstalige versie van de richtlijn is niet eenduidig. De Duitstalige versie bevestigt dat de opsomming indicatief en niet exhaustief is.

Dit huidige monopolie op de meetactiviteit en de verstrengeling met het netbeheer maken het noodzakelijk dat de taak van het databeheer en de taak van het netbeheer samen dienen te blijven minstens bij de eerste aanwijzing conform het gewijzigde decreet. Deze noodzaak wordt decretaal vertaald via de voorwaarde dat bij de eerste aanwijzing van tien jaar de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij dient te zijn. Deze voorwaarde heeft tot doel de inwerkingtreding van dit decreet vlot te laten verlopen en faciliteert een uiterst noodzakelijke geleidelijke overgang en dit gedurende de eerste tien jaar.

Er wordt evenwel voorzien in een vijfjaarlijkse studie om te garanderen dat deze monopolietaak op de meest kostenefficiënte manier wordt uitgeoefend. Op basis hiervan kan de Vlaamse Regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren. Verder zorgt een periodieke evaluatie ook voor een monitoring van de werking van het systeem. De evaluatie neemt de resultaten van de hierboven vermelde studie mee. De eerste evaluatie vindt plaats na tien jaar (in 2028), vervolgens periodiek na vijf jaar.

Is de evaluatie na een eerste periode van tien jaar positief, blijft deze voorwaarde gelden. Is de evaluatie na tien jaar negatief, dan vervalt de zesde voorwaarde dat de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij moet zijn. Deze voorwaarde vervalt in ieder geval in 2038.

De voorwaarde is natuurlijk geen vrijgeleide. Indien de aanwijzing vroegtijdig moet worden beëindigd omwille van redenen vermeld in het decreet of nader bepaald via de uitvoeringsbepalingen, zal de databeheerder logischerwijze niet opnieuw een werkmaatschappij die door de distributienetbeheerders werd aangesteld kunnen zijn. Om dit te verduidelijken werd ook deze trigger voor het vervallen van de voorwaarde meegenomen in het decreet.

Op deze manier respecteert het decreet de huidige context waarin het decreet in werking zal treden, maar wordt de regelgeving 'future proof'. Hierna wordt per artikel uiteengezet waarom.

– Artikel 9, lid 1, van de Dienstenrichtlijn

Volgens artikel 9, lid 1, van de Dienstenrichtlijn mogen de lidstaten hun toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit niet afhankelijk stellen van een vergunningstelsel, tenzij aan drie voorwaarden (geen discriminerende werking, een dwingende reden van algemeen belang, geen minder beperkende maatregel mogelijk) is voldaan.

Rekening houdende met de aanpassing van het decreet voldoet de selectieprocedure van de databeheerder aan deze drie vereisten.

a) Geen discriminerende werking jegens de betrokken dienstverrichter

De Raad heeft in zijn advies bezwaren bij deze voorwaarde bij het concept dat alleen de kandidaat-databeheerder die door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij is aangesteld in aanmerking kan komen.

Degene die de vergunning ontvangt zal steeds aan de opgesomde voorwaarden dienen te voldoen. Het is niet discriminatoir dat de databeheerder onderworpen wordt aan een vergunningstelsel. Zoals hierboven en hieronder (zie b) aangegeven, vervult de databeheerder een dermate gevoelige taak van algemeen openbaar belang die een controle ex ante verantwoordt.

Ten eerste is het vergunningstelsel opgebouwd uit objectieve criteria die decretaal en via uitvoeringsbesluiten zijn vastgesteld. Bij de gunning is de Vlaamse overheid gebonden door het gelijkheidsbeginsel.

De voorwaarde dat het aanduiden van de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij moet zijn, is gerechtvaardigd omwille van de redenen hierboven uiteengezet.

De eis dat de databeheerder op heden een werkmaatschappij van de distributienetbeheerders dient te zijn minstens bij de eerste aanwijzing, is bovendien een objectief criterium van onderscheid, meer bepaald de hoedanigheid bezitten van werkmaatschappij van de distributienetbeheerders, en niet afhankelijk van enige subjectieve interpretatie. Het is dus een objectief criterium van onderscheid.

De andere criteria van onderscheid zijn bovendien evenzeer pertinent in het licht van de door de decreetgever nagestreefde doelstellingen van openbare veiligheid en bescherming van het welzijn (en van een essentieel onderdeel hiervan, namelijk de privacy) van de burgers.

De gevolgen van het verschil in behandeling zijn ten slotte niet disproportioneel in het licht van de nagestreefde doelstellingen van de maatregel. De openbare veiligheid en bescherming van het welzijn van de burgers verantwoorden dat enkel een 'trusted third party' in aanmerking komt om databeheerder van gevoelige energiegegevens te worden. De openbare veiligheid en bescherming van het welzijn van de burgers verantwoorden evenzeer dat enkel een werkmaatschappij aangesteld door de distributienetbeheerders, in aanmerking komt om databeheerder van gevoelige energiegegevens te worden minstens bij de eerste aanwijzing.

b) Een dwingende reden van algemeen belang

De openbare veiligheid en bescherming van het welzijn (in het bijzonder de privacy) van de burgers zijn dwingende redenen van algemeen belang die verantwoorden dat er een vergunningstelsel in de zin van de Dienstenrichtlijn wordt ingevoerd en dat niet zomaar om het even wie databeheerder kan worden.

c) Een minder beperkende maatregel is niet mogelijk

De decreetgever is van oordeel dat minder beperkende maatregelen om de openbare veiligheid en het welzijn (in het bijzonder de privacy) van de burgers te beschermen, niet mogelijk zijn. De technische complexiteit enerzijds en het belang van de data die de databeheerder worden toevertrouwd anderzijds noopt ertoe dat er ex ante 'slechts' één databeheerder verantwoordelijk wordt gesteld voor de uitoefening van deze taak in Vlaanderen.

We merken hierbij op dat ingevolge de opmerkingen in het advies van de Raad de voorwaarde inzake de hoedanigheid van werkmaatschappij duidelijker werd afhankelijk gesteld van een vijfjaarlijkse studie en een vijfjaarlijkse evaluatie; en dat er een beperking in de tijd wordt voorzien door de databeheerder voor tien jaar aan te wijzen, waarna opnieuw de aanwijzing moet gebeuren.

– Artikel 10 van de Dienstenrichtlijn

De vereisten van artikel 10 van de Dienstenrichtlijn zijn eveneens vervuld.

Volgens dit artikel moet een vergunningstelsel zijn gebaseerd op criteria die beletten dat de bevoegde instanties hun beoordelingsbevoegdheid op willekeurige wijze uitoefenen. De criteria worden uiteengezet in artikel 10, lid 2, van de Dienstenrichtlijn.

De selectie van de databeheerder voldoet aan al deze criteria.

a) Niet-discriminatoir

Bij de selectie van de databeheerder is de overheid gebonden door het gelijkheidsbeginsel.

b) Gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang

Hierboven werd reeds uiteengezet dat de selectie van de databeheerder gerechtvaardigd is om een dwingende reden van algemeen belang.

c) Evenredig met die reden van algemeen belang

Hierboven werd reeds uiteengezet dat de selectie van de databeheerder evenredig is met die dwingende reden van algemeen belang, omdat er geen minder beperkende maatregel mogelijk is.

d) Duidelijk en ondubbelzinnig

De criteria waaraan de databeheerder moet voldoen, zijn duidelijk en ondubbelzinnig. De Raad van State meent dat enkele voorwaarden vermeld in het nieuwe artikel 4.1.8/3, §2, onduidelijk en dubbelzinnig zouden zijn. De eigenlijke voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen, zullen echter nog verder worden uitgewerkt door de Vlaamse Regering in een uitvoeringsbesluit. Artikel 4.1.8/3 legt slechts de hoofdlijnen vast van de voorwaarden waaraan de kandidaat-databeheerder moet voldoen en deze worden verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering in een uitvoeringsbesluit. Duidelijkheid en ondubbelzinnigheid van voorwaarden zal vaststaan na het uitvoeringsbesluit.

e) Objectief

De selectie van de databeheerder is gesteund op objectieve criteria van onderscheid. Deze worden in artikel 4.1.8/3, §2, opgesomd en zullen nog verder worden geconcretiseerd in het uitvoeringbesluit. Zie ook supra, artikel 9, a).

f) Vooraf openbaar bekendgemaakt

Dit decreet dat de digitale meters en de databeheerder invoert, zal vooraf openbaar worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

g) Transparant en toegankelijk

De criteria waaraan de databeheerder moet voldoen, zijn transparant en toegankelijk. Deze zijn opgelijst in het ontwerp van decreet en worden verder uitgewerkt in het uitvoeringsbesluit. Ze geven geen aanleiding tot willekeur in hoofde van de Vlaamse Regering, die de databeheerder zal aanstellen. Deze zijn per definitie publiek. De verdere procedure zal ook steeds in het Belgisch Staatsblad moeten worden gepubliceerd.

– Artikel 11 en 12 van de Dienstenrichtlijn

Volgens de Raad van State moet de aanstelling van de databeheerder in de tijd worden beperkt, omdat er slechts één dienstverlener wordt geselecteerd. De Raad leidt dit af uit artikel 11 en 12 van de Dienstenrichtlijn, zoals geïnterpreteerd door het Hof van Justitie (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, paragraaf 11).

Er wordt verwezen naar al de bovenstaande elementen die het toevertrouwen van het databeheer aan de werkmaatschappij minstens bij de eerste aanwijzing van tien jaar legitimeren.

De duur van de aanstellingen van de databeheerder is verder ook beperkt tot tien jaar. Deze termijn wordt ingeschreven in het ontworpen artikel 4.1.8/2 van het Energiedecreet.

3.4. De aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde en statuut databeheerder

In randnummer 12 gaat de Raad dieper in op de aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde in het bestuursorgaan van de databeheerder. In het advies wordt opgemerkt dat deze regeling op gespannen voet lijkt te staan met de vrijheid van vereniging en de vrijheid van ondernemen indien de databeheerder de vorm van een privaatrechtelijke vennootschap aanneemt.

Dit standpunt kan niet worden bijgetreden.

De aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde in deze privaatrechtelijke persoon wordt gerechtvaardigd door een dwingende reden van algemeen belang, namelijk de openbare veiligheid en bescherming van het welzijn (in het bijzonder de privacy) van de burgers en de monopoliepositie van de databeheerder. Deze dwingende reden van algemeen belang rechtvaardigt tevens een controle ex ante in de vorm van de schorsingsbevoegdheid van de regeringsafgevaardigde en de vernietigingsbevoegdheid van de minister.

Daarenboven is de aanwezigheid van een regeringsafgevaardigde geenszins onverenigbaar met de vorm van een privaatrechtelijke vennootschap. Meerdere vennootschappen die een taak van algemeen nut vervullen, zijn in een dergelijke toestand. Zo moeten bijvoorbeeld twee regeringscommissarissen in de organen van Fluxys Belgium en Fluxys LNG kunnen zitten, zijnde naamloze vennootschappen van privaatrecht, in uitvoering van artikel 8/3, §1/3, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen. Dit geldt ook zo voor de organen van Elia (in uitvoering van artikel 9 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt).

3.5. De gereguleerde tarieven van de databeheerder

Gekoppeld aan eerdere opmerkingen stelt het advies in randnummer 13 dat het opleggen van tarieven een bijkomende beperking inhoudt van het vrij verkeer. Er moet bijgevolg een dwingende reden van algemeen belang kunnen worden aangevoerd om die beperking te verantwoorden en ze moet bovendien evenredig zijn met het ermee na te streven doel.

Zoals hierboven werd uiteengezet, heeft de decreetgever omwille van een dwingende reden van algemeen belang ervoor gekozen om het databeheer toe te vertrouwen aan een 'trusted third party'. Doordat er slechts één databeheerder zal zijn, ontstaat er een monopolie dat het risico meebrengt dat de databeheerder woekerprijzen zou aanrekenen voor het opvragen van data. Zoals de Raad van State zelf ook vaststelt (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, voetnoot 31), kunnen de tarieven worden gereguleerd om dit te vermijden.

3.6. Ontvlechting

Randnummer 14 uit het advies stelt dat de ontworpen regeling met betrekking tot de databeheerder, in lijn met artikel 9 van de Energierichtlijnen, voldoende waarborgen lijkt te bevatten om te vermijden dat de volledige ontvlechting in het gedrang komt. Toch worden vraagtekens geplaatst bij artikel 13 van het vooront-

werp (op heden artikel 14), dat een tijdelijke uitzondering – gedurende vijf jaar, maximaal driemaal verlengbaar met een jaar – invoert op het verbod om activiteiten te ontplooien op het vlak van de productie van energie, voor activiteiten met betrekking tot de productie van thermische energie, en bij artikel 81 van het voorontwerp (op heden artikel 82) dat voor bestaande projecten die tijdelijkheid zelfs schrapt.

De richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG voorzien enkel in een ontvlechting op het vlak van elektriciteit en aardgas, maar niet wat betreft thermische energie. Desalniettemin wordt middels het voorliggende decreet ook bepaald dat in de regel de distributienetbeheerders uitgesloten zijn van activiteiten in zake de productie van energie in de brede zin, dus niet enkel aardgas of elektriciteit maar ook van thermische energie. Wat dit laatste betreft wordt in het kader van de bevordering van warmtenetten echter voorzien in een beperkte tijdelijke uitzondering. Het is dus allerminst de bedoeling om initiatieven te promoten die de ontvlechting – het scheiden van het functioneren van aardgasleidingen en elektriciteitsnetwerken van het verstrekken van gas of het produceren van energie – tegengaan. De regeling in het voorontwerp stelt duidelijk dat een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, geen activiteiten kunnen ondernemen voor de productie van energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie.

Zoals de Raad correct stelt dient er, desondanks deze richtlijnen niet van toepassing zijn op thermische energie, omzichtig worden omgesprongen met de ontplooiing van activiteiten in het kader van thermische energie door de distributienetbeheerders voor elektriciteit en gas. De Raad volgt deze zienswijze van de Vlaamse Regering. De uitzonderingen dienen verder gekaderd te worden in sommige projecten van warmte@vlaanderen waarbij niet uitsluitend gebruikgemaakt kan worden van bijvoorbeeld restwarmte maar ook een afzonderlijke warmteproductie noodzakelijk is. Warmte@vlaanderen is de samenwerkende vennootschap tussen netbeheerders Eandis en Infrax voor het beheer en de uitbating van warmtenetten. Waar op dit moment deze productie nog in handen is van de netbeheerders, wordt met deze tijdelijke uitzondering een overgangsperiode voorzien waarbij deze productie-eenheden kunnen overgedragen worden naar een andere partij. Het is voor de uitbating van het warmtenet immers noodzakelijk dat het blijvend gevoed kan worden door warmte. Een plotse stopzetting van de productie-eenheid, indien niet onmiddellijk een overnemer kan gevonden worden, zou dan ook onvermijdelijk leiden tot een stopzetting van het project.

De opmerking van de Raad van State met betrekking tot het feit dat de opgewekte warmte niet mag worden gebruikt voor de opwekking van elektriciteit, in het bijzonder door warmte-krachtkoppeling, houdt geen rekening met het reeds bestaande regelgevende kader. Het wordt de netbeheerders immers enkel toegelaten om in die specifiek in het ontworpen artikel 4.1.8, §2, opgelijste gevallen tijdelijk thermische energie te produceren. Warmte-krachtkoppeling betreft echter de gelijktijdige opwekking in één proces van thermische warmte en elektrische of mechanische energie. Wanneer de wkk elektriciteit produceert, valt het gebruik van wkk-installaties evenwel onder het verbod dat reeds op heden conform artikel 4.1.8 van het Energiedecreet geldt. Ook na de wijzigingen aangebracht via dit decreet zal dit verbod wat betreft elektriciteitsproductie nog steeds volledig van kracht zijn, waardoor dergelijke wkk dan ook niet onder deze uitzondering voor thermische energie zal vallen. Behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken, kan er dan ook geen enkele activiteit worden ondernomen door de netbeheerders met betrekking tot wkk. Op deze wijze is de bezorgdheid van de Raad zodoende onverdiend.

3.7. De verenigbaarheid met de AVG

Tot slot wordt dieper ingegaan op de verenigbaarheid met de AVG in randnummers 15 tot en met 17. Het advies haalt een aantal punten aan waarbij de ontworpen bepaling niet of niet helemaal overeen zou stemmen met de verordening. Volgens de Raad dient artikel 30 (op heden artikel 31) geschrapt te worden. In de eerste plaats wordt opgemerkt dat het niet aan de decreetgever staat om de gelding van een Europeesrechtelijke bepaling te bevestigen. Bijkomend wordt de boodschap die ervan uitgaat als dubbelzinnig ervaren. Het is voor de Raad niet duidelijk of de decreetgever van de AVG wil afwijken en in welke mate, dan wel integendeel wil bevestigen dat hij er helemaal niet van wil afwijken. Hoe dan ook zou er geen ruimte zijn om af te wijken van artikel 82, AVG (RvS, afdeling Wetgeving, advies 62.977/3 van 20 maart 2018, paragraaf 15.1-16).

Het artikel van het voorontwerp werd aangepast naar aanleiding van het advies van de CBPL (supra) door het toevoegen van "onverminderd artikel 82, AVG". Het artikel in het ontwerp van decreet verschilt van artikel 82, AVG, met name omdat het een foutloze aansprakelijkheidsregeling bevat. Verder bepaalt dit artikel dat de databeheerder een schadevergoeding dient te betalen aan de betrokkene indien deze schade zou hebben geleden als gevolg van een inbreuk in verband met zijn persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 4, 1), AVG, die de databeheerder beheert, valideert, beveiligt en bewaart. Het is (zie "onverminderd") dus niet de bedoeling van de decreetgever af te wijken van de aansprakelijkheidsregeling die is voorzien in artikel 82 van de AVG. De decreetgever wil de situaties opvangen die niet worden gevat onder de AVG, bijvoorbeeld wanneer een datalek niet gepaard gaat met het niet naleven van de AVG en dit met een foutloze aansprakelijkheidsregeling.

In randnummer 17 wordt geadviseerd om ingeval de VREG ook dient toe te zien op de naleving van de AVG, de ontworpen regeling met betrekking tot de administratieve sancties (artikelen 76 tot 78 van het voorontwerp) overeen te stemmen met die van de verordening. De VREG houdt zoals hoger gesteld geen toezicht op de naleving van de rechtstreekse werking van de AVG (in de zin van artikel 51 en 52, AVG). In het ontworpen artikel 13.3.6 wordt bovendien aangegeven dat het gaat om de situatie waarin gegevens worden aangewend op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van het decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Op 22 mei 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie, opnieuw verzocht een advies te verstrekken over voorliggend voorontwerp van decreet. Op 21 juni 2018 werd advies 63.544/3 van de Raad van State over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet, ontvangen. De belangrijkste punten uit dit advies worden hierna aangehaald en besproken.

Voorafgaande opmerking

De Raad van State meldt in zijn advies dat het in de regel geen nieuw advies verleent over bepalingen die reeds eerder zijn onderzocht of die zijn gewijzigd ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen. Met betrekking tot dergelijke bepalingen in het voorontwerp wordt dan ook in de eerste plaats verwezen naar het advies 62.977/3. De repliek en daaruit volgende wijzigingen aan het ontwerp zijn te vinden hierboven en in de nota aan de Vlaamse Regering bij de vierde principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet.

De Raad verwijst in zijn advies in verband met opmerking 6 van zijn eerdere advies 62.977/3 naar arrest nr. 34/2018 van het Grondwettelijk Hof van 22 maart 2018. In dat arrest besliste het Hof tot een schending van de bevoegdheidsverdelende regels doordat de federale overheid bij het uitoefenen van haar materiële bevoegdheid, de belastbare materie van een gewestelijke belasting heeft verminderd en daardoor de mogelijkheid voor de gewesten om hun fiscale bevoegdheden uit te oefenen heeft beperkt.

De Raad van State gaat echter voorbij aan de bijzondere context waarin het Grondwettelijk Hof haar arrest nr. 34/2018 wees. In dit kader moet er immers op worden gewezen dat voormeld arrest werd uitgesproken in de specifieke context van een materie alwaar de bijzondere wetgever heeft opgetreden met betrekking tot de verstelling van de belastbare materie van de gecontesteerde heffing. Het Hof benadrukte immers, in deze bijzondere context, dat aangezien de bijzondere wetgever de belastbare materie van de in artikel 3 van de bijzondere financieringswet opgesomde belastingen en heffingen "als het ware bevroren" heeft, en dit zowel ten aanzien van de met gewone meerderheid beslissende federale wetgever, als ten aanzien van de gewestelijke wetgevers, het enkel aan die bijzondere wetgever toekomt om de belastbare materie te wijzigen. Dit is uiteraard niet het geval met betrekking tot de materie die het voorwerp uitmaakte van het advies van de Raad dat thans voorligt.

Los van die bijzondere context heeft het arrest inhoudelijk betrekking op de impact van een federale fiscale maatregel op een regionale fiscale maatregel. In casu worden veronderstellingen gemaakt over niet-fiscale maatregelen, waar het Hof geen uitspraken over heeft gedaan. Met de compensatieregeling voert het Vlaamse Gewest overigens geen belasting in. Er kan hoogstens sprake zijn van feitelijke gevolgen van het uitoefenen van de eigen gewestelijke energiebevoegdheden op een federale belasting. Veel maatregelen hebben indirect ergens een effect op een ander beleidsniveau. Als de interpretatie op het vlak van bevoegdheidsverdeling zo ruim wordt ingevuld als in casu door de Raad van State, dan zou dit tot gevolg hebben dat zeer veel maatregelen onmogelijk worden. In elk geval bepaalt de ontworpen regeling niets met betrekking tot de btw en kan zij bijgevolg geen wijziging van de federale belastbare materie met zich meebrengen.

Bevoegdheid

In randnummer 4 van zijn advies gaat de Raad in op een nieuw derde lid van het ontworpen artikel 4.1.11/6 (artikel 31 van het voorontwerp) waarin de bevoegde rechtbank en de termijnen waarbinnen de erin bedoelde vordering tot schadevergoeding dient te worden ingesteld, worden bepaald. Het advies stelt dat dit aangelegenheden zijn waarvoor de federale overheid in beginsel bevoegd is, en die de gewesten alleen zouden kunnen betreden door een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden. In zoverre de algemene bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg wordt bevestigd, is dit onnodig, vermits die rechtbank reeds bevoegd is op grond van het gemeen recht. In zoverre de bevoegdheid van de vrederechter wordt uitgesloten, wordt niet aangetoond waarom het noodzakelijk geacht wordt af te wijken van het gemeen recht. Behalve indien daarvoor een verantwoording kan worden gegeven, adviseert de Raad van State om het ontworpen artikel 4.1.11/6, derde lid, van het Energiedecreet weg te laten. Het is niet de bedoeling om af te wijken van het gemeen recht. Het derde lid van het ontworpen artikel 4.1.11/6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt geschrapt.

Algemene opmerkingen

In randnummer 5 stelt de Raad dat voor de VREG niet in de onafhankelijkheidswaarborgen moet worden voorzien die gelden voor de gegevensbeschermingsautoriteiten gezien de VREG niet het toezicht omvat op "de rechtstreekse toepassing" van de AVG. De Raad stelt evenwel dat gegeven de specifieke structuur van de VREG, met een bijzondere graad van onafhankelijkheid ten aanzien van de uitvoerende en wetgevende macht die vanuit de Europese Unie wordt vereist van de energieregulatoren, het toezicht op de databeheerder niet aan de VREG kan worden toegewezen. In aangelegenheden die niet onderworpen zijn aan EU-harmonisatiemaatregelen kan immers niet worden verantwoord het toezicht toe te vertrouwen aan een instantie die de grenzen van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te buiten gaat.

Zoals ook opgenomen in de repliek op advies 62.977/3 van de Raad van State is het feit dat de regulator twee soorten taken krijgt met een verschillende mate van onafhankelijkheid een beleidskeuze en is niet strijdig met Europees recht. Zoals de Raad in advies 62.977/3 van 20 maart 2018 stelt en eerder al stelde (advies nr. 60.294/3 van 30 november 2016) moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld, en de zaken die dat niet zijn (cfr. decreet Warmte). Dezelfde redenering gaat ook hier op. Verder is het databeheer verbonden met het netbeheer, maar blijft het wel degelijk een aparte taak die losstaat van het netbeheer. Het decreet voorziet hier duidelijke afgelijnde takenpakketten. Er wordt verwezen naar de bespreking van het eerdere advies nr. 62.977/3 van de Raad hierboven.

De Raad verwijst in randnummer 6 naar hetgeen in zijn eerder advies staat over de keuzevrijheid die de Vlaamse Regering heeft tussen verschillende kandidaten bij de aanwijzing van de databeheerder. Ondanks de aanpassing van het voorontwerp garanderen de ontworpen regels met betrekking tot de aanwijzing van de databeheerder volgens de Raad nog steeds geen volwaardige marktwerking. Er wordt verwezen naar de bespreking van het eerdere advies nr. 62.977/3 van de Raad hierboven. De regeling in voorliggend ontwerp van decreet vertrekt van de feitelijkheid dat vandaag de dag de meetactiviteit wordt uitgevoerd door de werkmaatschappijen van de netbeheerders. Dit huidige monopolie op de meetactiviteit en de verstrengeling met het netbeheer maken het noodzakelijk dat de taak van het databeheer en de taak van het netbeheer samen dienen te blijven tijdens een overgangsperiode en minstens bij de eerste aanwijzing. Deze noodzaak wordt decretaal vertaald via de voorwaarde dat bij de eerste aanwijzing van tien jaar de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij dient te zijn. Deze voorwaarde heeft tot doel inwerkingtreding van dit decreet vlot te laten verlopen en faciliteert een uiterst noodzakelijke geleidelijke overgang en dit gedurende de eerste tien jaar.

Er wordt evenwel voorzien in een vijfjaarlijkse studie door de VREG om te garanderen dat deze monopolietaak op de meest kostenefficiënte manier wordt uitgeoefend. Op basis hiervan kan de Vlaamse Regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren. Verder zorgt een periodieke evaluatie ook voor een monitoring van de werking van het systeem. De evaluatie neemt de resultaten van de hierboven vermelde studie mee. De eerste evaluatie vindt plaats na tien jaar (in 2028), vervolgens periodiek na vijf jaar. Is de evaluatie na een eerste periode van tien jaar positief, blijft deze voorwaarde gelden. Is de evaluatie na tien jaar negatief, dan vervalt de zesde voorwaarde dat de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij moet zijn. Deze voorwaarde vervalt in ieder geval in 2038.

De Raad merkt op dat voorliggend ontwerp van decreet schijnbaar enkel de uitrol regelt van digitale meters voor elektriciteit en niet voor gas terwijl de Europese regelgeving een uitrol voor beide beoogt. In de betreffende bepaling in artikel 4.1.22/2 wordt immers verwezen naar "netgebruikers met een laagspanningsaansluiting < 56 kVA" waaruit de Raad afleidt dat enkel een digitale meter voor elektriciteit zou geplaatst worden. Ze adviseert om ofwel het ontbreken van een regeling voor de gasmarkt te verantwoorden, ofwel het voorontwerp aan te vullen met specifieke regels voor het plaatsen en beheren van digitale meters bij aardgasaansluitingen.

Niets is minder waar. De digitale meter zal immers ook worden uitgerold voor aardgasaansluitingen. De Raad vergist zich dan ook wat betreft de draagwijdte van het ontworpen artikel 4.1.22/2. Dit artikel bepaalt immers enkel bij welke categorieën van personen een "digitale meter" zal worden geïnstalleerd. Met de formulering "netgebruikers met een laagspanningsaansluiting < 56 kVA" wordt immers enkel de materiële doelgroep omschreven bij wie "digitale meters" geplaatst zullen worden, namelijk iedere persoon met de voormelde laagspanningsaansluiting die op een distributienet is aangesloten. De keuze voor deze omschrijving is gebaseerd op het feit dat (quasi) eenieder, behoudens afnemers in eilandwerking alwaar uit hun aard geen dergelijke meter noodzakelijk is, over een dergelijke elektriciteitsaansluiting beschikt, waardoor een ruim materieel toepassingsgebied kan worden bepaald. Dit gegeven staat ook los van de daadwerkelijke functionaliteiten die de digitale meter zal hebben die bij die personen geplaatst wordt. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de definitie van het begrip 'digitale meter' niet beperkt is tot elektriciteit en dat het de Vlaamse Regering is die de concrete minimumfunctionaliteiten ervan vaststelt (zie artikel 2 en 35). Uit het ruime toepassingsgebied van het begrip 'digitale meter' (zie artikel 2) kan afgeleid worden dat dit begrip zowel een 'digitale meter voor elektriciteit' als een 'digitale meter voor aardgas' kan omvatten (afhankelijk van de situatie van de afnemer in kwestie). Concreet zal de aardgasmeter worden uitgelezen via de digitale elektriciteitsmeter.

Er wordt verder ook verwezen naar de definitie en de taken van de databeheerder, zoals de Raad ook opmerkte. Er kan verder ook worden verwezen naar de conceptnota 'Digitale meters: uitrol in Vlaanderen' van 3 februari 2017 waarin letterlijk gesteld wordt dat er steeds tegelijk een digitale meter voor elektriciteit als voor gas geplaatst wordt. Dit blijkt tot slot ook uit het feit dat voor beide meters de minimumfunctionaliteiten zijn vastgelegd in het Energiebesluit, zoals gewijzigd via besluit van 23 februari 2018. In een uitvoeringsbesluit zal deze gezamenlijke plaatsing verder worden geconcretiseerd. Niettemin wordt naar aanleiding van dit randnummer de memorie op dit punt verduidelijkt.

Onderzoek van de tekst

De Raad wijst erop dat in de inleidende zinnen de kruisverwijzingen niet meer kloppen. Doordat nieuwe artikelen zijn ingevoegd, kloppen de artikelnummers in de courante formule "ingevoegd bij artikel …" in het merendeel van de gevallen niet meer. De kruisverwijzingen werden aangepast in artikel 16, 21, 22, 24, 25, 31, 37, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62 en 79 van het ontwerp van decreet.

In randnummer 9 gaat de Raad dieper in op artikel 58 waarin de richtsnoeren voor de datatarieven bepaald zijn. Het is voor de Raad niet erg duidelijk wat moet worden begrepen onder datatarieven die "het rationele gebruik van infrastructuren" bevorderen. Ze stelt ook de vraag of het richtsnoer dat de tarieven forfaitair per gegevensopvraging en per toegangspunt worden bepaald, er niet aan voorbijgaat dat data vaak in reeksen zullen worden opgevraagd, waarbij het doorsturen van gegevens van informatie over meer toegangspunten allerminst tot evenredig meer kosten aanleiding geeft. Ze wijst er op dat in die gevallen het tarief daardoor kan discrimineren en buitensporig worden, wat niet spoort met richtsnoer 4°.

Het richtsnoer met betrekking tot het rationele gebruik van infrastructuren beoogt dat de datatarieven op een dergelijke manier vormgegeven worden dat niet onnodig overmatig gebruikgemaakt wordt van de infrastructuur die de databeheerder gebruikt of dat het gebruik hiervan minstens gereflecteerd wordt in de tarieven. Hier kan als voorbeeld gedacht worden aan de communicatiemodule van de digitale meter. Het is kostenefficiënter en rationeler om één keer alle kwartierwaarden van het voorbije etmaal uit te lezen op een toegangspunt eerder dan elk kwartier, de laatste kwartierwaarde uit te lezen indien dit voor het beoogde gebruik niet noodzakelijk is.

Het richtsnoer is als volgt: "de tarieven zijn forfaitair per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt". De Raad gaat er verkeerdelijk van uit dat het doorsturen van gegevens van informatie over meer toegangspunten allerminst tot evenredig meer kosten aanleiding geeft. Iemand die gegevens opvraagt van 10 toegangspunten, betaalt het tienvoud van diegene die de gegevens opvraagt van slechts 1 toegangspunt. Dit is proportioneel en beoogt een correcte toewijzing van kosten. De databeheerder dient wel elk toegangspunt afzonderlijk uit te lezen hetgeen voor elk toegangspunt tot een bijkomende communicatiekost zal leiden. Als dit meerdere keren een gegevensopvraging per toegangspunt is, zal dit ook meer kosten. Met dit richtsnoer worden de kosten dan ook gelegd bij diegene die de kost veroorzaakt. Gezien in de praktijk verwacht wordt dat de kost voor een dataopvraging bijzonder laag zal liggen, is er ook geen reden om aan te nemen dat de kost buitensporig hoog wordt indien voor een zeer groot aantal toegangspunten data worden opgevraagd.

Volgens de Raad zijn de voorgestelde draconische sancties in artikel 79 van het ontwerp volstrekt disproportioneel. Volgens het ontworpen artikel 13.3.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 kunnen de in dat artikel vermelde bedragen worden opgelegd per kalenderdag, wat tot extreem hoge boetes kan leiden, zowel in vergelijking met de maxima voor andere inbreuken op het Energiedecreet van 8 mei 2009, als in vergelijking met de AVG. De Raad van State adviseert om in elk geval een algemeen maximumplafond te bepalen indien de keuze om per kalenderdag te beboeten behouden blijft.

De administratieve geldboetes worden hierbij ingevoerd vanuit het oog van gegevensbescherming, waardoor de AVG inderdaad de belangrijke richtinggever is. Er moeten voldoende maatregelen voorhanden zijn om ook effectief de gegevensbescherming te kunnen verzekeren. Er wordt ook opgemerkt dat dit reeds maximumbedragen zijn. De VREG kan binnen deze vork een geldboete opleggen, die doeltreffend en afschrikkend, maar ook proportioneel zal moeten zijn met begane misbruiken of schendingen. In het ontworpen artikel wordt kalenderdag geschrapt en in de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat de VREG zowel éénmalige boetes als dwangsommen (per kalenderdag dus) kan opleggen.

Tot slot wijst de Raad er in randnummer 11 nog op dat in het artikel 83 nog een technische aanpassing nodig is met betrekking tot de inwerkingtreding. Dit artikel werd aangepast in de zin van het advies van de Raad van State.

C. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel wijzigt een aantal definities en voegt ook enkele nieuwe definities in in artikel 1.1.3 van het Energiedecreet:
- punt 1° definieert afgeleide persoonsgegevens als persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden;
- punt 2° voert een definitie van algemene verordening gegevensbescherming in;
- punt 3° definieert een analoge meter als een meter die op een elektromechanische manier energiestromen meet en registreert;
- onder punt 4° wordt een definitie ingevoerd van databeheerder. Deze definitie moet bijdragen aan het duidelijk onderscheid tussen de verschillende partijen die gegevens uit de digitale, elektronische en analoge meter verwerken. De databeheerder is de rechtspersoon die de digitale, elektronische en analoge meter rechtstreeks af- en uitleest. De databeheerder beheert, bewaart, beveiligt en verwerkt deze gegevens binnen de reikwijdte van zijn taken, en verleent toegang aan de partijen die daar overeenkomstig de bepalingen in het decreet recht toe hebben;
- punt 5° wijzigt de benaming van slimme meter in die van digitale meter;
- punt 6° voegt een definitie in voor elektronische meter. Naast analoge (Ferrarismeters) en digitale meters (zoals gedefinieerd in dit decreet), bestaan er ook nog digitale/elektronische meters die niet aan de functionaliteiten uit dit decreet voldoen en bijgevolg ook niet aan de beschrijving van bovenstaande definitie voldoen. Het gebrek aan een aparte definitie zou bijvoorbeeld tot gevolg hebben dat waar artikel 12 van dit ontwerp van decreet stelt dat de distributienetbeheerder digitale en analoge meters moet plaatsen, AMR-meters niet door de distributienetbeheerder moeten worden geplaatst. Dit zijn namelijk digitale/elektronische meters die niet onder de hogervermelde definitie vallen;
- punt 7° definieert het begrip ESCO als een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering;
- punt 8° definieert het begrip hoofdmeter. Het is de meter die als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten en waarop andere submeters al dan niet kunnen worden aangesloten;
- onder punt 9° wordt 'databeheerder' toegevoegd in de definitie van marktpartij. Via die wijziging kan de VREG ad-hocinlichtingen vragen aan de databeheerder (cf. artikel 13.1.2, Energiedecreet) om op die manier te kunnen nagaan of de databeheerder nog voldoet aan en handelt conform de voorwaarden in decreet en besluit. Hetzelfde geldt voor aanbieder van energiediensten, die ook wordt toegevoegd aan de definitie;
- in punten 10°, 11°, 15° en 19° worden definities ingevoerd voor meetgegevens, persoonsgegevens, relationele gegevens en technische gegevens:
  a) technische gegevens zijn onder meer gelinkt aan het net en de aansluiting hierop of van belang voor het meterbeheer zoals bijvoorbeeld het adres van de aansluiting, EAN-nummer, merk, type, bouwjaar, kableringsschema, cosφ bij maximaal vermogen, laatste datum van keuring enzovoort;
  b) relationele gegevens zijn van belang voor de relatie netgebruiker-netbeheerder tot moment van realisatie van de aansluiting en soms langer voor de duur van de contractuele relatie zoals bijvoorbeeld aansluitingscontract, naam, adres, contactgegevens, juridische vorm, ondernemingsnummer enzovoort;
  c) meetgegevens zijn gegevens die uitgelezen worden uit de meter en die van belang kunnen zijn voor netbeheer, marktfacilitatie (facturatie), onderzoeksdoeleinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om indexen en meterstanden, capaciteit, reactief en actief vermogen, afname/injectie, spanningsgegevens enzovoort;

– in punt 12° wordt de definitie van privacywetgeving opgeheven. De term "privacywetgeving" komt niet meer voor in het Energiedecreet. Het Energiedecreet werd immers aangepast om in overeenstemming te zijn met de algemene verordening gegevensbescherming die van toepassing is vanaf 25 mei 2018;
– via punt 14° wordt de definitie van prosument toegevoegd, wat een wijziging van punt 1.1.3, 102°, noodzaakt (13°);
– punt 17° voert een definitie in van submeter. Dit is een meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren;
– in punt 18° wordt in de definitie van tariefdrager het woord "distributienettarief" vervangen door de zinsnede "data- of distributienettarief" gezien dit decreet ook datatarieven invoert;
– punt 20° bepaalt dat de databeheerder en niet meer de netbeheerder het toegangsregister opstelt en beheert.

Artikel 3

Door het aanwijzen van één databeheerder verantwoordelijk voor de ondersteuning van gegevensuitwisseling op en gelinkt aan het Vlaamse distributienet is sprake van een dominante positie. Het is dan ook noodzakelijk dat deze speler onder de controle staat van de VREG. De wijzigingen in dit artikel maken het mogelijk dat de VREG controle kan uitoefenen op de databeheerder.

In artikel 3.1.3, 1°, f), van het Energiedecreet wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd; en aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd. De wijzigingen in punt 3° zorgen ervoor dat de bevoegdheid van de VREG wordt uitgebreid naar het bemiddelen in geschillen en beslechten van geschillen tegen de databeheerder.

Artikel 4

Met dit artikel wordt het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes hiervoor toegevoegd aan artikel 3.1.4, §2, van het Energiedecreet als één van de bijzondere bevoegdheden van de VREG. Ook wordt de VREG expliciet belast met het nauwgezet opvolgen van de voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen en het rapporteren aan de Vlaamse Regering hierover.

Artikel 5

Door middel van een uitbreiding van artikel 3.1.4/2 van het Energiedecreet wordt de bevoegdheid van de VREG inzake geschillenbeslechting uitgebreid ten aanzien van de databeheerder.

Artikel 6

Het bestaande artikel 3.1.4/3 wordt uitgebreid zodat partijen die een klacht hebben tegen de databeheerder met betrekking tot diens verplichtingen uit hoofde van de titels IV, V, VI, en de hoofdstukken I tot en met IV van titel VII van dit decreet of haar uitvoeringsbepalingen, het geschil schriftelijk ter beslechting kunnen voorleggen aan de VREG.

Artikel 7

Dit artikel voegt de databeheerder toe aan artikel 3.1.7, §1, 1°. Een mandaat van bestuurder van de VREG is onverenigbaar met iedere functie of activiteit ten dienste van de databeheerder.

Artikel 8

Wat betreft de bevoegdheid van de raad van bestuur van de VREG, waarvoor geen delegatie mogelijk is, wijzigt dit artikel het artikel 3.1.8, tweede lid, van het Energiedecreet in die zin dat voor het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie wordt verwezen naar titel IV van dit decreet in plaats van afdeling XII van het Energiedecreet. Verder wordt verduidelijkt dat dit verbod op delegatie door de raad van bestuur van de VREG geldt voor het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie (5°) en tariefstructuur (6°) van zowel de tarieven met betrekking tot netbeheer als deze met betrekking tot het databeheer.

Artikel 9

Iedere functie of activiteit, al dan niet bezoldigd, ten dienste van de databeheerder is onverenigbaar met het uitoefenen van een functie als algemeen directeur of personeelslid van de VREG.

Artikel 10

De VREG duidt overeenkomstig artikel 3.1.13, §4, van het Energiedecreet een bedrijfsrevisor aan om de financiële toestand en de jaarrekeningen van de VREG te controleren alsook de regelmatigheid van de verrichtingen te constateren in de jaarrekeningen. Met dit artikel wordt toegevoegd dat deze bedrijfsrevisor geen functie mag vervullen bij de databeheerder.

Artikel 11

Gezien de digitale meter voor meer beschikbare data zorgt en dus ook het toegenomen belang van gegevensbescherming in dit kader, wordt de capaciteit tot naleven van een continu risicobeheersingssysteem voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen zoals bedoeld in artikels 32 tot en met 36 van de AVG toegevoegd aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.4, §2, van het Energiedecreet, waaraan een (kandidaat-)netbeheerder moet voldoen. Ook de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)elektriciteitsdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)aardgasdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder wordt als criterium toegevoegd. De toevoeging van deze bepalingen is evenwel niet van die aard dat de huidige aanduiding van de distributienetbeheerders opnieuw zou moeten plaatsvinden. Enkel wordt deze bepaling in lijn gebracht met het invoegen van de artikelen met betrekking tot de databeheerder door dit decreet en wordt een verduidelijking aangebracht naar aanleiding van vereisten die door de AVG van toepassing zullen worden op de distributienetbeheerders.

Artikel 12

Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat een limitatieve lijst van taken die naar aanleiding van de oprichting van een databeheerder wijzigen.

Het bestaande artikel 4.1.6 van het Energiedecreet wordt ook vormelijk aangepast zodat er een onderscheid gemaakt wordt tussen het beheer van het distributienet en het plaatselijk vervoernet. Op het plaatselijk vervoernet blijft de beheerder van het plaatselijk vervoernet immers verantwoordelijk voor het aflezen van meters en tellers en het daaraan verbonden databeheer.

Gezien de databeheerder ook zal instaan voor het databeheer van de gegevens uit de elektronische en analoge meters, moet de takenlijst van de DNB worden aangepast. Deze heeft immers niet meer de taak om de meters en tellers op de

toegangspunten op zijn net af te lezen. Er wordt wel het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen behouden en het actief beheren enzovoort van de analoge en de digitale tellers en onder meer de dagelijkse contacten en software-updates van digitale tellers evenals het mogelijk maken van het af- en uitlezen door de databeheerder als taak toegevoegd.

Het beheer van het distributienet omvat een taak met betrekking tot beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van gegevens (paragraaf 1, 12°). Naast de gegevens die hij van de databeheerder verkrijgt en die af- en/of uitgelezen worden door deze laatste van de verschillende meters, verwerkt de beheerder van het distributienet ook nog andere gegevens die niet van de meters af- en/of uitgelezen worden, zoals, onder andere, technische gegevens voor de identificatie van beveiligingskarakteristieken van het net, gebruikskarakteristieken van de aansluiting, identificatie van de opbouw en werking van het net en identificatie van de meetinrichting. Het kan ook gaan om de identificatie van netgebruikers binnen de aansluitrelatie met zijn netbeheerder. Deze gegevens worden opgesomd in de Technische Reglementen (zie artikel 63 van dit decreet).

In geval de netbeheerder in kader van zijn sociale openbaredienstverplichtingen optreedt als sociale leverancier maakt hij ook gebruik van relationele gegevens. Deze gegevens identificeren die netgebruikers die door de netbeheerder beleverd worden. Deze gegevens worden niet in deze opsomming opgenomen omdat de netbeheerder dan handelt als een leverancier, en valt deze voor wat betreft de rechtsgrond voor dataverlening onder dezelfde voorwaarde waaraan ook commerciële leveranciers bij levering moeten voldoen (zie de artikels 38 en 41 van dit ontwerp van decreet).

In dit kader moet worden opgemerkt dat de distributienetbeheerder steeds de nodige gegevens die hij verkregen heeft in zijn opdracht als netbeheerder en ook noodzakelijk zijn voor de databeheerder – bijvoorbeeld informatie over de geplaatste meters en kenmerken van het net – moet verstrekken aan de databeheerder zodat die op correcte wijze zijn taakstelling kan uitvoeren.

Artikel 13

In dit artikel worden de modaliteiten voor beroep op een derde ingeschreven. In het licht van nieuwe ontwikkelingen en gelet op het belang inzake gegevensbescherming wordt het bestaande artikel 3.1.11 van het Energiebesluit op niveau van het decreet gebracht. Dat artikel wordt opgesplitst in een bepaling ten aanzien van de netbeheerders (dit artikel) en een bepaling ten aanzien van de databeheerder (zie artikel 23).

Er wordt een bijkomende delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien waarbij ze de nadere voorwaarden kan bepalen waaronder de netbeheerder voor de uitoefening van zijn taken, vermeld in het eerste lid, toch een beroep kan doen op derden.

Artikel 14

Door de vervanging van artikel 4.1.8, §2, van het Energiedecreet wordt eenduidig gesteld dat een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij en hun dochtervennootschappen met rechtspersoonlijkheid geen activiteiten kunnen ondernemen inzake de productie van energie (elektriciteit, gas, warmte, waterstof enzovoort). Verder kunnen ze ook niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Het gelijk speelveld tussen de marktpartijen mag niet worden verstoord.

Dit verbod verhindert de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen met rechtspersoonlijkheid evenwel niet te voorzien in eigen energievoorziening, zoals bijvoorbeeld door middel van het plaatsen van zonnepanelen of een zonneboiler of het gebruik van micro-wkk.

In afwijking van het eerste lid kunnen een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, wel activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie (i.e. warmte of koeling) of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie (i.e. warmte of koeling) voor zover deze activiteit tijdelijk is, bijvoorbeeld wanneer er tijdens de opstart geen andere partner kan worden gevonden.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, dergelijke activiteiten alsnog kunnen ondernemen bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met 12 maanden verlengd worden. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering. Het is evenwel belangrijk dat de tijdelijkheid van de opname van productie afhankelijk is van project tot project en op een case-by-casebasis dient te worden beoordeeld.

In artikel 82 van het ontwerp van decreet wordt voorzien in een overgangsbepaling om de reeds aangegane engagementen door de distributienetbeheerders niet in het gedrang te brengen.

Ten slotte dient te worden opgemerkt dat een samenwerkingsverband, bijvoorbeeld onder de vorm van een tijdelijke handelsvennootschap, waarbij de distributienetbeheerder instaat voor de uitbating van het warmte- of koudenet en een andere rechtspersoon, die geen distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen met rechtspersoonlijkheid is, instaat voor de productie van thermische energie, door dit artikel niet wordt uitgesloten. Dergelijke samenwerkingsverbanden bezitten namelijk geen rechtspersoonlijkheid.

Artikel 15

Dit artikel voegt een nieuwe afdeling in: "Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder".

Artikel 16

In deze nieuwe afdeling wordt een artikel ingevoegd dat stelt dat de Vlaamse Regering op voorstel van de minister en na advies van de VREG een rechtspersoon aanwijst die belast wordt met het databeheer voor een periode van tien jaar.

De verzameling gegevens die deze rechtspersoon verzamelt en beheert, wordt beschouwd als de meest volledige en kwalitatief hoogstaande bron van gegevens (authentieke bron).

De databeheerder zal de categorieën van gegevens (meetgegevens, technische gegevens en relationele gegevens, die allen persoonsgegevens kunnen bevatten) af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters. De databeheerder zal optreden als verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de betrokkenen in de context van zijn taken zoals uiteengezet onder artikel 22.

De databeheerder zal toegang verschaffen tot deze gegevens aan de verschillende (markt)partijen zoals uiteengezet in artikel 38. Deze (markt)partijen zullen op hun beurt de gegevens gebruiken als verwerkingsverantwoordelijke voor hun eigen

doeleinden in de context van hun eigen taken zoals uiteengezet in de artikels 40 tot en met 46 van het decreet.

Zowel de databeheerder als de andere (markt)partijen die gegevens verwerken moeten de bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming respecteren.

Artikel 17

Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/3 in het Energiedecreet in, dat aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid delegeert om volgende zaken te bepalen: 1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder; 2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder; 3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder, inclusief de procedure die nageleefd moet worden bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder na negatieve evaluatie en de procedure tot aanduiding van een nieuwe databeheerder op dat moment; 4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder. Bij het vastleggen van deze voorwaarden dient de Vlaamse Regering advies te vragen aan de VREG. Daarbij legt het artikel een aantal krijtlijnen vast voor deze voorwaarden die in een uitvoeringsbesluit verder zullen worden geconcretiseerd. Het gaat onder meer om de technische, organisatorische en financiële capaciteit – inclusief het beschikken over een ondernemingsplan dat door de VREG wordt gecontroleerd –, de professionele betrouwbaarheid, de bestuurs- of juridische autonomie ten aanzien van de netbeheerder, de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid ten aanzien van de leveranciers, aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, en de capaciteit tot naleven van de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden (zie artikel 47 van dit decreet) voor een continu risicobeheersingssysteem zoals bedoeld in artikels 32 tot en met 36 van de AVG. De Vlaamse Regering zal ook inhoudelijke voorwaarden vastleggen en/of overenigbaarheden waaraan de bestuurders van de databeheerder moeten voldoen. Hierbij kan worden gedacht aan het verbod voor parlementsleden, ministers en staatssecretarissen om in het orgaan te zetelen, naar analogie met wat in de toekomst ook voor de raad van bestuur van de werkmaatschappij zal gelden.

Het databeheer is, hoewel onlosmakelijk verbonden met het netbeheer, op zichzelf echter een aparte taak naast de taak van het netbeheer, en maakt dan ook geen deel uit van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. De rol van de VREG is dan ook beperkt tot toezicht en uitvoering van de door de decreetgever en Vlaamse Regering vastgelegde vereisten.

Het huidige monopolie op de meetactiviteit en de verstrengeling met het netbeheer maken het noodzakelijk dat de taak van het databeheer en de taak van het netbeheer samenblijven op het moment van inwerkingtreding van het decreet. Deze noodzaak wordt decretaal vertaald via de voorwaarde dat minstens bij de eerste aanwijzing van tien jaar de databeheerder een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij dient te zijn. Deze voorwaarde vertrekt vanuit de feitelijke realiteit dat de distributienetbeheerders op dit moment de meest aangewezen 'trusted third party' zijn om de taak van databeheer uit te voeren en dit via een werkmaatschappij die door hen gezamenlijk werd aangeduid. Bovendien heeft deze voorwaarde tot doel de inwerkingtreding van dit decreet vlot te laten verlopen en faciliteert een uiterst noodzakelijke geleidelijke overgang. Enkel op deze manier

kan men komen tot een stabiel databeheersysteem bij inwerkingtreding van dit decreet.

Er wordt evenwel voorzien in een periodieke monitoring van de databeheerder en het databeheersysteem. Decretaal worden hiervoor de nodige kapstokken vastgelegd door middel van een vijfjaarlijkse studie en vijfjaarlijkse evaluatie ingeschreven.

De studie heeft als primair doel om de kostenefficiëntie van het systeem van databeheer te monitoren en periodiek een benchmarking te doen. Dit heeft niet alleen betrekking op de kostenefficiëntie binnen de databeheerder, maar ook ten opzichte van andere (mogelijke) databeheerders. Het is daarbij belangrijk dat de kostenefficiëntie van het gehele systeem (inclusief Atrias) in rekening wordt genomen, om de gemaakte opstartkosten en bestaande synergievoordelen mee te nemen. Op basis hiervan kan de Vlaamse Regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren.

De evaluatie neemt steeds de resultaten van de studie in rekening.

De eerste evaluatie zal plaatsvinden na tien jaar, en dus op het einde van de eerste aanwijzingsperiode. Dit om een voldoende stabiel databeheersysteem te kunnen opzetten bij inwerkingreding van het gewijzigde decreet.

De resultaten van de evaluatie staan rechtstreeks in verband met de zesde voorwaarde. Is de evaluatie positief, dan blijft de zesde voorwaarde gelden. Is de evaluatie negatief dan vervalt de zesde voorwaarde. Hierdoor zal er een open aanwijzing zijn. De voorwaarde vervalt in ieder geval in 2038.

Deze voorwaarde kan logischerwijze ook niet worden behouden als de aanwijzing moet worden beëindigd omwille van de redenen die het decreet oplegt (zie paragraaf 4).

Het artikel legt verder de minimale voorwaarden vast waaraan de studie moet voldoen, alsook de vijfjaarlijkse evaluatie.

Wanneer het databeheer wordt toegewezen aan een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij, moet er te allen tijde voldaan zijn aan eisen van bestuurs- en juridische autonomie. De voormelde autonomie houdt echter niet in dat eenzelfde rechtspersoon niet kan optreden of worden aangesteld voor het uitvoeren van taken met betrekking tot zowel netbeheer als databeheer. In het licht van de aangekondigde fusie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrax tot één werkmaatschappij Fluvius kan deze autonomie toch bereikt worden door het inbouwen van ‘Chinese walls’.

Ten einde de autonomie van het databeheer op dat moment te garanderen, worden duidelijke Chinese walls vastgelegd ten einde de bestuursautonomie van het databeheer binnen die rechtspersoon te garanderen. Deze Chinese walls worden nog verder uitgewerkt door de Vlaamse Regering. Die autonomie zal dan betrekking hebben op bijvoorbeeld de technische (bijvoorbeeld encryptie van gegevens en verwijderen van gegevens na bewaarperiode), en organisatorische (bijvoorbeeld scheiden van gegevens: diegene die geen toegang nodig hebben geen toegang geven, twee verschillende mensen deel van code geven (bijvoorbeeld e-ID)) autonomie. Hieraan dient de databeheerder hoe dan ook te voldoen aangezien dit een plicht is onder de AVG en zowel de databeheerder als netbeheerder onderworpen zijn aan deze regels. Bovendien wordt er ook voorzien in een juridische maatregel bij het verkeerd aanwenden van de gegevens (zie artikel 31 en 79 van dit decreet). Zo wordt er een evenwicht gezocht tussen veiligheid en privacy enerzijds en efficiëntie anderzijds.

Artikel 18

Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/4 in het Energiedecreet in. Dit artikel verduidelijkt de voorwaarden wanneer het databeheer wordt waargenomen door een door de distributienetbeheerders aangeduide werkmaatschappij. Om de autonome werking van de databeheerder in dat geval te garanderen, wordt decretaal bepaald dat de databeheerder over een binnen de werkmaatschappij opgericht bestuursorgaan dient te beschikken dat belast is met het beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen die aan het databeheer toekomen. Dit houdt in dat de beslissingen met betrekking tot deze specifieke taken inzake het databeheer worden toegewezen aan een binnen de rechtspersoon specifiek hiervoor op te richten apart bestuursorgaan. Dit bestuursorgaan is een onderdeel van de werkmaatschappij en moet worden ingebed in de statuten van deze rechtspersoon, maar is geen aparte of nieuwe raad van bestuur.

Er wordt tevens bepaald dat de databeheerder dient te beschikken over afzonderlijk personeel dat de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen die aan het databeheer toekomen uitvoert, zoals het uitlezen en aflezen van de meters, en geen andere activiteiten, taken en verplichtingen verricht of uitoefent voor de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder dan die toekomen aan het databeheer. Hiervoor dienen de statuten te bepalen dat zij rapporteren aan het databestuursorgaan. Dit heeft dus geen betrekking op bijvoorbeeld de hr-activiteiten of de schoonmaakactiviteiten. Noch heeft dit tot het gevolg dat er verplicht andere personeelsstatuten moeten worden opgemaakt. Verder wordt ook voorzien in afzonderlijke rekeningen met betrekking tot het databeheer. In de afzonderlijke rekeningen mogen geen andere activiteiten worden opgenomen dan degene die betrekking hebben op de databeheeractiviteiten. Het controleverslag wordt door deze revisor ook bezorgd aan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert. Deze aanvulling is noodzakelijk opdat de revisor verantwoordelijk voor de jaarrekening van de maatschappij een attestering over de jaarrekening van de maatschappij kan geven zonder zelf ook de rekeningen van de activiteit te controleren. Er wordt voorzien in afzonderlijke externe juridische adviseurs voor wat betreft de databeheeractiviteiten. Tot slot wordt voorzien in operationeel gescheiden IT-systemen. Externe medewerkers die aangetrokken worden voor de uitbating van voormelde operationeel gescheiden IT-systemen mogen enkel werken hieraan, dus enkel aan dit deel van het operationeel gescheiden IT-systeem dat betrekking heeft op het databeheer.

Het huidige monopolie op de meetactiviteit en de verstrengeling met het netbeheer zorgen ervoor dat op heden de IT-systemen binnen de werkmaatschappij nog niet volledig operationeel zijn gescheiden. Om een voldoende overgangstermijn te gunnen om deze IT-systemen kostenefficiënt te scheiden zal de Vlaamse Regering een termijn bepalen waarbinnen dit zal moeten gebeuren. De Vlaamse Regering zal hierbij evenwel minimale voorwaarden bepalen waaraan moet worden voldaan vanaf de eerste aanwijzing.

Het bestuursorgaan telt maximaal zes leden, waarvoor een aantal onverenigbaarheden worden opgesomd. Ten hoogste twee derde mag van hetzelfde geslacht zijn. Weliswaar wonen de CEO van de werkmaatschappij en de voorzitter van de raad van bestuur van de werkmaatschappij de vergaderingen van het bestuursorgaan bij met raadgevende stem. Ook voor de personeelsleden van de databeheerder worden onverenigbaarheden opgenomen. Weliswaar kan er één personeelslid van de databeheerder zetelen in het Management Comité, dit om een gelijke werking van de rechtspersoon te garanderen met betrekking tot personeelsbeleid.

Het autonome bestuursorgaan neemt beslissingen inzake de activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer. Er wordt voorzien dat de notulen met betrekking tot de beslissingen van de raad van bestuur van de werk-

maatschappij aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer binnen drie dagen na de betrokken vergadering worden toegezonden aan de regeringsafgevaardigde. Zij worden pas uitvoerbaar als de termijn voor de regeringsafgevaardigde om beroep in te dienen bij de minister, verstreken is en deze geen beroep heeft ingediend. Indien de notulen van de beslissingen niet binnen de drie dagen worden toegezonden aan de regeringsafgevaardigde, begint de termijn om beroep in te stellen vanaf het moment dat hij kennis krijgt van deze beslissing.

Tevens wordt een verbod op instructies vanwege de raad van bestuur en de overige organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder aan de leden van het in de eerste paragraaf bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden van de databeheerder met betrekking tot de dagelijkse bedrijfsvoering of individuele besluiten voor het databeheer vastgelegd. Om een gelijke werking van de rechtspersoon te garanderen met betrekking tot personeelsbeleid, wordt evenwel een uitzondering voorzien voor het Management Comité. De personeelsleden in één rechtspersoon rapporteren ook aan het Management Comité. Zoals hoger vermeld bevat het Management Comité een personeelslid van de databeheerder die instructies kan geven. Rekening houdende met de noodzaak aan Chinese walls kunnen deze instructies evenwel geen betrekking hebben op specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

Daarnaast wordt er voorzien dat de databeheerder en de personeelsleden van de databeheerder die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming bij de uitvoering van de aan hen en aan de databeheerder in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/13, kunnen ontvangen. Op die manier wordt naleving gegarandeerd van artikel 38.3, AVG, en het waarborgen van het onafhankelijk databeheer van de authentieke bron. De 'interne' onafhankelijkheid van de DPO wordt geregeld in artikel 38.3 van de AVG, dat rechtstreekse werking heeft.

Er wordt bepaald dat de databeheerder dient te beschikken over zijn eigen middelen om autonoom te kunnen functioneren en dat de verschillende gegevens waarover de databeheerder beschikt in uitoefening van zijn taken afgeschermd dienen te worden binnen de werkmaatschappij, tenzij de uitwisseling gebeurt conform de bepalingen in afdeling IX, onderafdeling II, van het Energiedecreet.

Een duidelijk uitgangspunt van de artikelen 17 tot en met 19 is een afdoende zelfstandig, neutraal en centraal beheer van persoonsgegevens door de databeheerder met het oog op het verzekeren van de gegevensbescherming zoals door de AVG opgelegd wordt. Een grove schending van deze verordening is tevens een grond tot beëindiging van de aanwijzing (zie artikel 17).

Artikel 19

Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/5 in het Energiedecreet in, dat stelt dat in het bestuursorgaan van de databeheerder, en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is in het bestuursorgaan van de databeheerder zoals vermeld in artikel 4.1.8/4, §1, 1°, een onbezoldigde regeringsafgevaardigde zetelt met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet eveneens aan de voorwaarden, vermeld in het artikel 4.1.8/3, §2, 3° en 4°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van dit bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden ervan tijdig in kennis gesteld van de dagorde en alle bijhorende documenten. De regeringsafgevaardigde houdt toezicht

op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van het Energiedecreet, de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is op de statuten van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer in zijn algemeenheid en het ondernemingsplan van de databeheerder, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

De algemene regels aangaande regeringsafgevaardigden (algemene aanstellingsvoorwaarden en -procedure, algemene onverenigbaarheden, informatie en verslagplicht richting bevoegde minister enzovoort) als vermeld in hoofdstuk 3 van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector zijn op de regeringsafgevaardigde, vermeld in dit artikel, van overeenkomstige toepassing.

De regeringsafgevaardigde is belast met het toezicht op de naleving van de wettelijkheid en de regelmatigheid van de beslissingen van het bestuursorgaan. Tegen elke beslissing van het bestuursorgaan van de databeheerder of in het geval de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is ook tegen elke beslissing van de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij, waarvan hij meent dat die strijdig is met de verplichtingen die bijvoorbeeld door of krachtens het Energiedecreet worden vastgesteld dient de regeringsafgevaardigde beroep in bij de bevoegde minister. Dit beroep wordt met redenen omkleed. Het wordt uitgeoefend binnen de vijf dagen. Deze termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, als de regeringsafgevaardigde daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop de beslissing aan hem werd betekend, of bij gebrek daaraan, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen. Van dit beroep wordt binnen dezelfde termijn kennisgegeven aan respectievelijk het bestuursorgaan of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de werkmaatschappij. De uitvoering van de beslissing wordt door het beroep geschorst. De minister kan de nietigverklaring van de beslissing uitspreken binnen de tien dagen. Deze toezichtmogelijkheid staat eventuele andere toezichtacties (bijvoorbeeld door de regulator, of in het kader van het decreet Lokaal Bestuur) niet in de weg.

Artikel 20

Dit artikel voegt een nieuwe afdeling in: "Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder".

Artikel 21

In afdeling III/2 wordt een onderafdeling ingevoegd: "Onderafdeling I. Databeheer".

Artikel 22

Dit artikel voegt een nieuw artikel 4.1.8/6 in het Energiedecreet in, dat limitatief de taken definieert die het databeheer omvat:

1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten op het distributienet voor:
   a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
   b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
   c) netbeheer en operationele veiligheid;

2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6;
4° de bepaling en de validering van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet voor de uitoefening van de taken van de distributienetbeheerder in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, aggregatoren, voor het vervullen van hun taken of om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak, zoals bijvoorbeeld aan het Vlaams Energieagentschap (VEA);
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens noodzakelijk voor wetenschappelijk onderzoek;
10° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder in het kader van zijn rol als sociale leverancier.

Artikel 63 van ditzelfde decreet bepaalt dat de nadere modaliteiten van bovenstaande taken in de technische reglementen worden bepaald.

De databeheerder is ook verantwoordelijk voor het verzekeren dat de betrokkenen de rechten die zij hebben in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens op grond van de AVG, kunnen uitoefenen.

Bij de nood aan een onderlinge regeling tussen verwerkingsverantwoordelijken zoals voorzien door artikel 26.1 van de AVG wordt het initiatief voor de regeling bij de databeheerder gelegd.

Het artikel voegt verder in dat de Vlaamse Regering aan de databeheerder bijkomende taken en openbaredienstverplichtingen kan opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers en leveranciers van commerciële energiediensten en afnemers.

Deze laatste mogelijkheid wordt op basis van het advies van de VREG van 6 april 2017 ingevoerd. Het lijkt de regulator immers aangewezen dat in specifieke gevallen die dienen om de energiemarkt te faciliteren via een gereguleerd proces er toch een databeheerder is die de submeetgegevens uitleest, valideert en ter beschikking stelt aan de daartoe gemandateerde marktpartijen. In haar advies staat de VREG dan ook een gedifferentieerde aanpak voor met betrekking tot enerzijds private submeters die volledig aan de commerciële markt worden overgelaten en anderzijds submeters waarvan de submeetgegevens worden gebruikt voor gereguleerde processen. Om de submeetgegevens van die submeter voor deze specifieke, gereguleerde processen te kunnen uitlezen, moet de databeheerder voorzien in een aantal 'submetingoplossingen' die voldoen aan de bepalingen van de technische reglementen en waaruit de netgebruiker kan kiezen, maar die ook hun eigen tarifaire effecten met zich meebrengen. Het wordt aan de Vlaamse Regering overgelaten om de taakstelling met betrekking tot deze submeting te concretiseren.

Artikel 23

In dezelfde onderafdeling worden ook de modaliteiten voor beroep op een derde ingeschreven vergelijkbaar met artikel 13 voor de netbeheerders. Het valt op te merken dat overeenkomstig de AVG bijzondere contractuele bepalingen moeten opgenomen worden indien een verwerkingsverantwoordelijke (zoals de databeheerder) de verwerking van persoonsgegevens wil laten uitvoeren door een derde (die dan zal optreden als 'verwerker' in de zin van de AVG).

Gelijklopend met de bepaling die in artikel 13 voorzien is, wordt een bijkomende delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien waarbij ze de nadere voorwaarden kan bepalen waaronder de databeheerder voor de uitoefening van zijn taken, vermeld in het eerste lid, toch een beroep kan doen op derden. Er wordt ook verwezen naar de memorie bij artikel 13.

Deze delegatie moet evenwel op elk moment de andere bepalingen inzake de Chinese walls van het decreet respecteren. Met name moet te allen tijde worden gerespecteerd dat bestuurders en personeelsleden van de werkmaatschappij, belast met specifieke taken inzake het databeheer, geen andere taken uitvoeren binnen deze werkmaatschappij die gerelateerd zijn aan netbeheer.

Artikel 24

Dit artikel voegt een nieuwe onderafdeling in: "Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Artikel 25

Conform de conceptnota mag de databeheerder de gecollecteerde data die hij verkrijgt bij de uitoefening van zijn taken vermeld in artikel 4.1.8/6 en 4.1.8/7, niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden. Behalve de tarieven die zijn bepaald in afdeling XIII, ontvangt de databeheerder geen andere inkomsten die rechtstreeks of onrechtstreeks worden gegenereerd door de technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens waar hij via zijn activiteiten toegang toe heeft.

Artikel 26

In dit artikel wordt de databeheerder en zijn werkmaatschappij toegevoegd aan de titel van afdeling IV: "Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, diens werkmaatschappij en de databeheerder".

Artikel 27, 28 en 29

Wat de vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen betreft, worden de bepalingen opgelegd aan de netbeheerder en diens werkmaatschappij uitgebreid naar vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, diens werkmaatschappij en de databeheerder.

Artikel 30

Met dit artikel wordt een afdeling IV/2 ingevoegd: "Vergoedingsplichten van de databeheerder".

Artikel 31

Dit artikel bepaalt dat de databeheerder een schadevergoeding dient te betalen aan de betrokkene indien deze schade zou geleden hebben als gevolg van een inbreuk in verband met zijn persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 4,1), AVG, die de databeheerder beheert, valideert, beveiligt en bewaart. Het is aan de betrokkene om de geleden schade te begroten. De databeheerder kan de uitbetaalde schadevergoeding verhalen op de partij die de inbreuk heeft gepleegd.

De CBPL wees erop in haar advies nr. 07/2018 dat rekening moet gehouden worden met het recht op schadevergoeding van de betrokkene onder artikel 82, AVG, in geval van inbreuk op de AVG. De AVG gaat ingeval van een inbreuk uit van een "volledige en daadwerkelijke vergoeding" (artikel 146, AVG) van de "gehele schade" (artikel 82.5, AVG). De schadevergoeding is daarbij niet beperkt tot de databeheerder maar van toepassing op elke verwerkingsverantwoordelijke. Op advies van de CBPL wordt in dit artikel verduidelijkt dat deze schadevergoeding geldt "onverminderd de toepassing van artikel 82, AVG".

Deze toevoeging betekent evenwel niet dat een betrokkene twee keer vergoed kan worden voor dezelfde inbreuk.

Het Belgische aansprakelijkheidsrecht steunt op het klassieke foutbegrip. Daarbij is het uitgangspunt: wie schade veroorzaakt door foutief handelen, moet deze schade vergoeden. Voor de toepassing van de foutaansprakelijkheid (artikel 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek) is dus vereist dat er schade is die het gevolg is van een toerekenbare fout, en dat het causaal verband tussen fout en schade bewezen is. Vaak blijkt echter het bewijs van de fout in hoofde van de databeheerder moeilijk te leveren door de betrokkene als schadelijder. En zonder dit bewijs, is er helemaal geen (fout)aansprakelijkheid. Het ontwerp van decreet voert daarom een aantal vergoedingsplichten in hoofde van de databeheerder in op basis van een objectieve aansprakelijkheid. Waar sprake is van objectieve aansprakelijkheid van de databeheerder heeft het loutere voordoen van de situatie de plicht tot betaling van de vergoeding voor gevolg. De al dan niet foutieve handeling van de databeheerder als oorzaak is dus niet relevant. De betrokkene dient enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade aan tonen.

Wat de bevoegdheidsrechtelijke elementen betreft, wordt verwezen naar de toelichting bij het decreet van 20 december 2013 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de aansprakelijkheid van netbeheerders (*Parl.St.* Vl.Parl. 2013-14, nr. 2291/1, p. 13-16) die ook hier van overeenkomstige toepassing is en waarbij volledig wordt aangesloten.

Artikel 32

Met dit artikel wordt het opschrift van afdeling IX "Slimme meters" vervangen door "Meters en meetgegevens".

Artikel 33

Dit artikel voert een onderafdeling in: "Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter".

Artikel 34

Dit artikel stelt dat de netbeheerder bij netgebruikers met een laagspanningsaansluitingen < 56 kVA een digitale meter plaatst en definieert de groepen waar deze met voorrang geplaatst dient te worden.

Met "laagspanningsaansluitingen < 56 kVA" wordt het toepassingsgebied afgebakend waar een digitale meter zal worden geplaatst. Conform de definitie in artikel 2 van dit ontwerp van decreet omvat de term digitale meter zowel de digitale elektriciteitsmeter als de aardgasmeter. De definitie verwijst naar energiestromen. Er wordt ook verwezen naar het besluit van de Vlaamse Regering tot bepaling van de voorwaarden waaraan digitale meters moeten voldoen, vermeld in artikel 4.1.22/2, §3, van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Daar worden de minimumfunctionaliteiten voor de elektriciteits- en de aardagsmeter vastgelegd. De aardgasmeter zal enkel worden geplaatst waar een aardgasaansluiting is.

De doelgroepen waar met voorrang een digitale meter zal worden geplaatst zijn:
1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
2° bij verplichte metervervanging;
3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;
4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters. De plaatsing van nieuwe budgetmeters omvat inclusief bestaande niet-actieve budgetmeters die 'geheractiveerd' moeten worden;
5° bij bestaande prosumenten;
6° bij vervanging van de meters die geplaatst werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders;
7° op verzoek van de netgebruiker.

De kosten-batenanalyse die in het kader van de uitrol van digitale meters werd uitgevoerd toonde aan dat de grootste baten te halen zijn bij een gefaseerde volledige uitrol. Op die manier kan het meest efficiënt bijvoorbeeld de operationele veiligheid van het net gegarandeerd worden of een uniform systeem opgezet worden voor het uit- en aflezen van meters.

De verplichte plaatsing van de digitale meter behelst ook de aanvaarding van alle voorwaarden en functionaliteiten van de digitale meter zoals voorzien in artikel 35. Indien een netgebruiker de plaatsing van de digitale meter weigert, is dit een grond tot afsluiting (zie artikel 6.1.2, Energiedecreet). Dit wordt aanzien als het weigeren om aan de netbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter of budgetmeter is opgesteld voor werken aan de aansluiting waarna de netbeheerder conform artikel 6.1.2 de toevoer van elektriciteit of aardgas kan afsluiten.

Er moet worden opgemerkt dat, zoals bepaald in artikel 68 van dit decreet, de betrokkene niet naar de lokale adviescommissie (LAC) zal verwezen worden indien toegang geweigerd wordt voor het plaatsen van een digitale meter die niet in budgetmetermodus opereert of het vervangen van een actieve budgetmeter door een digitale meter in budgetmetermodus.

Indien een digitale meter geplaatst wordt op vraag van de netgebruiker, draagt deze de kost voor plaatsing en indienststelling van de meter. De regels die van kracht zijn in het geval een meter door de netgebruiker wordt aangevraagd, zijn dus van toepassing.

Bij het plaatsen van een digitale meter bij productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA (cf. punt 3° en 5°) plaatst respectievelijk vervangt de netbeheerder de productiemeter enkel op vraag van deze netgebruikers en koppelt deze productiemeter in voorkomend geval aan de digitale meetinrichting. De kost voor plaatsing, indienststelling en de kost van de meter zelf liggen bij de aanvrager.

Er wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien zodat deze op basis van de kosten-batenanalyse nog bijkomende situaties kan bepalen waarin een digitale

meter met voorrang geplaatst wordt. Er wordt voorzien dat de Vlaamse Regering de timing en modaliteiten bepaalt voor de plaatsing van deze meters.

Artikel 35

In dit artikel worden categorieën van functionaliteiten van de digitale meter bepaald. Het delegeert de bevoegdheid aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden en functionaliteiten van de digitale meter verder te bepalen, maar ze moeten betrekking hebben op minstens volgende soorten functionaliteiten:

1° energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren: dit is bijvoorbeeld het meten met een welbepaald interval van de actuele meterstand, het actuele actief en reactief vermogen, de spanning enzovoort;

2° op afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder: deze communicatie met de databeheerder is noodzakelijk om de meter te kunnen uitlezen en de gegevens te gebruiken om de netgebruiker te kunnen informeren over zijn verbruik, voor facturatie enzovoort. Communicatie met de netbeheerder is van belang zodat die over de noodzakelijke technische gegevens beschikt voor het efficiënt beheer van zijn net of in geval van nood om de veiligheid te garanderen. Omgekeerd moet de netbeheerder als digitale meteroperator ook in staat zijn om op afstand de software van de meter te actualiseren;

3° bezitten van de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen: de digitale meter moet de functionaliteit bezitten om gegevens uit te wisselen met optionele applicaties die door andere marktpartijen kunnen worden aangeboden. Een dergelijke communicatie is gebruikelijk via een lokale gebruikerspoort. De keuze voor het gebruiken van dergelijke bijkomende applicaties, en dus ook het gebruik van de lokale gebruikerspoort, is facultatief en ligt volledig bij de netgebruiker zelf. In regel dienen marktpartijen die bijkomende energiediensten wensen aan te bieden, de data die ze nodig hebben echter op te vragen bij de databeheerder. In veel gevallen is de granulariteit van die data fijn genoeg en op die manier kan de databeheerder erop toezien dat enkel die data uitgewisseld worden die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van de dienst (proportionaliteit). Voor het visualiseren van realtime verbruiken is steeds een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk. In het geval een aansluiting met de gebruikerspoort noodzakelijk is, sluiten de marktpartijen en de betrokkene een overeenkomst en verwerken de marktpartijen alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst (artikel 6.1, b), van de algemene verordening gegevensbescherming) werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden;

4° op afstand het toegangsvermogen instellen en het verlenen en onderbreken van de toegang tot het distributienet: het instellen van het aansluitvermogen is een noodzakelijke functionaliteit als de digitale meter gebruikt wordt in budgetmetermodus maar biedt ook voordelen voor elke netgebruiker die zijn aansluitcapaciteit graag gewijzigd ziet of (op termijn) gebruik wil maken van een 'prepayment contract'. Het verlenen en onderbreken van toegang tot het net op afstand biedt voordelen in geval van bijvoorbeeld verhuis.

Deze minimale functionaliteiten zijn verplicht te aanvaarden door de netgebruiker en zijn conform hetgeen in de conceptnota 'Uitrol van digitale meters in Vlaanderen' is bepaald en houden rekening met de aanbeveling opgesteld op vlak van minimale functionaliteiten zoals door de Europese Commissie is opgesteld (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H0148&from=EN).

Artikel 36

Dit artikel voert een tweede onderafdeling in waarin de verwerking van gegevens wordt geregeld.

Artikel 37

Dit artikel bepaalt dat in beginsel de betrokkene zeggenschap heeft over zijn persoonsgegevens uit de digitale, elektronische en analoge meter, tenzij in enkele gevallen anders bepaald. Deze andere gevallen worden in artikel 38 verder gedefinieerd en hebben veelal te maken met het uitoefenen van een taak of verplichting die volgt uit een wettelijke of decretale bepaling.

Artikel 38

De partijen die via de databeheerder toegang kunnen krijgen tot gegevens uit de digitale, elektronische en analoge meter worden in dit artikel opgesomd. Het gaat in dit artikel niet uitsluitend over partijen die toegang kunnen krijgen tot persoonsgegevens maar ook over partijen die toegang kunnen krijgen tot geaggregeerde en geanonimiseerde gegevens. Deze partijen krijgen enkel toegang tot die persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun taak. Het gaat met name over:

1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;
2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoerondernemning, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters en evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
5° een andere partij, als de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt toestemming heeft gegeven aan die partij. Een voorbeeld hiervan zijn de aanbieders van energiediensten (zie artikel 42);
6° elke partij wanneer de gegevens die worden verwerkt, volledig geanonimiseerd zijn.

Onder 'geanonimiseerd' dient te worden verstaan dat de gegevens op geen enkele manier kunnen terug geleid worden naar of gekoppeld worden aan een natuurlijk persoon of een rechtspersoon.

Verder wordt ook verwezen naar overweging 26, AVG, waar wordt bepaald dat het verwerken van volledig geanonimiseerde of geaggregeerde gegevens geen toestemming van de netgebruiker of betrokkene vergt. Iedere partij kan bij de databeheerder volledig geanonimiseerde of geaggregeerde gegevens opvragen.

Dit artikel is de decretale verankering van de toegangsrechten voor de verschillende (markt)partijen op de energiemarkten. Dit is de decretale basis voor de gegevensuitwisseling tussen de databeheerder en de markt(partijen).

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten vastleggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen databeheerder en de andere gelegitimeerde partijen.

Artikel 39 tot en met 46

De volgende artikels benoemen de verwerkingsverantwoordelijken zoals bedoeld door de AVG voor welbepaalde verwerkingsdoeleinden. Het expliciet aanduiden van deze verwerkingsverantwoordelijken ontneemt noch ontslaat de andere

(markt)partijen, die conform het ontwerpartikel 38 toegang krijgen tot gegevens, niet van hun rechten respectievelijk plichten vastgesteld bij, door of krachtens dit decreet, andere wetgeving of de AVG. Bijgevoegde tabel geeft inzicht welke partij voor welke doeleinde als verwerkingsverantwoordelijke wordt aangeduid. In artikel 47 wordt de delegatie voorzien aan de Vlaamse Regering om de modaliteiten en de vormvereisten te bepalen voor de opmaak en opname van een tabel op een publieke website, zoals bijvoorbeeld deze van de VREG, om het nodige inzicht te verschaffen aan de betrokkene over het gebruik van zijn gegevens en voor welke doeleinden. Daarbij zal ook naar de rechtvaardigingsgrond gekeken worden die buiten het Energiedecreet ligt. Partijen kan immers ook via andere wetten of decreten toegang verleend worden tot energiegegevens (bijvoorbeeld opsporen van leegstand).

Er wordt in de tabel vastgelegd welke categorieën van (persoons)gegevens verwerkt mogen worden.

Elke verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de verwerking van de gegevens binnen de scope van zijn/haar toegewezen taken door of krachtens wet, decreet of ordonnantie.

Bovendien, zoals ook gedefinieerd in artikel 2 van dit ontwerp van decreet, zal een gegeven kwalificeren als een persoonsgegeven wanneer deze valt onder de definitie van persoonsgegevens zoals bepaald in artikel 4, 1), van de AVG.

In de verschillende categorieën van gegevens wordt een onderscheid gemaakt tussen technische gegevens, meetgegevens en relationele gegevens zoals gedefinieerd in artikel 2 van dit ontwerp van decreet. Zodra deze ook informatie bevatten over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (de betrokkene) worden deze categorieën van gegevens ook als categorieën van persoonsgegevens beschouwd. Onder identificeerbaar wordt verstaan een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd.

Meetgegevens zijn meestal maar niet altijd identificeerbare persoonsgegevens omdat meetgegevens ook geanonimiseerd of geaggregeerd gebruikt kunnen worden. De serienummers van digitale meters die ergens in een magazijn liggen zijn technische gegevens en kunnen ook persoonsgegevens worden eens de meter ergens op een adres geplaatst wordt.

De twee laatste kolommen geven de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van (persoons)gegevens weer. Enerzijds een rechtvaardigingsgrond die te vinden kan zijn in het Energiedecreet en anderzijds de basis voor rechtmatigheid zoals bedoeld in de AVG.

Verwerkings-verantwoordelijke	Doeleinde	Categorie van gegevens				Rechtvaardigingsgrond in Energiedecreet	Basis voor recht-matigheid in AVG
		technisch	relationeel	meet	Inclusief persoon		
Databeheerder	Uitlezen meters			X	X	Energiedecreet artikel 4.1.8/6, 1°	Artikel 6.1, c)
	Beheer toegangsre-gister	X	X	X	X	Energiedecreet artikel 4.1.8/6, 2°	
	Beheren, verwer-ken en bewaren van gegevens	X	X	X	X	Energiedecreet artikel 4.1.8/6, 3°	
	Validatie van afname en injectie	X		X	X	Energiedecreet artikel 4.1.8/6, 4°	
	Marktfacilitatie		X	X	X	Energiedecreet artikel 4.1.8/6, 6°-7°	
	Rapporteringen	X	X	X	X	Energiedecreet artikel 4.1.8/6, 5°, 8°-9°	
Netbeheerders en hun werkmaatschap-pij	Netmanagement in het kader van veilig en betrouwbaar net	X		X	X	Energiedecreet artikel 4.1.6, §1, 1°	Artikel 6.1, c)
	Netmanagement in het kader van aan-sluitvoorwaarden, keuze meetinrichting, capaciteitsreservering	X		X	X	Energiedecreet artikel 4.1.6, §1, 2°-6° en 12°; §2, 1° en 2°; en §3, 2° 4°	
	Meterbeheer	X		X	X	Energiedecreet artikel 4.1.6, §2, 2°-3°, §3, 2°-4°	

Verwerkings-verantwoordelijke	Doeleinde	Categorie van gegevens				Rechtvaardigingsgrond in Energiedecreet	Basis voor recht-matigheid in AVG
		technisch	relationeel	meet	Inclusief persoon		
	Klantbeheer		X		X	Energiedecreet artikel 4.1.6, §1, 7°-8°, 13° en 4.1.6, §3, 2°-3°	
	Klantbeheer en facturatie ikv rol als sociale leverancier		X	X	X	Energiedecreet artikel 4.1.6, §2, 13° en 4.1.22 eerste lid, 2° en 4°	
	Fraudebestrijding	X	X	X	X	Energiedecreet artikel 4.1.6, §1, 11°	
	Rapporteringen	X		X	X	Energiedecreet artikel 4.1.6, §1, 9°	
Voor wat betreft beheerder het plaatselijk vervoernet inclusief	Beheer van het toegangsregister	x	x	x	x	Energiedecreet artikel 4.1.6, §3, 1°	
Leveranciers	Klantbeheer en facturatie		x	x	X	Energiedecreet artikel 4.3.2	Artikel 6.1, b) en c)
Aanbieder van energiediensten (mandaat via 4.1.22/5, 5°)	Klantbeheer en aanbieden van diensten	x	x	x	x	Na goedkeuring van de betrokkene kan de energiedienstenleverancier over de nodige gegevens beschikken om zijn diensten aan te bieden en een overeenkomst te sluiten	Artikel 6.1, a) en b)

Verwerkings-verantwoordelijke	Doeleinde	Categorie van gegevens				Rechtvaardigingsgrond in Energiedecreet	Basis voor recht-matigheid in AVG
		technisch	relationeel	meet	Inclusief persoon		
Evenwichtsverant-woordelijke /bevrach-ter	Evenwicht van het net			x	X	Om het evenwicht tussen de injectie en de afname van elektriciteit op zijn toegangspunten te garanderen cfr. Energiedecreet, artikel 1.1.3, 50°	Artikel 6.1, b)
VREG	Gegevens die hij gemachtigd is te kennen krachtens dit decreet	X	X	X	X	Energiedecreet artikel 3.1.3	Artikel 6.1, c) en e)
Overheden	Gegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordon-nantie	x	x	x	x		Artikel 6.1, c) en e)
Andere instellingen en natuurlijke of rechtspersonen	Informatie die zij nodig hebben voor het vervullen van de opdrachten van algemeen belang die hen zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie	x	x	x	x		Artikel 6.1, c) en e)
Andere partijen	Bijvoorbeeld voor commerciële doelein-den	x	x	x	x	Toestemming van de betrokkene	Artikel 6.1, a)

Artikel 47

Dit artikel zorgt ervoor dat de nodige transparantie ingebouwd wordt ten aanzien van de netgebruiker, en in voorkomend geval andere betrokkenen, bij het plaatsen van de digitale meter. Zo moet de netbeheerder, die de digitale meter plaatst, de netgebruiker, en in voorkomend geval andere betrokkenen, op de hoogte brengen van de verplichte informatie die overeenkomstig de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens aan de betrokkenen gegeven moet worden. Hij moet de netgebruiker, en in voorkomend geval andere betrokkenen, ook inlichten over het potentieel dat de digitale meter biedt inzake het gebruik van hun gegevens en de mogelijkheid tot controle van hun energieverbruik.

Het artikel zorgt ook voor een waarborg van gegevensbescherming ten aanzien van de gegevens van de betrokkenen. Zo moeten de partijen die verwerkingsverantwoordelijke zijn een risicobeheersingssysteem opstellen met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Omwille van transparantie naar de betrokkene dient deze op de hoogte gebracht te worden indien zijn gegevens verwerkt worden en voor welke toepassingen. Indien gebruikgemaakt wordt van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, dient de betrokkene inzage te krijgen in de gebruikte methodologische keuzes. Indien de gegevens door de netbeheerder gebruikt worden in kader van het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraude geldt de procedure zoals voorzien is in het decreet en het besluit inzake energiefraude.

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen te garanderen en misbruik van deze gegevens te voorkomen.

De Vlaamse Regering bepaalt hierbij zeker de modaliteiten en vormvereisten voor een tabel zoals opgenomen in deze memorie bij de artikelen 39 tot en met 46 om het nodige inzicht te verschaffen aan de betrokkene over het gebruik van zijn gegevens. Deze tabel zal worden geplaatst op een publieke website, zoals bijvoorbeeld deze van de VREG.

Verder bepaalt de Vlaamse Regering de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem.

Conform artikel 40.1, AVG, kan de Vlaamse Regering in samenwerking met de betrokken partijen een gedragscode opstellen over hoe omgegaan moet worden met gegevens verkregen uit submeters. Ook de andere bepalingen van artikel 40, AVG, moeten in de praktijk worden toegepast.

Artikel 48

Dit artikel geeft de databeheerder het recht op toegang tot de ruimte(s) waardoor de aansluitkabel loopt of de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft. Die toegang kan mogelijk zijn voor de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer, of van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas. De netgebruiker verschaft de databeheerder onmiddellijk toegang op eenvoudig mondeling verzoek na een afdoende duidelijk legitimatiebewijs.

Artikel 49

Via dit artikel worden de meetdiensten geschrapt uit het toepassingsgebied van de tarieven voor de aansluiting op en het gebruik van het distributienet. Deze worden immers ondergebracht in de tarieven voor het databeheer.

Artikel 50

Met dit artikel wordt richtsnoer 5° voor het distributienettarief gewijzigd.

In artikel 4.1.32, §1, 5°, wordt het woord "distributienetbeheerder" door "entiteit of activiteit" vervangen. Daarnaast is het woord "structureel" in het bestaande richtsnoer niet eenduidig. Het wordt dan ook geschrapt.

Het bestaande artikel 4.1.32, §1, 5°, laat slechts een vergelijking toe tussen distributienetbeheerders onderling die aangewezen zijn overeenkomstig artikel 4.1.1 van het Energiedecreet. Hiermee worden de Vlaamse distributienetbeheerders bedoeld. Dat betekent concreet dat een benchmarking met distributiesysteembeheerders in de buurlanden of in het Waalse of Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de facto wordt uitgesloten zolang het richtsnoer ongewijzigd blijft.

De distributienetbeheerders doen voor hun operationele werking een beroep op een werkmaatschappij, Eandis of Infrax. Vanuit deze twee werkmaatschappijen kunnen de investerings- en exploitatiekosten van de distributienetbeheerders worden aangestuurd, zodat het voor een regulator moeilijk wordt om met behulp van benchmarking een vorm van competitie te creëren tussen de monopolies teneinde hun efficiëntie te bevorderen.

In het licht van de samensmelting van de voormelde werkmaatschappijen tot de werkmaatschappij Fluvius, zal een benchmarking louter tussen Vlaamse distributienetbeheerders voor deze geen prikkel voor efficiëntie meer betekenen aangezien zij via Fluvius zelf het niveau van efficiëntie kunnen bepalen.

De VREG zal in alle redelijkheid dienen te beoordelen welke de efficiënte kosten zijn van vergelijkbare entiteiten.

Artikel 51

Dit artikel voert een "Afdeling XIII. Tarieven voor het databeheer" in.

Artikel 52

Met dit artikel wordt een "Onderafdeling I. Algemene bepalingen" ingevoerd.

Artikel 53, 54, 55 en 56

Zoals hoger vermeld (supra, artikel 3) is door het aanwijzen van één databeheerder, verantwoordelijk voor de ondersteuning van gegevensuitwisseling op en gelinkt aan het Vlaamse distributienet, sprake van een dominante positie. Er is dan ook nood aan een gereguleerd kader betreffende de tarieven.

De bevoegdheid om de tarieven te regelen betreffende de databeheerder is onlosmakelijk verbonden met de gewestelijke bevoegdheid aangaande de distributienetten en daardoor een accessorium bij die bevoegdheid. Met deze artikels wordt bepaald dat ook het databeheer wordt geregeld via gereguleerde tarieven en wordt de procedure voor het opstellen van de tariefmethodologie vastgesteld.

Onverminderd het voorgaande kan bijkomend hiervoor in ondergeschikte orde een beroep worden gedaan op de impliciete bevoegdheden om datatarieven te regelen mits voldaan is aan drie cumulatieve voorwaarden: (1) de federale aangelegenheid kan slechts betreden worden wanneer dat noodzakelijk is om de eigen bevoegdheden uit te oefenen; (2) de toepassing van de impliciete bevoegdheden mag maar een marginale weerslag hebben op de federale bevoegdheid; (3) de materie moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling.

In casu lijkt aan deze voorwaarden te zijn voldaan. Te weten: er wordt een volledig nieuw juridisch gewestelijk kader gecreëerd waarvoor in het kader van het federale energierecht geen equivalent bestaat. Om die reden leent deze materie zich tot een gedifferentieerde regeling en is de invloed per definitie marginaal: er is immers op dit moment geen federale wetgeving bestaande voor het regelen van tarieven voor databeheer in het kader van het energierecht. Hierdoor is er op dit vlak een juridisch vacuüm. Tot slot is het noodzakelijk voor het Vlaamse Gewest om hierbij gereguleerde tarieven op te leggen: er wordt immers een nieuw decretaal kader uitgewerkt dat omwille van de monopolistische effecten per definitie ook een regulering op tarifair vlak noodzaakt. Zonder deze regulering zal de databeheerder immers onbelemmerd zijn in zijn prijszetting en zou hij eventueel ook 'discriminatoir' kunnen optreden. Er is zodoende een grote maatschappelijke noodzaak om dit tarifair te reguleren. Het reguleren van de databeheertarieven is tevens noodzakelijk om de uitdrukkelijk toegekende gewestelijke bevoegdheden inzake de distributienetten op een efficiënte wijze uit te oefenen. De data die de databeheerder zal beheren zijn immers inherent verbonden met het distributienetbeheer en de marktwerking. Een partij toegang tot het net geven, is technisch maar mogelijk als de noodzakelijke data kunnen worden uitgewisseld. Het gaat over tarieven voor data die noodzakelijk/onontbeerlijk zijn voor de werking van de energiemarkt. Ten slotte zitten de databeheertarieven op vandaag vervat in het meet- en teltarief van de distributienettarieven. Bovendien zullen in de toekomst ook energiediensten worden ontwikkeld, waar de leverancier van deze diensten beroep dient te doen op de databeheerder, maar niet op de distributienetbeheerder.

Omdat deze materie (databeheer) niet onder het strikte kader valt van de richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG, heeft de decreetgever meer invloed op het vaststellen van de tarieven. Er wordt dan ook gekozen om het databeheer door de databeheerder en het gebruik van de daarbij horende data door datagebruikers het voorwerp te laten uitmaken van aparte gereguleerde tarieven, waarbij de specifieke gebruiker van de gegevens aan de tarieven wordt onderworpen. Op die manier zal de gegevensgebruiker en niet de algemene samenleving via het distributienettarief betalen. Het principe van de gebruiker betaalt. Op die manier kan dan ook worden gediversifieerd met het oog op de problematiek van submeting (zie hoger).

Er worden richtsnoeren opgenomen waarmee de regulator rekening moet houden bij het vaststellen van diens databeheertariefmethodologie. De meeste van deze richtsnoeren zijn evident en komen ook voor bij de tariefmethodologie van de netbeheerder. Een specifiek richtsnoer reflecteert echter het feit dat de gegevensgebruiker (en niet de algemene samenleving via het nettarief) de tarieven moet betalen door te stellen dat de tarieven forfaitair zijn per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt. Met andere woorden hoe meer aanvragen men doet, zoveel keer is het tarief verschuldigd.

Artikel 57

Dit artikel voert "Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie" in.

Artikel 58

Onder dit artikel worden de richtsnoeren gedefinieerd die door de VREG moeten in acht genomen worden bij het opstellen van de tariefmethodologie voor het databeheer. Gezien slechts één rechtspersoon wordt aangeduid die als databeheerder optreedt, wordt uitgegaan van een uniciteit van tarieven binnen het Vlaamse Gewest en is dus ook geen richtsnoer in dat verband opgenomen. Richtsnoer 5° beoogt een benchmarking met databeheerders in de buurlanden of in het Waalse of Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Aangezien er voor het Vlaamse Gewest slechts

één databeheerder is en deze dus een monopoliepositie bekleedt, wordt met dit richtsnoer een prikkel ingevoegd om de efficiëntie te bevorderen. De VREG zal in alle redelijkheid dienen te beoordelen welke de efficiënte kosten zijn van vergelijkbare entiteiten. Conform de bepalingen van de AVG (artikel 12.5) is aan het laatste richtsnoer een bepaling toegevoegd die zegt dat de betrokkene het recht heeft om kosteloos zijn eigen persoonsgegevens op te vragen bij de databeheerder. Dit inzagerecht slaat bijvoorbeeld op: de verwerkingsdoeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd, en de rechtsgrond voor de verwerking; de betrokken categorieën van persoonsgegevens; in voorkomend geval, de ontvangers of categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens; de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen enzovoort.

Artikel 59

Er wordt met dit artikel een "Onderafdeling IV. Procedure voor het indienen en goedkeuren van de tariefvoorstellen" ingevoerd.

Artikel 60

Dit artikel bepaalt de procedure voor het indienen en goedkeuren van de tariefvoorstellen voor het databeheer.

Artikel 61 en 62

Met deze artikelen wordt een nieuwe onderafdeling V ingevoerd en de beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven vastgesteld. Wat de bevoegdheidsrechtelijke elementen betreffen, wordt verwezen naar de toelichting bij het decreet van 27 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake energie (*Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 461/1, p. 40-43) die ook hier van overeenkomstige toepassing is en waarbij volledig wordt aangesloten.

Artikel 63

In punt 1° en 2° wordt het Energiedecreet aangepast om conform te zijn met de oprichting van de databeheerder. In punt 3° van dit artikel worden vier punten toegevoegd aan de bepalingen die dienen opgenomen te zijn in het technisch reglement voor het beheer van het elektriciteitsdistributienet, het aardgasdistributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.

Het gaat met name:
- in punt 9° over de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer (zie artikel 22 van dit decreet);
- in punt 10° over een limitatieve lijst van rubrieken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die de distributienetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken met betrekking tot het beheer van zijn net en de toegang tot zijn net of een openbaredienstverplichting;
- in punt 11° over de lijst van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen;
- in punt 12° over een limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken, vermeld in of ter uitvoering van artikel 4.1.8/6, of een openbaredienstverplichting. Hieronder worden dus ook de persoonsgegevens begrepen die hij doorgeeft aan de andere partijen vermeld in 4.1.22/5.

Deze punten zijn opgenomen om duidelijk de primaire en afgeleide categorieën van persoonsgegevens op te lijsten. Deze afbakening is niet enkel een (privacy)

vereiste onder artikel 8, Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en 22, Grondwet. Het is ook essentieel als basis voor het correct toepassen van het dataprotectierecht. Een duidelijke aanwijzing van de persoonsgegevens helpt de betrokkenen die hun rechten wensen uit te oefenen zoals het recht van inzage. Het is een vertrekbasis voor de verwerkingsverantwoordelijken die tegen ten laatste 25 mei 2018 een correct (volledig) register van verwerkingsactiviteiten zullen moeten aanleggen onder artikel 30, AVG. Het gaat in deze meer bepaald over de persoonsgegevens die de distributienetbeheerder of databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken of een openbaredienstverplichting en de persoonsgegevens die in het toegangsregister worden opgenomen.

Technische gegevens zijn onder meer gelinkt aan het net en de aansluiting hierop of van belang voor het meterbeheer zoals bijvoorbeeld het adres van de aansluiting, EAN-nummer, merk, type, bouwjaar, kableringsschema, cosφ bij maximaal vermogen, laatste datum van keuring enzovoort.

Relationele gegevens zijn van belang voor de relatie netgebruiker-netbeheerder tot moment van realisatie van de aansluiting en soms langer voor de duur van de contractuele relatie zoals bijvoorbeeld aansluitingscontract, naam, adres, contactgegevens, juridische vorm, ondernemingsnummer enzovoort.

Meetgegevens zijn gegevens die uitgelezen worden uit de meter en die van belang kunnen zijn voor netbeheer, marktfacilitatie (facturatie), onderzoeksdoeleinden. Het gaat dan bijvoorbeeld om indexen en meterstanden, capaciteit, reactief en actief vermogen, afname/injectie, spanningsgegevens enzovoort.

Daarnaast wordt in punt 3° dat gaat over de regels voor de uitwisseling van gegevens ook de databeheerder toegevoegd.

Artikel 64

Met dit artikel wordt het artikel hersteld in zijn oorspronkelijke bepaling. Het Energiedecreet voorzag oorspronkelijk namelijk dat energielevering in het Vlaamse Gewest via het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit altijd onderworpen was aan een voorafgaande toekenning van een leveringsvergunning door de VREG. Door een wijziging van het Energiedecreet werd er evenwel in een alternatief voorzien.

De bestaande regeling in het Energiedecreet volgt uit een zeer strikte omzetting van de Derde Energierichtlijnen[11]. In de andere gewesten, op federaal niveau en in de meeste andere lidstaten werd de voorwaarde van een plaatselijke leveringsvergunning wel behouden. De bestaande Vlaamse regeling zorgt er evenwel voor dat het instrument van de leveringsvergunning niet meer nuttig kan worden aangewend door de VREG om zijn taken efficiënt en effectief uit te voeren.

De VREG zorgt er in het Vlaamse Gewest voor dat de toegang tot de elektriciteits- en gasmarkt op een zodanige wijze is verzekerd dat enkel spelers die deze markten optimaal kunnen bedienen toegang krijgen. De VREG moet bovendien in staat zijn om op performante wijze in te grijpen zo de goede werking van deze markten in het gedrang komt.

De VREG volgt in de uitoefening van zijn decretale taken en bevoegdheden alleen die leveranciers met een leveringsvergunning van de VREG op. De leveranciers die zonder leveringsvergunning van de VREG leveren in het Vlaamse Gewest, moeten

[11] Artikel 3(4) respectievelijk artikel 3(5) van de Derde Elektriciteits- en Gasrichtlijn (respectievelijk "DEG" en "DGR").

niet voldoen aan de leveringsvoorwaarden van het Energiebesluit[12]. De VREG controleert dan ook niet of deze leveranciers aan de voorwaarden voldoen.

Indien de VREG zou vaststellen dat een leverancier met een leveringsvergunning van de VREG niet langer voldoet aan de leveringsvoorwaarden van het Energiebesluit, start hij de procedure tot opheffing van de leveringsvergunning op[13]. De beslissing tot opheffing van deze leveringsvergunning heeft onder de bestaande regeling evenwel niet noodzakelijk gevolgen voor de voortzetting van de leveringsactiviteiten van deze leverancier. De leverancier kan namelijk desondanks blijven leveren in het Vlaamse Gewest als hij elders in de Europese Economische Ruimte (EER) wel nog voldoet. Hij zou zijn leveringsactiviteiten bijvoorbeeld kunnen verderzetten op basis van een vergunning in de andere gewesten van België.

Om de voormelde redenen wordt ervoor gekozen om het eerste lid van paragraaf 1 van artikel 4.3.1 van het Energiedecreet terug te herstellen in oorspronkelijke vorm.

Dit is conform het Derde Energiepakket. Artikel 3(4) DER en 3(5) DGR bevatten een verbod op discriminaties ten aanzien van reeds geregistreerde leveranciers. Dit impliceert de inachtneming van de vergunningen van buiten het betrokken gewest, maar geen automatische gelijkwaardigheid.

Verder vormt deze wijziging ook geen schending van de internrechtelijke regels van de Belgische economische en monetaire unie (BEMU) en het beginsel van de wederzijdse erkenning (vervat in artikel 6, §1, VI, derde lid, BWHI).

Deze beginselen betekenen dat een persoon die diensten aanbiedt in één van de gewesten en zich daarbij gedraagt naar de toepasselijke regels, verondersteld wordt die activiteit vrij te kunnen uitoefenen in de andere gewesten. De gewestelijke wetgever kan hiervan echter afwijken indien hij aantoont dat striktere regels moeten worden opgelegd teneinde een wettig doel te bereiken (zie GwH, 29 april 2010, nr. 41/2010, B.5.3). De problematiek die hierboven wordt geschetst toont aan dat er wel degelijk een wettig doel wordt nagestreefd, namelijk de mogelijkheid voor de VREG om de naleving van (pertinente) onderdelen van het Energiebesluit te kunnen controleren (wat zijn verantwoordelijkheid is) en af te dwingen. Tot slot zou een wederzijdse erkenning betekenen dat de VREG niet in de mogelijkheid verkeert om de vergunning van een op basis van een externe vergunning in Vlaanderen actieve leverancier in te trekken, aangezien het toezicht daarop bij een andere deelstaat berust.

Ook wordt met dit artikel de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid ten opzichte van de databeheerder toegevoegd als voorwaarde voor de aanvrager van een leveringsvergunning.

Artikel 65

In dit artikel wordt bepaald dat als een afnemer wil veranderen van leverancier, met inachtneming van de contractuele voorwaarden van het leveringscontract met zijn leverancier, dat binnen een termijn van drie weken na de ontvangst van dat bericht wordt geregeld door de databeheerder.

Artikel 66

Het decreet bepaalt dat de beheerder van een gesloten distributienet een aantal taken kan uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld,

[12] Titel III, hoofdstuk II, afdeling I, Energiebesluit.
[13] Artikel 3.2.14, Energiebesluit.

waarbij deze laatste de uitvoering van deze taken niet kan weigeren. Een aantal van deze taken zal echter niet meer door de beheerder van het net waaraan zijn net gekoppeld is uitgevoerd worden maar door de databeheerder.

Artikel 67

In dit artikel wordt de databeheerder toegevoegd aan artikel 5.1.4, eerste lid, van het Energiedecreet als mogelijke bron van gegevens die de netbeheerder kan gebruiken voor de bestrijding van energiefraude.

Artikel 68

In het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen (SODV) wordt in artikel 6.1.2, §1, van het Energiedecreet aan punt 5° toegevoegd dat de netbeheerder de toevoer van elektriciteit of aardgas kan afsluiten als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven voor werken aan de aansluiting. Dit kan bijvoorbeeld zijn voor de plaatsing van een digitale meter of voor metervervangingen. Ook de databeheerder wordt toegevoegd als partij die toegang moet kunnen krijgen tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld. Na de uitrol van digitale meters kan meteropname weliswaar van op afstand, maar er moeten altijd controles mogelijk zijn, net als meteraflezingen bij twijfel over de uitgelezen meterstanden.

Gezien het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter na een volledige uitrol steeds van op afstand zal kunnen gebeuren wordt in punt 6° het uitschakelen van de stroombegrenzer veralgemeend naar "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet van op afstand kunnen gebeuren".

De wijzigingen via punten 4° en 5° maken dat betrokkene niet naar de LAC verwezen wordt indien toegang geweigerd wordt voor het plaatsen van een digitale meter die niet in budgetmetermodus opereert of vervangen van een reeds actieve budgetmeter door een digitale meter in budgetmetermodus.

Artikel 69, 1°

Invoegen van een maximaal steunvolume naast een maximale steunduur, voor nieuwe installaties en nieuwe verlengingsaanvragen.

Artikel 7.1.1, §2, van het Energiedecreet bepaalt op heden:

"§2. Wat installaties betreft die elektriciteit opwekken uit hernieuwbare energiebronnen met startdatum vanaf 1 januari 2013 en gelegen in het Vlaamse Gewest, worden groenestroomcertificaten toegekend aan de eigenaar van een productie-installatie of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die daartoe door hem werd aangewezen.

(…)

Een installatie met startdatum vanaf 1 januari 2013 krijgt enkel groenestroomcertificaten gedurende de afschrijvingsperiode die in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie wordt gehanteerd.

Het aantal groenestroomcertificaten dat wordt toegekend voor elke 1000 kWh elektriciteit die wordt opgewekt uit hernieuwbare energiebronnen in installaties met startdatum vanaf 1 januari 2013, is gelijk aan 1, vermenigvuldigd met de van toepassing zijnde bandingfactor.

De Vlaamse Regering kan, in afwijking van het derde lid, een alternatieve methode voor toekennen van groenestroomcertificaten vastleggen op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie.”.

Dit artikel laat enkel toe te werken met steun gedurende een vastgelegde afschrijvingsperiode, ofwel, in afwijking daarvan, een alternatieve methode gebaseerd op het aantal vollasturen uit de OT-berekening.

Volgens de huidige situatie zal een installatie met een beperkte steunduur zijn productie en steun maximaliseren tijdens de steunperiode, ook op ogenblikken dat dit niet aangewezen is, bijvoorbeeld in periodes van netcongestie of lage (negatieve) prijzen. Wanneer men de steun krijgt in functie van een vast aantal vollasturen (en bij onbeperkte steunduur), blijft het voor de installatie gelijk wanneer men produceert, en kan de installatie geregeld worden om zich optimaal in te schakelen in de elektriciteitsmarkt. Dit geldt bijvoorbeeld voor installaties die hun productie kunnen regelen en niet afhankelijk zijn van fluctuerende energiebronnen zoals wind en zon. Voor deze fluctuerende technologieën wensen we een maximale productie op de ogenblikken dat ze kunnen produceren, zodat men maximaal kan besparen op eindige energiebronnen met CO_2-uitstoot, hun rendabiliteit kan verbeteren en de steun zo snel mogelijk kan verlagen. In eerste instantie wensen we daarom de installaties die gebruikmaken van eindige energiebronnen en/of CO_2 uitstoten, terug te laten regelen in functie van de elektriciteitsmarkt. Indien er teruggeregeld moet worden omdat er netcongestie dreigt, zijn er voor wind en zon weliswaar andere maatregelen voorzien om ze tijdig uit te schakelen voor de netveiligheid (schakelkasten voor windparken, automatisch afschakelende invertoren voor PV).

Om te werken op basis van een maximale steunperiode, samen met een maximale hoeveelheid groenestroomcertificaten, dient artikel 7.1.1, §2, vijfde lid, van het Energiedecreet aangepast te worden.

Artikel 69, 2°, en artikel 70

De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen steun (groenestroomcertificaten of warmte-krachtcertificaten) wordt toegekend tijdens periodes met negatieve prijzen (zowel voor installaties met startdatum voor dan wel vanaf 1 januari 2013). De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten, waaronder het toepassingsgebied.

Als stap in de volledige integratie van hernieuwbare energieproductie in het marktsysteem, wordt voorgesteld om ook de producenten zelf te laten bijdragen aan het herstel van het evenwicht tussen vraag en aanbod door geen steun toe te kennen tijdens periodes met negatieve prijzen.

Volgens de huidige steunregeling zal een installatie met een beperkte steunduur zijn productie en daaraan gekoppelde steun proberen te maximaliseren tijdens de steunperiode, ook op ogenblikken dat dit niet aangewezen is, bijvoorbeeld in periodes van netcongestie of lage (negatieve) prijzen.

Inzake netcongestie werken de netbeheerders in overleg met de VREG aan een systeem van flexibele toegangscontracten. Daarnaast willen we ook steun bij negatieve prijzen vermijden, zoals ook aangegeven wordt in de Europese richtsnoeren inzake staatssteun[14], en tevens is opgenomen in het regeerakkoord. Bij besluit van de Vlaamse Regering zal dan een regeling moeten ingevoerd worden die stipuleert

[14] Cf. (124) van de Richtsnoeren staatssteun ten behoeve van milieubescherming en energie 2014-2015 (EEAG), dat bepaalt dat maatregelen dienen te worden uitgewerkt om te garanderen dat producenten geen prikkel krijgen om elektriciteit te produceren tegen negatieve prijzen.

dat voor de productie of injectie tijdens uren (bijvoorbeeld gedurende minimum 6 opeenvolgende uren) met negatieve spot- of onevenwichtsprijzen, er geen steun zal worden verleend. Deze regeling zal op korte termijn uitgewerkt en geïmplementeerd moeten worden.

Wat betreft de installaties met startdatum voor 1 januari 2013, wordt met deze verwoording de tienjarige steunperiode niet verlengd met de periode dat er geen groenestroom- of warmte-krachtcertificaten werden toegekend omwille van negatieve prijzen (geen opschorting).

De Federale Regering heeft hiervoor eveneens (op vraag van de Europese Commissie) een regeling ingevoerd voor offshorewind:

"§1quinquies/1. In afwijking van §1, tweede lid, 1°ter, wordt voor de installaties die het voorwerp uitmaken van een in artikel 6 van de wet bedoelde domeinconcessie, waarvan de financial close na 1 mei 2016 plaatsvindt, de minimumprijs voor de aankoop van een groenestroomcertificaat vastgelegd op 0 euro wanneer de productie plaatsvindt:
1° op een ogenblik waarop het onevenwichtstarief van toepassing op een positief onevenwicht gelijk is aan of lager is dan -20 euro/MWh;
of
2° wanneer de day ahead-prijs van een Nemo lager is dan 0 euro/MWh gedurende minimum 6 opeenvolgende uren en dit voor de volledige periode die in beschouwing wordt genomen.

De minimumprijs voor de aankoop van 0 euro bij toepassing van het eerste lid, 1°, is slechts van toepassing gedurende de eerste 288 kwarturen, in hetzelfde kalenderjaar, tijdens dewelke het onevenwichtstarief voor een positief onevenwicht gelijk is aan of lager is dan -20 euro/MWh en waarvan de periodes worden afgetrokken waarin, in hetzelfde kalenderjaar, de minimumaankoopprijs van 0 euro wordt gehanteerd bij toepassing van het eerste lid, 2°.

§1sexies. Nadat ze de volledige gegevens van de houder van de domeinconcessie en de netbeheerder heeft ontvangen, berekent de commissie conform §1 tot 1quinquies/1 de minimumprijs voor de aankoop van elk groenestroomcertificaat van toepassing op elk voor de betreffende maand toegekend groenestroomcertificaat. De commissie publiceert op haar website voormelde minimumaankoopprijs uiterlijk op de tiende dag na de toekenning van de groenestroomcertificaten.

Met het oog op de correcte toepassing van paragraaf 1quinquies/1 wordt de minimumprijs voor de aankoop van groenestroomcertificaten die op het ogenblik van de toekenning ervan was vast gelegd op 0 euro, desgevallend, door de commissie aangepast. De commissie stelt de houder van de betreffende concessie in kennis van deze aanpassing.

Nemo: een beheerder van de Belgische elektriciteitsmarkt aangesteld met toepassing van verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer.".

Artikel 71

De databeheerder wordt toegevoegd als partij die gegevens verstrekt op welke basis groenestroomcertificaten en warmte-krachtcertificaten door de VREG worden toegekend.

Artikel 72

De 11%-regel uit artikel 7.1.5, §4, vierde lid, van het Energiedecreet werd in 2011 ingevoegd via artikel 4 van het decreet van 6 mei 2011 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Dit was een overgangsmaatregel ten opzichte van de tegelijk ingevoerde algemene regel die stelde dat voor een (ex-)kolencentrale dit percentage maximum 70% kon zijn. Die 70%-regel was overigens eerder al in 2009 voor bijstook ingevoerd via een besluit van de Vlaamse Regering, maar werd in 2011 ook decretaal gebetonneerd en tegelijk uitgebreid naar centrales die ooit (maar niet langer) steenkolen stookten en nu dus voor de volle 100% biomassa gebruiken.

In de memorie van toelichting bij het decreet van 6 mei 2011 werd dit principe als volgt verduidelijkt:

"Om te beslissen of de elektriciteitscentrale gezien moet worden als een kolencentrale met een nominaal elektrisch vermogen van meer dan 50 MW, wordt enkel het nominaal elektrisch vermogen in rekening gebracht van de desbetreffende productie-eenheid; ook wel groep genoemd. Het betreft hier het totale vermogen uit zowel hernieuwbare als niet hernieuwbare bronnen.

Aangezien het percentage bijstook geen vaststaand gegeven is, maar van maand tot maand varieert, zal dit op maandbasis bepaald worden.

In de onderstaande verduidelijking wordt er dan ook steeds van uitgegaan dat er enkel hernieuwbare energiebronnen verbruikt worden die aanleiding geven tot de toekenning van aanvaardbare groenestroomcertificaten (GSC).

Vooreerst dient het percentage bijstook bepaald te worden zoals hieronder beschreven. Er zijn dan drie mogelijke scenario's:

1° percentage bijstook van biomassa < 60%: slechts de helft van de uitgereikte groenestroomcertificaten zal aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting. Voorbeeld: in een bepaalde productie-eenheid van een kolencentrale werd in een bepaalde maand netto 100.000 MWh aan elektriciteit geproduceerd. Het percentage bijstook van biomassa tijdens die maand werd bepaald op 50%. Dan zal de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) 25.000 GSC uitreiken die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en 25.000 GSC die niet aanvaardbaar zijn;

2° percentage bijstook van biomassa ≥ 60%: voor de bijstook van biomassa tot 60% is slechts de helft van de uitgereikte groenestroomcertificaten aanvaardbaar voor de certificatenverplichting, terwijl deze uitgereikt voor de bijstook van biomassa vanaf 60% en hoger allemaal aanvaardbaar zijn. Voorbeeld: in een bepaalde productie-eenheid van een kolencentrale werd in een bepaalde maand netto 100.000 MWh aan elektriciteit geproduceerd. Het percentage bijstook werd bepaald op 85%. Dit maakt dat er in totaal 85.000 GSC zullen worden uitgereikt. Slechts een deel hiervan zal aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting. Voor de bijstook tot 60% worden dan 60.000/2 = 30.000 GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en 30.000 GSC die niet aanvaardbaar zijn. Voor de bijstook vanaf 60% en hoger worden GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn, in dit geval 25.000. Wanneer in een kolencentrale een fossiele ondersteuningsbrandstof wordt gebruikt, of enig andere fossiele brandstof, is er sprake van bijstook. Wanneer er uitsluitend hernieuwbare energiebronnen worden aangewend geldt onderstaand scenario;

3° er worden uitsluitend hernieuwbare energiebronnen aangewend: voor de groenestroomproductie tot 60% is slechts de helft van de uitgereikte groenestroomcertificaten aanvaardbaar voor de certificatenverplichting, terwijl deze uitgereikt voor de groenestroomproductie vanaf 60% en hoger allemaal aanvaardbaar zijn. Voorbeeld: in een bepaalde productie-eenheid van een kolencentrale werd

in een bepaalde maand netto 100.000 MWh aan elektriciteit geproduceerd. Dit maakt dat er in totaal 100.000 GSC zullen worden uitgereikt. Slechts een deel hiervan zal aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting. Voor de groenestroomproductie tot 60% worden dan 60.000/2 = 30.000 GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn voor de certificatenverplichting en 30.000 GSC die niet aanvaardbaar zijn. Voor de groenestroomproductie vanaf 60% en hoger worden GSC uitgereikt die aanvaardbaar zijn, in dit geval 40.000.

Het vierde lid is niet van toepassing op een actieve kolencentrale met een nominaal elektrisch vermogen van meer dan 50 MW waar op en na 1 januari 2011 niet langer producten worden verbruikt met de GN-codes 2701, 2702, 2703 of 2704, zoals bedoeld in de EG-verordening nr. 2031/2001 van de Europese Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van EEG-verordening nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijke douanetarief. Een kolencentrale wordt als actief beschouwd als ze stroom produceert of slechts beperkte tijd stil ligt tijdens werkzaamheden gericht op heropstart binnen korte termijn.

Het aantal voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten van deze installaties wordt verminderd met 11%.

Dit percentage kan tot en met 30 april 2021 niet verhoogd worden. Indien het percentage alsnog zou verhoogd worden, vergoedt de Vlaamse overheid de eigenaars van de desbetreffende installaties de geleden schade. Dit op basis van een jaarlijks uitgekeerde vergoeding. De schade wordt op jaarbasis berekend als het verschil tussen het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten aanvaardbaar voor certificatenverplichting, met toepassing van het percentage (11%) en het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten met toepassing van het aangepaste percentage, vermenigvuldigd met de gemiddelde prijs over het afgelopen jaar voor groenestroomcertificaten die voor het voldoen aan de certificatenverplichting kunnen worden gebruikt. Hiertoe wordt beroep gedaan op de statistieken van de VREG, voor het geheel van de resterende termijn tot en met 30 april 2021.”.

Het is echter niet opportuun om deze vermindering ook voor dergelijke installaties die conform artikel 7.1.1, §1, vijfde lid, Energiedecreet, een verlenging op basis van een onrendabele top berekening en een berekende bandingfactor de vermindering van 11% volledig te handhaven. De regering meent evenwel dat dergelijke installaties met een aangepaste vermindering van 11% naar 4% wel voldoende rendabel zijn en dat op deze wijze overcompensatie wordt vermeden.

Het huidige artikel 7.1.5, §4, stelt ook dat het huidige percentage 11% niet kan verhoogd worden tot en met 30 april 2021. Indien het percentage alsnog zou verhoogd worden, vergoedt de Vlaamse overheid de eigenaars van de desbetreffende installaties voor de geleden schade. Aangezien het de bedoeling is dat de installaties die onder deze regel vallen ook nog na 2021 nog enige tijd operationeel zijn, wordt deze termijn verlengd tot 30 april 2026.

Ten einde evenwel geen retroactieve effecten te genereren om certificaten die reeds werden toegekend maar die nog niet in het kader van een quotumplicht werden gebruikt, wordt bepaald dat artikel 72 in werking treedt op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en maar voor het eerst van toepassing is op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Artikel 73 en 74

Deze artikelen vervangen in artikel 7.1.10 en 7.1.11 de woorden "de elektriciteitsdistributienetbeheerder" door "de databeheerder". Deze wordt in dit decreet aangewezen als de nieuwe verantwoordelijke voor het toegangsregister.

Artikel 75

De databeheerder wordt toegevoegd aan de lijst van mogelijke begunstigden voor een steunprogramma opgesteld door de Vlaamse Regering.

Artikel 76

Naast de publiek- en privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake energie, stelt ook de databeheerder op eenvoudig verzoek van het VEA of uit eigen beweging alle informatie waarover ze beschikt en die van nut kan zijn voor het opstellen van het energierapport en voor de onderbouwing van het Vlaamse beleid inzake rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen en klimaatverandering en voor het sociale energiebeleid, ter beschikking van het VEA. Dit geldt ook voor de gegevens betreffende het energieverbruik, de energieproductie en de ligging van residentiële en niet-residentiële gebouwen.

Artikel 77, 78, 79

Deze artikels maken het mogelijk dat zij die misbruik maken van gegevens die voortvloeien uit het databeheer een administratieve boete opgelegd krijgen die door de VREG wordt bepaald. Deze boete kan in elk geval niet lager liggen dan 1000 euro en niet hoger dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is. Deze bepalingen laten de VREG de vrijheid om zowel een éénmalige boete als dwangsommen op te leggen.

Artikel 80

Dit artikel legt, conform de conceptnota, middels een overgangsbepaling vast dat bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, gedurende vijftien jaar, vanaf de indienstname van de installatie (voor particuliere PV-installaties is dit nagenoeg altijd de datum van de AREI-keuring), de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering wordt gebracht van de afname (AREI: Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties). Dit gebeurt maximaal ten belope van de afname. Indien dus meer elektriciteit geïnjecteerd wordt dan afgenomen, kan dat overblijvende deel van de injectie voor deze installaties en gedurende 15 jaar niet gevaloriseerd worden.

Het in rekening brengen van de injectie bij de afname is een verworven recht van de consument. Hoewel inderdaad enkel het recht op een aangepaste meetinstallatie wordt toegekend in het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit (TRDE), kan dit geïnterpreteerd worden als een bewuste keuze. Op het moment van goedkeuren van de laatste versie van dit reglement (8 januari 2016) waren verschillende type meters in gebruik bij de distributienetbeheerders (bijvoorbeeld Ferrarismeters die terug kunnen draaien, Ferrarismeters die niet terug kunnen draaien, bidirectionele meters, slimme meters enzovoort). Toch heeft elke elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA het recht om de meetinstallatie te laten aanpassen zodat de injectie van elektriciteit in rekening kan gebracht worden met de afname. Hoewel het systeem van compensatie voortvloeit uit de technische onmogelijkheid van de meetinrichting

om de werkelijke afname te bepalen, is dit slechts het geval bij één type meter. Het TRDE is echter in deze zeer duidelijk: iedere elektriciteitsdistributienetgebruiker met een productie-installatie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA heeft het recht op dit specifiek type meter en bijgevolg dus ook op de verrekening van de injectie met de afname. Dit recht staat los van de initieel geplaatste meetinrichting, die eventueel wel de werkelijke afname in rekening kan brengen.

Hieruit vloeit dan ook de noodzaak om de prosument niet abrupt dit recht te ontnemen maar een billijke transitieperiode in te stellen. Deze technische compensatie is een overgangsmaatregel genomen om de investeringszekerheid van de prosumenten die in het verleden in dergelijke decentrale productie-installaties, met name zonnepanelen maar niet beperkt tot, hebben geïnvesteerd niet te schenden. Voor elke installatie geïnstalleerd tot en met 31 december 2020 loopt dit recht af vijftien jaar na indienstname van de installatie.

Verder kan gesteld worden dat door het aflopende karakter van de voorgestelde compensatieregeling een steeds kleinere invloed zal zijn op de ontwikkeling van nieuwe diensten en technologieën op de energiemarkt, net gelet op het feit dat de termijn van vijftien jaar begint te lopen vanaf het moment van indienstname van de decentrale productie-installatie. Dit betekent dat de eerste installaties hun recht op compensatie al zullen verliezen kort na de plaatsing van de digitale meter. Tussen 5 en 8 jaar na de invoering van de digitale meter zal reeds het grootste deel van de bestaande decentrale productie-installaties geen gebruikmaken van de compensatieregeling en dus de nood aan nieuwe diensten en technologieën verder activeren.

Het tijdelijke behoud van de effecten van de compensatiemaatregel via een overgangsmaatregel weegt niet op tegen de grote rechtsonzekerheid die zou ontstaan bij het onmiddellijk verdwijnen van het recht op compensatie. Het abrupt wegnemen ervan zou bovendien het investeringsklimaat voor prosumenten, en dus de noodzakelijke investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, een disproportionele slag toebrengen. Omwille van de uitvoering gegeven aan Europese richtlijnen met betrekking tot de elektriciteits- en aardgasmarkten is in Vlaanderen het bepalen van de tariefmethodologie een bevoegdheid van de VREG (derde energiepakket, artikel 37, richtlijn 2009/71/EG, respectievelijk artikel 41.1, a), richtlijn 2009/73/EG). Gelet op voorgaande en het feit dat de nood aan kostenreflectieve tarieven op heden al opgevangen wordt door het prosumententarief (en de businesscase nagenoeg geen bijkomende impact kan ondervinden), worden de distributienettarieven uitgezonderd van de compensatiemaatregeling en de overgangsperiode.

Het tweede lid verduidelijkt dat indien door de prosument gekozen wordt voor het behoud van de terugdraaiende teller gedurende 15 jaar, en indien meer elektriciteit geïnjecteerd wordt dan afgenomen, het overblijvende deel van de injectie voor deze installaties en gedurende 15 jaar niet gevaloriseerd kan worden. Het is echter wel zo dat elke prosument met een productie-installatie voor zonne-energie met een maximaal vermogen van 10 kVA te allen tijde ervoor kan kiezen om over te stappen in het nieuwe alternatieve compenserende systeem voorzien in artikel 81 van dit decreet. Dit systeem is gebouwd op de mogelijkheden die de nieuwe marktafspraken (MIG 6) bieden en dit inclusief de mogelijkheid om injectie te valoriseren.

Artikel 81

Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 wordt een alternatief compenserend systeem uitgewerkt waarbij de elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, niet meer in rekening wordt gebracht van de afname. Echter, teneinde de rendabiliteit van de productie-installaties voldoende te

verzekeren en het draagvlak voor hernieuwbare energie te behouden wordt voorzien in een terugkoopverplichting.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen.

Artikel 82

Op heden zijn er reeds engagementen aangegaan door de distributienetbeheerders met betrekking tot de productie van thermische energie (zijnde warmte) voor bepaalde projecten omdat ze al in aanbouw of operationeel zijn of door middel van verkregen vergunningen voor de productie-installatie of voor de aanleg van het net. Om deze bestaande engagementen niet in het gedrang te brengen wordt in een uitzonderingsbepaling voorzien. Deze bepaling heeft evenwel niet tot het gevolg dat aan bestaande warmtenetten, die reeds in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor reeds een vergunning werd verkregen, een productie-installatie kan worden bijgebouwd door de distributienetbeheerders die niet voorzien was in het project. Noch heeft deze bepaling tot gevolg dat distributienetbeheerders bij bestaande warmtenetten, die reeds operationeel zijn, of waarvoor reeds een vergunning werd verkregen, de productie-installatie kunnen overnemen en/of vervangen en in eigen exploitatie uitbaten waarvan zij voordien geen eigenaar noch uitbater waren.

Artikel 83

Dit artikel bepaalt dat de leveranciers die actief zijn in het Vlaamse Gewest en op de dag van inwerkingtreding van artikel 64 van dit decreet nog geen leveringsvergunning van de VREG hebben om te leveren in het Vlaamse Gewest, vanaf de dag van inwerkingtreding van dit artikel zes maanden de tijd hebben om een leveringsvergunning van de VREG te verkrijgen.

Artikel 84

Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering voor artikel 3 tot en met 63, 65 tot en met 68, artikel 71, artikel 73 tot en met 79 en artikel 82 de datum van inwerkingtreding bepaalt.

Artikel 72 heeft uitwerking vanaf 1 april 2018, en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

VOORONTWERP VAN DECREET
van 14 juli 2017

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 13.2.1 van hetzelfde decreet

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 81° wordt tussen de zinsnede "werkmaatschappij," en het woord "leverancier" de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

2° in punt 113°/1 wordt het woord "slimme" vervangen door het woord "digitale";

3° in punt 123° wordt de zinsnede "netbeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet" vervangen door de zinsnede "databeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet".

Art. 3. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Om haar missie waar te maken" worden vervangen door de woorden "Om zijn missie waar te maken";

2° in punt 1°, f), wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

3° aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd.

Art. 4. Aan artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"16° het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes hiervoor, volgens transparante criteria.".

Art. 5. In artikel 3.1.8, tweede lid, 5° van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2016, worden de woorden "afdeling XII" vervangen door de woorden "titel IV".

Art. 6. Aan artikel 4.1.4, § 2, van hetzelfde decreet wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot het beheer en verwerking van gegevens.".

Art. 7. Aan artikel 4.1.5 van hetzelfde besluit , waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§2. Als een databeheerder voor het databeheer en de uitvoering van openbaredienstverplichtingen een beroep wil doen op een werkmaatschappij, moet voorafgaandelijk toestemming verkregen worden van de VREG.

De databeheerder kan op elk moment slechts beroep doen op één werkmaatschappij gedurende de door de databeheerder bepaalde en door de VREG aanvaarde periode.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG, de nadere voorwaarden waaraan de databeheerder en de werkmaatschappij waarop ze een beroep wil doen, moeten voldoen. Die voorwaarden hebben in ieder geval betrekking op de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, en de (mede)zeggenschap van de databeheerder over de werkmaatschappij.

De VREG geeft haar toestemming, zoals vermeld in het eerste lid, als zij van mening is dat de werkmaatschappij voldoet aan de voorwaarden die opgelegd zijn ter uitvoering van het vorige lid en aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4.1.8/6.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn waarbinnen de toestemming van de VREG moet worden gevraagd en de procedure voor het onderzoek en het verlenen van de toestemming."

Art. 8. Artikel 4.1.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.6. §1. Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat de volgende taken:
1° het beheer en onderhoud en het ontwikkelen onder economische voorwaarden van een veilig, betrouwbaar en efficiënt net met inachtneming van het milieu en de energie-efficiëntie van het net, en de nodige ondersteunende diensten daarvoor verlenen;
2° het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteits- en aardgasbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit en aardgas naar de distributienetten mogelijk te maken;
3° de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;
4° de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
5° het oplossen van onderbrekingen en storingen bij de elektriciteits- of aardgastoevoer via zijn net;

6° het opstellen, het bewaren en ter beschikking stellen van de plannen van zijn net;
7° het aansluiten, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net;
8° het verlenen van nettoegang;
9° het verstrekken van de nodige inlichtingen aan de beheerders van de netten waarmee zijn net in kwestie verbonden is, om een veilige en efficiënte uitbating, een gecoördineerde ontwikkeling en een goede wisselwerking tussen de netten te waarborgen;
10° als elektriciteitsdistributienetbeheerder transparante, niet-discriminerende en op de markt gebaseerde procedures hanteren bij de aankoop van elektriciteit;
11° alle vormen van energiefraude, gerelateerd aan hun activiteiten, actief detecteren en vaststellen, en maatregelen nemen om energiefraude te vermijden.

§2. Het beheer van een distributienet omvat bovendien de volgende taken:
1° het beheren, verwerken en bewaren van de technische en relationele gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, het garanderen van de data-integriteit en privacy, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid;
2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale en analoge meters en tellers, onder meer dagelijkse contacten en software-updates voor digitale meters, alsook het mogelijk maken van het aflezen ervan door de databeheerder in het kader van zijn taken;
3° het verstrekken van de nodige gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, aan de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.

§3. Het beheer van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat bovendien de volgende taken:
1° het beheren van het toegangsregister van zijn net;
2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen van meters en tellers op de toegangspunten op zijn net;
3° het aflezen van de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net, de bepaling van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op zijn net en de verwerking en de bewaring van die gegevens;
4° het verstrekken van de nodige meetgegevens en andere gegevens aan de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.”.

Art. 9. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

”Art. 4.1.6/1. De netbeheerder zorgt met eigen personeel en middelen of via een werkmaatschappij voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;
2° de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluiting en aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
3° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer;
4° de uitbesteding van de werkzaamheden voor de aansluiting, het netbeheer en meterbeheer.

De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen of op ondernemingen die ermee verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
2° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.".

Art. 10. In artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. Een distributienetbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen activiteiten ondernemen inzake de productie van energie behoudens ten behoeve van het dekken van het energieverbruik van de eigen gebouwen.".

Art. 11. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder".

Art. 12. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 4.1.8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/2. De Vlaamse Regering, op voorstel van de minister, wijst een rechtspersoon aan die belast is met het databeheer.".

Art. 13. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/3. §1. De Vlaamse Regering bepaalt:
1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder;
2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder;
3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder;
4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder.

§2. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 1°, hebben in ieder geval betrekking op:
1° de technische, organisatorische en financiële capaciteit van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
2° de professionele betrouwbaarheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
3° de beheersmatige en/of juridische onafhankelijkheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van de netbeheerders, leveranciers, tussenpersonen, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
4° uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot het beheer en verwerking van gegevens.

5° het feit dat de kandidaat-databeheerder door de VREG als distributienetbeheerder werd aangesteld.

§3. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3°, hebben onder meer betrekking op de activiteiten van de databeheerder, de deelneming van andere ondernemingen in de databeheerder, de deelneming van de databeheerder in andere ondernemingen, de verhouding van de databeheerder tot derden, het bestuursorgaan van de databeheerder, het orgaan dat belast is met de dagelijkse leiding van de databeheerder, en de personeelsleden van de databeheerder.

In het bestuursorgaan van de databeheerder zetelt een onbezoldigde regeringsafgevaardigde met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet eveneens aan de onafhankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van dit bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden ervan tijdig in kennis gesteld van de dagorde en alle bijhorende documenten.

De regeringsafgevaardigde houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van het databeheerder met het recht, het algemeen belang, en de beginselen van behoorlijk bestuur, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

§4. De voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder, vermeld in paragraaf 1, 2°, bepalen onder meer dat de aanwijzing van de databeheerder eindigt bij faillissement, ontbinding of fusie, en dat de Vlaamse Regering de aanwijzing van de databeheerder kan herroepen, op voorwaarde dat die is gehoord of naar behoren is opgeroepen, bij:
1° een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder die de onafhankelijkheid van het databeheer in gevaar zou kunnen brengen;
2° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de verplichtingen krachtens dit decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan.”.

Art. 14. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder”.

Art. 15. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 14, een onderafdeling I ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling I. Databeheer”.

Art. 16. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling I, ingevoegd bij artikel 15, een artikel 4.1.8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/4. Het databeheer omvat de volgende taken:
1° het aflezen van de digitale en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:
a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
c) netbeheer en operationele veiligheid;
2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, het garanderen van de data-integriteit en privacy, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onverminderd de gegevens in beheer

van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §2;
4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet voor de uitoefening van de taken van de distributienetbeheerder in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de privacywetgeving is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens voor het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek.

De databeheerder is verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang en het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die hij beheert, verwerkt, valideert en bewaart.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, aan de databeheerder taken en openbaredienstverplichtingen opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers, leveranciers van commerciële energiediensten en afnemers, en met betrekking tot de dienstverlening op het vlak van submetering.”.

Art. 17. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.8/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/5. De databeheerder zorgt met eigen personeel en middelen voor de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
2° het beheer van de technische, relationele en meetgegevens, zoals vermeld in de takenlijst;
3° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder kan geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers, tussenpersonen of op ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot gegevens;
2° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
3° het beheer van de technische, relationele en meetgegevens, zoals vermeld in de takenlijst, onverminderd de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §2;
4° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk moeten worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaronder de databeheerder voor de uitvoering van zijn taken een beroep kan doen op derden.".

Art. 18. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 14, een onderafdeling II ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Art. 19. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling II, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/6. Onverminderd artikel 4.1.8/4 en 4.1.8/5 onderneemt de databeheerder geen activiteiten om commerciële diensten aan te bieden.".

Art. 20. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IV vervangen door wat volgt:
"Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 21. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 22. In artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden telkens vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 23. In artikel 4.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "de netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 24. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling IV/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling IV/2. Vergoedingsplichten van de databeheerder".

Art. 25. In hetzelfde decreet wordt in afdeling IV/2, ingevoegd bij artikel 24, een artikel 4.1.11/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.11/6. De databeheerder is de netgebruiker in overeenstemming met de wettelijke bepalingen vergoeding verschuldigd van de schade die de netgebruiker leed als gevolg van een inbreuk in verband met de gegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart.

De vergoeding kan echter niet meer bedragen dan 2.000.000 euro per incident, voor het geheel van de schadegevallen. Als het totale bedrag van de

schadevergoedingen dat maximumbedrag overschrijdt, is de schadevergoeding die verschuldigd is aan elke netgebruiker naar evenredigheid beperkt.

De databeheerder wordt in overeenstemming met de wettelijke bepalingen in de rechten van de netgebruiker gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de door hem betaalde vergoeding met toepassing van dit artikel.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG, de voorwaarden en de procedure tot indiening van de aanvraag van de vergoeding."

Art. 26. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IX vervangen door wat volgt:
"Afdeling IX. Digitale meters".

Art. 27. Artikel 4.1.22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.22/2. §1. De Vlaamse Regering bepaalt de situaties waarin de netbeheerder en de beheerder van een gesloten distributienet een digitale meter plaatsen.

§2. In het geval dat een digitale meter wordt geplaatst, zorgen de netbeheerder en de beheerder van een gesloten distributienet ervoor dat de netgebruiker voldoende geïnformeerd en geadviseerd wordt over zijn rechten en plichten, onder meer de uitoefening van het recht van mededeling en verbetering en over het volledige potentieel dat de meter heeft, onder meer inzake het gebruik van de gegevens van de digitale meter en inzake de mogelijkheid voor de netgebruiker tot controle van zijn energieverbruik.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt aan welke voorwaarden deze digitale meters moeten voldoen.

§4. De betrokkene behoudt in beginsel zijn zeggenschap over zijn persoonsgegeven uit de digitale meter conform de diverse plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen bepaald door de wetgever en de uitvoeringsbepalingen ervan door de Vlaamse Regering.

§5. De partijen die toegang krijgen tot de gegevens uit deze digitale meters, zorgen ervoor dat te allen tijde de dataveiligheid gegarandeerd wordt en voldaan wordt aan de privacywetgeving. Zij zijn verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang tot de gegevens aan degene die hierop gerechtigd zijn door de wetgever, en voor het verzekeren van het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die zij beheren, verwerken, valideren en bewaren.".

Art. 28. Aan titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling XII/1 toegevoegd , die luidt als volgt:

"Afdeling XII/2. Tarieven voor het databeheer".

Art. 29. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XII/2, toegevoegd bij artikel 28, een onderafdeling I toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Algemene bepalingen".

Art. 30. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling I, toegevoegd bij artikel 29, een artikel 4.1.35 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.35. Het databeheer door de databeheerder en het gebruik van de daarbij horende data door datagebruikers maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.".

Art. 31. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.36 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.36. §1. De VREG stelt een tariefmethodologie op en oefent zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de databeheerder in staat stelt de noodzakelijke investeringen uit te voeren.

§2. De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.

§3. De VREG motiveert volledig en op omstandige wijze zijn tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tarieven. Indien een beslissing op economische of technische overwegingen steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen. Indien deze beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking werden genomen om deze vergelijking te maken.

§4. De tarieven die van toepassing zijn, kunnen niet met terugwerkende kracht worden aangepast, zonder echter afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi, of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven."

Art. 32. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XII/2, toegevoegd bij artikel 28, een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Procedure voor het opstellen van een tariefmethodologie".

Art. 33. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 32, een artikel 4.1.37 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.37. §1. Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de databeheerder, werkt de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uit die deze databeheerder moet gebruiken voor het opstellen van zijn tariefvoorstellen.

De overlegprocedure, vermeld in het eerste lid, komt tot stand met akkoord van en in samenspraak met de databeheerder. Bij gebrek aan een akkoord tussen de VREG en de databeheerder over de overlegprocedure, wordt het overleg ten minste gehouden als volgt:
1° de VREG stuurt de oproeping voor de overlegvergadering naar de databeheerder. De VREG maakt die oproeping minstens acht kalenderdagen vóór de vergadering in kwestie op zijn website bekend alsook de documentatie met betrekking tot de agendapunten van die overlegvergadering. De oproeping vermeldt de plaats, de datum en het uur van de overlegvergadering, alsook de agendapunten;
2° na de overlegvergadering stelt de VREG een ontwerp van proces-verbaal op van de overlegvergadering waarin de argumenten van de verschillende partijen worden opgenomen, alsook de vastgestelde punten waarover wel of geen overeenstemming bestaat. De VREG zendt dat verslag ter goedkeuring over aan de aanwezige partijen binnen acht kalenderdagen na de overlegvergadering.

§2. De VREG organiseert een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie. Tijdens die raadpleging krijgen alle belanghebbenden gedurende minstens vijfenveertig kalenderdagen de tijd om hun opmerkingen

aan de VREG te bezorgen. Na afloop van die periode publiceert de VREG daarover binnen vijfenveertig kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag.

§3. Na het volgen van de procedure, vermeld in paragraaf 1 en 2, stelt de VREG de tariefmethodologie vast. Onverminderd de toepassing van de algemene boekhoudkundige normen en regels, preciseert die tariefmethodologie onder andere:
1° de definitie van de kostencategorieën;
2° de algemene tariefstructuur, tariefdragers en de klantengroepen.

§4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de databeheerder, het gemotiveerd consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht voor de motivering van de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie."

Art. 34. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XII/2, toegevoegd bij artikel 28, een onderafdeling III toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie".

Art. 35. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling III, toegevoegd bij artikel 34, een artikel 4.1.38 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.38. §1. De VREG stelt de tariefmethodologie op met inachtneming van de volgende richtsnoeren:
1° de tariefmethodologie is volledig en transparant, zodat het voor de databeheerder mogelijk is om zijn tariefvoorstel op basis van de tariefmethodologie op te stellen. Ze bevat de elementen die verplicht zijn in het tariefvoorstel. Ze definieert rapporteringsmodellen die de databeheerder moet gebruiken;

2° onverminderd de mogelijkheid om conform artikel 4.1.39, §4, de tariefmethodologie tussentijds te herzien, stelt de tariefmethodologie het aantal jaren vast van de reguleringsperiode die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de VREG de tariefmethodologie heeft vastgesteld;
3° de criteria voor de verwerping van kosten zijn niet-discriminerend en transparant;
4° de tarieven zijn niet-discriminerend en proportioneel;
5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte databeheerder;
6° de tarieven strekken ertoe een juist evenwicht te bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die door de netgebruikers worden gedragen;
7° de vergoeding van in de gereguleerde activa geïnvesteerde kapitalen moet de databeheerder toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en maakt een toegang tot kapitaal mogelijk;
8° de kosten voor de openbaredienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens het decreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen, taksen, subsidies, bijdragen en heffingen, worden op een transparante en niet-discriminerende wijze verrekend in de tarieven na controle door de VREG;
9° de tariefmethodologie bepaalt de nadere regels voor de integratie en controle van de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde distributieactiviteit hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of

andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die werden goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder, die in de tarieven kunnen worden opgenomen;
10° de kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan;
11° de tariefmethodologie moedigt de databeheerder aan om zijn efficiëntie te verbeteren, de integratie van de markt en de beschikbaarheid van data te bevorderen;
12° de structuur van de tarieven bevordert het rationeel gebruik van de infrastructuren;
13° de tarieven bevatten geen prikkels die de algehele efficiëntie kunnen belemmeren. De tarieven geven wel prikkels voor de deelname van vraagzijdemiddelen aan het aanbod op georganiseerde elektriciteitsmarkten en voor de levering van ondersteunende diensten;
14° de tarieven zijn forfaitair per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt.

§2. De VREG kan de kosten van de databeheerder controleren en in voorkomend geval verwerpen, in het licht van de toepasselijke wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, en van de beoordelingscriteria, vermeld in paragraaf 1, 3°.".

Art. 36. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XII/2, toegevoegd bij artikel 28, een onderafdeling IV toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling IV. Procedure voor het indienen en goedkeuren van de tariefvoorstellen".

Art. 37. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling IV, toegevoegd bij artikel 36, een artikel 4.1.39 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.39. §1. De databeheerder stelt zijn tariefvoorstel op met inachtneming van de tariefmethodologie en dient die in bij de VREG, met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§2. De VREG onderzoekt het tariefvoorstel, beslist over de goedkeuring ervan en deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de databeheerder met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§3. De VREG stelt de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen op met akkoord van en in samenspraak met de databeheerder. Bij gebrek aan een akkoord is de procedure als volgt:
1° de databeheerder dient binnen dertig kalenderdagen op voorstel van de VREG zijn tariefvoorstel in voor het volgende jaar in de vorm van het rapporteringsmodel dat de VREG vaststelt overeenkomstig artikel 4.1.38, § 1, 1°;
2° de databeheerder bezorgt het tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief aan de VREG of geeft het af tegen ontvangstbewijs. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische versie van het tariefvoorstel dat de VREG kan bewerken;
3° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel bevestigt de VREG aan de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook per e-mail, dat het dossier volledig is of bezorgt de databeheerder een lijst van aanvullende inlichtingen of vragen die de databeheerder moet verstrekken of beantwoorden. Binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de voormelde lijst, verstrekt de databeheerder de gevraagde aanvullende inlichtingen, antwoorden en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs,

en tegelijk op elektronische wijze aan de VREG. De onder dit punt vermelde procedure tot bekomen van bijkomende inlichtingen kan herhaald worden indien de VREG dit nuttig acht;
4° binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van het tariefvoorstel, vermeld in punt 2°, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de laatste antwoorden en de laatste aanvullende inlichtingen en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel, van de datanetbeheerder, vermeld in punt 3°, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze op de hoogte van zijn ontwerp van beslissing over het tariefvoorstel in kwestie. Ingeval de VREG in zijn ontwerp beslist tot weigering van het tariefvoorstel geeft de VREG op gemotiveerde wijze aan welke punten de databeheerder moet aanpassen overeenkomstig de tariefmethodologie om een beslissing tot goedkeuring van de VREG te verkrijgen;
5° als de VREG een ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel aan de databeheerder bezorgt, kan de databeheerder binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van dat ontwerp van beslissing zijn bezwaren daarover meedelen aan de VREG. Die bezwaren worden afgegeven tegen ontvangstbewijs of met een aangetekende brief verzonden aan de VREG, en tegelijk op elektronische wijze. De databeheerder kan binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel, zijn aangepaste tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief of door afgifte met ontvangstbewijs aan de VREG bezorgen. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische kopie aan de VREG. Binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG het ontwerp van de beslissing over het tariefvoorstel of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van de bezwaren en in voorkomend geval het aangepaste tariefvoorstel, heeft verzonden, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook elektronisch, op de hoogte van zijn beslissing tot goedkeuring of weigering van het in voorkomend geval aangepaste tariefvoorstel;
6° als de databeheerder zijn verplichtingen niet nakomt binnen de termijnen, vermeld in de punten 1° tot 5°, of als de VREG een beslissing heeft genomen tot weigering van het tariefvoorstel of tot weigering van het aangepaste tariefvoorstel, zijn voorlopige tarieven die de VREG oplegt, van kracht, tot de databeheerder zijn verplichtingen, vermeld in de punten 1° tot 5°, alsnog is nagekomen, tot alle rechtsmiddelen van de databeheerder of van de VREG zijn uitgeput, of tot over de twistpunten tussen de VREG en de databeheerder een akkoord wordt bereikt. De VREG is bevoegd om te besluiten tot passende compenserende maatregelen als de definitieve tarieven afwijken van de voorlopige tarieven.

§4. Onverminderd de mogelijkheid van de VREG om de tariefmethodologie of de tarieven gedurende de reguleringsperiode te allen tijde en in afwijking van de termijnen uit de procedure, vermeld in paragraaf 3, op eigen initiatief te wijzigen, kan een databeheerder, voor zover dat strikt noodzakelijk wordt geacht, binnen de reguleringsperiode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn tarieven voor de komende jaren van die tariefmethode ter goedkeuring voorleggen aan de VREG. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven houdt rekening met de tariefmethodologie, zonder de integriteit van de bestaande tariefstructuur te wijzigen. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven wordt door de databeheerder ingediend en door de VREG behandeld overeenkomstig de geldende procedure, vermeld in paragraaf 3.

§5. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of van commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website, op een transparante wijze, de stand van zaken van de goedkeuringsprocedure van de tariefvoorstellen, de ontwerpen van

tarifaire beslissingen en, in voorkomend geval, de goedgekeurde tariefvoorstellen die de databeheerder heeft ingediend.

De VREG publiceert de tarieven en hun motivering binnen drie werkdagen na hun goedkeuring op zijn website. De VREG houdt rekening met een redelijke implementatietermijn voor de leveranciers.

§6. De databeheerder deelt zo spoedig mogelijk aan hun toegangshouders de tarieven mee die hij moet toepassen en stelt ze ter beschikking van alle personen die hierom verzoeken. Hij publiceert die tarieven ook zo spoedig mogelijk op zijn website, samen met een berekeningsmodule die de praktische toepassing ervan preciseert."

Art. 38. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XII/2, toegevoegd bij artikel 28, een onderafdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling V. Beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven".

Art. 39. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 38, een artikel 4.1.40 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.40. Tegen de beslissingen die de VREG met toepassing van titel IV, hoofdstuk I, afdeling XII/2, heeft genomen, kan door iedere persoon die een belang aantoont, beroep aangetekend worden voor het Hof van Beroep te Brussel, dat zetelt zoals in kort geding.

Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid, die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld bij ondertekend verzoekschrift dat wordt neergelegd ter griffie van het Hof van Beroep te Brussel binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de belanghebbenden aan wie de beslissing niet ter kennis is gebracht, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing, of, bij ontstentenis van publicatie, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisneming ervan. Het verzoekschrift wordt ter griffie neergelegd in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn.

Binnen de drie werkdagen die volgen op de neerlegging van het verzoekschrift, wordt hiervan kennis gegeven via gerechtsbrief door de griffie van het Hof van Beroep aan alle partijen die door de verzoeker bij de zaak worden betrokken. De griffie van het Hof van Beroep vraagt de gedelegeerd bestuurder van de VREG het administratief dossier betreffende de aangevochten akte met het verzoekschrift bij de griffie neer te leggen. De neerlegging van het administratief dossier geschiedt ten laatste samen met de eerste conclusie van de VREG. Het administratief dossier kan door de partijen worden geraadpleegd bij de griffie van het Hof van Beroep vanaf de neerlegging ervan en tot de sluiting der debatten.

Het Hof van Beroep kan op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die het bepaalt. Deze maatregel kan evenwel enkel worden bevolen om uitzonderlijke redenen die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en na een tegensprekelijk debat. Deze beslissing moet ook rekening houden met de belangen van derden.

Art. 40. Aan artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden een punt 9° en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

"9° de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/4;
10° de limitatieve lijst van technische en relationele gegevens die de distributienetbeheerder nodig heeft voor het beheer van zijn net en die door hem bewaard mogen worden, zoals vermeld in artikel 4.1.6, §2.".

Art. 41. In artikel 4.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De beheerder van een gesloten distributienet kan de taken, vermeld in het eerste lid, 9°, 11° en 12°, uitbesteden aan de databeheerder, en hij kan de taak, vermeld in het eerste lid, 10°, uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld. De databeheerder en de beheerder van het net kunnen de uitvoering van die taken niet weigeren.".

Art. 42. In artikel 6.1.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 5° worden de woorden "of voor werken aan de aansluiting" toegevoegd;

2° in punt 6° worden de woorden "voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit" vervangen door de woorden "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet vanop afstand uitgevoerd kunnen worden".

Art. 43. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan de toekenning van groenestroomcertificaten ook beperken op basis van het aantal vollasturen gehanteerd in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De Vlaamse Regering kan daarnaast ook het aantal aan een installatie toe te kennen groenestroomcertificaten begrenzen tot een bepaald maximaal volume.";

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§ 4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen groenestroomcertificaten worden toegekend voor productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen.".

Art. 44. In artikel 7.1.2 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 14 maart 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§ 5. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen warmte-krachtcertificaten worden toegekend voor productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen.".

Art. 45. Aan artikel 13.2.1, 2° van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "tenzij ze voldoen aan de eisen die gesteld worden door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of een andere gewestelijke bevoegde overheid voor de levering van elektriciteit of aardgas" toegevoegd.

Art. 46. In artikel 13.3.1, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2 tot en met 13.3.4," vervangen door de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6,".

Art. 47. Aan titel XIII, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet wordt een afdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling V. Administratieve geldboete bij misbruik van gegevens uit digitale meters".

Art. 48. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling V, toegevoegd bij artikel 47, een artikel 13.3.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13.3.6. De VREG legt aan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die de door de databeheerder op grond van artikel 4.1.8/4 verzamelde gegevens, aanwendt op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten een administratieve geldboete op die per kalenderdag niet lager mag zijn dan 1.000 euro en niet hoger dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is.".

Art. 49. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet wordt een artikel 15.3.5/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/11. §1. Bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, wordt gedurende vijftien jaar vanaf de aanmelding van de installatie de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in rekening gebracht van de afname. Als de termijn van vijftien jaar verstrijkt voor 31 december 2020, wordt die elektrische productie in rekening gebracht tot en met die datum.

§2. Het in rekening brengen, vermeld in paragraaf 1, gebeurt maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

§3. De gebruikers van de productie-installaties, vermeld in § 1, kunnen er echter ten allen tijde voor kiezen over te stappen in het systeem dat geldt voor dezelfde decentrale productie-installaties geïnstalleerd per 1 januari 2021. Deze afstand van het recht, vermeld in § 1, is onherroepelijk.".

Art. 50. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van de inwerkingtreding.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

ADVIES VAN DE VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT

VREG
uw gids op de energiemarkt

Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Regulator van
de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 29 augustus 2017

met betrekking tot het ontwerpdecreet digitale meters

ADV-2017-05

Inhoudsopgave

1. Inleiding 87
2. Algemene opmerkingen 87
2.1. Bevoegdheid 87
2.2. Onafhankelijkheid VREG 88
2.3. Constructie databeheerder 89
2.4. Tarifair kader databeheertarieven 91
2.4.1. Richtsnoeren 91
2.4.2. Procedurele voorschriften 91
2.5. Toegang tot verbruiksgegevens 92
2.6. Bescherming persoonsgegevens 93
2.7. Bevoegdheid VREG inzake geschillenbeslechting 94
2.8. Begrippenapparaat Energiedecreet 94
2.9. Commerciële prepayment 96
2.10. Impact op personeelsbestand VREG 96
3. Bespreking van de tekst 96
3.1. Artikel 2 – Definities 96
3.2. Artikel 3 en 4 – Tarifaire bevoegdheid VREG 97
3.3. Artikel 8 – Beheer van het distributienet 97
3.4. Artikel 13 – Voorwaarden databeheerder 98
3.5. Artikel 16 - Takenpakket databeheerder 98
3.6. Artikel 25 – Vergoedingsplichten van de databeheerder 99
3.7. Artikel 33 – Tariefmethodologie – Procedure 100
3.8. Artikel 35 – Richtsnoeren 100
3.8.1 Richtsnoer 4° omtrent non-discriminatie 100
3.8.2 Richtsnoer 4° omtrent proportionaliteit 101
3.8.3 Richtsnoer 8° omtrent kosten voor openbaredienstverplichtingen 101
3.8.4 Richtsnoer 12° omtrent de tariefstructuur 102
3.8.5 Richtsnoer 13° omtrent prikkels voor efficiëntie 102
3.8.6 Richtsnoer 14° omtrent forfaitaire tarieven 102
3.9. Artikel 37 - Indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen 103
3.10. Artikel 39 – Beroepsprocedure 103
3.11. Artikel 40 – Limitatieve lijst van gegevens 103
3.12. Artikel 42 – Sociale openbaredienstverplichtingen 104
3.13. Artikel 49 - Prosumenten 105
4. Legistieke opmerkingen 106

1. Inleiding

De VREG werd gevraagd om advies uit te brengen over het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van het artikel 13.2.1 van hetzelfde decreet (hierna: '**Ontwerpdecreet**')

In het eerste luik worden een aantal algemene opmerkingen gegeven. Zo wordt ingegaan op het bevoegdheidsvraagstuk, de onafhankelijkheid van de VREG, het tarifair kader, de constructie van de databeheerder etc. Vervolgens wordt een aantal artikels van het ontwerpdecreet in detail besproken en geeft de VREG een aantal legistieke opmerkingen mee.

2. Algemene opmerkingen

2.1. Bevoegdheid

Het ontwerpdecreet voert een tarifair kader in met betrekking tot tarieven inzake databeheer en maakt de VREG bevoegd voor de regulering van de databeheertarieven in het Vlaams Gewest.

De Vlaamse decreetgever verwijst in de memorie van toelichting heel summier naar de leer van de impliciete bevoegdheden om te verantwoorden waarom deze materie op het niveau van het Vlaams Gewest geregeld kan worden. Artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 stelt dat de decreten rechtsbepalingen kunnen bevatten in aangelegenheden waarvoor de Parlementen niet bevoegd zijn, voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid.

De leer van de impliciete bevoegdheden schept slechts afgeleide bevoegdheden, die vasthangen aan een expliciet toegekende bevoegdheid, die daardoor ten volle kan worden uitgeoefend. Een band van onontbeerlijkheid is vereist tussen de afgeleide (tarieven voor het beheer van data) en de zelfstandig toegekende bevoegdheden (distributienetten, incl. de tarieven). Men kan stellen, dat, wanneer het betreden van een domein dat niet expliciet is toegekend, onontbeerlijk moet worden geacht voor een zinvolle uitoefening van de uitdrukkelijk verleende bevoegdheid, dit als een impliciet gegeven kan worden aanvaard.

De VREG kan de redenering van de decreetgever volgen in die zin dat de gewestelijke bevoegdheid om de databeheertarieven te reguleren noodzakelijk is om de uitdrukkelijk toegekende bevoegdheden inzake de distributienetten op een efficiënte wijze uit te oefenen. De data die de databeheerder zal beheren is immers inherent verbonden met het distributienetbeheer en de marktwerking. Een partij toegang tot het net geven, is technisch maar mogelijk als de noodzakelijke data kan worden uitgewisseld. Het gaat over tarieven voor data die noodzakelijk/onontbeerlijk zijn voor de werking van de energiemarkt. Ten slotte, verwijst de VREG ook naar het feit dat de databeheertarieven op vandaag vervat zitten in het meet- en teltarief van de distributienettarieven.

2.2. Onafhankelijkheid VREG

De memorie van toelichting stelt dat databeheer een aparte taak los van het netbeheer is en dan ook geen deel uitmaakt van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. De rol van de VREG zou volgens de indieners dan ook beperkt zijn tot toezicht op en uitvoering van de door de decreetgever en de Vlaamse regering vastgestelde vereisten.[1] Verder wordt in de memorie van toelichting bepaald dat aangezien databeheer niet onder het strikte kader van de richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG valt, de decreetgever bijgevolg ook meer invloed zou hebben op het vaststellen van de tarieven.[2]

De VREG stelt bijgevolg vast dat de indieners inzake databeheer dezelfde redenering willen invoeren als bij warmte- en koudenetten. In de toelichting bij het ontwerp van decreet dat het regulerend kader voor warmte- of koudenetten invoert[3], werd namelijk bepaald dat het de bedoeling is om te voorzien in twee soorten activiteiten bij de VREG: enerzijds activiteiten rond de elektriciteits- en gasmarkt die de VREG in alle autonomie kan uitvoeren en anderzijds activiteiten rond de warmte- en koudenetten die de VREG uitvoert onder toezicht van de decreetgever en de Vlaamse regering. Het lijkt erop dat deze laatste categorie van taken nu ook databeheer zou omvatten.

De VREG wijst erop dat via het decreet van 25 november 2016 de VREG institutioneel bij de wetgevende macht werd ondergebracht om tegemoet te komen aan de Europese onafhankelijkheidsvereisten en een einde te maken aan de problematiek van de ministeriële verantwoordelijkheid en het administratief toezicht.[4] De Derde Elektriciteits- en Gasrichtlijn voorziet immers dat de energieregulator juridisch gescheiden en functioneel onafhankelijk moet zijn van enige andere publieke of particuliere entiteit. Hij moet op autonome wijze beslissingen kunnen nemen, onafhankelijk van enig politiek orgaan, en zijn personeel en de personen belast met zijn beheer mogen geen directe instructies verlangen of ontvangen van regeringen of andere publieke of particuliere entiteiten[5].

Gelet op bovenstaande tweedeling in het takenpakket, zou de VREG, hoewel ondergebracht bij en onder toezicht van het Vlaams parlement, voor zijn taken inzake databeheer (en warmte- en koude netten) bijgevolg toch onder toezicht van de minister en de Vlaamse regering vallen. De VREG is van mening dat de bedoeling van het decreet van 25 november 2016, met name de onafhankelijkheid van de VREG versterken door de regulator onder te brengen onder de wetgevende macht, moet worden doorgetrokken voor alle taken van de regulator. Een tweedeling in het takenpakket en dus in de onafhankelijkheid is niet logisch; ofwel is de regulator onafhankelijk ofwel niet.[6]

---

[1] Memorie van toelichting m.b.t. artikel 13, p. 6.
[2] Memorie van toelichting m.b.t. artikel 30, 31, 32 en 33, p 10.
[3] Ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water en van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een regulerend kader, p17.
[4] Decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft, bs 25 november 2016; Advies raad van state, nr 59.559/3 van 5 juli 2016 over een voorstel van decreet van het Vlaams gewest houdende wijziging van het energiedecreet van 8 mei 2009, wat de oprichting en de organisatie van de regulator betreft, parl. St. Vl. Parl. 2015-16, nr. 812/2.
[5] Art. 35(4)-(5) Derde Elektriciteitsrichtlijn 2009/72/EG en art. 39(4)-(5) Derde Gasrichtlijn 2009/73/EG. Zie in dat verband ook Art. 3.1.1. §4 lid 2 Energiedecreet: " Bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden als regulator vraagt of ontvangt de VREG, noch zijn bestuurders, noch zijn personeelsleden, instructies van de Vlaamse Regering, van het Vlaams Parlement of van een andere publieke of particuliere entiteit."
[6] L. De Deyne, De institutionele verhuis van de Vlaamse energieregulator naar het Parlement, Rechtskundig Weekblad 2016-17, nr 34, 1323.

Verder is het inderdaad zo dat de databeheerder op Europees niveau niet bestaat als een afzonderlijke figuur. Daardoor hoeven de regulatoire taken inzake databeheer niet toegewezen te worden aan een onafhankelijke regulator en is de VREG bijgevolg niet exclusief bevoegd inzake databeheertarieven/databeheer. Echter, indien de decreetgever ervoor kiest om de VREG bevoegd te maken, dan is de VREG van mening dat deze onafhankelijkheidsvereisten ook hun weerslag moeten hebben op de bevoegdheid van de decreetgever inzake de databeheertarieven/databeheer. De VREG is van mening dat alleen op die wijze een stabiel en transparant regulatoir kader voor de databeheertarieven tot stand kan komen.

2.3. Constructie databeheerder

De VREG verwijst in eerste instantie naar de analyse van het concept databeheerder in zijn advies 2017-02 met betrekking tot de conceptnota digitale meters[7].

Daar waar de conceptnota liet uitschijnen dat het zou gaan om een nieuwe speler op de energiemarkt, begrijpt de VREG uit het ontwerpdecreet dat de databeheerder een distributienetbeheerder moet zijn (art 13 §2, 5°). De rol van databeheerder wordt ook één van de rollen van de distributienetbeheerder, maar daar waar de andere rollen blijken uit het takenpakket van de distributienetbeheerder, wordt databeheer niet opgenomen als een activiteit van de distributienetbeheerder. De rol van databeheerder wordt geëxpliciteerd en via een specifieke voorwaarde (art. 13 §2 5°) wordt ervoor gezorgd dat enkel een distributienetbeheerder deze rol kan opnemen.

De nota aan de Vlaamse regering en de memorie van toelichting (artikel 3, 12, 13 etc.) laten uitschijnen dat het de bedoeling is dat er één databeheerder wordt aangewezen. De VREG is echter van mening dat dit niet eenduidig blijkt uit het ontwerpdecreet.

Zo stelt artikel 13 dat één van de voorwaarden voor de aanwijzing (door de Vlaamse regering) van een rechtspersoon als databeheerder is dat die rechtspersoon door de VREG als distributienetbeheerder werd aangesteld. Aangezien de VREG elf in het Vlaamse gewest opererende distributienetbeheerders[8] heeft aangesteld, doet deze voorwaarde uitschijnen dat er mogelijk ook elf databeheerders kunnen zijn.

Het feit dat uit het ontwerpdecreet volgt dat er elf databeheerders actief zullen zijn, één per werkgebied, betekent ook dat er elf verschillende tarieflijsten zullen zijn[9]. Elke tarieflijst volgt immers uit het afzonderlijk rapporteringsmodel van de kosten en opbrengsten van die databeheerder volgens de tariefmethodologie. Wanneer er meerdere databeheerders zouden zijn (ook al werken ze operationeel samen onder een enkele werkmaatschappij), geeft dit aanleiding tot meerdere en verschillende datatarieven in Vlaanderen.

Hoewel er elf distributienetbeheerders zijn, zijn de meet- en teltarieven op vandaag gelijk per werkmaatschappij. De VREG heeft dit in zijn tariefbeslissingen kunnen motiveren, o.a. door er op te wijzen dat dit in de distributienettarieven slechts één van de vele tariefcomponenten is. Bij de

[7] VREG advies 2017-02 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, p22.
[8] GASELWEST, IMEA, IMEWO, INTER-ENERGA, INTERGEM, IVEG, IVEKA, IVERLEK, PBE, SIBELGAS, INFRAX WEST
[9] De VREG wijst erop dat ook de tariefmethodologie voor de distributienettarieven voorziet in niet-discriminatoire distributienettarieven per distributienetbeheerder.

databeheerder kan dit argument niet meer gebruikt worden en moeten de tarieven worden vastgesteld m.b.v. afzonderlijke tarieven en tariefbladen per databeheerder. Hier zou het databeheer onderbrengen in het takenpakket van de distributienetbeheerders, bij één werkmaatschappij (de databeheerder), een mogelijke oplossing kunnen bieden.

Indien het ontwerpdecreet zou worden aangepast zodat er één distributienetbeheerder in zijn rol van databeheerder het ganse Vlaams Gewest zou gaan bestrijken (één groot datagebied, in tegenstelling tot de elf netgebieden), dan zou de VREG wel kunnen voorzien in distributienettarieven voor het ganse Vlaams Gewest. Echter, alleen de aandeelhouders van die distributienetbeheerder controleren dan de databeheerder en ontvangen een vergoeding uit zijn winst. Dat scenario is vermoedelijk niet gewenst.

Een eenheidstarief binnen het Vlaams Gewest met elf verschillende databeheerders met telkens een eigen werkgebied, zou een complex achterliggend solidariseringsmechanisme vereisen, waarbij de opbrengsten van de tarieven achterliggend worden herverdeeld onder de databeheerders. Sommige krijgen dus achterliggend meer, anderen krijgen dan weer minder. Die tarieven zijn dan niet meer kostenreflectief per databeheerder en aldus niet meer verenigbaar met het voorgestelde richtsnoer 5°.

Indien men zoals hoger geargumenteerd er van uitgaat dat de regulator ook inzake databeheertarieven onafhankelijk moet kunnen optreden, zou een additioneel richtsnoer dat betrekking zou hebben op de uniciteit van de tarieven zelf binnen het Vlaams Gewest of op het grondgebied van een databeheerder trouwens ook niet mogen worden ingeschreven. De regulator moet bij de vaststelling/goedkeuring van de tarieven of de berekeningsmethoden voor het grondgebied van de lidstaat immers over een discretionaire bevoegdheid en over een beoordelingsmarge beschikken. Het opleggen van unieke tarieven is geen algemene beleidsrichtlijn, maar wel een concrete en precieze dwingende regel. Deze elementen zijn te beoordelen door de VREG, als gevolg van zijn onafhankelijkheid in combinatie met de hem toevertrouwde bevoegdheid inzake databeheertarieven. Een dergelijk richtsnoer (dat geen richtsnoer is maar een directe instructie) zou het tarifair proces daarnaast ernstig verzwaren en onvoorziene financiële stromen tussen databeheerders kunnen veroorzaken.

Aangezien de VREG vermoedt dat het de bedoeling is dat er slechts één databeheerder wordt aangeduid, lijkt het aangewezen de voorwaarde dat de databeheerder een door de VREG aangewezen distributienetbeheerder moet zijn, aan te passen zodat er slechts één databeheerder zou zijn. Zo kan worden bekeken of de databeheerder een door alle distributienetbeheerders gezamenlijk aangestelde werkmaatschappij kan zijn. Deze piste neemt de hogervermelde bezorgdheden inzake bevoegdheid en onafhankelijkheid uiteraard niet weg.

Omwille van de rechtszekerheid en om verdere discussies uit te sluiten, wil de VREG zijn pleidooi herhalen om het databeheer onder te brengen in het takenpakket van de distributienetbeheerders en te bepalen dat de distributienetbeheerders voor deze taken gezamenlijk beroep moeten doen op één werkmaatschappij, die dan dé databeheerder wordt (samenwerkingsplicht). Op die manier zouden de kosten die uit het databeheer voortvloeien vertaald kunnen worden naar datatarieven die onderdeel zijn van de distributienettarieven en zou de VREG bijgevolg tarifair bevoegd zijn conform artikel 6 §1 VII van de bijzondere wet van 8 augustus 1980[10]. De tariefmethodologie zou vervolgens

[10] Art 6,§1, VII eerste lid a) "Wat het energiebeleid betreft: De gewestelijke aspecten van de energie, en in ieder geval: a) De distributie en het plaatselijke vervoer van elektriciteit door middel van netten waarvan de nominale

aangepast worden, er kan een tariefmethodologie specifiek voor de databeheerder opgemaakt worden, waarna de tarieven voor databeheer als distributienettarieven goedgekeurd worden door de VREG. De aangeduide, gemeenschappelijke werkmaatschappij zou dan taken met betrekking tot het databeheer uitoefenen in opdracht van de distributienetbeheerders. Uiteraard moeten, indien de werkmaatschappij ook voor het netbeheer zou instaan, de nodige garanties (Chinese walls) worden ingebouwd om ervoor te zorgen dat die onafhankelijk van elkaar worden uitgeoefend, maar die moeten in de huidige constructie - waar het databeheer de facto ook door de distributienetbeheerders zal worden uitgeoefend - ook worden voorzien.

2.4. Tarifair kader databeheertarieven

2.4.1. Richtsnoeren

Zoals hoger aangegeven rijst de vraag in hoeverre de decreetgever richtsnoeren kan opleggen aan de regulator inzake databeheertarieven, die door deze laatste in aanmerking moeten worden genomen bij de vaststelling van de tariefmethodologie. Sommige richtsnoeren zijn ook meer dan richtsnoeren van beleidsaard met een algemeen karakter en kunnen als directe instructies worden bestempeld.

Hoewel in de memorie van toelichting wordt bepaald dat aangezien databeheer niet onder het strikte kader van de richtlijnen 2009/72/EG en 2009/73/EG valt en de decreetgever bijgevolg ook meer invloed zou hebben op het vaststellen van de tarieven, is de VREG van mening dat dit op gespannen voet staat met de autonomie van de energieregulatoren bij de uitoefening van hun bevoegdheden.[11] Dergelijk ingrijpen in een tariefbeslissing van de regulator staat een stabiel en transparant regulatoir kader in de weg.

2.4.2. Procedurele voorschriften

Het ontwerpdecreet voorziet in een uitgesponnen procedure voor de vaststelling van de tarifaire methode en het indienen en goedkeuren van de tariefvoorstellen. Gelet op bovenstaande inzake de onafhankelijkheid van de VREG (2.2) lijken de gedetailleerde procedurele voorschriften (zowel voor wat de opmaak van de tariefmethodologie als voor wat de tariefvoorstellen betreft), inclusief de termijnen, in strijd met de onafhankelijkheid van de regulator.

De afdeling wetgeving van de Raad van State oordeelde het volgende m.b.t een voorontwerp van decretale bepalingen inzake distributienettarieven[12]:

> *"3.1 In het advies van de VREG van 5 mei 2015 worden de ontworpen gedetailleerde procedurevoorschriften inzake het opstellen van de tariefmethodologie (ontworpen artikel 4.1.31) en het indienen en het goedkeuren van de tariefvoorstellen (ontworpen artikel 4.1.33) bekritiseerd wat betreft hun verenigbaarheid met de relevante richtlijnbepalingen. De Raad van State treedt deze kritiek bij. De ontworpen bepalingen beperken op onevenredige wijze de autonomie van de VREG als regulerende instantie.*
> *[…]*

---

spanning lager is dan of gelijk is aan 70 000 volt, met inbegrip van de distributienettarieven voor elektriciteit, met uitzondering van de tarieven van de netten die een transmissiefunctie hebben en die uitgebaat worden door dezelfde beheerder als het transmissienet."

[11] Memorie van toelichting m.b.t. artikel 30, 31, 32 en 33, p 10.

[12] Adv. RvS 57.643/3 van 9 juli 2015 over een voorontwerp van decreet 'houdende diverse bepalingen inzake energie'

3.4. De ontworpen verplichtingen inzake overleg met de distributienetbeheerders en inzake de openbare raadpleging (dit laatste specifiek wat betreft de tariefmethodologie) zijn als dusdanig niet in strijd met die richtlijnbepalingen, zolang ze geen afbreuk doen aan de zo-even geschetste vereisten. In dat verband heeft de Raad van State in advies 49.570/3 reeds het volgende opgemerkt ten aanzien van een gelijkaardige – toen nog federale – regeling:
"De ontworpen artikelen 12, § 2, en 12bis, § 2, voorzien in een 'gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg' met de transmissienetbeheerder en de distributienetbeheerders.
Door de gedetailleerde regeling van dit overleg wordt het optreden van de CREG teveel beperkt. De CREG moet de mogelijkheid hebben om de tariefmethodologie zorgvuldig vast te stellen. De ontworpen bepalingen lijken aan de transmissienetbeheerder en de distributienetbeheerders een zodanig grote inbreng in het besluitvormingsproces te verzekeren, dat de CREG niet meer de volledige controle over de besluitvorming heeft. Die vaststelling wordt nog versterkt door het feit dat aan de CREG allerlei termijnen en formele verplichtingen worden opgelegd.
Respect voor de onafhankelijkheid van de CREG impliceert dat de wetgever zich ervan onthoudt om te interfereren in de werkwijze van de CREG, en dat hij het zoveel mogelijk aan de CREG overlaat om, eventueel in overleg met de betrokken partijen, de procedure vast te stellen."
Deze opmerking geldt ook voor de thans ontworpen regeling inzake die overlegprocedure, die eveneens verscheidene termijnen en formele verplichtingen voor de VREG inhoudt."

2.5. Toegang tot verbruiksgegevens

De toegang tot objectieve en transparante verbruiksgegevens is bij de levering aan afnemers een belangrijk aspect. De afnemers moeten ook het recht hebben om naar behoren te worden geïnformeerd over hun energieverbruik. Voldoende regelmatig aan de afnemer verstrekte informatie over het verbruik moet een stimulans zijn voor energiebesparing aangezien de afnemer hierdoor feedback krijgt over het effect van investeringen in energie-efficiëntie en het effect van gedragswijziging.

De Bijlage I bij de Derde Energierichtlijnen bepaalt o.a.:

"Onverminderd de communautaire voorschriften inzake consumentenbescherming, met name Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten en Richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten houden de in artikel 3 bedoelde maatregelen in dat ervoor wordt gezorgd dat de afnemers:
[…]
h) de beschikking krijgen over hun verbruiksgegevens en in staat zijn om, met uitdrukkelijke toestemming en kosteloos, geregistreerd leveringsbedrijf toegang te geven tot hun geregistreerde verbruiksgegevens. De partij die verantwoordelijk is voor het gegevensbeheer is verplicht deze gegevens aan het bedrijf te verstrekken. De lidstaten leggen een gegevensformaat vast, alsook een procedure voor leveranciers en consumenten om toegang te krijgen tot die gegevens. Voor deze dienst mogen de verbruiker geen extra kosten worden aangerekend;
i) naar behoren worden geïnformeerd over hun daadwerkelijk elektriciteitsverbruik en de kosten daarvan, zulks voldoende frequent om hen in staat te stellen hun eigen elektriciteitsverbruik te regelen. Voor de verstrekking van de informatie wordt een voldoende ruime termijn ingesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de capaciteit van de meetapparatuur van de afnemer en met het elektriciteitsproduct in kwestie. Er wordt naar behoren rekening gehouden met de kostenefficiëntie van deze maatregelen. Voor deze dienst mogen de verbruiker geen extra kosten worden aangerekend;"

De verwijzing in die bijlage I naar artikel 3 (openbaredienstverplichtingen afnemers) van de Derde Energierichtlijnen slaat onder meer op de verplichting van de lidstaten om ervoor te zorgen dat alle

afnemers gerechtigd zijn alle relevante gegevens omtrent het verbruik te ontvangen. Deze rechten gelden voor alle afnemers, zonder discriminatie op het vlak van moeite, kosten en tijd.[13]

Verder bevat ook de energie-efficiëntie richtlijn[14] een aantal bepalingen die implicaties hebben voor de databeheerder. Zoals verder in punt 3.5 wordt besproken is de VREG bijvoorbeeld van mening dat de databeheerder niet enkel gegevens aan derden moet kunnen verstrekken, maar ook aan de afnemer zelf. Wil een afnemer inzage in zijn verbruiksverleden, dan zou het logisch zijn als hij zich hiervoor kan wenden tot een neutrale partij die op zijn verzoek deze gegevens ook kan overmaken aan een derde partij.

Ten slotte, wijst de VREG ook op artikel 11 van de energie-efficiëntie richtlijn, waar ook de kosten van toegang tot informatie over meteropneming en facturatie aan bod komen.

1. *De lidstaten zorgen ervoor dat de eindafnemer al zijn facturen en factureringsinformatie betreffende het energieverbruik kosteloos ontvangt, en tevens op passende wijze kosteloos toegang heeft tot zijn verbruiksgegevens.*

Aangezien deze bepalingen ook implicaties voor de databeheerder hebben, dienen ze in dat kader te worden omgezet. Hieruit blijkt bijvoorbeeld dat het opvragen van bepaalde data "kosteloos" moet zijn, hoewel men er in het ontwerpdecreet lijkt van uit te gaan dat elke data-opvraging wel ergens gekoppeld wordt aan een tarief.

2.6. Bescherming persoonsgegevens

Algemeen merkt de VREG op dat inzake de bescherming van persoonsgegevens rekening gehouden moet worden met de algemene verordening gegevensbescherming (hierna: '**AVG**')[15]. De AVG is enkel van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens. De gegevens van afnemers die niet kwalificeren als persoonsgegevens, vallen niet onder het toepassingsgebied van de AVG.

Een persoonsgegeven conform de AVG is "*alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon („de betrokkene"); als identificeerbaar wordt beschouwd een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van een identificator zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identificator of van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon".*

De VREG stelt vast dat in het ontwerpdecreet een aantal bepalingen werden ingeschreven met betrekking tot privacy en bescherming van "gegevens". De VREG is van mening dat het duidelijker zou zijn mocht – waar nodig – een onderscheid gemaakt worden tussen persoonsgegevens en andere gegevens, te meer omdat een aantal bepalingen duidelijk zijn geschreven vanuit het oogpunt van de AVG.

---

[13] Art. 3(5) Derde Elektriciteitsrichtlijn 2009/72/EG en art. 3(6) Derde Gasrichtlijn 2009/73/EG

[14] Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG

[15] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Wat persoonsgegevens betreft, laat de AVG de lidstaten, in welbepaalde gevallen, nog de ruimte om de regels in de AVG verder te specifiëren in hun nationaal recht en hun eigen beperkingen in te voegen. In deze gevallen is het voor lidstaten wel mogelijk om specifieke elementen of bepalingen uit de AVG in hun nationaal recht op te nemen en deze zo verder te verduidelijken of aan te vullen.[16] Zij kunnen uiteraard de bepalingen voorgeschreven in de AVG niet teniet doen.

Concreet betekent dit dat voor de relevante bepalingen in het ontwerpdecreet, waar gesproken wordt over "gegevens", specifiek voor wat persoonsgegevens betreft, moet worden onderzocht of de bepaling conform de AVG werd opgesteld.

Ten slotte, wijst de VREG erop dat er ook voldoende bescherming moet worden voorzien voor gegevens die niet kwalificeren als persoonsgegevens (commerciële gegevens). De VREG denkt hierbij bijvoorbeeld aan de noodzakelijke controle op de mandaten bij het overmaken van gegevens aan derde partijen.

2.7. Bevoegdheid VREG inzake geschillenbeslechting

De VREG merkt op dat zijn bevoegdheid inzake geschillenbeslechting niet werd uitgebreid ten aanzien van de databeheerder.

Artikel 3.1.4/2. van het energiedecreet stelt:

> *Partijen die een klacht hebben tegen een netbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet met betrekking tot diens verplichtingen uit hoofde van de titels IV, V, VI en de hoofdstukken I tot en met IV van titel VII van dit decreet of haar uitvoeringsbepalingen, kunnen het geschil schriftelijk ter bemiddeling voorleggen aan de VREG. De VREG stelt de bemiddelingsprocedure vast.*

Indien de decreetgever de VREG ook bevoegd wil maken voor geschillen ten aanzien van de databeheerder, dan moet het artikel in die zin worden aangepast.

2.8. Begrippenapparaat Energiedecreet

De VREG is van mening dat er nog een aantal wijzigingen moeten worden doorgevoerd aan het begrippenapparaat van het Energiedecreet. Zo zouden een aantal definities moeten worden toegevoegd en een aantal definities moeten worden gewijzigd of geschrapt.

- Er moet een definitie van de databeheerder worden ingevoegd in het Energiedecreet.

- De definities van klantengroep (art. 1.1.3, 74° /1) en tariefdrager (art. 1.1.3, 115° /1/1) in het Energiedecreet zullen problematisch worden, omdat zij niet meer de volledige lading zullen dekken eens het tarifair kader voor de tarieven voor het databeheer er zal zijn. Deze definities zijn nu namelijk zo opgevat dat zij alleen betrekking hebben op distributienettarieven:

[16] Overweging 8 en 10 van de AVG

Art. 1.1.3, 115° /1/1 tariefdrager: objectieve, meetbare eenheid waarvoor er een distributienettarief bestaat;
Art. 1.1.3, 74° /1 74° /1 klantengroep: iedere groep van distributienetgebruikers die elektriciteit, aardgas of biogas injecteren en/of afnemen van het distributienet en die zich kenmerkt door het type netwerk waarop de netgebruiker is aangesloten, het type aansluiting waarover die netgebruiker beschikt, de automatische compensatie van afgenomen en geïnjecteerde elektriciteit, het jaarverbruik, of door het feit of die netgebruiker al dan niet elektriciteit of biogas injecteert op het netwerk waarop die netgebruiker is aangesloten, met dien verstande dat één netgebruiker volgens zijn toegangspunten tot verschillende klantengroepen kan behoren;

Ofwel moeten andere begrippen in het Energiedecreet gebruikt worden indien men het over klantengroepen en tariefdragers voor tarieven voor het databeheer heeft, ofwel moeten de definities zelf aangepast of geschrapt worden.

Wat de definitie van klantengroep betreft ziet de VREG twee opties:

- Suggestie 1: Schrappen
  Indien het begrip geschrapt wordt, wordt de autonomie en de exclusieve bevoegdheid van de VREG inzake distributienettarieven hersteld. Tegelijk wordt het probleem dat er ook klantengroepen zijn voor tarifaire doeleinden inzake beheer van data opgelost.

- Suggestie 2: Wijzigen
  Met de huidige definitie van klantengroep wordt de bepaling van klantengroepen door de VREG vernauwd, omdat deze definitie voorziet in een aantal kenmerken waaraan de klantengroepen moeten beantwoorden alvorens voorzien te kunnen worden door de regulator. Het kadert evenwel binnen de autonome en exclusieve bevoegdheid van de VREG inzake distributienettarieven om te voorzien in nieuwe klantengroepen c.q. een aparte categorie van netgebruikers, indien de regulator oordeelt dat deze categorie vanuit zijn aard een specifieke tarifaire benadering behoeft. De huidige definitie moet daarnaast ook worden uitgebreid naar categorieën van datagebruikers. De VREG stelt voor om het begrip 'klantengroep' te herdefiniëren als volgt:

  '*iedere categorie van distributienet- of datagebruikers waarvan de VREG geoordeeld heeft dat die voor tarifaire doeleinden een specifieke benadering behoeft'*

  Wat de definitie van tariefdrager betreft, stelt de VREG voor om het begrip 'tariefdrager' te herdefiniëren als '*objectieve, meetbare eenheid waarvoor er een data- of distributienettarief bestaat'*.

- Aangezien in het decreet in verschillende artikelen wordt gesproken over technische, relationele en meetgegevens lijkt het aangewezen om ook een definitie van deze begrippen op te nemen.

- Artikel 4.1.29 van het Energiedecreet zou moeten worden aangepast:
  - "De aansluiting op en het gebruik van het distributienet voor de afname en/of injectie van elektriciteit, aardgas of biogas, ~~met inbegrip van de meetdiensten en~~, in voorkomend geval, de ondersteunende diensten en de openbaredienstverplichtingen, maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.

2.9. Commerciële prepayment

De VREG merkt op dat in het ontwerpdecreet (nog) geen rekening werd gehouden met de mogelijkheden die de digitale meter in de toekomst kan bieden met betrekking tot commerciële prepayment en neemt aan dat dit bij een volgende herziening zal worden onderzocht.

Het zal bijvoorbeeld nodig zijn om de definitie van budgetmeter aan te passen opdat een onderscheid kan worden gemaakt tussen prepayment op basis van een ODV en commerciële prepayment. Verder moet worden onderzocht wat moet gebeuren wanneer het krediet van een afnemer op is, waarbij ook de risico's voor mensen in armoede moeten worden bekeken. Het is namelijk niet ondenkbaar dat leveranciers goedkopere contracten zullen aanbieden in geval van commerciële prepayment en dat mensen in armoede hierop zullen intekenen.

Als laatste, merkt de VREG op dat in geval van commerciële prepayment afnemers geen eindfactuur zullen krijgen en dat moet worden bekeken hoe de energieheffing, het quotum,… moeten worden toegepast.

2.10. Impact op personeelsbestand VREG

Het juridisch en operationeel toezicht op de nieuwe databeheerder, de opmaak van een specifieke tariefmethodologie voor de monopolist/databeheerder in combinatie met een nog uit te werken efficiëntieprikkel, waarbij tegelijk uniforme datatarieven over Vlaanderen worden gewenst, het jaarlijks voorbereiden en analyseren van de tariefvoorstellen met periodieke en niet-periodieke tarieven voor databeheer evenals het ex-post bepalen van de regulatoire saldi, de communicatie over de datatarieven en de behandeling van vragen en klachten erover, de eventuele juridische procedures en de geschillenbeslechting, zullen een extra belasting betekenen voor de werking van de VREG.

3. Bespreking van de tekst

In wat volgt worden een aantal bepalingen van het ontwerpdecreet eruit gelicht en besproken.

3.1. Artikel 2 – Definities

Het ontwerpdecreet stelt dat het woord "slimme" moet vervangen worden door "digitale" in artikel 1.1.3 van het energiedecreet.

> *113°/1 slimme meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden en dat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;*

De VREG verwijst naar zijn advies op de conceptnota[17] waar reeds wordt gemeld dat er naast analoge en digitale meters (in de zin van slimme meters), ook nog digitale meters bestaan die niet "slim" zijn

[17] VREG advies 2017-02 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, p3.

en die bijgevolg niet aan de beschrijving van bovenstaand artikel voldoen. Dit heeft bijvoorbeeld als gevolg dat waar artikel 8 van het ontwerp decreet stelt dat de distributienetbeheerder digitale en analoge meters moet plaatsen, AMR meters niet door de distributienetbeheerder moeten worden geplaatst. Dit zijn namelijk digitale meters die niet "slim" zijn en niet onder de hogervermelde definitie vallen.

De VREG adviseert bijgevolg opnieuw om het begrip "slimme meter" te blijven hanteren of om te voorzien in een beschrijving/definitie voor de twee types digitale meters:
- Digitale meters die voldoen aan de vooropgestelde functionaliteiten ("slimme" digitale meters);
- Digitale meters die niet voldoen aan de vooropgestelde functionaliteiten ("niet slimme" digitale meters).

3.2. Artikel 3 en 4 – Tarifaire bevoegdheid VREG

Artikelen 3, 3° en 4 van het ontwerpdecreet hebben betrekking op de tariefregulering inzake databeheer door de VREG. Deze problematiek werd reeds besproken in het eerste deel van dit advies.

3.3. Artikel 8 – Beheer van het distributienet

De VREG merkt op dat artikel 8 §2, 1° van het ontwerpdecreet stelt dat het beheer van het distributienet wel nog een taak met betrekking tot beheren, verwerken en bewaren van gegevens omvat, met name met betrekking tot de technische en relationele gegevens die verbonden zijn aan netbeheer en toegang tot het net. In de memorie[18] wordt verduidelijkt dat hier ook relationele gegevens van afnemers die door de distributienetbeheerder worden beleverd onder vallen. De VREG is van mening dat dit laatste niet duidelijk uit de tekst van het ontwerpdecreet blijkt en het artikel dus in die zin zou moeten worden verduidelijkt.

Verder stelt de VREG vast dat in de nota aan de Vlaamse regering gesteld wordt dat het advies van de VREG op de conceptnota digitale meters wordt gevolgd waar wordt geadviseerd om in welbepaalde gevallen gebruik te maken van een "energiemarkt faciliterende submeter" die wel gereguleerd wordt.[19] Hoewel via artikel 16 in het ontwerpdecreet (taken databeheerder) een rechtsgrond wordt voorzien voor uitlezing door de databeheerder, merkt de VREG op dat in het takenpakket van de distributienetbeheerder geen taken inzake "submeteroplossingen" werden ingeschreven. Voor bepaalde van de door de VREG voorgestelde submeteroplossingen zou de databeheerder echter wel beroep moeten doen op de distributienetbeheerder (in zijn rol van meteroperator) om de energiemarkt faciliterende submeters te kunnen uitlezen.[20]

De VREG wil er op wijzen dat in zijn visie submeetgegevens van productiemeters die gebruikt worden voor de berekening van het aantal groenestroom- of warmte-krachtcertificaten vallen onder "energiemarkt faciliterende submeter". Een aantal grotere productie-installaties zoals bijvoorbeeld een windmolen op een bedrijventerrein die GSC krijgt, heeeft wel nood aan een productiemeter die aparte meetgegevens over de productie van de productie-installatie meet.[21]

[18] Memorie van toelichting p5.
[19] Nota aan de Vlaamse regering p4.
[20] VREG advies 2017-02 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, p14.
[21] VREG advies 2017-02 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, p14.

De memorie van toelichting stelt in dit verband expliciet dat de plaatsing en het beheer van productiemeters bij decentrale productie <10 kWp niet (meer) als taak van de distributienetbeheerder opgenomen is. Het is onduidelijk of productiemeters >10 kWp wel door de distributienetbeheerder mogen worden geplaatst.

3.4. Artikel 13 – Voorwaarden databeheerder

Met betrekking tot de voorwaarden van de databeheerder merkt de VREG op dat de voorwaarde dat de databeheerder beheersmatig en/of juridisch onafhankelijk moet zijn van de netbeheerders (art. 13 §2, 3°) tegenstrijdig is met de voorwaarde dat de databeheerder door de VREG als distributienetbeheerder moet zijn aangewezen (art. 13 §2, 5°).

Gelet op het feit dat de formulering in het ontwerpdecreet betekent dat er elf databeheerders zouden worden aangewezen, betekent dit ook dat conform de voorwaarden in art. 13 §3 bij elk van die databeheerders een onbezoldigde regeringsafgevaardigde met raadgevende stem in het bestuursorgaan zou moeten zetelen. Dit lijkt de VREG niet de bedoeling te zijn.

Onverminderd de hoger vermelde bedenkingen met betrekking tot deze constructie, lijkt het aangewezen de voorwaarde dat de databeheerder een door de VREG aangewezen distributienetbeheerder moet zijn, aan te passen opdat er slechts één databeheerder zou zijn. Zo kan worden bekeken of de databeheerder een door alle distributienetbeheerders gezamenlijk aangestelde werkmaatschappij kan zijn. Zie in dat verband ook wat hierboven werd vermeld in punt 2.3.

3.5. Artikel 16 - Takenpakket databeheerder

Dit artikel bepaalt het takenpakket van de databeheerder, beschrijft voor welke doelen hij gegevens mag uitlezen en voor welke doelen hij aan bepaalde partijen gegevens mag verstrekken.

De VREG is van mening dat dit artikel geen basis biedt voor de databeheerder om gegevens aan de distributienetbeheerder te verstrekken die deze nodig heeft in zijn rol van sociale leverancier. Dit zou bijgevolg nog moeten worden toegevoegd.

Punt 5° van artikel 4.1.8/4 bepaalt dat het databeheer volgende taak omvat:

> *5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet voor de uitoefening van de taken van de distributienetbeheerder in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;*

Het lijkt de VREG vreemd dat de databeheerder aan de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet gegevens zou moeten verstrekken voor de uitoefening van de taken van de distributienetbeheerder.

Punt 8° van hetzelfde artikel stelt dat de databeheerder aan bepaalde partijen de nodige gegevens moet verstrekken om de energiemarkt te faciliteren. De VREG merkt op dat de databeheerder ook aan de beheerder van het plaatselijk vervoernet/transmissienetbeheerder gegevens zal moeten verstrekken om de energiemarkt te faciliteren en dat deze partij in de opsomming ontbreekt. Verder

werd ook de VREG in deze opsomming opgenomen, maar de databeheerder zal geen gegevens aan de VREG moeten verstrekken specifiek om de energiemarkt te faciliteren, maar wel om de VREG in staat te stellen om zijn taken te vervullen.

Inzake het aflezen en verstrekken van gegevens in het kader van het aanbieden van energiediensten door een derde (aanbieder van energiediensten), merkt de VREG op dat het aangewezen is om te voorzien dat in het energiebesluit bepalingen kunnen worden ingeschreven met betrekking tot de voorwaarden voor het verstrekken van data aan derden (aanbieders van energiediensten) bijvoorbeeld met betrekking tot het vereiste mandaat (inhoud, looptijd,…) en de controle erop door de databeheerder.[22] Dit om de potentiële risico's die gepaard gaan met de veelheid aan waardevolle data die met de komst van de digitale meter kunnen circuleren te reduceren.

Ten slotte, wijst de VREG erop dat het ook mogelijk moet zijn voor de databeheerder om gegevens af te lezen/uit te lezen en te verstrekken aan de afnemer zelf met de bedoeling inzage te krijgen in zijn verbruik. De VREG wijst in dit verband bijvoorbeeld naar artikel 10.2 van de energie-efficiëntierichtlijn, waar wordt gesteld dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat afnemers die beschikken over een slimme meter gemakkelijk toegang krijgen tot aanvullende informatie over hun verbruiksverleden.[23] Aangezien artikel 10.3 van de energie-efficiëntie richtlijn verder stelt dat ongeacht of al dan niet slimme meters zijn geplaatst, de lidstaten moeten voorschrijven dat, voor zover er gegevens over de energiefacturering en het verbruiksverleden van de eindafnemer beschikbaar zijn, deze op zijn verzoek beschikbaar worden gesteld voor een door hem aangewezen aanbieder van energiediensten, lijkt het logisch dat de afnemer zich kan richten tot de *neutrale* databeheerder voor deze informatie.

3.6. Artikel 25 – Vergoedingsplichten van de databeheerder

Deze bepaling regelt specifiek voor de databeheerder, als één van de verwerkingsverantwoordelijken, een vergoedingsplicht voor schade die de netgebruiker leed als gevolg van een inbreuk in verband met de *gegevens* die de databeheerder beheert, valideert en bewaart.

Wat persoonsgegevens betreft, wordt het toekennen van een schadevergoeding aan de betrokkenen omwille van een inbreuk op gegevensbeheer door de verwerkingsverantwoordelijke (hier databeheerder) geregeld in de AVG. Zoals hoger vermeld, kunnen lidstaten deze bepaling opnieuw herhalen en inschrijving in hun nationale wetgeving indien zij dit nodig vinden ter verduidelijking of indien zij hier aanvullend willen optreden, maar kunnen ze de bepalingen voorgeschreven in de AVG niet teniet doen.

De VREG merkt op dat de te vorderen schadevergoeding tot een bepaald bedrag wordt geplafonneerd. Hoewel deze bepaling ruimer gaat dan persoonsgegevens, is het van belang te melden dat wat persoonsgegevens betreft, de AVG voorschrijft dat een vergoeding kan worden bekomen voor de "geleden" schade (zonder deze te plafonneren). Deze plafonnering zou mogelijk kunnen worden beschouwd als een niet-toegestane beperking van de rechten toegekend door de AVG.

---

[22] VREG advies 2017-02 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, p32.

[23] Art 10.2 van de Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG

Mede omdat geen onderscheid wordt gemaakt tussen persoonsgegevens en andere gegevens, is het niet duidelijk om welke inbreuken het hier gaat. Gaat het om een inbreuk inzake de verwerking van persoonsgegevens of meer algemeen om een inbreuk op de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten (bv. laattijdige gegevens, foutieve gegevens,…)? De VREG veronderstelt op basis van de verduidelijking in de nota aan de Vlaamse regering[24] dat deze bepaling werd ingeschreven met als doel een correcte verwerking van persoonsgegevens te bewerkstelligen. De VREG is echter van mening dat er ook over gewaakt moet worden dat gegevens die niet kwalificeren als persoonsgegevens (bv commerciële gegevens) voldoende worden beschermd en bijvoorbeeld niet mogen worden verstrekt aan een derde zonder dat die over een geldig mandaat beschikt. Hoe dan ook zou deze bepaling moeten worden verduidelijkt.

Ten slotte, merkt de VREG op dat de memorie vermeldt dat het bewijs van een fout in hoofde van de databeheerder moeilijk te leveren is door de netgebruiker, leverancier,… als schadelijders. Het artikel in het ontwerpdecreet beperkt zich echter tot de vergoeding van schade ten aanzien van de netgebruiker.

3.7. Artikel 33 – Tariefmethodologie – Procedure

In het Ontwerpdecreet wordt in het voorgestelde art. 4.1.37 onder paragraaf 1 bepaald dat er voorafgaandelijk aan de uitwerking van de tariefmethodologie een overleg plaatsvindt met de databeheerder(s). De tariefmethodologie, inzonderheid de tariefstructuur, heeft echter ook een impact op andere belanghebbenden, die mogelijk ook hun standpunten over deze elementen willen laten kennen. De overlegprocedure moet als doel hebben zich te verzekeren van een aanname van een tariefmethodologie met inspraak van en in samenspraak met de databeheerders én de andere belanghebbenden.

Meer fundamenteel verwijst de VREG naar het onderdeel “procedurele voorschriften” van het algemene gedeelte van dit advies (2.4.2) : de gedetailleerde procedure voor de vaststelling van een tariefmethodologie gaat in tegen de onafhankelijkheid van de regulator. Zeker de verschillende termijnen moeten uit die bepaling worden gehaald. De VREG verwijst voor het overige naar gelijkaardige kritiek die hij reeds heeft gegeven in zijn advies van 5 mei 2015 met betrekking tot een voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake energie, beter bekend als het tarievendecreet[25].

3.8. Artikel 35 – Richtsnoeren

3.8.1. Richtsnoer 4° omtrent non-discriminatie

De databeheerder wordt geconfronteerd met verscheidene partijen, die elk met een verschillende frequentie en diepte meetdata zullen opvragen. Het kan voor een databeheerder veel eenvoudiger zijn om aan een partij automatisch een massa meetdata ter beschikking te stellen dan te voldoen aan één specifieke vraag van een bepaalde partij.

[24] Nota aan de Vlaamse Regering p 8-9.
[25] ADV-2015-05 van 5 mei 2015 http://www.vreg.be/sites/default/files/document/voorontwerp_van_decreet_houdende_diverse_bepalingen_inzake_energie.pdf

De VREG zal onderzoeken of groepen van datagebruikers voor tarifaire doeleinden als klantengroepen afgebakend moeten worden, die zich bijvoorbeeld kenmerken door een bepaalde schaal en frequentie van dataopvraging bij de databeheerder, gebruikelijk voor hun activiteiten.

Respect voor het non-discriminatiebeginsel betekent niet dat voor alle datagebruikers eenzelfde tarief zou moeten worden toegepast. Het is immers vaststaande rechtspraak, zowel nationaal als supranationaal, dat het non-discriminatiebeginsel niet enkel wordt geschonden wanneer gelijke situaties verschillend worden behandeld, maar eveneens wanneer verschillende situaties gelijk worden behandeld, behoudens wanneer er objectieve rechtvaardigingsgronden bestaan. Met andere woorden, een gelijke tarifaire behandeling betekent ook dat indien gevallen ongelijk zijn de VREG zal differentiëren om zo de gelijke behandeling op een hoger niveau te realiseren.

3.8.2. Richtsnoer 4° omtrent proportionaliteit

De verplichting dat de tarieven evenredig moeten zijn volgt uit de artikelen 37(10) resp. 41(10) van de Derde Elektriciteits- en Gasrichtlijn. Dit gaat dan over nettarieven en niet over datatarieven en betreft dus geen omzetting van de Derde Energierichtlijnen. De VREG wil er dan ook voor pleiten dat dit deel van het richtsnoer geschrapt wordt, omdat de regulator een beleidsmarge heeft en dat aan de beroepsinstantie slechts een marginale toetsing toekomt. De beleidsmarge van de regulator wordt sowieso beperkt door de beginselen van behoorlijk bestuur.

Een voorbeeld:

> Tarieven zijn proportioneel, dus een klant die van een stad met 100.000 meetpunten de gegevens opvraagt, betaalt 100.000 maal het tarief van een opvraging voor één meetpunt? Dit kan leiden tot hoge facturen voor data, ook grote onvoorspelbaarheid van de inkomsten, dus sterke jaarlijkse regulatoire saldi (tekorten/overschotten), wat zeer nadelig is voor de stabiliteit van de datatarieven. Moet het tarief dan ook in verhouding staan tot de frequentie van data-uitlezing (één maal per jaar, 35.000 kwartiergegevens per jaar of tarief maal 35.000)?

Het lijkt dus beter de term proportioneel weg te laten en bepaalde tarieven op te stellen voor datapakketten die met een zekere regelmaat of frequentie zullen opgevraagd worden. Dit kan de administratieve last in het kader van de facturatie vereenvoudigen. Er zou dus ook kunnen gewerkt worden met een soort van abonnementen, los van de strikte proportionaliteit.

3.8.3. Richtsnoer 8° omtrent kosten voor openbaredienstverplichtingen

Dit richtsnoer kan verwarrend zijn. Wat moet er bijvoorbeeld gebeuren met de data van budgetmeters? Het plaatsen van budgetmeters is een openbaredienstverplichting. Betekent dat dan dat het aflezen van deze data ook een openbaredienstverplichting uitmaakt? Het richtsnoer geeft de indruk dat deze kosten integraal mogen doorgerekend worden zonder enige efficiëntieprikkel, wat moet vermeden worden. Er mag geen onnodige verzwaring van de tarieven zijn. Een bijkomende, afzonderlijke tariefcomponent “openbaredienstverplichtingen databeheer” op de energiefactuur wordt best tot een minimum beperkt.

3.8.4. Richtsnoer 12° omtrent de tariefstructuur

Dit richtsnoer zegt dat de tariefstructuur het rationeel gebruik van de infrastructuren moet bevorderen. De keuzevrijheid van de VREG wordt dan vervolgens echter aan banden gelegd door richtsnoer 14° dat de tariefstructuur oplegt. Indien het richtsnoer 14 behouden zou blijven, dan is het richtsnoer 12° overbodig en onwerkbaar. Verder in dit advies wordt geargumenteerd waarom richtsnoer 14 geschrapt of gewijzigd moet worden.

De VREG stelt zich de vraag welke infrastructuren hier bedoeld worden. Betekent dit dat de tarieven correct moeten zijn, niet te laag om een overbelasting van de IT-infrastructuur van de databeheerder te vermijden? Dit is evident en hoeft niet te worden opgenomen in een vaag richtsnoer.

3.8.5. Richtsnoer 13° omtrent prikkels voor efficiëntie

De VREG wijst erop dat de omzetting van een aantal bepalingen inzake distributienettarieven volgend uit de richtlijn 2012/27/EU en de richtlijn 2009/28/EG niet zomaar toepasbaar zijn op datatarieven. Anders gezegd, daar waar dit richtsnoer inzake distributienettarieven als een logische omzetting van Europees recht beschouwd zou kunnen worden, is dat hier al minder het geval.

De VREG wijst erop dat artikel 3.1.4/1 nu al voorziet dat de VREG prikkels geeft voor de deelname van vraagzijdemiddelen aan het aanbod op de Vlaamse elektriciteits- en gasmarkt[26].

Het eerste deel van het richtsnoer over de algemene efficiëntie is te vaag en daarom weinigzeggend. Minstens moet gespecifieerd worden over welke algemene efficiëntie (van wie/wat) het gaat.

De VREG vraagt zich ook af of dit richtsnoer betekent dat er lagere datatarieven moeten zijn voor het opvragen van data in het kader van vraagzijdemiddelen. Eventuele kortingen zullen ervoor zorgen dat de niet volledig gedekte kosten door verhoogde tarieven voor andere diensten zullen moeten gecompenseerd worden. Het richtsnoer brengt aldus complexiteit in de tariefmethodologie en betekent een verschuiving van kosten voor data tussen de partijen.

3.8.6. Richtsnoer 14° omtrent forfaitaire tarieven

Vooreerst verwijst de VREG naar punt 2.2 van dit advies inzake de onafhankelijkheid van de VREG. Wanneer de VREG bevoegd wordt gemaakt voor tariefregulering inzake databeheer dan moet de VREG ook hier functioneel onafhankelijk kunnen handelen. Bijgevolg moeten ook hier, behoudens richtsnoeren van beleidsaard met een algemeen karakter, directe instructies van de wetgever worden uitgesloten. Dit richtsnoer lijkt dan ook in strijd met de onafhankelijkheid van de regulator.

Los van de schending van de autonomie van de VREG, stelt zich de vraag wat een gegevensopvraging is. Gaat dit over één of meerdere gegevens tegelijk, en over welke gegevens gaat het? Wat als er geen expliciete opvraging is, maar een overeenkomst met de databeheerder dat hij alleen gegevens overmaakt in een bepaalde vorm, met een bepaalde frequentie, of vanaf een bepaalde waarneming (bv. m.b.t. de veiligheid of stabiliteit van het net)? Het is beter om “gegevensopvraging “niet expliciet te vermelden. Het kan bijvoorbeeld voor een databeheerder beter zijn om te werken met contracten (abonnementen) voor dataopvraging. De databeheerder kan bepaalde producten willen aanbieden

[26] Art. 3.1.4/1, 9° Energiedecreet.

die meer flexibiliteit bieden, met administratieve en financiële eenvoud, voor zichzelf en zijn tegenpartij. De regelgeving zou hier de databeheerder de nodige onafhankelijkheid moeten kunnen bieden om bepaalde producten uit te werken, evenwel onder tarifair toezicht van de VREG.

Ook de beperking tot tarief per toegangspunt kan de tarifaire efficiëntie in de energiesector onnodig zwaar beknotten. Er kunnen zich trouwens ook meerdere meettoestellen per toegangspunt bevinden (afname, productie, injectie), zodat er geen sprake kan zijn van één tarief per opvraging per toegangspunt.

De VREG vraagt dan ook om dit richtsnoer te schrappen.

3.9. Artikel 37 - Indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen

Conform het voorgestelde art. 4.1.39 §4 van het Energiedecreet moet de VREG opnieuw de procedure volgen voor het opstellen van de tariefmethodologie, wanneer zij die methodologie wil wijzigen.

Het voorgestelde art. 4.1.39, §4 van het Energiedecreet is ongelukkig geformuleerd omdat er enkel verwezen wordt naar de procedure tariefvoorstellen, en niet naar de procedure opmaak tariefmethodologie.

Verder is de VREG van mening dat de voorgestelde paragraaf van art. 4.1.39 §4 zo herschreven moet worden dat het duidelijk wordt dat de procedure voor wijziging van de tariefmethodologie in afwijking van de termijnen vermeld in het voorgestelde art. 4.1.37, § 1 en 2 van het Energiedecreet mag gebeuren.

Ten slotte merkt de VREG op dat dit ook in de vierde paragraaf van het huidige artikel 4.1.33 van het Energiedecreet moet worden aangepast.

3.10. Artikel 39 – Beroepsprocedure

In het artikel wordt er nog gesproken over de gedelegeerd bestuurder van de VREG. De VREG werd inmiddels hervormd. De organen van de VREG zijn de raad van bestuur en de algemeen directeur.

Het verdient aanbeveling om dit ook zo aan te passen in het derde lid van het huidige artikel 4.1.34 Energiedecreet.

3.11. Artikel 40 – Limitatieve lijst van gegevens

Dit artikel stelt dat in de technische reglementen een limitatieve lijst van technische en relationele gegevens moet worden opgenomen die de distributienetbeheerder nodig heeft voor het beheer van zijn net en die door hem mogen worden bewaard, zoals vermeld in artikel 4.1.6 §2.

De VREG merkt op dat in de memorie staat dat het gaat om een lijst van gegevens die de distributienetbeheerder nodig heeft voor het beheer van zijn net zoals in artikel 6 van het

ontwerpdecreet.[27] Artikel 6 verwijst naar de voorwaarde met betrekking tot een risicobeheersingssysteem voor het beheer en de verwerking van gegevens. In de nota aan de Vlaamse regering waar het advies van de CBPL wordt besproken, wordt ook naar dat risicobeheersingssysteem verwezen.[28]

Het is met andere woorden niet duidelijk of het gaat om een lijst van alle technische, relationele gegevens bewaard door de distributienetbeheerders of enkel technische en relationele persoonsgegevens. Gelet op de verwijzing naar het risicobeheerssysteem vermoedt de VREG dat het gaat om persoonsgegevens. Mocht de lijst ruimer gaan dan persoonsgegevens, dan zou het volgens de VREG gaan om een lijst van duizenden puur technische gegevens (kabeldikte, voetpadkastnummer, voetpadkast id, aantal transformatorkabels, cabine gas nummer,…). Dit lijkt niet relevant voor de afnemer. Dit artikel zou bijgevolg moeten worden verduidelijkt.

Ten slotte merkt de VREG op dat artikel 4.1.6§2 bepaalt dat de distributienetbeheerder meer gegevens mag beheren en bewaren dan enkel gegevens nodig voor het beheer van zijn net. De distributienetbeheerder zou ook gegevens mogen beheren, verwerken en bewaren nodig voor de toegang tot het net. Daarnaast verwijst de VREG naar wat hierboven in deel 3.5 werd vermeld met betrekking tot gegevens nodig voor de taken van de distributienetbeheerder als sociale leverancier. Het verdient aanbeveling om dit artikel in lijn te brengen met artikel 4.1.6§2 of enkel te verwijzen naar dat artikel.

3.12. Artikel 42 – Sociale openbaredienstverplichtingen

Uit het ontwerpdecreet blijkt niet of een afnemer het plaatsen van een digitale meter zal kunnen weigeren. De VREG is voorstander van een plaatsingsplicht, waarbij de afnemer wel het slim gebruik door de commerciële markt kan weigeren.

Artikel 6.1.2. van het energiedecreet bepaalt

> *§ 1. De netbeheerder kan de toevoer van elektriciteit of aardgas alleen in de volgende gevallen afsluiten:*
> *(…)*
> *5° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer of van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas;*
> *(…)*
> *In de gevallen, vermeld in 5°, 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie.*
> *(…)*

In dat verband stelt zich de vraag wat moet gebeuren als een afnemer de plaatsing van een digitale meter weigert, met andere woorden of dit een grond tot afsluiting vormt en of dit kan met of zonder advies van de lokale adviescommissie. Afhankelijk van deze beleidskeuze zal bovenstaand artikel moeten worden aangepast.

[27] Memorie van toelichting p13.
[28] Nota aan de Vlaamse regering p7.

3.13. Artikel 49 - Prosumenten

In het advies op de conceptnota digitale meters ging de VREG uitgebreid in op de voorgestelde overgangsregeling voor prosumenten (p16). De VREG is van mening dat de argumenten die in de nota aan de Vlaamse regering werden opgesomd om de bezwaren van de VREG te weerleggen niet overtuigend zijn. Bijgevolg worden hieronder enkele argumenten herhaald, maar kan voor de uitgebreide analyse worden verwezen naar het advies op de conceptnota.[29]

Vooreerst heeft de VREG vragen bij het zogenaamde verworven recht op (technische) compensatie en is het niet duidelijk hoe dit recht in de praktijk zal worden toegepast. Artikel 49 van het ontwerpdecreet doet vermoeden dat bij prosumenten met een digitale meter, gedurende de looptijd van dit 'verworven recht op technische compensatie', de gescheiden afname- en injectiegegevens afkomstig uit de slimme meter door de databeheerder verwerkt zullen worden tot een gecompenseerd afnamevolume. Verder doet artikel 49 vermoeden dat de regelgever garandeert dat de prosumenten voor alle onderdelen van de factuur afgerekend zullen worden op basis van een gecompenseerd afnamevolume. De VREG benadrukt opnieuw dat een belangrijk aantal componenten van de energiefactuur (BTW, distributienettarieven, federale bijdrage, bijdrage op de energie) niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse regelgever behoren.

Gelet op bovenstaande is de VREG dan ook van mening dat afname- en injectievolumes apart in de marktprocessen moeten worden meegenomen en dat de prosument via andere kanalen vergoed moet worden voor het gederfde financiële voordeel van de compensatieregeling verbonden aan de terugdraaiende teller.

Verder bepaalt artikel 49 §2 van het ontwerpdecreet dat de injectie maximaal ten belope van de afname in rekening mag worden gebracht. De memorie van toelichting verduidelijkt dat wanneer meer elektriciteit geïnjecteerd wordt dan afgenomen, dat overblijvende deel van de injectie voor deze installaties en gedurende 15 jaar niet gevaloriseerd kan worden.[30]

De VREG merkt op dat dit kan geïnterpreteerd worden als een verbod om het principe van "valorisatie van injectie" toe te passen en is van oordeel dat dit niet de bedoeling kan zijn. Vanaf de nieuwe marktafspraken (MIG 6) zal de overproductie van een prosument immers geïdentificeerd worden in de allocatie waardoor de prosument hiervoor een vergoeding kan ontvangen (= "valorisatie van injectie"). In tegenstelling tot het huidige allocatiemodel waarin de overproductie ten goede komt van de netverliezen, zal de overproductie in het nieuwe model immers toegekend worden aan de betrokken toegangshouder die dit voordeel, logischerwijze, op zijn beurt met zijn klant verrekent. Verder biedt het principe van valorisatie ook een stimulans voor prosumenten met overgedimensioneerde installaties om hun overproductie niet langer onnuttig 'op te stoken'.

[29] VREG advies 2017-02 met betrekking tot de conceptnota digitale meters, p16.
[30] Memorie van toelichting, p14.

4. Legistieke opmerkingen

Artikel 4
In het ontwerpdecreet staat dat aan artikel 3.1.4 §2 een punt 16° wordt toegevoegd, maar er wordt een punt 13° toegevoegd.

Artikel 7
Er staat dat de VREG haar toestemming geeft, terwijl dat “zijn” toestemming moet zijn.

Artikel 40
In het artikel zelf staat dat de technische reglementen de technische en operationele regels moeten oplijsten, terwijl in de memorie staat dat het gaat om technische en relationele regels.

Artikel 16
In memorie van toelichting ontbreekt het woord “en” in de opsomming van de derde paragraaf inzake de bijkomende taken en openbaredienstverplichtingen die de Vlaamse regering kan opleggen aan de databeheerder. Verder verwijst de memorie van toelichting naar artikel 39 in plaats van artikel 40 voor wat betreft de delegatie naar de technische regelementen voor de nadere modaliteiten van de taken van de databeheerder.

Ten slotte, is het niet geheel duidelijk waarom er geen afdeling XIII aan titel IV, hoofdstuk I van het Energiedecreet wordt toegevoegd, in plaats van een afdeling XII/1. Op die manier zou het onderscheid ten opzichte van de huidige Afdeling XII duidelijker naar voor komen. Noteer ook dat er in het ontwerpdecreet nadien consequent foutief gesproken wordt over afdeling XII/2.

VOORONTWERP VAN DECREET
van 24 november 2017

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"9°/2 afgeleide persoonsgegevens: persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden;";

2° er wordt een punt 12°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"12°/2 algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG ("algemene verordening gegevensbescherming" of "AVG");";

3° er wordt een punt 13°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"13°/0 analoge meter: meter die geen digitale meter of elektronische meter is;";

4° er wordt een punt 25°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"25°/0 databeheerder: de rechtspersoon die de digitale meter, de analoge meter en de elektronische meter afleest of op afstand uitleest en instaat voor het verzamelen en het verwerken van de gegevens die van dergelijke meters werden af- of uitgelezen;";

5° er wordt een punt 25°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"25°/2 digitale meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een

tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;";

6° punt 34°, opgeheven door het decreet van 14 februari 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:
"34° elektronische meter: een meter die energiestromen meet en registreert en die uitgerust is met een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden;";

7° er wordt een punt 49°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"49°/1 ESCO: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert en werkt via het derde-investeringsprincipe waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering;";

8° er wordt een punt 66°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"66°/1 hoofdmeter: analoge meter, elektronische meter of digitale meter die energiestromen minstens meet en weergeeft en als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten;";

9° in punt 81° wordt tussen de zinsnede "werkmaatschappij," en het woord "leverancier" de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

10° er wordt een punt 82°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"82°/1 meetgegevens: gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting;";

11° er wordt een punt 99°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"99°/1 persoonsgegevens: persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;";

12° er wordt een punt 110°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"110°/1 relationele gegevens: gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling;";

13° punt 113°/1 wordt opgeheven;

14° er wordt een punt 114°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"114°/3 submeter: meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren;";

15° in punt 115°/1/1 wordt het woord "distributienettarief" vervangen door de zinsnede "data- of distributienettarief";

16° er wordt een punt 115°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"115°/3 technische gegevens: gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven;";

17° in punt 123° wordt de zinsnede "netbeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet" vervangen door de zinsnede "databeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet";

Art. 3. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Om haar missie waar te maken" worden vervangen door de woorden "Om zijn missie waar te maken";

2° in punt 1°, f), wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

3° aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd;

4° in punt 3° worden de woorden "een netbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" telkens vervangen door de woorden "een netbeheerder, een beheerder van een gesloten distributienet of de databeheerder".

Art. 4. Aan artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"16° het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes daarvoor, volgens transparante criteria.".

Art. 5. In artikel 3.1.4/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 6. In artikel 3.1.4/3, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder , warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder";

Art. 7. In artikel 3.1.7, §1, 1°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "een bevrachter of een evenwichtsverantwoordelijke" vervangen door de zinsnede "een bevrachter, een evenwichtsverantwoordelijke of de databeheerder".

Art. 8. In artikel 3.1.8, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2016, wordt worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:
"5° het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie voor de distributienetttarieven en de databeheertarieven overeenkomstig de bepaling zoals opgenomen in titel IV van dit decreet;

2° in punt 6° worden na het woord "tariefstructuur" de woorden "voor de distributienettarieven en de databeheertarieven" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 3.1.13, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen het woord "distributienetbeheerder" en het woord "alsook" de zinsnede ",de databeheerder" ingevoegd.

Art. 10. Aan artikel 4.1.4, §2, van hetzelfde decreet worden een punt 5° en een punt 6° toegevoegd, die luiden als volgt:

"5° de beheersmatige of juridische onafhankelijkheid van de (kandidaat-)elektriciteitsdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en de beheersmatige of juridische onafhankelijkheid van de (kandidaat-)aardgasdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder;

6° de capaciteit om de uniforme voorwaarden na te leven voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.".

Art. 11. Artikel 4.1.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.6. §1. Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat de volgende taken:

1° het beheer en onderhoud en het ontwikkelen onder economische voorwaarden van een veilig, betrouwbaar en efficiënt net met inachtneming van het milieu en de energie-efficiëntie van het net, en de nodige ondersteunende diensten daarvoor verlenen;
2° het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteits- en aardgasbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit en aardgas naar de distributienetten mogelijk te maken;
3° de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;
4° de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
5° het oplossen van onderbrekingen en storingen bij de elektriciteits- of aardgastoevoer via zijn net;
6° het opstellen, het bewaren en ter beschikking stellen van de plannen van zijn net;
7° het aansluiten, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net;
8° het verlenen van nettoegang;
9° het verstrekken van de nodige inlichtingen aan de beheerders van de netten waarmee zijn net in kwestie verbonden is, om een veilige en efficiënte uitbating, een gecoördineerde ontwikkeling en een goede wisselwerking tussen de netten te waarborgen;
10° als elektriciteitsdistributienetbeheerder transparante, niet-discriminerende en op de markt gebaseerde procedures hanteren bij de aankoop van elektriciteit;
11° alle vormen van energiefraude, gerelateerd aan hun activiteiten, actief detecteren en vaststellen, en maatregelen nemen om energiefraude te vermijden;
12° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische en relationele gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid;
13° het voor de betrokkene mogelijk maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

§2. Het beheer van een distributienet omvat bovendien de volgende taken:

1° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale, elektronische en analoge meters en tellers, onder meer dagelijkse contacten en software-updates voor digitale en elektronische meters, alsook het mogelijk maken van het aflezen ervan door de databeheerder in het kader van zijn taken;
2° het verstrekken van de nodige gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, aan de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de

evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.

§3. Het beheer van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat bovendien de volgende taken:
1° het beheren van het toegangsregister van zijn net;
2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen van meters en tellers op de toegangspunten op zijn net;
3° het aflezen van de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net, de bepaling van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op zijn net en de verwerking en de bewaring van die gegevens;
4° het verstrekken van de nodige meetgegevens en andere gegevens aan de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.".

Art. 12. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.6/1. De netbeheerder zorgt met eigen personeel en middelen of via een werkmaatschappij voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;
2° de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluiting en aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
3° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer;
4° de uitbesteding van de werkzaamheden voor de aansluiting, het netbeheer en meterbeheer.

De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen of op ondernemingen die ermee verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
2° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.".

Art. 13. In artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. Een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, kunnen:
1° geen activiteiten ondernemen voor de productie van energie, behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken;
2° niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Hieronder valt niet de productie om het energieverbruik van de eigen gebouwen van die rechtspersoon te dekken.

In afwijking van het eerste lid kan een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie voor zover deze activiteit tijdelijk is.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, dergelijke activiteiten alsnog kan ondernemen bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met 12 maanden verlengd worden. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering.".

Art. 14. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder".

Art. 15. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 4.1.8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/2. De Vlaamse Regering wijst, op voorstel van de minister, een rechtspersoon aan die belast is met het databeheer.".

Art. 16. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/3. §1. De Vlaamse Regering bepaalt:
1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder;
2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder;
3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder;
4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder.

§2. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 1°, hebben in ieder geval betrekking op:
1° de technische, organisatorische en financiële capaciteit van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
2° de professionele betrouwbaarheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
3° de beheersmatige of juridische onafhankelijkheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van de netbeheerders, leveranciers, aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
4° de capaciteit tot naleven van de uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen;
5° het feit dat de kandidaat-databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij werd aangesteld.

§3. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3°, hebben onder meer betrekking op de activiteiten van de databeheerder, de deelneming van andere ondernemingen in de databeheerder, de deelneming van de databeheerder in andere ondernemingen, de verhouding van de databeheerder tot derden, het bestuursorgaan van de databeheerder, het orgaan dat belast is met de dagelijkse leiding van de databeheerder, en de personeelsleden van de databeheerder.

In het bestuursorgaan van de databeheerder zit een onbezoldigde regeringsafgevaardigde met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet ook aan de onafhankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van het bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden van het bestuursorgaan tijdig op de hoogte gebracht van de dagorde en alle bijbehorende documenten.

De regeringsafgevaardigde houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met het recht, het algemeen belang, en de beginselen van behoorlijk bestuur, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

§4. De voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder, vermeld in paragraaf 1, 2°, bepalen onder meer dat de aanwijzing van de databeheerder eindigt bij faillissement, ontbinding of fusie, en dat de Vlaamse Regering de aanwijzing van de databeheerder kan herroepen, op voorwaarde dat die is gehoord of naar behoren is opgeroepen, bij:

1° een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder die de onafhankelijkheid van het databeheer in gevaar zou kunnen brengen;
2° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de verplichtingen krachtens dit decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan;
3° een schending van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 17. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder”.

Art. 18. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 15, een onderafdeling I ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling I. Databeheer”.

Art. 19. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling I, ingevoegd bij artikel 16, een artikel 4.1.8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/4. Het databeheer omvat de volgende taken:
1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:
a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
c) netbeheer en operationele veiligheid;
2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;

4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de transmissienetbeheerder, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's en aggregatoren, om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek;
10° het voor de betrokkene mogelijk maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

De databeheerder is verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang en het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die hij beheert, verwerkt, valideert en bewaart.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, aan de databeheerder taken en openbaredienstverplichtingen opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers, leveranciers van commerciële energiediensten en afnemers, en met betrekking tot zijn dienstverlening op het vlak van submeting.".

Art. 20. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.8/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/5. De databeheerder zorgt met eigen personeel en middelen voor de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
2° het beheer en de beveiliging van de technische, relationele en meetgegevens, zoals vermeld in de takenlijst;
3° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder kan geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers, tussenpersonen of ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot gegevens;
2° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
3° het beheer en de beveiliging van de technische, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in de takenlijst, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk moeten worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaronder de databeheerder voor de uitvoering van zijn taken een beroep kan doen op derden.".

Art. 21. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 14, een onderafdeling II ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Art. 22. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling II, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/6. In afwijking van artikel 4.1.8/4 en 4.1.8/5 onderneemt de databeheerder geen activiteiten om commerciële diensten aan te bieden.".

Art. 23. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IV vervangen door wat volgt:
"Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij".

Art. 24. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij".

Art. 25. In artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden telkens vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, de databeheerder of hun werkmaatschappij".

Art. 26. In artikel 4.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "de netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, de databeheerder of hun werkmaatschappij".

Art. 27. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling IV/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling IV/2. Vergoedingsplichten van de databeheerder".

Art. 28. In hetzelfde decreet wordt in afdeling IV/2, ingevoegd bij artikel 25, een artikel 4.1.11/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.11/6. De databeheerder is de betrokkene vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart. De betrokkene dient hiervoor enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.

De databeheerder wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG, de voorwaarden en de procedure om de vergoeding aan te vragen."

Art. 29. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IX vervangen door wat volgt:
"Afdeling IX. Meters en meetgegevens".

Art. 30. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt voor artikel 4.1.22/2 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter".

Art. 31. Artikel 4.1.22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en vervangen bij het decreet van 14 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.22/2. De netbeheerder plaatst een digitale meter in al de volgende gevallen en voor zover het netgebruikers met een laagspanningsaansluitingen < 56 kVA betreft:
1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
2° bij verplichte metervervanging;
3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;
4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;
5° bij bestaande prosumenten;
6° op verzoek van de netgebruiker.

Indien de meter wordt geplaatst op verzoek van de netgebruiker, zal deze instaan voor de kosten van deze meter, de plaatsing en indienststelling.

Op expliciete vraag van de netgebruiker in de situatie vermeld in punt 3° en punt 5° wordt de productiemeter vervangen door de netbeheerder en desgevallend gekoppeld aan de digitale meter. De netgebruiker staat in voor de kosten van deze productiemeter, de plaatsing en de indienststelling.

De Vlaamse Regering kan op basis van de kostenbatenanalyse bijkomende gevallen bepalen waarin de netbeheerder een digitale meter plaatst.

De Vlaamse Regering bepaalt de timing voor het plaatsen van de meters, vermeld in het eerste en derde lid.".

Art. 32. Aan titel IV, hoofdstuk I, onderafdeling I, van hetzelfde decreet wordt een artikel 4.1.22/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/3. De digitale meter kan:
1° energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren;
2° op afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder;
3° bezitten van de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen;
4° op afstand het toegangsvermogen instellen en de toegang tot het distributienet verlenen en onderbreken.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de digitale meters moeten voldoen.”.

Art. 33. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling II. Verwerking van gegevens”.

Art. 34. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 30, een artikel 4.1.22/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/4. De betrokkene behoudt de zeggenschap over zijn persoonsgegevens uit de digitale meter, de elektronische meter en de analoge meter conform de diverse rechten en plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet.”.

Art. 35. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II, een artikel 4.1.22/5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/5. De databeheerder verleent, met inachtneming van het tweede lid, aan de volgende partijen toegang tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter:
1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;
2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;
6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

De databeheerder verleent de partijen, vermeld in het eerste lid, alleen toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.”.

Art. 36. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/6. De databeheerder beheert, verwerkt, beveiligt en bewaart al de volgende gegevens in het kader van de uitoefening van zijn taken als databeheerder:
1° de technische gegevens, met het oog op de validatie van de afname en de injectie en de rapportering en met het oog op het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/4, eerste lid, 2°, 3°, 4°, 5°, 8° en 9°;

2° de relationele gegevens, met het oog op de rapportering en met het oog op de marktfacilitatie en het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/4, eerste lid, 2°, 3° en 5° tot en met 9°;
3° de meetgegevens, met het oog op het aflezen van de digitale meters, het beheren van het toegangsregister, de validatie van de afname en de injectie, de marktfacilitatie en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.8/4, eerste lid, 1° tot en met 9°.

De technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, is de databeheerder de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 37. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/7. De netbeheerders en hun werkmaatschappij verwerken al de volgende gegevens waartoe zij desgevallend via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben in het kader van de uitvoering van hun taken als beheerders van het distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit:
1° de technische gegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de keuze van de meetinrichting, de capaciteitsreservering, de fraudebestrijding, het meterbeheer, en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11°, §2, 2° en 3°;
2° de relationele gegevens, met het oog op het klantbeheer, de levering in het kader van hun rol als sociale leverancier en de fraudebestrijding, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 7°, 8° en 11°, en artikel 4.1.22, eerste lid, 2°;
3° de meetgegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de levering in het kader van hun rol als sociale leverancier, de fraudebestrijding en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.22, eerste lid, 2°, en artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11°, §2, 1° en 3°.

Alle technische, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming".

Art. 38. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/8. De energieleveranciers verwerken de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het klantbeheer en de facturatie, vermeld in artikel 4.3.2.

Alle relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de energieleveranciers de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 39. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/9. De aanbieders van energiediensten verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op klantbeheer en het aanbieden van diensten.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de aanbieders van energiediensten de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 40. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/10. De evenwichtsverantwoordelijke en bevrachter verwerken meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, om tot een evenwicht van het net te komen.

Als deze meetgegevens, vermeld in het eerste lid, ook persoonsgegevens zijn, zijn de evenwichtsverantwoordelijke en de bevrachter voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 41. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/11. De overheden verwerken de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op de uitoefening van taken die hun worden opgelegd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De overheden zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 42. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/12. De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het vervullen

van de opdrachten van algemeen belang die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 43. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/13. Als een digitale meter wordt geplaatst, zorgt de netbeheerder ervoor dat de netgebruiker voldoende geïnformeerd en geadviseerd wordt over:
1° de verplichte informatie met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens die op grond van de algemene verordening gegevensbescherming verstrekt moet worden;
2° het volledige potentieel dat de meter heeft, over het gebruik van de gegevens van de digitale meter en over de mogelijkheid voor de netgebruiker om zijn energieverbruik te controleren.

De partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/12 stellen een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op. De voormelde partijen brengen de netgebruikers op de hoogte van de periode waarin hun persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of als dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen. Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze inzage in de gebruikte methodologische keuzes.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedures en modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen, te garanderen en misbruik van die gegevens zoveel mogelijk te voorkomen. De Vlaamse Regering bepaalt de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem, vermeld in het tweede lid.

De Vlaamse Regering kan een gedragscode opstellen hoe de partijen vermeld in de artikel 4.1.22/8 en artikel 4.1.22/9 moeten omgaan met de gegevens verkregen uit de submeter".

Art. 44. In artikel 4.1.26/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "heeft" wordt vervangen door de woorden "en de databeheerder hebben";

2° tussen het woord "netbeheerder" en het woord "onmiddellijk" worden de woorden "of de databeheerder" ingevoegd.

Art. 45. In artikel 4.1.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt de zinsnede ", met inbegrip van de meetdiensten" opgeheven.

Art. 46. In artikel 4.1.32, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit

Art. 47. Aan titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling XIII toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling XIII. Tarieven voor het databeheer".

Art. 48. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling I toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Algemene bepalingen".

Art. 49. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling I, toegevoegd bij artikel 45, een artikel 4.1.35 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.35. Het gegevensbeheer door de databeheerder en het gebruik van de bijbehorende gegevens door gegevensgebruikers maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.".

Art. 50. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.36 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.36. §1. De VREG stelt een tariefmethodologie op en oefent zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de databeheerder in staat stelt de noodzakelijke investeringen uit te voeren.

§2. De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.

§3. De VREG motiveert volledig en op omstandige wijze zijn tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tarieven. Als een beslissing op economische of technische overwegingen steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen. Als die beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking zijn genomen om die vergelijking te maken.

§4. De tarieven die van toepassing zijn, kunnen niet met terugwerkende kracht worden aangepast zonder afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven.".

Art. 51. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Procedure voor het opstellen van een tariefmethodologie".

Art. 52. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 48, een artikel 4.1.37 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.37. §1. Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de databeheerder werkt de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uit die de databeheerder moet gebruiken om zijn tariefvoorstellen op te stellen.

De overlegprocedure, vermeld in het eerste lid, komt tot stand in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Als de VREG en de

databeheerder daarover geen akkoord vinden, wordt het overleg ten minste gehouden conform de volgende procedure:

1° de VREG stuurt de oproeping voor de overlegvergadering naar de databeheerder. De VREG maakt die oproeping minstens acht kalenderdagen voor de overlegvergadering bekend op zijn website, samen met de documentatie bij de agendapunten. De oproeping vermeldt de plaats, de datum en het uur van de overlegvergadering, alsook de agendapunten;

2° na de overlegvergadering stelt de VREG een ontwerp van proces-verbaal op van de overlegvergadering, waarin de argumenten van de verschillende partijen worden opgenomen, alsook de vastgestelde punten waarover wel of geen overeenstemming bestaat. De VREG bezorgt dat verslag ter goedkeuring aan de aanwezige partijen binnen acht kalenderdagen na de overlegvergadering.

§2. De VREG organiseert een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie. Tijdens die raadpleging krijgen alle belanghebbenden gedurende minstens vijfenveertig kalenderdagen de tijd om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen. Na afloop van die periode publiceert de VREG daarover binnen vijfenveertig kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag.

§3. Nadat hij de procedure, vermeld in paragraaf 1 en 2, heeft gevolgd, stelt de VREG de tariefmethodologie vast. Met behoud van de toepassing van de algemene boekhoudkundige normen en regels, preciseert die tariefmethodologie onder andere:

1° de definitie van de kostencategorieën;

2° de algemene tariefstructuur en tariefdragers.

In deze tariefmethodologie wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende klantengroepen.

§4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers, publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, alle stukken over het overleg met de databeheerder, het gemotiveerde consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht om de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie te motiveren.”.

Art. 53. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling III toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie”.

Art. 54. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling III, toegevoegd bij artikel 49, een artikel 4.1.38 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.38. §1. De VREG stelt de tariefmethodologie op met inachtneming van de volgende richtsnoeren:

1° de tariefmethodologie is volledig en transparant, zodat het voor de databeheerder mogelijk is om zijn tariefvoorstel op basis van de tariefmethodologie op te stellen. Ze bevat de elementen die verplicht zijn in het tariefvoorstel. Ze definieert rapporteringsmodellen die de databeheerder moet gebruiken;

2° met behoud van de mogelijkheid om conform artikel 4.1.39, §4, de tariefmethodologie tussentijds te herzien, stelt de tariefmethodologie het aantal jaren vast van de reguleringsperiode die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de VREG de tariefmethodologie heeft vastgesteld;

3° de criteria voor de verwerping van kosten zijn niet discriminerend en transparant;
4° de tarieven zijn niet discriminerend en niet buitensporig;
5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover die overeenkomen met die van een efficiënte databeheerder;
6° de tarieven strekken ertoe een juist evenwicht te bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die de netgebruikers betalen;
7° de vergoeding van kapitalen die geïnvesteerd worden in de gereguleerde activa moet de databeheerder toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en maakt een toegang tot kapitaal mogelijk;
8° de kosten voor de openbaredienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens dit decreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen, subsidies, bijdragen en heffingen, worden op een transparante en niet-discriminerende wijze verrekend in de tarieven na controle door de VREG;
9° de tariefmethodologie bepaalt de nadere regels voor de integratie en controle van de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde activiteit inzake het beheer van energiedata hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die zijn goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder, die in de tarieven kunnen worden opgenomen;
10° de kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan;
11° de tariefmethodologie moedigt de databeheerder aan om zijn efficiëntie te verbeteren, en de integratie van de markt en de beschikbaarheid van data te bevorderen;
12° de structuur van de tarieven bevordert het rationele gebruik van de infrastructuren;
13° de tarieven bevatten geen prikkels die de efficiëntie van het databeheer kunnen belemmeren.;
14° de tarieven zijn forfaitair per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt, met dien verstande dat de betrokkene het recht heeft om kosteloos zijn eigen persoonsgegevens op te vragen bij de databeheerder.

§2. De VREG kan de kosten van de databeheerder controleren en in voorkomend geval verwerpen, in het licht van de toepasselijke wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, en van de beoordelingscriteria, vermeld in het eerste lid, 3°.".

Art. 55. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling IV toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling IV. Procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen".

Art. 56. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling IV, toegevoegd bij artikel 52, een artikel 4.1.39 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.39. §1. De databeheerder stelt zijn tariefvoorstel op met inachtneming van de tariefmethodologie en dient die in bij de VREG, met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§2. De VREG onderzoekt het tariefvoorstel, beslist over de goedkeuring ervan en deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de databeheerder met inachtneming

van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§3. De VREG stelt de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen op in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Bij gebrek aan een akkoord geldt de volgende procedure:

1° de databeheerder dient binnen dertig kalenderdagen op voorstel van de VREG zijn tariefvoorstel in voor het volgende jaar in de vorm van het rapporteringsmodel dat de VREG vaststelt met toepassing van artikel 4.1.38, eerste lid, 1°;

2° de databeheerder bezorgt het tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief aan de VREG of geeft het af tegen ontvangstbewijs. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische versie van het tariefvoorstel dat de VREG kan bewerken;

3° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel bevestigt de VREG aan de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook per e-mail, dat het dossier volledig is, of bezorgt hij de databeheerder een lijst van aanvullende inlichtingen of vragen die de databeheerder moet verstrekken of beantwoorden. Binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de voormelde lijst verstrekt de databeheerder de gevraagde aanvullende inlichtingen, antwoorden en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze aan de VREG. De voormelde procedure om bijkomende inlichtingen te verkrijgen, kan herhaald worden als de VREG dat nuttig acht;

4° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel, vermeld in punt 2°, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de laatste antwoorden en de laatste aanvullende inlichtingen en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel, van de datanetbeheerder als vermeld in punt 3°, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze op de hoogte van zijn ontwerp van beslissing over het tariefvoorstel. Als de VREG in zijn ontwerp beslist om het tariefvoorstel te weigeren, geeft de VREG op gemotiveerde wijze aan welke punten de databeheerder moet aanpassen overeenkomstig de tariefmethodologie om een beslissing tot goedkeuring van de VREG te verkrijgen;

5° als de VREG een ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel aan de databeheerder bezorgt, kan de databeheerder binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van dat ontwerp zijn bezwaren daarover meedelen aan de VREG. Die bezwaren worden afgegeven tegen ontvangstbewijs of met een aangetekende brief verzonden aan de VREG, en tegelijk op elektronische wijze. De databeheerder kan binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel zijn aangepaste tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief of door afgifte met ontvangstbewijs aan de VREG bezorgen. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische kopie aan de VREG. Binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG het ontwerp van de beslissing over het tariefvoorstel heeft verzonden, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG de bezwaren en, in voorkomend geval, het aangepaste tariefvoorstel heeft ontvangen, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook elektronisch, op de hoogte van zijn beslissing om het in voorkomend geval aangepaste tariefvoorstel goed te keuren of te weigeren;

6° als de databeheerder zijn verplichtingen niet nakomt binnen de termijnen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, of als de VREG heeft beslist om het tariefvoorstel of het aangepaste tariefvoorstel te weigeren, zijn voorlopige tarieven van kracht die de VREG oplegt, tot de databeheerder zijn

verplichtingen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, alsnog is nagekomen, tot alle rechtsmiddelen van de databeheerder of van de VREG zijn uitgeput, of tot over de twistpunten tussen de VREG en de databeheerder een akkoord wordt bereikt. De VREG is bevoegd om te besluiten tot passende compenserende maatregelen als de definitieve tarieven afwijken van de voorlopige tarieven.

§4. Met behoud van de mogelijkheid van de VREG om de tariefmethodologie of de tarieven gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen uit de procedure, vermeld in artikel 4.1.37, §1 en §2, en artikel 4.1.39, §3, op eigen initiatief te wijzigen, kan een databeheerder, als dat strikt noodzakelijk wordt geacht, voor de komende jaren van die tariefmethodologie binnen de reguleringsperiode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn tarieven ter goedkeuring voorleggen aan de VREG. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven houdt rekening met de tariefmethodologie, zonder de integriteit van de bestaande tariefstructuur te wijzigen. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven wordt door de databeheerder ingediend en door de VREG behandeld overeenkomstig de procedure, vermeld in paragraaf 3.

§5. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of van commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website, op een transparante wijze, de stand van zaken van de goedkeuringsprocedure van de tariefvoorstellen, de ontwerpen van tarifaire beslissingen en, in voorkomend geval, de goedgekeurde tariefvoorstellen die de databeheerder heeft ingediend.

De VREG publiceert de tarieven en hun motivering binnen drie werkdagen nadat ze goedgekeurd zijn, op zijn website. De VREG houdt rekening met een redelijke implementatietermijn voor de leveranciers.

§6. De databeheerder deelt zo spoedig mogelijk aan zijn toegangshouders de tarieven mee die hij moet toepassen en stelt ze ter beschikking van alle personen die daarom verzoeken. De databeheerder publiceert die tarieven ook zo spoedig mogelijk op zijn website, samen met een berekeningsmodule die de praktische toepassing ervan preciseert.”.

Art. 57. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 29, een onderafdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling V. Beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven”.

Art. 58. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 54, een artikel 4.1.40 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.40. Tegen de beslissingen die de VREG met toepassing van deze afdeling heeft genomen, kan iedere persoon die een belang aantoont, beroep aantekenen voor het Hof van Beroep te Brussel, dat zetelt zoals in kort geding.

Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld bij ondertekend verzoekschrift, dat wordt neergelegd ter griffie van het hof van beroep in Brussel binnen dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de belanghebbenden aan wie de beslissing niet ter kennis is gebracht, binnen dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing, of, bij afwezigheid van publicatie, binnen dertig dagen vanaf de kennisneming ervan. Het verzoekschrift wordt ter griffie neergelegd in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn.

Binnen drie werkdagen die volgen op de neerlegging van het verzoekschrift, brengt de griffie van het hof van beroep alle partijen die de verzoeker bij de zaak heeft betrokken via gerechtsbrief hiervan op de hoogte. De griffie van het hof van beroep vraagt de raad van bestuur en de algemeen directeur van de VREG om het administratieve dossier over de aangevochten akte met het verzoekschrift bij de griffie neer te leggen. Het administratieve dossier wordt uiterlijk samen met de eerste conclusie van de VREG neergelegd. De partijen kunnen het administratieve dossier raadplegen bij de griffie van het hof van beroep vanaf de neerlegging ervan tot de sluiting van de debatten.

Het Hof van Beroep kan op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die het bepaalt. Die maatregel kan evenwel alleen worden bevolen om uitzonderlijke redenen, die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en na een debat op tegenspraak. Die beslissing houdt ook rekening met de belangen van derden.”.

Art. 59. In artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt tussen de woorden 'de beheerder van het gesloten distributienet' en de zinsnede 'de producenten,' de zinsnede "de databeheerder,' ingevoegd;

2° in punt 4° wordt tussen het woord “leveranciers” en het woord “en” de zinsnede “, de databeheerder” ingevoegd;

3° een punt 9° tot en met 12° worden toegevoegd, die luiden als volgt:
“9° de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/4;
10° de limitatieve lijst van rubrieken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die de distributienetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken met betrekking tot het beheer van zijn net en de toegang tot zijn net, vermeld in artikel 4.1.6, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan;
11° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen;
12° de limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken, vermeld in of ter uitvoering van artikel 4.1.8/4, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan.".

Art. 60. Aan artikel 4.3.1, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden “en de databeheerder” toegevoegd.

Art. 61. In artikel 4.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden “betrokken netbeheerder” vervangen door het woord “databeheerder”.

Art. 62. In artikel 4.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De beheerder van een gesloten distributienet kan de taken, vermeld in het eerste lid, 9°, 11° en 12°, uitbesteden aan de databeheerder, en hij kan de taak, vermeld in het eerste lid, 10°, uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld. De databeheerder en de beheerder van het net kunnen de uitvoering van die taken niet weigeren.".

Art. 63. In artikel 5.1.4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord "door" en het woord "het" wordt de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd;

2° de zinsnede "Bevolkingsregister, het Vreemdelingenregister" wordt vervangen door de zinsnede "Rijksregister, de Kruispuntbank Sociale Zekerheid".

Art. 64. In artikel 6.1.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

"5° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder en desgevallend de databeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer of van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas of voor werken aan de aansluiting;";

2° in punt 6° worden de woorden "voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit" vervangen door de woorden "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet vanop afstand uitgevoerd kunnen worden";

3° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

"In de gevallen, vermeld in 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie.";

4° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval, vermeld in het eerste lid, 5°, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie, met uitzondering van de gevallen, vermeld in artikel 4.1.22/2, §1, 1°, 2°, 3°, 5° en 6°.".

Art. 65. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en het laatst gewijzigd bij decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan de toekenning van groenestroomcertificaten ook beperken op basis van het aantal vollasturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De Vlaamse Regering kan daarnaast voor nieuwe installaties en verlengingsaanvragen met betrekking tot de periodes vermeld in artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van bestaande installaties het aantal groenestroomcertificaten begrenzen tot een bepaalde hoeveelheid groenestroomcertificaten."

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen groenestroomcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen.".

Art. 66. Aan artikel 7.1.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 14 maart 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§ 5. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen warmtekrachtcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen.".

Art. 67. In artikel 7.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt tussen de zinsnede "netbeheerders," en het woord "de" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 68. In artikel 7.1.5, §4, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 mei 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "vierde lid" worden vervangen door de woorden "derde lid";

2° het percentage "11%" wordt vervangen door het percentage "4%";

3° het jaartal "2021" wordt vervangen door het jaartal "2026"

Art. 69. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2 wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" telkens vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 70. In artikel 7.1.11 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 71. In artikel 8.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt tussen het woord "netbeheerders" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 72. In artikel 12.2.2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 24 februari 2017, , worden tussen het woord "energie" en de zinsnede ",stellen" telkens de woorden "en de databeheerder" ingevoegd:

Art. 73. Aan artikel 13.2.1, 2°, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "tenzij ze voldoen aan de eisen die gesteld worden door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of een andere gewestelijke bevoegde overheid voor de levering van elektriciteit of aardgas" toegevoegd.

Art. 74. In artikel 13.3.1, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, tot en met 13.3.4," vervangen door de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6,".

Art. 75. Aan titel XIII, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling V. Administratieve geldboete bij misbruik van gegevens uit meters".

Art. 76. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling V, toegevoegd bij artikel 62, een artikel 13.3.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13.3.6. De VREG legt aan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die de gegevens die de databeheerder verzamelt conform artikel 4.1.8/4, aanwendt op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, een administratieve geldboete op die per kalenderdag niet lager mag zijn dan 1000 euro en niet hoger mag zijn dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, als dat cijfer hoger is.".

Art. 77. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, wordt een artikel 15.3.5/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/11. Bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, wordt gedurende vijftien jaar vanaf de aanmelding van de installatie de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering gebracht van de afname. Als de termijn van vijftien jaar verstrijkt voor 31 december 2020, wordt die elektrische productie in mindering gebracht tot en met die datum.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, gebeurt maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

De gebruikers van de productie-installaties, vermeld in het eerste lid, kunnen er echter op elk moment voor kiezen om over te stappen naar het systeem dat geldt voor dezelfde decentrale productie-installaties geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021, vermeld in artikel 15.3.5/12. Deze afstand van het recht, vermeld in het eerste lid, is onherroepelijk.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het in mindering brengen van de productie door decentrale productie-installaties, vermeld in het eerste lid.".

Art. 78. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/12. Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 moet de

elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet worden opgekocht.
.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen."

Art. 79. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/13. Artikel 4.1.8, §2 is niet van toepassing op de productie van thermische energie in projecten die op datum 1 januari 2018 al in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor op die datum de nodige vergunningen werden verkregen.".

Art. 80. De Vlaamse Regering bepaalt voor artikel 3 tot en met artikel 64, artikel 67, artikel 69 tot en met 72, artikel 74 tot en met 76 en artikel 79 de datum van inwerkingtreding.

Artikel 68 treedt in werking op op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

Advies nr. 07/2018 van 17 januari 2018

Betreft: Ontwerp van decreet tot wijziging van het Vlaams Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1., 7.1.2., 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet (CO-A-2017-081)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "de Commissie");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie ontvangen op 27 november 2017;

Gelet op het verslag van de voorzitter;

Brengt op 17 januari 2018 het volgend advies uit:

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens werd uitgevaardigd: de algemene Verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en de Richtlijn voor Politie en Justitie. Deze teksten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016[1].

De verordening, meestal AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) genaamd, is van kracht geworden twintig dagen na publicatie, nl. op 24 mei 2016 en wordt, twee jaar later, automatisch van toepassing: 25 mei 2018. De richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, en gedurende de termijn van twee jaar voor de tenuitvoerlegging, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde "onthoudingsplicht". Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze teksten te anticiperen. En het is in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) om hier rekening mee te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Commissie sprak zich reeds in advies nr. 17/2017 van 12 april 2017 uit over de Conceptnota "uitrol van digitale meters in Vlaanderen" van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie (hierna "het advies nr. 17/2017").

---

[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)*
Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad*
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC)

2. De Commissie ontving op 24 juli 2017 een adviesaanvraag van de Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie (hierna "de aanvrager") aangaande een ontwerp van decreet *tot wijziging van het Vlaams Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 13.2.1 van hetzelfde decreet* (hierna het "Vorige Ontwerp").

3. Gelet op het groot aantal vragen dat het Vorige Ontwerp opwierp en het belang van de tekst voor de bevolking werd bijkomend overleg gepleegd met de aanvrager teneinde een herziening van het Vorige Ontwerp te bekomen.

4. Het is dit herzien ontwerp (hierna "het Ontwerp") dat thans voor advies wordt voorgelegd.

II. INHOUD VAN HET ONTWERP

5. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de bedoeling van het Ontwerp is om in het Energiedecreet een afdoende wettelijke basis op te nemen met het oog op de uitrol en het beheer van de digitale en elektronische meters[1] in Vlaanderen en de aanvullende maatregelen voor de verwerking van de daaruit vloeiende (persoons)gegevens te bepalen.

6. Het Ontwerp bevat diverse aanpassingen die eigen zijn aan de werking van de elektriciteits- en aardgasmarkt (bvb. Takenpakket voor het beheer van het distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit in artikel 11 van het Ontwerp ?, herziening van de taken van de distributienetbeheerders, introductie van een onderscheid tussen verschillende type meters zoals analoge meter, digitale meter en elektronische meter en de submeters). De Commissie beoordeelt hierna enkel de elementen die zij relevant of risicovol acht in het licht van de bescherming van persoonsgegevens.

III. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

1. AVG Compliance

7. De Commissie neemt akte van de diverse wijzigingen in het Ontwerp die tot doel hebben om AVG compliance te verzekeren. Zij wijst er op dat deze elementen de betrokken

---

[1] Het Ontwerp definieert beiden in artikel 2 als :
"25°/2 digitale meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;"
(...)
"34° elektronische meter: een meter die energiestromen meet en registreert en die uitgerust is met een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden."

verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers niet ontslaan van het naleven van de verplichtingen die uit de AVG voortvloeien maar die niet vermeld staan in het Ontwerp (bv. verplichtingen aangaande het register van verwerkingsactiviteiten, het verrichten van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling ("DPIA"), de aanduiding van een ? functionaris voor gegevensbescherming of "DPO"). De wijzigingen in het Ontwerp om AVG compliance te verzekeren omvatten volgende elementen :

- een verwijzing naar de AVG en naar artikel 4.1° AVG voor de definitie van persoonsgegevens wordt opgenomen in artikel 1.1.3 punten 12°/2 en 99°/1 van het Energiedecreet (artikel 2 van het Ontwerp).
- aanduiding van de respectievelijke verwerkingsverantwoordelijken in de zin van artikel 4.7) AVG voor onderscheiden categorieën van (persoons)gegevens in de artikelen 36 (databeheerders), 37 (distributienetbeheerders), 38 (energieleveranciers), 39 (aanbieders van energiediensten), 40 (evenwichtsverantwoordelijken en bevrachters), 41 (overheden) en 42 (instellingen en natuurlijke personen of rechtspersonen aan wie de databeheerder toegang kan verlenen ingevolge het nieuwe artikel 4.1.22/5 van het Energiedecreet) van het Ontwerp;
- de toepassing van de risicogebaseerde aanpak onder de AVG op de voormelde actoren (de databeheerders, de netbeheerders en hun werkmaatschappij, de energieleveranciers, de aanbieders van energiediensten, de evenwichtsverantwoordelijken en bevrachters, de overheden en de instellingen en natuurlijke personen of rechtspersonen) wordt vermeld in de artikelen 37 tot en met 42 van het Ontwerp. Artikel 43 van het Ontwerp vermeldt een plicht voor deze actoren om "*een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen*" op te stellen. Dit komt tegemoet aan het advies nr. 17/2017[2] van de Commissie;
- het verstrekken van aanvullende informatie door de netbeheerder aan de netgebruiker bovenop deze waartoe de AVG verplicht m.b.t. het volledige potentieel van de meter, het gebruik van de gegevens van de digitale meter en de mogelijkheid voor de netgebruiker om zijn energieverbruik te controleren (artikel 43 van het Ontwerp). De Vlaamse Regering kan hierbij de nodige uitvoeringsmaatregelen nemen m.b.t. de procedures en modaliteiten van deze transparantie. Volgens de memorie van toelichting is het de bedoeling om op de website van de VREG een tabel te plaatsen zodat de betrokkene op begrijpelijke wijze het nodige inzicht krijgt over het gebruik van zijn gegevens. Ook dit komt tegemoet aan een eerdere vraag van de Commissie[3] en de rechtspraak van het Hof van Justitie[4];

[2] Zie de randnummers 21 en 22 van dit advies.

[3] Zie randnummer 26 van het advies nr. 17/2017.

[4] HvJ, Smaranda Bara vs. Roemenië, C-201/14, 1 oktober 2015.

- de toepassing van een gedragscode ten aanzien van de gegevens verwerkt via de submeters (artikel 43 van het Ontwerp). Uit de toelichting van de aanvrager blijkt dat deze gedragscode tot doel zou hebben om afdoende bescherming te voorzien voor de private submeters die volledig aan de commerciële markt worden overgelaten en die die niet worden gebruikt voor gereguleerde processen.

2. Wettelijke bepaling door (of krachtens) het Energiedecreet van de basiselementen voor toepassing van het dataprotectierecht

8. De Commissie bepaalde eerder[5] dat de (verplichte) plaatsing van de slimme meter een belangrijke inmenging in de persoonlijke levenssfeer vormt in de zin van de artikelen 8 EVRM en 22 Grondwet, die een afdoende basis in de (Vlaamse) wetgeving vergt. Zij stelde ook dat enkel de (regionale) wetgever de essentiële elementen kan en dient te bepalen, zoals (1) de categorieën van de verwerkte gegevens (2) de partijen die toegang zullen krijgen tot de gegevens, (3) de doeleinden waarvoor de gegevens zouden kunnen worden gebruikt en (4) de regeling van de gevallen waarin een verplichte plaatsing van digitale en elektronische meters wordt opgelegd.

9. Uit het Ontwerp blijkt dat werd voldaan aan deze opmerking.

10. De **persoonsgegevens** die de netbeheerders verwerken worden opgedeeld in drie categorieën : technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens (onder meer artikel 37 van het Ontwerp). Door expliciet te bepalen in artikel 37 van het Ontwerp dat (o.m.) technische gegevens persoonsgegevens kunnen zijn[6] houdt de wetgever rekening met de gekende misvatting van technici om niet voldoende geaggregeerde "technische gegevens" niet te kwalificeren als persoonsgegevens.

11. Artikel 35 van het Ontwerp omschrijft **de partijen aan wie** de databeheerder gegevens kan verstrekken. Op vraag van de Commissie heeft de wetgever zich laten inspireren door het invoegen van een algemene bepaling in het Energiedecreet naar analogie met artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*, en artikel 18 van de wet van 19 mei 2010 *houdende oprichting van de Kruispuntbank van de voertuigen*[7].

12. De **doeleinden** waarvoor de gegevens zouden kunnen worden gebruikt staan systematisch vermeld in het Ontwerp per categorie van gebruikers en met vermelding van de respectievelijke

---

[5] Randnummers 12 tot en met 14 van het advies nr. 17/2017 en randnummer 14 van het advies nr .35/2017 betreffende een Voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van diverse ordonnanties betreffende de gas- en elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ?

[6] Omdat er (on)rechtstreeks toch een link gelegd wordt (of kan gelegd worden) met natuurlijke personen via een uniek toegangspunt (bijvoorbeeld de EAN code) zal er in de praktijk vaak kunnen gesproken worden over persoonsgegevens.

[7] B.S., 28 juni 2010.

categorieën van gegevens. Zo worden de doelstellingen en corresponderende gegevenscategorieën opgesomd voor de databeheerders (toegangsbeheer in artikel 35 van het Ontwerp en andere operaties in artikel 36 van het Ontwerp), de netbeheerders en hun werkmaatschappij (artikel 37 van het Ontwerp[8]), de aanbieders van energiediensten (artikel 39 van het Ontwerp), de evenwichtsverantwoordelijken en bevrachters (artikel 40 van het Ontwerp), de overheden (artikel 41 van het Ontwerp verwijst naar de respectievelijke bijzondere wet, decreet of ordonnantie).

13. Het Ontwerp maakt ook een onderscheid tussen de primaire en afgeleide **categorieën van persoonsgegevens**. De laatste categorie wordt immers gedefinieerd in artikel 2 van het Ontwerp als "persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden".

14. Het Ontwerp voorziet ook een verdere verduidelijking van **welke persoonsgegevens** de distributienetbeheerders en databeheerders precies kunnen (moeten) verwerken onder het Energiedecreet. Artikel 59 van het Ontwerp voegt in artikel 4.2.1,. § 2 van het Energiedecreet toe dat het technisch reglement minimaal de lijst van rubrieken en gegevens, waaronder persoonsgegevens, moet bepalen die opgenomen zijn in het toegangsregister en die de distributienetbeheerder of databeheerder nodig hebben voor hun taken of een openbaredienstverplichting.

15. De Commissie neemt hiervan akte. Een duidelijke aanwijzing van de persoonsgegevens helpt de betrokkenen die hun rechten wensen uit te oefenen zoals het recht van inzage. Het is ook een vertrekbasis voor de betrokken actoren die tegen ten laatste 25 mei 2018 een correct (volledig) **register van verwerkingsactiviteiten** zullen moeten aanleggen onder artikel 30 AVG. Het Ontwerp is zo opgesteld dat het door de betrokken verantwoordelijken zal kunnen worden gebruikt als basis voor het aanleggen van dit register.

16. Artikel 31 van het Ontwerp vermeldt tenslotte expliciet zes gevallen waar er een **plaatsingsplicht** zal zijn, naast een mogelijkheid voor de Vlaamse regering om bijkomende gevallen te bepalen. Concreet gaat het om de volgende gevallen :

> "*1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;*
> *2° bij verplichte metervervanging;*
> *3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;*

[8] Voor de technische gegevens gaat het voornamelijk om netmanagement, keuze van de meetinrichting, de capaciteitsreservering, de fraudebestrijding, het meterbeheer, en de rapportering. Voor de relationele gegevens betreft het klantbeheer, de levering in het kader van de rol als sociale leverancier en de fraudebestrijding. Voor de meetgegevens betreft het verwerkingen met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de levering in het kader van de rol als sociale leverancier, de fraudebestrijding en de rapportering.

4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;

5° bij bestaande prosumenten;

6° op verzoek van de netgebruiker."

17. Het omschrijven van de gevallen van plaatsingsplicht in het Energiedecreet komt ook tegemoet aan de overweging dat het opleggen van een plaatsing van een slimme meter een belangrijke inmenging in de persoonlijke levenssfeer is in de zin van de artikelen 8 EVRM en 22 Grondwet. Dit gelet op het toegenomen risico om het (energie) gedrag van natuurlijke personen in hun huiselijke kring op te volgen, en dit gedrag te onderzoeken voor diverse doeleinden.

3. Recht op bescherming van persoonsgegevens

18. Het artikel 34 van het Ontwerp voegt een artikel 4.1.22/4 in in het Energiedecreet dat luidt als volgt : "*De betrokkene behoudt de zeggenschap over zijn persoonsgegevens uit de digitale meter, de elektronische meter en de analoge meter conform de diverse rechten en plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet*". De Commissie neemt hiervan akte.

19. In dit verband wijst de Commissie op het feit dat artikel 35 van het Ontwerp in punt 5° van een nieuw artikel 4.1.22/5 van het Energiedecreet de doorgifte van de metergegevens aan andere partijen mogelijk maakt *"op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij."*

20. De Commissie vestigt de aandacht op volgend pijnpunt: de netgebruiker zal niet altijd de betrokken natuurlijke persoon zijn[9] (de persoon op wiens naam de injectie of de afname geregistreerd staat vs. de personen die deel uitmaken van een huishouden). De toestemming die de netgebruiker geeft, is persoonlijk. Ze kan geen basis vormen voor de doorgifte als er andere betrokkenen naast de netgebruiker zijn. Bovendien wees de Commissie er eerder[10] al op dat er sowieso niet altijd sprake zal zijn van toestemming in de zin van de AVG omdat de AVG op dat vlak een heel strikte interpretatie erop nahoudt (bv. bij een situatie van een toetredingscontract, enkel een bepaling in de algemene voorwaarden van de andere partij zal geen toestemming kunnen uitmaken in de zin van de AVG).

21. De databeheerder draagt derhalve onder artikel 35 van het Ontwerp de volle verantwoordelijkheid om de passende technische en organisatorische maatregelen te nemen[11] om na

---

[9] Een gelijkaardige situatie vindt men op de telecommarkt waar de abonnee niet steeds de betrokkene is (bv. contracten afgesloten door de werkgever ten behoeve van werknemers).
[10] Zie de randnummers 44 en 45 van het advies nr. 17/2017.
[11] Artikel 5 1. f) AVG.

te gaan of elke betrokkene toestemming verleent. Dit houdt onder meer een controle in op de vraag of de andere partij die gegevens opvraagt op basis van de toestemming van de betrokkene dit ook doet conform de voorwaarden van de AVG, waaronder de mogelijkheid van intrekking van de toestemming, na te gaan of de toestemming vrij en duidelijk en specifiek is. Mocht de databeheerder de AVG op dat punt niet naleven, dan is er potentieel sprake van een onrechtmatige verwerking (artikel 6 AVG) en/of een inbreuk in verband met persoonsgegevens (wegens een onrechtmatige schending van de vertrouwelijkheid van de persoonsgegevens onder artikelen 5.1 f), 32.1 b) en 33 AVG).

4. Schaderegeling "als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens

22. Artikel 28 van het Ontwerp voert een artikel 4.1.11/6 in in het Energiedecreet, dat luidt als volgt :

> *"De databeheerder is de betrokkene vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart. De betrokkene dient hiervoor enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.*
> *De databeheerder wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.*
> *De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG, de voorwaarden en de procedure om de vergoeding aan te vragen".*

23. De Commissie wijst er op dat rekening moet worden gehouden met het recht op schadevergoeding van de betrokkene onder artikel 82 AVG in geval van inbreuk op de AVG. De AVG gaat hierbij uit van een "volledige en daadwerkelijke vergoeding"[12] van "de gehele schade"[13] (in brede betekenis) van de betrokkene voor inbreuk op de AVG. De schadevergoeding is dan ook niet beperkt tot de databeheerder, maar van toepassing op elke verwerkingsverantwoordelijke (naargelang de verwerking kan dit bvb een distributienetbeheerder of een energiedienstenbedrijf ("ESCO") zijn). Anderzijds hoeft een datalek op zich niet noodzakelijk gepaard te gaan met de niet naleving van de AVG (bvb een inbreuk in verband met persoonsgegevens waar de verwerkingsverantwoordelijke de AVG niet heeft geschonden).

24. Nu noch het Ontwerp, noch de memorie van toelichting verduidelijken hoe artikel 28 van het Ontwerp zich verhoudt ten opzichte van artikel 82 AVG en de duidelijkheid van de bepaling voor de nodige discussie kan zorgen, stelt de Commissie voor om toe te voegen dat deze schadevergoeding geldt "onverminderd de toepassing van artikel 82 AVG".

---

[12] Overweging 146 AVG en artikel 82.5 AVG ("geheel heeft vergoed").
[13] Artikel 82.4 AVG. De overweging 146 AVG stelt "*De verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker moeten alle schade vergoeden die iemand kan lijden ten gevolge van een verwerking die inbreuk maakt op deze verordening*".

5. Rol van de "databeheerder" als "authentieke bron"

5.1. Afscheiden van het "databeheer" van het "netbeheer"

25. Het Ontwerp voert de nieuwe rol in van databeheerder die wordt aangeduid door de Vlaamse Regering (artikel 15 van het Ontwerp), en een aantal kernverwerkingen overneemt van de distributienetbeheerder. De voorwaarden waaraan de databeheerder zal moeten voldoen, zullen worden bepaald door een besluit van de Vlaamse Regering (artikel 16 van het Ontwerp).

26. Uit de memorie van toelichting blijkt dat "*de verzameling gegevens die deze rechtspersoon verzamelt en beheert wordt beschouwd als de meest volledige en kwalitatief hoogstaande bron van gegevens (authentieke bron).*"

27. De databeheerder krijgt een aantal **kerntaken** in artikel 19 van het Ontwerp, die verwerkingen van persoonsgegevens inhouden[14].

28. In artikel 36 van het Ontwerp wordt vermeld dat deze databeheerder een verwerkingsverantwoordelijke is in de zin van artikel 4.7) AVG voor de persoonsgegevens.

---

[14] *"1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:*
a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
c) netbeheer en operationele veiligheid;
2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de transmissienetbeheerder, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's en aggregatoren, om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek;
10° het voor de betrokkene mogelijk maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens."

5.2. Onafhankelijkheid van het databeheer

29. Uit de memorie van toelichting blijkt dat de taken van "databeheer" en "netbeheer" worden gescheiden, waarbij de wetgever enkele waarborgen wil bieden die de onafhankelijkheid van het databeheer moeten verzekeren.

30. De memorie van toelichting stelt verder "*Ten eerste wordt de regelgeving aangepast aan de introductie van de databeheerder. Er wordt een nieuwe procedure beschreven met voorwaarden die vervuld moeten zijn tot aanwijzing en beëindiging van de databeheerder. (...) Er wordt een limitatieve lijst van taken opgenomen voor de databeheerder en strategische en vertrouwelijke aangelegenheden gedefinieerd waarvoor de databeheerder beroep moet doen op eigen personeel en middelen voor beslissingen hierover. Net als de distributienetbeheerder wordt de databeheerder uitgesloten van het aanbieden van commerciële energiediensten of het optreden als aggregator.*"

31. Het Ontwerp vermeldt zowel het principe van onafhankelijkheid van de distributienetbeheerder ten opzichte van de databeheerder (artikel 10 van het Ontwerp)als onafhankelijkheidsvereisten van de databeheerder (artikel 16 van het Ontwerp). In § 4 van het nieuwe artikel 4.1.8/3 van het Energiedecreet ingevoegd door artikel 16 van het Ontwerp is een mogelijkheid opgenomen om de aanwijzing van de databeheerder te beëindigen indien deze de AVG zou schenden.

32. De Commissie neemt hiervan akte doch stelt vast dat de voormelde onafhankelijkheid duidelijk zeer relatief is gelet op de volgende bepalingen in het Ontwerp :

- artikel 10 van het Ontwerp stelt dat de onafhankelijkheid een "beheersmatige of juridische onafhankelijkheid is", hetgeen impliceert dat dezelfde rechtspersoon diverse functies kan verenigen (databeheer, distributienetbeheer, sociale energieleverancier);
- volgens het Ontwerp zal enkel een werkmaatschappij van de distributienetbeheerder de kandidaat-databeheerder kunnen zijn (artikel 16 van het Ontwerp voegt hiertoe een bepaling in in artikel 4.1.8, § 2, 5° van het Energiedecreet). De memorie van toelichting verduidelijkt dat het de bedoeling is te anticiperen op *"de aangekondigde fusie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrax tot één werkmaatschappij Fluvius",* en dat de voormelde onafhankelijkheid niet inhoudt dat eenzelfde rechtspersoon niet kan optreden of worden aangesteld als zowel netbeheerder als databeheerder. De verstrengeling tussen de functie van de distributienetbeheerder en de databeheerder is derhalve verankerd in de artikelen 10 en 16 van het Ontwerp;
- volgens artikel 16 van het Ontwerp zal een onbezoldigde regeringsafgevaardigde zetelen met raadgevende stem in het bestuursorgaan van de databeheerder, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister.

33. In het kader van de verplichte aanduiding van de **functionaris voor gegevensbescherming** ("DPO") onder artikel 37.1 AVG is de Commissie van oordeel dat de onafhankelijkheid van de DPO binnen de organisatie van de databeheerder impliceert dat deze persoon en de organisatie waarbinnen hij dient te werken bij de werking in verband met persoonsgegevens ook voldoende onafhankelijk ten opzichte van de diverse actoren op de energiemarkt en de lokale besturen en Vlaamse Regering moeten zijn.

34. In de memorie van toelichting wordt wel verwezen naar "chinese walls" die de Vlaamse Regering zou instellen om beheersmatige onafhankelijkheid te waarborgen. De Commissie is in dat opzicht van oordeel dat de onafhankelijkheid van de DPO bij het beheer van de authentieke bron (vooral ten opzichte van de distributienetbeheerders, de lokale besturen en intercommunales en de Vlaamse Regering) onvoldoende is gewaarborgd met de verwijzing in de memorie van toelichting naar een mogelijke introductie van "chinese walls" door de Vlaamse Regering. Deze maatregel weegt niet op tegen het risico op belangenvermenging bij de besluitvorming in het bestuur van een maatschappij die zowel de petjes van databeheerder als distributienetbeheerder draagt. Een correcte toepassing van de AVG op de doorgifte van persoonsgegevens van de databeheerder aan de distributienetbeheerder vergt meer dan een juridische en beheersmatige scheiding om beoordeling conform de beginselen van de AVG door de databeheerder en diens DPO te waarborgen.

35. De Commissie acht het derhalve noodzakelijk dat de artikelen 10 en 16 van het Ontwerp zodanig worden aangepast zodat afdoende kan worden gewaarborgd dat de in de schoot van de databeheerder aangeduide DPO op onafhankelijke en autonome wijze zal kunnen functioneren ten opzichte van het bestuursorgaan van de databeheerder, de distributienetbeheerder, de intercommunales, politieke organen en lokale besturen.

36. De toevoeging van een concrete bepaling in het Ontwerp dat de databeheerder en diens DPO in hun werking in verband met persoonsgegevens geen directe instructies mogen ontvangen van de Vlaamse regering of de publieke of particuliere entiteiten vermeld in de artikelen 37 tot en met 42 van het Ontwerp, zou op dat vlak de naleving van artikel 38.3 AVG en het onafhankelijk databeheer van de authentieke bron helpen waarborgen.

6. Waarborgen inzake data mining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming

37. De Commissie drong in haar eerder advies[15] en big data rapport aan op bijkomende waarborgen bij gebruik van onderzoekstechnieken zoals data mining of profilering ten aanzien van slimmemetergegevens.

38. In artikel 43 van het Ontwerp wordt er aanvullende transparantie voorzien ("*Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze inzage in de gebruikte methodologische keuzes*")

39. De Commissie wijst op het feit dat de bewoording "de gebruikte methodologische keuzes" slechts een deel omvat van wat vermeld stond in aanbeveling 25 van haar big data rapport[16]. Zij wees in deze aanbeveling op de nood aan aanvullende transparantie van de "sleutelinformatie" van het algoritme (doelstelling en verantwoordelijkheid, gebruikte data, de belangrijkste methodologische keuzes onder het model, en de te voorzien gevolgen voor de betrokkenen). Ook de betrouwbaarheid (foutenmarge van het model), en de eventuele neveneffecten van bepaalde modellen op de rechten en vrijheden van de betrokkenen kunnen immers ter discussie komen te staan en behoeven aanvullende transparantie (bv. gebruik in de strijd tegen energiefraude,...) [17].

40. De Commissie wenst derhalve dat de aanvullende transparantie in artikel 43 van het Ontwerp ook betrekking heeft op de voormelde sleutelinformatie in de zin van aanbeveling 25 van haar big data rapport.

7. Beheer van geschillen en gedragscode inzake submeters

41. De bestaande bemiddelingsbevoegdheid van de VREG m.b.t. bepaalde materies van het Energiedecreet ingevolge artikel 3.1.3., 3° van het Energiedecreet wordt uitgebreid door artikel 3 van het Ontwerp tot het bemiddelen bij geschillen en het beslechten van geschillen tegen de databeheerder. Het Energiedecreet lijkt niet uit te sluiten dat deze bemiddelingsbevoegdheid van de VREG ook betrekking kan hebben op geschillen tussen de betrokkene en een distributienetbeheerder of databeheerder (bv. in verband met de betwisting van een kwalificatie door de betrokkene van energiefraude door de distributienetbeheerders). In dat geval zou de DPO van de distributienetbeheerder moeten worden

[15] Zie randnummers 37 tot en met 39 van het advies nr. 17/2017
[16] https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/Big_Data_Rapport_2017.pdf.
[17] Hof van Justitie, Opinie 1/2015 van 26 juli 2017. In de paragrafen 131, 168 en volgende van deze opinie wordt gewezen op de voorafbepaalde modellen en criteria met een "significante foutenmarge" en de keuze van de databanken voor bestandsvergelijking van de geautomatiseerde PNR analyses, die de mate van inmenging in de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene bepalen. Het Hof wenste dat de betrouwbaarheid en actualiteit van deze vooraf bepaalde modellen, criteria en databanken zou deel uitmaken van het opvolgend "joint review" toezicht onder de PNR Overeenkomst, teneinde de noodzakelijkheid en het niet discriminatoir karakter te bewaken (§ 174).

betrokken bij deze bemiddeling teneinde een aanbeveling te formuleren. De DPO dient immers ingevolge artikel 38.1 AVG "*naar behoren en tijdig (te worden) betrokken bij alle aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens*".

42. Volgens artikel 43 van het Ontwerp kan de Vlaamse Regering een gedragscode opstellen om te bepalen hoe de energieleveranciers en aanbieders van energiediensten moeten omgaan met de gegevens verkregen uit de submeter. Hoewel de Commissie de potentiële toegevoegde waarde van deze bepaling erkent, wijst zij er op dat dit artikel 43 op enkele punten moet worden herschreven teneinde de conformiteit met de AVG te bereiken :

- de rol van de Vlaamse Regering is volgens de AVG om facilitair te werken in plaats van om de gedragscode zelf op te stellen (artikel 40.1 AVG spreekt van "bevorderen");
- een gedragscode kan enkel worden opgesteld door "Verenigingen en andere organen die categorieën van verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers vertegenwoordigen" (artikel 40.2 AVG);
- de gedragscode moet een toegevoegde waarde bieden en een toezichthoudend orgaan instellen (artikel 40.4 AVG).

8. **Onduidelijkheden en terminologische opmerkingen**

43. Punt 10 van het nieuwe artikel 4.1.8./4 ingevoegd door artikel 19 van het Ontwerp voegt als taak van het databeheer toe om "*het voor de betrokkene mogelijk (te) maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.*" Nu het gaat om een wettelijke plicht onder de AVG die niet enkel weegt op de databeheerder (maar ook op elke verwerkingsverantwoordelijke), stelt de Commissie de toegevoegde waarde en duidelijkheid van deze bepaling in vraag.

44. In het Ontwerp worden de termen "netgebruiker" en "betrokkene" door elkaar gebruikt, terwijl het geen synoniemen zijn (zie bv. alinea 1 vs. alinea 3 van het nieuwe artikel 4.1.22./13 ingevoegd door artikel 43 van het Ontwerp. De Commissie wees er hiervoor op dat de netgebruiker niet altijd de betrokkene zal zijn, en dat elke betrokkene sowieso zijn rechten onder de AVG behoudt, zelfs indien het Ontwerp op dat vlak niet expliciet is of de betrokkene niet de netgebruiker is.

IV. BESLUIT

45. Gelet op het voorgaande is de Commissie van oordeel dat het Ontwerp afdoende waarborgen biedt ter bescherming van de betrokken persoonsgegevens, op voorwaarde dat volgende opmerkingen worden geïntegreerd:

- bijkomend nazicht qua consistentie op het gebruik van de termen "netgebruiker" en "betrokkene" in het Ontwerp (randnummers 20 en 44);
- opname in artikel 28 van het Ontwerp dat de schadevergoeding geldt "onverminderd de toepassing van artikel 82 AVG" (randnummer 24);
- ingevolge artikel 38.3 AVG de onafhankelijke werking in verband met persoonsgegevens van de DPO en de databeheerder waarbinnen hij is aangeduid afdoende is gewaarborgd (randnummers 35 en 36);
- de aanpassing van de regeling inzake gedragscodes in artikel 43 van het Ontwerp aan de vereisten van artikel 40 AVG (randnummer 42).

OM DEZE REDENEN

De Commissie stelt vast dat de aanvrager afdoende rekening hield met de basiselementen uit haar eerdere advies nr. 17/2017 van 12 april 2017, en stelt vast dat er hierbij een aanzienlijke verbetering is van het Ontwerp ten opzichte van de versie die werd ingediend op 24 juli 2017.

De Commissie brengt derhalve een **gunstig advies** uit over het Ontwerp onder de **strikte voorwaarde** dat aan de opmerkingen onder de in het advies vermelde randnummers 35 en 36 tegemoet wordt gekomen.

De Wnd. Administrateur,

An Machtens

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere

VOORONTWERP VAN DECREET
van 9 februari 2018

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"9°/2 afgeleide persoonsgegevens: persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden;";

2° er wordt een punt 12°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"12°/2 algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG ("algemene verordening gegevensbescherming" of "AVG");";

3° er wordt een punt 13°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"13°/0 analoge meter: meter die geen digitale meter of elektronische meter is;";

4° er wordt een punt 25°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"25°/0 databeheerder: de rechtspersoon die de digitale meter, de analoge meter en de elektronische meter afleest of op afstand uitleest en instaat voor het verzamelen en het verwerken van de gegevens die van dergelijke meters werden af- of uitgelezen;";

5° er wordt een punt 25°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"25°/2 digitale meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een

tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;";

6° punt 34°, opgeheven door het decreet van 14 februari 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:
"34° elektronische meter: een meter die energiestromen meet en registreert en die uitgerust is met een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden;";

7° er wordt een punt 49°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"49°/1 ESCO: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering;";

8° er wordt een punt 66°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"66°/0 hoofdmeter: analoge meter, elektronische meter of digitale meter die energiestromen minstens meet en weergeeft en als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten;";

9° in punt 81° wordt tussen de zinsnede "werkmaatschappij," en het woord "leverancier" de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

10° er wordt een punt 82°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"82°/1 meetgegevens: gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting;";

11° er wordt een punt 99°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"99°/1 persoonsgegevens: persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;";

12° punt 101/1° wordt opgeheven;

13° er wordt een punt 110°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"110°/1 relationele gegevens: gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling;";

14° punt 113°/1 wordt opgeheven;

15° er wordt een punt 114°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"114°/3 submeter: meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren;";

16° in punt 115°/1/1 wordt het woord "distributienettarief" vervangen door de zinsnede "data- of distributienettarief";

17° er wordt een punt 115°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"115°/3 technische gegevens: gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven;";

18° in punt 123° wordt de zinsnede "netbeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet" vervangen door de zinsnede "databeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet";

Art. 3. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Om haar missie waar te maken" worden vervangen door de woorden "Om zijn missie waar te maken";

2° in punt 1°, f), wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

3° aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd;

4° in punt 3° worden de woorden "een netbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" telkens vervangen door de woorden "een netbeheerder, een beheerder van een gesloten distributienet of de databeheerder".

Art. 4. Aan artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"16° het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes daarvoor, volgens transparante criteria.".

Art. 5. In artikel 3.1.4/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 6. In artikel 3.1.4/3, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder , warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 7. In artikel 3.1.7, §1, 1°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "een bevrachter of een evenwichtsverantwoordelijke" vervangen door de zinsnede "een bevrachter, een evenwichtsverantwoordelijke of de databeheerder".

Art. 8. In artikel 3.1.8, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:
"5° het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie voor de distributienetttarieven en de databeheertarieven overeenkomstig de bepaling zoals opgenomen in titel IV van dit decreet;

2° in punt 6° worden na het woord "tariefstructuur" de woorden "voor de distributienettarieven en de databeheertarieven" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 3.1.13, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen het woord "distributienetbeheerders" en het woord "alsook" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 10. Aan artikel 4.1.4, §2, van hetzelfde decreet worden een punt 5° en een punt 6° toegevoegd, die luiden als volgt:

"5° de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)elektriciteitsdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)aardgasdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder;
6° de capaciteit om de uniforme voorwaarden na te leven voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.".

Art. 11. Artikel 4.1.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.6. §1. Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat de volgende taken:
1° het beheer en onderhoud en het ontwikkelen onder economische voorwaarden van een veilig, betrouwbaar en efficiënt net met inachtneming van het milieu en de energie-efficiëntie van het net, en de nodige ondersteunende diensten daarvoor verlenen;
2° het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteits- en aardgasbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit en aardgas naar de distributienetten mogelijk te maken;
3° de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;
4° de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
5° het oplossen van onderbrekingen en storingen bij de elektriciteits- of aardgastoevoer via zijn net;
6° het opstellen, het bewaren en ter beschikking stellen van de plannen van zijn net;
7° het aansluiten, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net;
8° het verlenen van nettoegang;
9° het verstrekken van de nodige inlichtingen aan de beheerders van de netten waarmee zijn net in kwestie verbonden is, om een veilige en efficiënte uitbating, een gecoördineerde ontwikkeling en een goede wisselwerking tussen de netten te waarborgen;
10° als elektriciteitsdistributienetbeheerder transparante, niet-discriminerende en op de markt gebaseerde procedures hanteren bij de aankoop van elektriciteit;
11° alle vormen van energiefraude, gerelateerd aan hun activiteiten, actief detecteren en vaststellen, en maatregelen nemen om energiefraude te vermijden;
12° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische en relationele gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid;
13° het voor de betrokkene mogelijk maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

§2. Het beheer van een distributienet omvat bovendien de volgende taken:
1° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale, elektronische en analoge meters en tellers, onder meer dagelijkse contacten en software-updates voor digitale en elektronische meters, alsook het mogelijk maken van het af- en uitlezen ervan door de databeheerder in het kader van zijn taken;
2° het verstrekken van de nodige gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, aan de databeheerder, de beheerder

van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.

§3. Het beheer van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat bovendien de volgende taken:
1° het beheren van het toegangsregister van zijn net;
2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen van meters en tellers op de toegangspunten op zijn net;
3° het aflezen van de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net, de bepaling van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op zijn net en de verwerking en de bewaring van die gegevens;
4° het verstrekken van de nodige meetgegevens en andere gegevens aan de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.”.

Art. 12. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

”Art. 4.1.6/1. De netbeheerder zorgt met eigen personeel en middelen of via een werkmaatschappij voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;
2° de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluiting en aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
3° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer;
4° de uitbesteding van de werkzaamheden voor de aansluiting, het netbeheer en meterbeheer.

De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen of op ondernemingen die ermee verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
2° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.”.

Art. 13. In artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

”§2. Een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, kunnen:
1° geen activiteiten ondernemen voor de productie van energie, behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken;
2° niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Hieronder valt niet de productie om het energieverbruik van de eigen gebouwen van die rechtspersoon te dekken.

In afwijking van het eerste lid kunnen een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie voor zover deze activiteit tijdelijk is.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, de activiteiten als vermeld in het tweede lid kunnen ondernemen, bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met twaalf maanden verlengd worden. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering.".

Art. 14. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder".

Art. 15. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 14, een artikel 4.1.8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/2. De Vlaamse Regering wijst, op voorstel van de minister, een rechtspersoon aan die belast is met het databeheer.".

Art. 16. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/3. §1. De Vlaamse Regering bepaalt:
1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder;
2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder;
3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder;
4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder.

§2. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 1°, hebben in ieder geval betrekking op:
1° de technische, organisatorische en financiële capaciteit van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder, inclusief het beschikken over een door de VREG gecontroleerd ondernemingsplan;
2° de professionele betrouwbaarheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
3° de bestuurs- of juridische autonomie van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van de netbeheerders en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
4° de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van de leveranciers, aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
5° de capaciteit tot naleven van de uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst

van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen;

6° het feit dat de kandidaat-databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij werd aangesteld.

§3. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3°, hebben onder meer betrekking op de activiteiten van de databeheerder, de deelneming van andere ondernemingen in de databeheerder, de deelneming van de databeheerder in andere ondernemingen, de verhouding van de databeheerder tot derden, het bestuursorgaan van de databeheerder, het orgaan dat belast is met de dagelijkse leiding van de databeheerder, en de personeelsleden van de databeheerder.§4. De voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder, vermeld in paragraaf 1, 2°, bepalen onder meer dat de aanwijzing van de databeheerder eindigt bij faillissement, ontbinding of fusie, en dat de Vlaamse Regering de aanwijzing van de databeheerder kan herroepen, op voorwaarde dat die is gehoord of naar behoren is opgeroepen, bij:

1° een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder die de onafhankelijkheid van het databeheer in gevaar zou kunnen brengen;

2° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de verplichtingen krachtens dit decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan;

3° een schending van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 17. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/4. §1.Teneinde de autonomie van de databeheerder, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3°, te garanderen, beschikt de databeheerder:

1° over een binnen de werkmaatschappij, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 6°, opgericht bestuursorgaan. Dit bestuursorgaan is belast met beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6;

2° voor de uitvoering van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, over personeel dat geen andere activiteiten, taken of verplichtingen verricht of uitoefent voor de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, met behoud van de toepassing van artikel 4.1.8/7;

3° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over afzonderlijke rekeningen. Deze rekeningen worden gecontroleerd door een andere revisor dan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert; het controleverslag wordt door deze revisor ook bezorgd aan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert.

4° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over externe juridische adviseurs die niet dezelfde zijn als diegenen die de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, voor haar andere activiteiten adviseren;

5° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over operationeel gescheiden IT-systemen. Externe medewerkers die aangetrokken worden voor de ontwikkeling van voormelde operationeel gescheiden IT-systemen werken enkel aan dat deel van het operationeel gescheiden IT-systeem dat betrekking heeft op deze activeiten, taken en verplichtingen.

§2. Het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, telt maximaal zes leden. Personeelsleden, vermeld in § 1, 2°, kunnen geen lid zijn van het bestuursorgaan, vermeld in § 1, 1°. Het lidmaatschap van het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, is tevens onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:

1° de raad van bestuur en de overige organen, andere dan het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;
2° de netbeheerders;
3° leveranciers;
4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
5° ondernemingen die met de 1° tot 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

In afwijking van het eerste lid wonen de CEO en de voorzitter van de raad van bestuur van de werkmaatschappij, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 6°, de vergaderingen van het bestuursorgaan bij met raadgevende stem.
§3. De hoedanigheid van personeelslid bedoeld in § 1, 2° is onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:

1° de raad van bestuur en de overige organen en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;
2° de netbeheerders;
3° leveranciers;
4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
5° ondernemingen die met de 1° tot 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

§4 Het bestuursorgaan, vermeld in § 1, 1°, neemt beslissingen aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.
Indien de raad van bestuur van de werkmaatschappij beslissingen neemt aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, worden de notulen met betrekking tot die beslissingen binnen de drie dagen na de betrokken vergadering toegezonden aan de regeringsafgevaardigde, vermeld in artikel 4.1.8/5. Die beslissingen worden pas uitvoerbaar als de termijn, vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, verstreken is en de regeringsafgevaardigde binnen deze termijn geen beroep bij de minister, als vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, heeft ingediend.

De raad van bestuur en de overige organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, kunnen geen instructies geven aan de leden van het in §1, 1° bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in § 1, 2°, met betrekking tot de dagelijkse bedrijfsvoering of individuele besluiten aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.

De databeheerder en de personeelsleden van de databeheerder die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming ontvangen bij de uitvoering van de aan hen en aan de databeheerder in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als

databeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/12.

§5. De databeheerder beschikt over de nodige middelen, inclusief personele, technische, fysieke en financiële middelen, om de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, autonoom te kunnen uitoefenen.

§6. De leden van het in §1, 1° bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in § 1, 2° wisselen geen gegevens uit met de andere onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, tenzij deze uitwisseling gebeurt overeenkomstig de bepalingen van Afdeling IX, Onderafdeling II van dit decreet.

Art. 18. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 4.1.8/5. In het bestuursorgaan van de databeheerder, vermeld in artikel 4.1.8/4, § 1, 1° zit een onbezoldigde regeringsafgevaardigde met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet ook aan de onafhankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3° en 4°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van het bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden van het bestuursorgaan tijdig op de hoogte gebracht van de dagorde en alle bijbehorende documenten.

De regeringsafgevaardigde houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer, en het ondernemingsplan van de databeheerder, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

Hoofdstuk 3 van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector is op de regeringsafgevaardigde, vermeld in het eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Tegen elke beslissing van het bestuursorgaan, vermeld in artikel 4.1.8/4, §1, 1°, of de raad van bestuur van de werkmaatschappij, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 5°, die hij strijdig acht met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer, en het ondernemingsplan van de databeheerder, dient de regeringsafgevaardigde binnen een termijn van vijf dagen een gemotiveerd beroep in bij de minister op wiens voordracht hij is aangesteld. Deze termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, als de regeringsafgevaardigde daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop de beslissing aan hem werd betekend, of bij gebrek daaraan, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen.

Van het beroep, vermeld in het derde lid, wordt binnen dezelfde termijn kennis gegeven aan respectievelijk het bestuursorgaan of de raad van bestuur

van de werkmaatschappij, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 6°. De uitvoering van de beslissing wordt door het beroep geschorst.

Heeft de minister, bij wie het beroep werd ingesteld, binnen een termijn van tien dagen, ingaand op dezelfde dag als de termijn, vermeld in het derde lid, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief. In voorkomend geval wordt de nietigverklaring binnen de gestelde termijn aan respectievelijk het bestuursorgaan, vermeld in artikel 4.1.8/4, §1, 1°, of de raad van bestuur van de werkmaatschappij, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 6°, meegedeeld.".

Art. 19. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder".

Art. 20. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 17, een onderafdeling I ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Databeheer".

Art. 21. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling I, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/6. Het databeheer omvat de volgende taken:
1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:
a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
c) netbeheer en operationele veiligheid;
2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de transmissienetbeheerder, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's en aggregatoren, om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek.

De databeheerder is verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang en het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die hij beheert, verwerkt, valideert en bewaart.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, aan de databeheerder taken en openbaredienstverplichtingen opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers, leveranciers van commerciële energiediensten en afnemers, en met betrekking tot zijn dienstverlening op het vlak van submeting.".

Art. 22. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.8/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/7. De databeheerder zorgt met eigen personeel en middelen voor de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
2° het beheer en de beveiliging van de technische, relationele en meetgegevens, zoals vermeld in de takenlijst;
3° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder kan geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers, tussenpersonen of ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot gegevens;
2° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
3° het beheer en de beveiliging van de technische, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in de takenlijst, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk moeten worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaronder de databeheerder voor de uitvoering van zijn taken een beroep kan doen op derden.".

Art. 23. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 14, een onderafdeling II ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Art. 24. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling II, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/8. De databeheerder kan de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken, vermeld in artikel 4.1.8/6 en 4.1.8/7, niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden.".

Art. 25. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IV vervangen door wat volgt:
"Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij".

Art. 26. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij".

Art. 27. In artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden telkens vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, de databeheerder of hun werkmaatschappij".

Art. 28. In artikel 4.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "de netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, de databeheerder en hun werkmaatschappij";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, de databeheerder of hun werkmaatschappij".

Art. 29. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling IV/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling IV/2. Vergoedingsplichten van de databeheerder".

Art. 30. In hetzelfde decreet wordt in afdeling IV/2, ingevoegd bij artikel 25, een artikel 4.1.11/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.11/6. Onverminderd de toepassing van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming is de databeheerder aan de betrokkene vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart. De betrokkene dient hiervoor enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.

De databeheerder wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG, de voorwaarden en de procedure om de vergoeding aan te vragen."

Art. 31. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IX vervangen door wat volgt:
"Afdeling IX. Meters en meetgegevens".

Art. 32. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt voor artikel 4.1.22/2 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter".

Art. 33. Artikel 4.1.22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en vervangen bij het decreet van 14 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.22/2. De netbeheerder plaatst een digitale meter in al de volgende gevallen en voor zover het netgebruikers met een laagspanningsaansluitingen < 56 kVA betreft:
1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
2° bij verplichte metervervanging;
3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;
4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;
5° bij bestaande prosumenten;
6° op verzoek van de netgebruiker.

Indien de meter wordt geplaatst op verzoek van de netgebruiker, zal deze instaan voor de kosten van deze meter, de plaatsing en indienststelling.

Op expliciete vraag van de netgebruiker in de situatie vermeld in punt 3° en punt 5° wordt de productiemeter vervangen door de netbeheerder en desgevallend gekoppeld aan de digitale meter. De netgebruiker staat in voor de kosten van deze productiemeter, de plaatsing en de indienststelling.

De Vlaamse Regering kan op basis van de kostenbatenanalyse bijkomende gevallen bepalen waarin de netbeheerder een digitale meter plaatst.

De Vlaamse Regering bepaalt de timing voor het plaatsen van de meters, vermeld in het eerste en derde lid.".

Art. 34. Aan titel IV, hoofdstuk I, onderafdeling I, van hetzelfde decreet wordt een artikel 4.1.22/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/3. De digitale meter:
1° kan energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren;
2° kan op afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder;
3° bezitde technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen;
4° kan op afstand het toegangsvermogen instellen en de toegang tot het distributienet verlenen en onderbreken.

De marktpartijen, vermeld in het eerste lid, 3°, verwerken alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de digitale meters moeten voldoen.".

Art. 35. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Verwerking van gegevens".

Art. 36. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 30, een artikel 4.1.22/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/4. De betrokkene behoudt de zeggenschap over zijn persoonsgegevens uit de digitale meter, de elektronische meter en de analoge

meter conform de diverse rechten en plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet.".

Art. 37. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II, een artikel 4.1.22/5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/5. De databeheerder verleent, met inachtneming van het tweede lid, aan de volgende partijen toegang tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter:

1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;
2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;
6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

De databeheerder verleent de partijen, vermeld in het eerste lid, alleen toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.".

Art. 38. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/6. De databeheerder beheert, verwerkt, beveiligt en bewaart al de volgende gegevens in het kader van de uitoefening van zijn taken als databeheerder:

1° de technische gegevens, met het oog op de validatie van de afname en de injectie en de rapportering en met het oog op het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/6, eerste lid, 2°, 3°, 4°, 5°, 8° en 9°;
2° de relationele gegevens, met het oog op de rapportering en met het oog op de marktfacilitatie en het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/6, eerste lid, 2°, 3° en 5° tot en met 9°;
3° de meetgegevens, met het oog op het af-en uitlezen van de analoge, de elektronische en de digitale meters, het beheren van het toegangsregister, de validatie van de afname en de injectie, de marktfacilitatie en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.8/6, eerste lid, 1° tot en met 9°.

De technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, is de databeheerder de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 39. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/7. De netbeheerders en hun werkmaatschappij verwerken al de volgende gegevens waartoe zij desgevallend via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben in het kader van de uitvoering van hun taken als beheerders van het distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit:

1° de technische gegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de keuze van de meetinrichting, de capaciteitsreservering, de fraudebestrijding, het meterbeheer, en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11°, §2, 2° en 3°;

2° de relationele gegevens, met het oog op het klantbeheer, de levering in het kader van hun rol als sociale leverancier en de fraudebestrijding, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 7°, 8° en 11°, en artikel 4.1.22, eerste lid, 2°;

3° de meetgegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de levering in het kader van hun rol als sociale leverancier, de fraudebestrijding en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.22, eerste lid, 2°, en artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11°, §2, 1° en 3°.

Alle technische, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming".

Art. 40. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/8. De energieleveranciers verwerken de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het klantbeheer en de facturatie, vermeld in artikel 4.3.2.

Alle relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de energieleveranciers de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 41. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/9. De aanbieders van energiediensten verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op klantbeheer en het aanbieden van diensten.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de aanbieders van energiediensten de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 42. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/10. De evenwichtsverantwoordelijke en bevrachter verwerken meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, om tot een evenwicht van het net te komen.

Als deze meetgegevens, vermeld in het eerste lid, ook persoonsgegevens zijn, zijn de evenwichtsverantwoordelijke en de bevrachter voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 43. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/11. De overheden verwerken de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op de uitoefening van taken die hun worden opgelegd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De overheden zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 44. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/12. De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het vervullen van de opdrachten van algemeen belang die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 45. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/13. Als een digitale meter wordt geplaatst, zorgt de netbeheerder ervoor dat de netgebruiker en in voorkomend geval de betrokkene voldoende geïnformeerd en geadviseerd worden over:
1° de verplichte informatie met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens die op grond van de algemene verordening gegevensbescherming verstrekt moet worden;
2° het volledige potentieel dat de meter heeft, over het gebruik van de gegevens van de digitale meter en over de mogelijkheid om hun energieverbruik te controleren.

De partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/12 stellen een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op. De voormelde partijen brengen de betrokkenen op de hoogte van de periode waarin hun persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of als dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen. Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze inzage in de gebruikte methodologische keuzes.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedures en modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen, te garanderen en misbruik van die gegevens zoveel mogelijk te voorkomen. De Vlaamse Regering bepaalt de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem, vermeld in het tweede lid.

De Vlaamse Regering kan in samenwerking met de betrokken partijen een gedragscode opstellen waarin bepaald wordt hoe deze partijen moeten omgaan met de gegevens verkregen uit de submeter".

Art. 46. In artikel 4.1.26/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "heeft" wordt vervangen door de woorden "en de databeheerder hebben";

2° tussen het woord "netbeheerder" en het woord "onmiddellijk" worden de woorden "of de databeheerder" ingevoegd.

Art. 47. In artikel 4.1.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt de zinsnede ", met inbegrip van de meetdiensten" opgeheven.

Art. 48. In artikel 4.1.32, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit

Art. 49. Aan titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling XIII toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling XIII. Tarieven voor het databeheer".

Art. 50. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling I toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Algemene bepalingen".

Art. 51. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling I, toegevoegd bij artikel 45, een artikel 4.1.35 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.35. Het gegevensbeheer door de databeheerder en het gebruik van de bijbehorende gegevens door gegevensgebruikers maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.".

Art. 52. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.36 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.36. §1. De VREG stelt een tariefmethodologie op en oefent zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de databeheerder in staat stelt de noodzakelijke investeringen uit te voeren.

§2. De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.

§3. De VREG motiveert volledig en op omstandige wijze zijn tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tarieven. Als een beslissing op economische of technische overwegingen steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen. Als die beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking zijn genomen om die vergelijking te maken.

§4. De tarieven die van toepassing zijn, kunnen niet met terugwerkende kracht worden aangepast zonder afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven.".

Art. 53. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Procedure voor het opstellen van een tariefmethodologie".

Art. 54. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 48, een artikel 4.1.37 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.37. §1. Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de databeheerder werkt de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uit die de databeheerder moet gebruiken om zijn tariefvoorstellen op te stellen.

De overlegprocedure, vermeld in het eerste lid, komt tot stand in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Als de VREG en de databeheerder daarover geen akkoord vinden, wordt het overleg ten minste gehouden conform de volgende procedure:

1° de VREG stuurt de oproeping voor de overlegvergadering naar de databeheerder. De VREG maakt die oproeping minstens acht kalenderdagen voor de overlegvergadering bekend op zijn website, samen met de documentatie bij de agendapunten. De oproeping vermeldt de plaats, de datum en het uur van de overlegvergadering, alsook de agendapunten;

2° na de overlegvergadering stelt de VREG een ontwerp van proces-verbaal op van de overlegvergadering, waarin de argumenten van de verschillende partijen worden opgenomen, alsook de vastgestelde punten waarover wel of geen overeenstemming bestaat. De VREG bezorgt dat verslag ter goedkeuring aan de aanwezige partijen binnen acht kalenderdagen na de overlegvergadering.

§2. De VREG organiseert een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie. Tijdens die raadpleging krijgen alle belanghebbenden gedurende minstens vijfenveertig kalenderdagen de tijd om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen. Na afloop van die periode publiceert de VREG daarover binnen vijfenveertig kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag.

§3. Nadat hij de procedure, vermeld in paragraaf 1 en 2, heeft gevolgd, stelt de VREG de tariefmethodologie vast. Met behoud van de toepassing van de algemene boekhoudkundige normen en regels, preciseert die tariefmethodologie onder andere:
1° de definitie van de kostencategorieën;
2° de algemene tariefstructuur en tariefdragers.
In deze tariefmethodologie wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende klantengroepen.

§4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers, publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, alle stukken over het overleg met de databeheerder, het gemotiveerde consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht om de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie te motiveren.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling III toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie”.

Art. 56. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling III, toegevoegd bij artikel 49, een artikel 4.1.38 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.38. §1. De VREG stelt de tariefmethodologie op met inachtneming van de volgende richtsnoeren:
1° de tariefmethodologie is volledig en transparant, zodat het voor de databeheerder mogelijk is om zijn tariefvoorstel op basis van de tariefmethodologie op te stellen. Ze bevat de elementen die verplicht zijn in het tariefvoorstel. Ze definieert rapporteringsmodellen die de databeheerder moet gebruiken;
2° met behoud van de mogelijkheid om conform artikel 4.1.39, §4, de tariefmethodologie tussentijds te herzien, stelt de tariefmethodologie het aantal jaren vast van de reguleringsperiode die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de VREG de tariefmethodologie heeft vastgesteld;
3° de criteria voor de verwerping van kosten zijn niet discriminerend en transparant;
4° de tarieven zijn niet discriminerend en niet buitensporig;
5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover die overeenkomen met die van een efficiënte databeheerder;
6° de tarieven strekken ertoe een juist evenwicht te bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die de netgebruikers betalen;
7° de vergoeding van kapitalen die geïnvesteerd worden in de gereguleerde activa moet de databeheerder toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en maakt een toegang tot kapitaal mogelijk;
8° de kosten voor de openbaredienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens dit decreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen,

subsidies, bijdragen en heffingen, worden op een transparante en niet-discriminerende wijze verrekend in de tarieven na controle door de VREG;

9° de tariefmethodologie bepaalt de nadere regels voor de integratie en controle van de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde activiteit inzake het beheer van energiedata hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die zijn goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder, die in de tarieven kunnen worden opgenomen;

10° de kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan;

11° de tariefmethodologie moedigt de databeheerder aan om zijn efficiëntie te verbeteren, en de integratie van de markt en de beschikbaarheid van data te bevorderen;

12° de structuur van de tarieven bevordert het rationele gebruik van de infrastructuren;

13° de tarieven bevatten geen prikkels die de efficiëntie van het databeheer kunnen belemmeren.;

14° de tarieven zijn forfaitair per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt, met dien verstande dat de betrokkene het recht heeft om kosteloos zijn eigen persoonsgegevens op te vragen bij de databeheerder.

§2. De VREG kan de kosten van de databeheerder controleren en in voorkomend geval verwerpen, in het licht van de toepasselijke wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, en van de beoordelingscriteria, vermeld in het eerste lid, 3°.".

Art. 57. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling IV toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling IV. Procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen".

Art. 58. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling IV, toegevoegd bij artikel 52, een artikel 4.1.39 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.39. §1. De databeheerder stelt zijn tariefvoorstel op met inachtneming van de tariefmethodologie en dient die in bij de VREG, met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§2. De VREG onderzoekt het tariefvoorstel, beslist over de goedkeuring ervan en deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de databeheerder met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§3. De VREG stelt de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen op in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Bij gebrek aan een akkoord geldt de volgende procedure:

1° de databeheerder dient binnen dertig kalenderdagen op voorstel van de VREG zijn tariefvoorstel in voor het volgende jaar in de vorm van het rapporteringsmodel dat de VREG vaststelt met toepassing van artikel 4.1.38, eerste lid, 1°;

2° de databeheerder bezorgt het tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief aan de VREG of geeft het af tegen ontvangstbewijs. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische versie van het tariefvoorstel dat de VREG kan bewerken;

3° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel bevestigt de VREG aan de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook per e-mail, dat het dossier volledig is, of bezorgt hij de databeheerder een lijst van aanvullende inlichtingen of vragen die de databeheerder moet verstrekken of beantwoorden. Binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de voormelde lijst verstrekt de databeheerder de gevraagde aanvullende inlichtingen, antwoorden en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze aan de VREG. De voormelde procedure om bijkomende inlichtingen te verkrijgen, kan herhaald worden als de VREG dat nuttig acht;

4° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel, vermeld in punt 2°, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de laatste antwoorden en de laatste aanvullende inlichtingen en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel, van de datanetbeheerder als vermeld in punt 3°, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze op de hoogte van zijn ontwerp van beslissing over het tariefvoorstel. Als de VREG in zijn ontwerp beslist om het tariefvoorstel te weigeren, geeft de VREG op gemotiveerde wijze aan welke punten de databeheerder moet aanpassen overeenkomstig de tariefmethodologie om een beslissing tot goedkeuring van de VREG te verkrijgen;

5° als de VREG een ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel aan de databeheerder bezorgt, kan de databeheerder binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van dat ontwerp zijn bezwaren daarover meedelen aan de VREG. Die bezwaren worden afgegeven tegen ontvangstbewijs of met een aangetekende brief verzonden aan de VREG, en tegelijk op elektronische wijze. De databeheerder kan binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel zijn aangepaste tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief of door afgifte met ontvangstbewijs aan de VREG bezorgen. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische kopie aan de VREG. Binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG het ontwerp van de beslissing over het tariefvoorstel heeft verzonden, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG de bezwaren en, in voorkomend geval, het aangepaste tariefvoorstel heeft ontvangen, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook elektronisch, op de hoogte van zijn beslissing om het in voorkomend geval aangepaste tariefvoorstel goed te keuren of te weigeren;

6° als de databeheerder zijn verplichtingen niet nakomt binnen de termijnen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, of als de VREG heeft beslist om het tariefvoorstel of het aangepaste tariefvoorstel te weigeren, zijn voorlopige tarieven van kracht die de VREG oplegt, tot de databeheerder zijn verplichtingen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, alsnog is nagekomen, tot alle rechtsmiddelen van de databeheerder of van de VREG zijn uitgeput, of tot over de twistpunten tussen de VREG en de databeheerder een akkoord wordt bereikt. De VREG is bevoegd om te besluiten tot passende compenserende maatregelen als de definitieve tarieven afwijken van de voorlopige tarieven.

§4. Met behoud van de mogelijkheid van de VREG om de tariefmethodologie of de tarieven gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen uit de procedure, vermeld in artikel 4.1.37, §1 en §2, en artikel 4.1.39, §3, op eigen initiatief te wijzigen, kan een databeheerder, als dat strikt noodzakelijk wordt geacht, voor de komende jaren van die tariefmethodologie binnen de reguleringsperiode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn

tarieven ter goedkeuring voorleggen aan de VREG. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven houdt rekening met de tariefmethodologie, zonder de integriteit van de bestaande tariefstructuur te wijzigen. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven wordt door de databeheerder ingediend en door de VREG behandeld overeenkomstig de procedure, vermeld in paragraaf 3.

§5. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of van commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website, op een transparante wijze, de stand van zaken van de goedkeuringsprocedure van de tariefvoorstellen, de ontwerpen van tarifaire beslissingen en, in voorkomend geval, de goedgekeurde tariefvoorstellen die de databeheerder heeft ingediend.

De VREG publiceert de tarieven en hun motivering binnen drie werkdagen nadat ze goedgekeurd zijn, op zijn website. De VREG houdt rekening met een redelijke implementatietermijn voor de leveranciers.

§6. De databeheerder deelt zo spoedig mogelijk aan zijn toegangshouders de tarieven mee die hij moet toepassen en stelt ze ter beschikking van alle personen die daarom verzoeken. De databeheerder publiceert die tarieven ook zo spoedig mogelijk op zijn website, samen met een berekeningsmodule die de praktische toepassing ervan preciseert.”.

Art. 59. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 29, een onderafdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling V. Beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven”.

Art. 60. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 54, een artikel 4.1.40 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.40. Tegen de beslissingen die de VREG met toepassing van deze afdeling heeft genomen, kan iedere persoon die een belang aantoont, beroep aantekenen voor het Hof van Beroep te Brussel, dat zetelt zoals in kort geding.

Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld bij ondertekend verzoekschrift, dat wordt neergelegd ter griffie van het hof van beroep in Brussel binnen dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de belanghebbenden aan wie de beslissing niet ter kennis is gebracht, binnen dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing, of, bij afwezigheid van publicatie, binnen dertig dagen vanaf de kennisneming ervan. Het verzoekschrift wordt ter griffie neergelegd in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn.

Binnen drie werkdagen die volgen op de neerlegging van het verzoekschrift, brengt de griffie van het hof van beroep alle partijen die de verzoeker bij de zaak heeft betrokken via gerechtsbrief hiervan op de hoogte. De griffie van het hof van beroep vraagt de raad van bestuur en de algemeen directeur van de VREG om het administratieve dossier over de aangevochten akte met het verzoekschrift bij de griffie neer te leggen. Het administratieve dossier wordt uiterlijk samen met de eerste conclusie van de VREG neergelegd. De partijen kunnen het administratieve dossier raadplegen bij de griffie van het hof van beroep vanaf de neerlegging ervan tot de sluiting van de debatten.

Het Hof van Beroep kan op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor

een termijn die het bepaalt. Die maatregel kan evenwel alleen worden bevolen om uitzonderlijke redenen, die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en na een debat op tegenspraak. Die beslissing houdt ook rekening met de belangen van derden.".

Art. 61. In artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt tussen de woorden 'de beheerder van het gesloten distributienet' en de zinsnede 'de producenten,' de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd;

2° in punt 4° wordt tussen het woord "leveranciers" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd;

3° een punt 9° tot en met 12° worden toegevoegd, die luiden als volgt:
"9° de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6;
10° de limitatieve lijst van rubrieken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die de distributienetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken met betrekking tot het beheer van zijn net en de toegang tot zijn net, vermeld in artikel 4.1.6, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan;
11° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen;
12° de limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken, vermeld in of ter uitvoering van artikel 4.1.8/6, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan.".

Art. 62. Aan artikel 4.3.1, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "en de databeheerder" toegevoegd.

Art. 63. In artikel 4.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "betrokken netbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 64. In artikel 4.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De beheerder van een gesloten distributienet kan de taken, vermeld in het eerste lid, 9°, 11° en 12°, uitbesteden aan de databeheerder, en hij kan de taak, vermeld in het eerste lid, 10°, uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld. De databeheerder en de beheerder van het net kunnen de uitvoering van die taken niet weigeren.".

Art. 65. In artikel 5.1.4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt tussen het woord "door" en het woord "het" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 66. In artikel 6.1.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

"5° als de huishoudelijke afnemer weigert om aan de netbeheerder en desgevallend de databeheerder toegang te geven tot de ruimte waarin de elektriciteits- of aardgasmeter is opgesteld en waarover hij het eigendoms- of gebruiksrecht heeft, voor de plaatsing, de inschakeling, de controle of de meteropname van de elektriciteitsmeter, inclusief de budgetmeter voor elektriciteit en de stroombegrenzer of van de aardgasmeter, inclusief de budgetmeter voor aardgas of voor werken aan de aansluiting;";

2° in punt 6° worden de woorden "voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit" vervangen door de woorden "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet vanop afstand uitgevoerd kunnen worden";

3° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

"In de gevallen, vermeld in 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie.";

4° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval, vermeld in het eerste lid, 5°, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie, met uitzondering van de gevallen, vermeld in artikel 4.1.22/2, eerste lid, 1°, 2°, 3°, 5° en 6°.".

Art. 67. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en het laatst gewijzigd bij decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan de toekenning van groenestroomcertificaten ook beperken op basis van het aantal vollasturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De Vlaamse Regering kan daarnaast voor nieuwe installaties en verlengingsaanvragen met betrekking tot de periodes vermeld in artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van bestaande installaties het aantal groenestroomcertificaten begrenzen tot een bepaalde hoeveelheid groenestroomcertificaten.";

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen groenestroomcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 68. Aan artikel 7.1.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 14 maart 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§ 5. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen warmtekrachtcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 69. In artikel 7.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt tussen de zinsnede "netbeheerders," en het woord "de" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 70. In artikel 7.1.5, §4, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 mei 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "vierde lid" worden vervangen door de woorden "derde lid";

2° het percentage "11%" wordt vervangen door het percentage "4%";

3° het jaartal "2021" wordt vervangen door het jaartal "2026"

Art. 71. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2 wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" telkens vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 72. In artikel 7.1.11 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 73. In artikel 8.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt tussen het woord "netbeheerders" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 74. In artikel 12.2.2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 24 februari 2017, , worden tussen het woord "energie" en de zinsnede ",stellen" telkens de woorden "en de databeheerder" ingevoegd:

Art. 75. Aan artikel 13.2.1, 2°, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "tenzij ze voldoen aan de eisen die gesteld worden door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of een andere gewestelijke bevoegde overheid voor de levering van elektriciteit of aardgas" toegevoegd.

Art. 76. In artikel 13.3.1, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, tot en met 13.3.4," vervangen door de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6,".

Art. 77. Aan titel XIII, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling V. Administratieve geldboete bij misbruik van gegevens uit meters".

Art. 78. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling V, toegevoegd bij artikel 62, een artikel 13.3.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13.3.6. De VREG legt aan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die de gegevens die de databeheerder verzamelt conform artikel 4.1.8/6, aanwendt op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de

uitvoeringsbesluiten ervan, een administratieve geldboete op die per kalenderdag niet lager mag zijn dan 1000 euro en niet hoger mag zijn dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, als dat cijfer hoger is.".

Art. 79. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt een artikel 15.3.5/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/12. Bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, wordt gedurende vijftien jaar vanaf de aanmelding van de installatie de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering gebracht van de afname. Als de termijn van vijftien jaar verstrijkt voor 31 december 2020, wordt die elektrische productie in mindering gebracht tot en met die datum.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, gebeurt maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

De gebruikers van de productie-installaties, vermeld in het eerste lid, kunnen er echter op elk moment voor kiezen om over te stappen naar het systeem dat geldt voor dezelfde decentrale productie-installaties geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021, vermeld in artikel 15.3.5/13. Deze afstand van het recht, vermeld in het eerste lid, is onherroepelijk.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het in mindering brengen van de productie door decentrale productie-installaties, vermeld in het eerste lid.".

Art. 80. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/13. Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 moet de elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet worden opgekocht.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen."

Art. 81. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/14. Artikel 4.1.8, §2 is niet van toepassing op de productie van thermische energie in projecten die op datum 1 januari 2018 al in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor op die datum de nodige vergunningen werden verkregen.".

Art. 82. De Vlaamse Regering bepaalt voor artikel 3 tot en met artikel 66, artikel 69, artikel 71 tot en met 74, artikel 76 tot en met 78 en artikel 81 de datum van inwerkingtreding.

Artikel 70 treedt in werking op op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van

artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
van 20 maart 2018

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 62.977/3
van 20 maart 2018

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest
‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet’

Op 12 februari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest 'tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet'.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 6 maart 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 maart 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.[2]

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest strekt in hoofdzaak ertoe het decreet van 8 mei 2009 'houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid' (hierna: Energiedecreet) te wijzigen met het oog op de organisatie van de uitrol en het beheer van digitale meters in het Vlaamse Gewest. Onder 'digitale meter' wordt verstaan "een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren" (artikel 2, 5°, van het voorontwerp – ontworpen artikel 1.1.3, 25°/2, van het Energiedecreet).

3. Meer specifiek hebben de ontworpen wijzigingen het volgende voorwerp.

3.1. In de eerste plaats worden een aantal wijzigingen doorgevoerd in de bepalingen met betrekking tot de energieregulator – de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt, hierna: VREG –, die ook bevoegd wordt gemaakt voor het toezicht op de databeheerder (artikelen 3 tot 9 van het voorontwerp).

3.2. In de tweede plaats worden een aantal aanpassingen doorgevoerd in het statuut van de distributienetbeheerders, die immers enerzijds nieuwe taken krijgen bij de uitrol van de digitale meters, maar tezelfdertijd bepaalde bestaande taken overdragen aan de databeheerder, en die een zekere mate van onafhankelijkheid ten aanzien van die databeheerder in acht moeten nemen, ook al zal die databeheerder een werkmaatschappij[3] van de netbeheerders zijn (artikelen 10 tot 12 van het voorontwerp).

---

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

[2] Gelet op de toegemeten termijn, het grote aantal rechtsvragen die het ontwerp doet rijzen, de vele andere aan termijnen gebonden adviesaanvragen, in tal van gevallen eveneens over complexe of omvangrijke ontwerpen, en op het geringe aantal magistraten die deel uitmaken van de afdeling Wetgeving, heeft de Raad van State niet op alle vlakken een diepgaand onderzoek van het voorontwerp kunnen verrichten. Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt opgemerkt, mag niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over kan worden opgemerkt en, indien er iets over wordt opgemerkt, dat er niet méér over op te merken valt. Het advies dient met dit voorbehoud te worden gelezen.

[3] Een werkmaatschappij is "de privaatrechtelijke vennootschap waarin de distributienetbeheerder participeert of de publiekrechtelijke rechtspersoon die participeert in de distributienetbeheerder, die in naam en voor rekening van de distributienetbeheerder belast is met de exploitatie van zijn net en de toepassing van openbaredienstverplichtingen" (artikel 1.1.3, 138°, van het Energiedecreet).

3.3. In de derde plaats wordt het statuut van de databeheerder geregeld, met bepalingen over zijn aanwijzing (artikelen 14 tot 18), zijn activiteiten (artikelen 19 tot 24), zijn verplichtingen inzake vertrouwelijkheid en non-discriminatie (artikelen 25 tot 28) en zijn vergoedingsplichten (artikelen 29 tot 30).

3.4. In de vierde plaats worden in titel IV, hoofdstuk I, van het Energiedecreet regels ingevoerd met betrekking tot de plaatsing van digitale meters (artikelen 31 tot 34 van het voorontwerp) en de verwerking van de door middel van energiemeters verzamelde gegevens (artikelen 36 tot 45 van het voorontwerp). Bovendien wordt de databeheerder ook een recht van toegang gegeven dat analoog is aan dat van de netbeheerder (artikel 46). Ten slotte wordt een afzonderlijke regeling ingevoerd voor de vaststelling van de tarieven voor het databeheer (artikelen 47 tot 60 van het voorontwerp).

3.5. Ten vijfde worden een aantal flankerende wijzigingen doorgevoerd om rekening te houden met de databeheerder als nieuwe actor, namelijk met betrekking tot de technische reglementen (artikel 61), de toekenningsprocedure voor de leveringsvergunning (artikel 62), de verwerking van de overstap naar een andere leverancier (artikel 63), de mogelijkheid voor de beheerder van een gesloten distributienet om een aantal taken uit te besteden aan de databeheerder (artikel 64), de opsporing van energiefraude (artikel 65), de budgetmeter (artikel 66), de certificatenverplichting (artikelen 69, 71 en 72), de mogelijkheid om ook voor de databeheerder steunprogramma's op te zetten (artikel 73) en de rapporteringsverplichting ten aanzien van het Vlaams Energieagentschap (artikel 74).

3.6. Ten zesde wordt ook de sanctieregeling gewijzigd. De artikelen 76 tot 78 maken het mogelijk dat de VREG ook bij misbruik van gegevens verzameld door middel van meters administratieve geldboetes oplegt.

3.7. Ten zevende strekt artikel 79 van het voorontwerp ertoe te voorzien in een overgangsregime. Daardoor wordt gegarandeerd dat decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10kVA die voor 1 januari 2021 zijn geïnstalleerd, gedurende vijftien jaar vanaf de aanmelding ervan kunnen blijven genieten van het compensatiemechanisme van de terugdraaiende meter, dat wil zeggen dat de met die installaties geproduceerde elektriciteit die geïnjecteerd wordt op het distributienet, in mindering wordt gebracht van de afgenomen elektriciteit. Artikel 80 van het voorontwerp strekt ertoe de Vlaamse Regering te belasten met de opdracht om de opkoopregeling voor elektriciteit geproduceerd door middel van installaties die vanaf 1 januari 2021 geïnstalleerd worden, verder uit te werken.

3.8. Daarnaast worden een aantal wijzigingen doorgevoerd in het Energiedecreet die geen verband houden met de digitale meters.

3.8.1. Artikel 48 strekt tot het wijzigen van het richtsnoer in artikel 4.1.32, § 1, 5°, van het Energiedecreet, teneinde de VREG meer marge te geven bij de beoordeling van het vereiste dat de tarieven een afspiegeling zijn van de werkelijk gemaakte kosten.

3.8.2. De artikelen 67, 68 en 70 brengen een aantal wijzigingen aan in de artikelen 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van het Energiedecreet met betrekking tot de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten.

Zo kan de Vlaamse Regering voortaan bijkomende beperkingen hanteren bij de toekenning en verlenging van de toekenning van groenestroomcertificaten in functie van de vollasturen (67, 1°) en de periodes met een negatieve energieprijs (artikel 67, 2°, en 68, wat betreft de warmtekrachtcertificaten).

Artikel 70 strekt tot wijziging van artikel 7.1.5, § 4, vijfde lid, van het Energiedecreet met het oog op een verstrenging van de voorwaarden waaronder voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten kunnen worden toegekend bij bijstook van hernieuwbare energiebronnen in kolencentrales.

3.8.3. Artikel 75 van het voorontwerp voorziet alsnog in de mogelijkheid van de levering van elektriciteit of aardgas, ingeval de leverancier voldoet aan de eisen die gesteld worden door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER), de federale overheid of een andere gewestelijk bevoegde overheid voor de levering van elektriciteit of aardgas.

3.8.4. Artikel 13 van het voorontwerp strekt tot de vervanging van artikel 4.1.8, § 2, van het Energiedecreet en maakt het mogelijk voor een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij en hun dochtervennootschappen, om in weerwil van het principiële verbod op het produceren van energie of het nemen van participaties in rechtspersonen die actief zijn in de productie van energie, tijdelijk te participeren in projecten voor de productie van thermische energie. Voor projecten die op 1 januari 2018 al in gebruik of in aanbouw waren, of waarvoor op die datum minstens de nodige vergunningen waren verkregen, is de opheffing van het verbod zelfs onbeperkt in de tijd (artikel 81 van het voorontwerp).

4. Artikel 82 van het voorontwerp regelt de inwerkingtreding.

Bij artikel 82, eerste lid, van het voorontwerp wordt de taak om de datum van inwerkingtreding van de artikelen 3 tot 66, 69, 71 tot 74, 76 tot 78 en 81 te bepalen, gedelegeerd aan de Vlaamse Regering.

Voor de wijzigingen aan de bijstookregeling die het voorwerp zijn van artikel 70 van het voorontwerp, geldt de onmiddellijke inwerkingtreding op de datum van bekendmaking, doch dit mag niet later dan 1 april 2018 zijn. De ontworpen regeling is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf 1 april 2018 op grond van het ontworpen artikel 7.1.1, § 1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Voor de overige bepalingen van het voorontwerp wordt geen datum van inwerkingtreding bepaald.

BEVOEGDHEID

5. De gewesten zijn bevoegd voor de distributie van elektriciteit en voor de openbare gasdistributie (artikel 6, § 1, VII, eerste lid, a) en b), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen'). Daartoe behoort in beginsel ook het uitrollen van de nieuwe, digitale meters en het beheer van de gegevens die worden verzameld door middel van (digitale, analoge of elektronische) meters. Ook het bepalen van het statuut van de databeheerder, die de gegevens moet verzamelen, verwerken en ter beschikking stellen van bepaalde personen of instanties, valt onder die bevoegdheid.

6. De artikelen 79 en 80 van het voorontwerp strekken ertoe de vergoedingsregeling vast te stellen voor de elektriciteit die decentraal wordt geproduceerd door middel van productie-installaties met een maximum AC-vermogen van 10 kVA.

In het ontworpen artikel 15.3.5/13 van het Energiedecreet (artikel 80 van het voorontwerp) wordt bepaald dat de door middel van dergelijke installaties geproduceerde elektriciteit die op het distributienet geïnjecteerd wordt, moet worden opgekocht. De Vlaamse Regering kan bepalen wie daartoe verplicht wordt en tegen welke minimumvergoeding moet worden opgekocht. Die nieuwe regeling geldt echter slechts voor productie-installaties die vanaf 1 januari 2021 opgesteld worden.

De productie-installaties die vóór 1 januari 2021 geïnstalleerd worden, vallen in beginsel onder de overgangsregeling in het ontworpen artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet (artikel 79 van het voorontwerp). Dat betekent dat de gebruikers van die productie-installaties ervoor kunnen opteren dat de nieuwe regeling op de door hen gebruikte productie-installatie van toepassing wordt in plaats van de huidige regeling. Indien ze daar echter niet voor opteren, dan geldt de overgangsregeling waarbij verder toepassing wordt gemaakt van het compensatiemechanisme van de terugdraaiende meter (de geproduceerde elektriciteit die op het distributienet wordt geïnjecteerd, wordt jaarlijks in mindering gebracht van de afgenomen elektriciteit).

In het verleden heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, er reeds meermaals op gewezen dat, nog los van de Europeesrechtelijke bezwaren,[4] de gewesten niet bevoegd zijn om een dergelijke regeling, waarbij de consument slechts betaalt voor de netto afgenomen

[4] Het Hof van Justitie heeft in de zaak *Finanzamt Freistadt Rohrbach Urfahr* geoordeeld "dat de exploitatie van een fotovoltaïsche installatie op of nabij een woning, die zodanig is ontworpen dat de hoeveelheid geproduceerde elektriciteit altijd minder bedraagt dan de door de exploitant in totaliteit voor privédoeleinden verbruikte hoeveelheid elektriciteit en aan het net wordt geleverd in ruil voor een duurzame opbrengst, onder het begrip 'economische activiteiten' in de zin van [artikel 9, lid 1, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 'betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde'] valt" (HvJ 20 juni 2013, C-219/12, *Finanzamt Freistadt Rohrbach Urfahr*). De exploitant is bijgevolg in beginsel ook te beschouwen als een belastingplichtige in de zin van de voormelde bepaling (zie echter de overgangsregeling in artikel 199 *bis*, lid 1, e), van richtlijn 2006/116/EG). Krachtens artikel 15, lid 1, van richtlijn 2006/112/EG worden elektriciteit en gas gelijkgesteld met 'lichamelijke zaken', zodat de levering ervan te beschouwen is als 'levering van goederen' en onderworpen is aan de btw (artikelen 2, lid 1, 14, lid 1, en 15, lid 1, van richtlijn 2006/112/EG). Krachtens artikel 102 van die richtlijn kan een lidstaat weliswaar een verlaagd tarief toepassen op de levering van aardgas of elektriciteit (van minstens 5%: artikel 99, lid 1, van de richtlijn), maar dat betekent niet dat die levering kan worden uitgesloten uit het toepassingsgebied van de belasting.

elektriciteit, aan te nemen. Dat die regeling niet spoort met de bevoegdheidsverdeling, is als volgt uiteengezet in advies 56.282/3:[5]

> "5.2. Zelfs al mocht men (…) artikel 32 van het ontwerp opvatten als een accessorium van de regeling inzake groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bijgevolg bevoegd achten het artikel uit te vaardigen op grond van de algemene bevoegdheid tot uitvoering van ordonnanties waarover ze beschikt, dan nog dient op bevoegdheidsrechtelijk vlak een voorbehoud te worden gemaakt bij dat artikel.
>
> In het advies van de Reguleringscommissie voor energie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna: Brugel) wordt het artikel als volgt toegelicht:
>
> > 'Artikel 28 van het ontwerp van besluit bevat een compensatiemechanisme per berekening, equivalent aan een meter die terugdraait wanneer elektriciteit op het net wordt geïnjecteerd.
> >
> > Zonder de financiële steun van dit systeem te ontkennen, vestigt BRUGEL de aandacht op de belasting die deze niet-gefactureerde afnames op de andere gebruikers inhoudt, ongeacht de componenten van de factuur: de energie zelf, het netwerktarief, taksen en btw.
> >
> > Dit principe houdt in dat het injectietarief wordt verlegd op het inverse van het afnametarief. Praktisch betekent dit dat indien 3000 kWh wordt geïnjecteerd en 4.000 wKh wordt afgenomen, slechts 1.000 kWh wordt gefactureerd aan het afnametarief, de resterende drieduizend worden gefactureerd aan X voor de afname en min X voor de injectie, waardoor het totaal nul is.
> >
> > Wat betreft het netwerktarief begrijpt men dat de verbruikers-producenten steeds minder bijdragen aan de financiering van het netwerk, terwijl ze het twee keer zoveel gebruiken. Zodus moeten de andere gebruikers deze winstderving voor de netbeheerder compenseren.
> >
> > Naast deze overwegingen betreffende de financiering, is BRUGEL van oordeel dat alleen de regulator de tarieven voor het gebruik van het netwerk kan bepalen. Zodus zou het compensatieprincipe minstens moeten beperkt worden tot de andere onderdelen van de energiefactuur.'
>
> De gemachtigde verklaarde daarenboven dat de maatregel is ingegeven door het gegeven dat het voor kleine verbruikers-producenten erg moeilijk zou zijn om hun productie werkelijk te verkopen, omdat dit zou gebeuren in de vorm van zeer kleine hoeveelheden elektriciteit, waarvan de transactiekost niet opweegt tegen de opbrengsten.
>
> Uit wat voorafgaat vloeit voort dat, al gaat het om een mechanisme om het mislopen van verkoopsopbrengsten te compenseren, die compensatie ook als gevolg heeft dat de betrokkenen niet of nauwelijks bijdragen in allerlei federaal bepaalde heffingen, waaronder de transmissietarieven, de federale toeslag, de federale bijdrage en de belasting over de toegevoegde waarde (BTW), terwijl ze dubbel gebruik maken van de netinfrastructuur, als producent en verbruiker. Op die manier wordt zowel de federale bevoegdheid inzake energie als op fiscaal vlak betreden.

[5] Adv.RvS 56.282/3 van 28 mei 2014 over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering 'betreffende de promotie van groene elektriciteit en van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling', opmerking 6.3; in dezelfde zin: adv.RvS 62.410/3 van 5 december 2017 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2017 'tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2015 betreffende de promotie van groene elektriciteit'.

5.2.1. Naar aanleiding van een opmerking uit het advies van Brugel werden de distributietarieven uitgezonderd van de compensatie, maar dat is niet het geval voor de transmissienettarieven. Brugel had aangegeven dat enkel de regulator een vrijstelling van de distributienettarieven kan verlenen, maar hetzelfde geldt *mutatis mutandis* ook voor de vrijstelling van de transmissietarieven, wat, gelet op de bevoegdheidverdelende regels (die op dit punt ook na 1 juli 2014 blijven gelden), enkel kan gebeuren door de federale regulator. Door geen uitzondering te maken voor de transmissietarieven schendt de ontworpen bepaling de bevoegdheidverdelende regels.

5.2.2. De compensatie heeft ook tot gevolg dat de begunstigden worden vrijgesteld van de federale bijdrage en de federale toeslag. Op die manier wordt opnieuw geïnterfereerd met de federale energiebevoegdheden. De gewesten mogen weliswaar steun verlenen aan de productie van groene elektriciteit, maar de bevoegdheidverdelende regels impliceren dat ze die maatregel financieren uit hun eigen middelen en haar niet gedeeltelijk ten laste leggen van de federale overheid. Een begeleidende maatregel in het raam van het systeem van groenestroomcertificaten kan slechts doorgang vinden in die mate dat hij de federale bevoegdheden onverlet laat.[6]

5.2.3. Tot slot betreedt het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de federale bevoegdheid inzake BTW doordat de belastbare grondslag voor de heffing van deze belasting wordt gewijzigd, terwijl de gewesten ter zake geen enkele bevoegdheid bezitten.

5.2.4. Met betrekking tot de bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ten aanzien van artikel 32 van het ontwerp verklaarde de gemachtigde evenwel:

> ‘Nous tenons à souligner que la compensation n’est pas une mesure qui fixe un quelconque tarif de l’électricité. C’est un dispositif qui relève de l’encadrement des pratiques du GRD lorsqu’il établit les relevés de compteurs. Ceci est bien du champ de compétences dévolu au Régions’.

Er kan mee worden ingestemd dat in het ontwerp niet de hoogte van de nettarieven wordt vastgesteld, maar desalniettemin moet worden vastgesteld dat het effect van de maatregel is dat de begunstigden ervan over een gedeelte van de door hen afgenomen stroom de overeenkomstig de federale wetgeving opgelegde tarieven niet zullen betalen. Het invoeren van een dergelijke vrijstelling is een schending van de bevoegdheidverdelende regels, ook als het de bedoeling is om op die manier de productie van hernieuwbare energiebronnen te stimuleren. Bovendien wordt met de maatregel geïnterfereerd met federale bevoegdheden op fiscaal vlak.”

In plaats van de gelegenheid te baat te nemen om de bestaande compensatieregeling op te heffen,[7] volgt uit de ontworpen overgangsbepaling dat die regeling verder bestendigd wordt, in sommige gevallen zelfs tot in 2036.

---

[6] *Voetnoot 5 uit het geciteerde advies:* GwH 13 november 2013, nr. 154/2013, met verwijzing naar adv.RvS 51.535/3 van 18 juni 2012 over een voorstel van decreet ‘houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de milieuvriendelijke energieproductie’ (*Parl.St*. Vl.Parl. 2011-12, nr. 1639/2, p. 9, opmerking 7). Overigens geldt ook omgekeerd dat de federale overheid de gewestelijke steunregelingen niet mag ondergraven, zie adv.RvS 51.167/1 van 19 april 2012 over een voorontwerp van wet ‘houdende diverse bepalingen inzake energie’, *Parl.St.* Kamer 2011-12, nr. 2321/001, p. 33, opmerking 10.

[7] Digitale meters moeten het met name mogelijk maken om accuraat de hoeveelheid geïnjecteerde elektriciteit te bepalen, alsook los daarvan de hoeveelheid afgenomen elektriciteit te meten. Tot nu toe was dat niet mogelijk, zodat pas bij de jaarlijkse meteropname kon worden vastgesteld hoeveel er netto was afgenomen of geïnjecteerd, wat een compensatieregeling noodzakelijk maakte.

Gelet op de onbevoegdheid van het Vlaamse Gewest dient artikel 79 uit het voorontwerp te worden weggelaten, terwijl in het ontworpen artikel 15.3.5/13 van het Energiedecreet het zinsdeel "die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021" geschrapt dient te worden opdat de nieuwe regeling zo snel mogelijk in werking kan treden.

7. Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)' (hierna: AVG) wordt vanaf 25 mei 2018 rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat. Ze heeft directe werking, zodat geen internrechtelijke omzettingsmaatregelen vereist zijn.

De verordening legt wel verplichtingen op aan de lidstaten, zoals het aanwijzen van een of meer onafhankelijke overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de toepassing ervan, teneinde de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens te beschermen en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Europese Unie te vergemakkelijken (artikel 51, lid 1, van de AVG).

In advies 61.267/AV heeft de Raad van State gesteld dat de federale overheid op grond van zijn bevoegdheid inzake de algemene regels in verband met de beperking van het recht op eerbiediging van het privéleven, bevoegd is een regeling vast te stellen met betrekking tot de toezichthoudende autoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van die algemene regels en dat een dergelijke regeling geen afbreuk doet aan de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten:

> "Indien de deelstaten, elk wat hem betreft, bepalingen vaststellen voor de gegevensverwerking in het kader van activiteiten die onder hun bevoegdheid vallen – in de wetenschap dat de artikelen 6, lid 2 en 3, 9, lid 4, en 23 van verordening 2016/679 het mogelijk maken dat specifieke bepalingen worden vastgesteld – zijn ze gemachtigd om autoriteiten op te richten die op die specifieke regels toezicht houden.
>
> Verordening 2016/679 staat er immers niet aan in de weg dat er in eenzelfde lidstaat meerdere toezichthoudende autoriteiten bestaan, zoals in het bijzonder wordt bevestigd in artikel 51, lid 1, van die verordening."[8]

7.1. De deelstaten hebben bijgevolg de bevoegdheid om zelf gegevensbeschermingsautoriteiten met een specifieke en complementaire bevoegdheid op te richten. In die zin is het niet in strijd met de bevoegdheidsverdeling indien de VREG zou worden aangewezen als toezichthouder op de databeheerder en inzake het betrokken databeheer.

7.2. Een andere vraag is of het Vlaamse Gewest het ontworpen artikel 13.3.6 van het Energiedecreet (artikel 78) kan aannemen, dat betrekking heeft op de administratieve geldboeten die de VREG kan opleggen. In dat verband wordt een vergelijkbare vork gehanteerd als in de artikel 83, lid 5, van de AVG ("administratieve geldboeten tot 20 000 000 EUR of, voor een onderneming, tot 4 % van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit

[8] Adv.RvS 61.267/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 114-115.

cijfer hoger is").[9] Terwijl het in de AVG gaat om inbreuken op sommige bepalingen van de AVG zelf, is de sanctiebevoegdheid van de VREG evenwel gericht op wie de door de databeheerder verzamelde gegevens aanwendt "op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen *van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan*".

Vermits de ontworpen bepalingen geen afbreuk lijken te doen aan de algemene bevoegdheid van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit om administratieve geldboeten op te leggen voor inbreuken op de AVG, noch aan het wettelijk federaal kader op het vlak van gegevensbescherming, rijst ook op dit vlak geen bevoegdheidsprobleem.

7.3. Op het vraagstuk of het Vlaamse Gewest bevoegd kan worden geacht om de aansprakelijkheidsregeling in het ontworpen artikel 4.1.11/6 van het Energiedecreet (artikel 30 van het voorontwerp) aan te nemen,[10] moet niet nader worden ingegaan, gelet op de fundamentele bezwaren die in opmerkingen 15 en 16 worden gemaakt bij de ontworpen bepaling.

ALGEMENE OPMERKINGEN

1. Het statuut van de toezichthouder

8. De ontworpen regeling beoogt het toezicht op de databeheerder toe te vertrouwen aan de VREG (zie opmerking 3.2), zij het dat dit publiekrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid daarbij gebonden is door materiële[11] en procedurele[12] voorschriften uitgaande van de decreetgever en de Vlaamse Regering.

---

[9] Bij artikel 100, § 1, 13°, van de federale wet van 3 december 2017 wordt de sanctiebevoegdheid in handen gelegd van de geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, die daarbij krachtens artikel 101 van de wet gehouden is de boetes op te leggen "volgens de algemene voorwaarden bepaald in artikel 83 van de Verordening 2016/679".

Artikel 4, § 1, van die wet luidt:

"De Gegevensbeschermingsautoriteit is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van de verwerking van persoonsgegevens.

Onverminderd de bevoegdheden van de Gemeenschaps- of Gewestregeringen, van de Gemeenschaps- of Gewestparlementen, van het Verenigd College of van de Verenigde Vergadering bedoeld in artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, oefent de Gegevensbeschermingsautoriteit deze opdracht uit op het grondgebied van het hele Koninkrijk, *ongeacht welk nationaal recht op de betrokken verwerking van toepassing is*."

[10] De regeling betreffende de burgerlijke aansprakelijkheid behoort tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid, maar dat neemt niet weg dat de gemeenschappen en de gewesten op dit vlak specifieke regels kunnen uitvaardigen. Dit is het geval wanneer die regels kunnen worden beschouwd als eigen aan een hun toegewezen aangelegenheid, wat een nauwe band met die aangelegenheid veronderstelt; de gemeenschaps- en gewestwetgevers kunnen immers van mening zijn dat het aannemen van zulke specifieke regels nodig is om het door hen gewenste beleid in die aangelegenheid op een doeltreffende wijze te voeren. Vereist is wel dat hierbij het evenredigheidbeginsel wordt geëerbiedigd. Zie o.m. adv.RvS 33.334/VR van 24 juni 2003 over een voorstel van ordonnantie 'betreffende de bodemsanering', *Parl.St.* Br.R. 2002-03, nr. A-221/2.

[11] Zie in het bijzonder de tarifaire richtsnoeren in het ontworpen artikel 4.1.38 van het Energiedecreet (artikel 56 van het voorontwerp).

De VREG heeft een specifieke structuur, met een bijzondere graad van onafhankelijkheid ten aanzien van de uitvoerende en wetgevende macht. Dat die structuur op gespannen voet staat met artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, neemt niet weg dat de supranationale verplichtingen inzake de onafhankelijkheid van de energieregulatoren, die voortvloeien uit de richtlijnen 2009/72/EG[13] en 2009/73/EG[14] (derde energiepakket, hierna ook: energierichtlijnen), op grond van artikel 34 van de Grondwet, voorrang hebben op die bijzonderewetsbepaling.[15]

9. In zijn advies van 29 augustus 2017[16] maakt de VREG kritische opmerkingen met betrekking tot die vereiste van onafhankelijkheid. Hij stelt onder meer het volgende:

> "Gelet op [de] tweedeling in het takenpakket, zou de VREG, hoewel ondergebracht bij en onder toezicht van het Vlaams parlement, voor zijn taken inzake databeheer (…) bijgevolg toch onder toezicht van de minister en de Vlaamse regering vallen. De VREG is van mening dat de bedoeling van het decreet van 25 november 2016, met name de onafhankelijkheid van de VREG versterken door de regulator onder te brengen onder de wetgevende macht, moet worden doorgetrokken voor alle taken van de regulator. Een tweedeling in het takenpakket en dus in de onafhankelijkheid is niet logisch; ofwel is de regulator onafhankelijk ofwel niet.[17]"

Op die kritiek wordt in de memorie van toelichting bij het voorontwerp als volgt gerepliceerd:

> "De Vlaamse Regering meent dat er wel degelijk een dergelijke tweewegenleer mogelijk is. Het is immers niet omdat de VREG aangesteld is als onafhankelijk regulator voor het distributienetbeheer, dat het onmogelijk zou zijn om daarnaast ook toezicht te houden op het databeheer en uitvoering te geven aan de vereisten zoals opgenomen in het ontwerpdecreet. Het databeheer is een taak die onlosmakelijk verbonden is met het distributienet, maar het is een aparte taak naast de taak van het netbeheer. Bovendien, zoals de VREG terecht aangeeft, maakt het databeheer immers geen deel uit van het strikt Europeesrechtelijk gereguleerd kader. Zoals de Raad van State reeds eerder stelde moet men een onderscheid maken tussen zaken die Europeesrechtelijk zijn vastgesteld, en de zaken die dat niet zijn (…). Dezelfde redenering is ook hier van toepassing. Dit maakt dat de decreetgever de vrijheid heeft om in deze op een meer sturende manier op te treden."

---

[12] Zie de uitgesponnen procedures in de ontworpen artikelen 4.1.37 en 4.1.39 van het Energiedecreet (artikelen 54 en 58 van het voorontwerp).

[13] Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 'betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG'.

[14] Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 'betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG'.

[15] Zie o.m. adv.RvS 49.336/3 van 22 maart 2011 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van het Vlaamse Gewest van 8 juli 2011 'houdende de wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de Richtlijn 2009/72/EG en de Richtlijn 2009/73/EG', *Parl.St.* Vl.Parl. 2010-11, nr. 1147/1, 134-136.

[16] Advies ADV-2017-05 van de VREG van 29 augustus 2017 (http://www.vreg.be/sites/default/files/document/adv-2017-05.pdf).

[17] *Voetnoot 6 van het geciteerde advies:* L. De Deyne, De institutionele verhuis van de Vlaamse energieregulator naar het Parlement, Rechtskundig Weekblad 2016-17, nr 34, 1323.

Die verantwoording kan alleen gelden voor taken die geen verband houden met unierechtelijk geregelde verplichtingen waarbij het optreden van een in volle onafhankelijkheid opererende autoriteit wordt vereist. Het databeheer valt weliswaar niet onder de energierichtlijnen, maar wel onder de AVG,[18] die eveneens voorziet in een toezichtsregeling door onafhankelijke autoriteiten.

Het is niet duidelijk of het wel de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp om de VREG ook te belasten met bepaalde taken van toezicht op de AVG.[19] Indien dat het geval is, volgt daaruit dat de relevante bepalingen van de AVG in verband met de onafhankelijkheid van de toezichthoudende autoriteiten moeten worden gerespecteerd. Het moet gaan om een "onafhankelijke overheidsinstantie" (artikel 51, lid 1, van de AVG), die "volledig onafhankelijk" optreedt bij de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden die haar overeenkomstig deze verordening zijn toegewezen (artikel 52, lid 1, van de AVG). De leden ervan moeten daarbij vrij blijven "van al dan niet rechtstreekse externe invloed en vragen" en mogen ook geen "instructies van wie dan ook" aanvaarden (artikel 52, lid 2, van de AVG).

Indien het niet de bedoeling is dat de VREG toezicht houdt op de AVG, geldt de voormelde onafhankelijkheidsverplichting niet. In die hypothese kan het toezicht op de databeheerder niet aan de VREG worden toegewezen. Het databeheer is intrinsiek verbonden met het netbeheer. De databeheerder neemt immers een aantal taken over die vroeger tot de bevoegdheden van de distributienetbeheerders behoorden, en deze taken worden mede gereguleerd via de door de regulator opgestelde technische reglementen voor de elektriciteit- en gasdistributie. De samenwerking tussen databeheerder en distributienetbeheerder maakt overigens inherent deel uit van het voorontwerp. Tezelfdertijd stelt die verhouding de onderlinge onafhankelijkheid van de netbeheerder en de databeheerder op de proef, en voorziet het voorontwerp in een complexe regeling om tussen beiden, ondanks de institutionele banden, in 'Chinese muren' te voorzien, waarop de regulator uiteraard ook zal moeten toezien. Het valt niet in te zien hoe de VREG in volle onafhankelijkheid toezicht kan blijven uitoefenen op de netbeheerders, indien hij tezelfdertijd instructies kan ontvangen met betrekking tot de activiteiten van de databeheerder die rechtstreeks kunnen interfereren met zijn toezichtstaken ten aanzien van de distributienetbeheerders. Indien de VREG niet moet toezien op de naleving van de AVG, dan kan hij, gelet op de verstrengeling tussen databeheer en netbeheer, dus niet worden belast met het toezicht inzake het databeheer. Daarbij komt nog dat anders de afwijking van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (zie opmerking 8) zou worden uitgebreid tot buiten wat het Unierecht voorschrijft.

Indien ervoor wordt gekozen om de VREG ook te belasten met het toezicht op de AVG, dan is het onvermijdelijk dat de onafhankelijkheid van de VREG inzake het toezicht op het

[18] Krachtens artikel 2 van de AVG is de verordening van toepassing "op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking, alsmede op de verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen" (lid 1), in het kader van activiteiten die niet buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen (lid 2, a). De verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in het voorontwerp, valt dus onder de AVG.

[19] Sommige verplichtingen inzake het databeheer kunnen tegelijk uit de AVG en uit het Energiedecreet en de uitvoeringsbesluiten ervan voortvloeien. Zie ook het ontworpen artikel 4.1.8/3, § 4, 2° en 3°, van het Energiedecreet, waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen verplichtingen die voortvloeien uit het Energiedecreet of de uitvoeringsbesluiten ervan en verplichtingen die voortkomen uit de AVG.

databeheer moet worden gegarandeerd op dezelfde wijze als voor het toezicht op de distributienetbeheerder. Dat betekent onder meer dat de VREG op dat vlak geen instructies vanwege de Vlaamse Regering mag krijgen. Bovendien zal de reglementering inzake de VREG dan in overeenstemming gebracht moeten worden met de AVG, overigens niet alleen wat betreft de onafhankelijkheid, maar ook wat betreft andere verplichtingen die de AVG oplegt aan toezichthoudende autoriteiten.[20]

Ten slotte moet de vaste adviespraktijk in herinnering worden gebracht dat de toekenning van bijkomende taken aan de VREG niet ten koste mag gaan van de door de richtlijnen voorgeschreven adequate personele en financiële middelen om de door de richtlijn voorgeschreven reguleringstaken te kunnen vervullen.[21]

2. De selectie van de databeheerder

10. De voorwaarden waaraan de kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder (zie het ontworpen artikel 4.1.8/3 van het Energiedecreet – artikel 16 van het voorontwerp) zijn verwarrend en, behalve indien daarvoor een rechtvaardiging kan worden geboden, onverenigbaar met de vrijheid van vestiging gewaarborgd bij artikel 49 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU) en de dienstenrichtlijn[22]. Ze lijken ook niet evident in het licht van artikel 106 van het VWEU.

Hoewel het bepaalde in de ontworpen artikelen 4.1.8/2 en 4.1.8/3, § 1, van het Energiedecreet (artikelen 15 en 16 van het voorontwerp) anders kan doen vermoeden, heeft de Vlaamse Regering feitelijk geen keuze tussen verschillende kandidaten bij de aanwijzing van de databeheerder.

Uit het ontworpen artikel 4.1.8/3, § 2, 6°, van het Energiedecreet blijkt immers dat de databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij moet zijn aangesteld. Gelet op artikel 4.1.5, tweede lid, van het Energiedecreet, dat ongewijzigd blijft, is een distributienetbeheerder niet verplicht om een beroep te doen op een werkmaatschappij, maar als hij dat doet is daarvoor de voorafgaande toestemming van de VREG vereist en kan hij op elk moment slechts een beroep doen op één werkmaatschappij gedurende de door de distributienetbeheerder bepaalde en door de VREG aanvaarde periode. Vermits er maar één

[20] Zie bijvoorbeeld artikel 53, lid 2, van de AVG, waarin wordt bepaald dat elk lid van de nationale toezichthoudende autoriteiten over de nodige kwalificaties, ervaring en vaardigheden dient te beschikken voor het uitvoeren van zijn taken en het uitoefenen van zijn bevoegdheden, "met name op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens". Zie ook artikel 63 van de AVG, dat inhoudt dat de toezichthoudende autoriteiten moeten samenwerken met elkaar en waar passend samen met de Europese Commissie in het kader van het zogenaamde coherentiemechanisme, en artikel 51, lid 3, van de AVG, dat bepaalt dat per lidstaat de toezichthoudende autoriteit moet worden aangewezen die de verschillende toezichthoudende autoriteiten in die lidstaat vertegenwoordigt in het Europees Comité voor gegevensbescherming en dat moet worden voorzien in een procedure om ervoor te zorgen dat de regels in verband met het coherentiemechanisme worden nageleefd (zie over de noodzaak om daaromtrent een samenwerkingsakkoord te sluiten, adv.RvS 61.267/AV, 121).

[21] Artikel 35, lid 5, a), van richtlijn 2009/72/EG en artikel 39, lid 5, a), van richtlijn 2009/73/EG.

[22] Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 'betreffende diensten op de interne markt'.

databeheerder is, betekent dit dat enkel een door de netbeheerders gezamenlijk opgerichte werkmaatschappij als databeheerder kan worden aangesteld. Het betekent ook dat het voor elke distributienetbeheerder niet langer een mogelijkheid is om een beroep te doen op een werkmaatschappij, maar dat het een verplichting wordt, niettegenstaande de formulering van artikel 4.1.5, eerste lid. Voor zover een distributienetbeheerder voor de exploitatie van zijn net of de toepassing van openbaredienstverplichtingen gebruik zou willen maken van een werkmaatschappij, zal hij noodzakelijk die taken moeten toevertrouwen aan de gezamenlijke werkmaatschappij die als databeheerder is aangewezen, omdat elke distributienetbeheerder slechts op één werkmaatschappij een beroep kan doen. Aangezien de werkmaatschappij in die hypothese zowel taken van databeheer als taken van distributienetbeheer verricht, zullen complexe 'Chinese muren' nodig zijn omdat er wordt voorzien in bestuurs- of juridische autonomie van de distributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en *vice versa* (zie de ontworpen artikelen 4.1.4, § 2, 5°, en 4.1.8/3, § 2, 3°, van het Energiedecreet).

Een ander neveneffect van die samenloop is dat de werkmaatschappij in kwestie bijgevolg ook onderworpen wordt aan een dubbele erkenning: een toestemming door de VREG om als werkmaatschappij te mogen worden ingezet overeenkomstig artikel 4.1.5 van het Energiedecreet, en een tweede aanwijzing door de Vlaamse Regering als databeheerder op basis van het ontworpen artikel 4.1.8/2 van het Energiedecreet. Het is onduidelijk wat de gevolgen zijn voor de ene erkenning, indien de andere zou worden geweigerd. Bovendien lijkt de Vlaamse Regering pas te kunnen overgaan tot een erkenning als databeheerder, op het ogenblik dat de VREG alle netbeheerders heeft toegestaan om gebruik te maken van dezelfde werkmaatschappij.

In het licht van het voorgaande zijn de wijzigingen die met de artikelen 26 tot 28 van het voorontwerp beogen te worden aangebracht, overigens uiterst verwarrend. De zinsnede "de netbeheerder en/of zijn werkmaatschappij" wordt telkens vervangen door de zin "de netbeheerder, de databeheerder en/of hun werkmaatschappij". Maar volgens het ontworpen artikel 4.1.8/2, § 2, 6°, van het Energiedecreet is de databeheerder een werkmaatschappij – gelet op artikel 4.1.5, tweede lid, van het Energiedecreet, de enige werkmaatschappij voor elk van de netbeheerders –, zodat de activiteiten van databeheer en andere taken binnen dezelfde werkmaatschappij zitten, zij het in van elkaar afgeschermde afdelingen.

De aanwijzing van de databeheerder verbergt bijgevolg een grondige hervorming van het systeem van de werkmaatschappijen die niet volledig lijkt te zijn doordacht.

11. De activiteit van de databeheerder wordt als dusdanig niet geregeld door de energierichtlijnen. Er lijkt geen reden te bestaan om de activiteit van databeheerder als een niet-economische dienst van algemeen belang aan te merken, nu het gaat om de toekenning van een monopoliepositie over de economische activiteit van het beheer en het tegen vergoeding ter beschikking stellen van data die voor allerhande marktpartijen bijzonder gegeerd zullen zijn. Bijgevolg valt de activiteit niet onder artikel 2, lid 2, a), van de dienstenrichtlijn. De andere specifieke uitsluitingsgronden van artikel 2, lid 2, van de dienstenrichtlijn lijken evenmin relevant. Ook het gegeven dat de activiteit volledig op het grondgebied van het Vlaams Gewest plaatsvindt, is daarbij geen bezwaar.[23] Bijgevolg lijkt de aanwijzing van de databeheerder wel

[23] HvJ 30 januari 2018, C-360/15 en C-31/16, *College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amersfoorten Visser Vastgoed Beleggingen*, punten 98-110.

degelijk te vallen onder de dienstenrichtlijn; bovendien gelden in de achtergrond in elk geval analoge overwegingen op grond van de vrijheid van vestiging die wordt gegarandeerd bij het VWEU. De voorliggende regeling lijkt onder beide regelingen problematisch.

Vooreerst moet verantwoord kunnen worden waarom de vestiging van een dienstverrichter die de activiteit van databeheerder wenst uit te oefenen, moet worden onderworpen aan een vergunningstelsel. Een dergelijke verantwoording ontbreekt in de memorie van toelichting, wat zou moeten worden verholpen.

Die verantwoording moet voldoen aan de eisen van artikel 9, lid 1, van de dienstenrichtlijn, dat luidt:

> "De lidstaten stellen de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit niet afhankelijk van een vergunningstelsel, tenzij aan de volgende voorwaarden is voldaan:
>
> a) het vergunningstelsel heeft geen discriminerende werking jegens de betrokken dienstverrichter;
>
> b) de behoefte aan een vergunningstelsel is gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang;
>
> c) het nagestreefde doel kan niet door een minder beperkende maatregel worden bereikt, met name omdat een controle achteraf te laat zou komen om werkelijk doeltreffend te zijn."

Dat de regeling zo is geconcipieerd dat alleen de kandidaat-databeheerder die door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij is aangesteld onder de regeling in aanmerking kan komen, doet de vraag rijzen of aan het non-discriminatieverbod is voldaan.

Bovendien moeten de gehanteerde selectiecriteria voldoen aan de eisen van artikel 10 van de dienstenrichtlijn in verband met de vergunningsvoorwaarden. Ook daar vallen kanttekeningen bij te maken.

In de eerste plaats blijft ook hier de vaststelling dat bij voorbaat vaststaat dat slechts één onderneming in aanmerking komt voor de aanwijzing als databeheerder, wat in strijd is met het discriminatieverbod van artikel 10, lid 2, a), van de dienstenrichtlijn.

In de tweede plaats zijn de criteria ook allerminst duidelijk en ondubbelzinnig, wat nochtans vereist is door artikel 10, lid 2, d), van de dienstenrichtlijn. Zo is in de voorliggende constellatie niet echt duidelijk wat bedoeld wordt in het ontworpen artikel 4.1.8/3, § 2, 3°, van het Energiedecreet met "de bestuurs- of juridische autonomie" van de databeheerder ten aanzien van de netbeheerder en diens geassocieerde ondernemingen, wat overigens contrasteert met de "beheersmatige en juridische onafhankelijkheid" ten aanzien van de andere marktpartijen vermeld in het ontworpen artikel 4.4.8/3, § 2, 4°, van het Energiedecreet. De verduidelijkingen in de ontworpen artikelen 4.1.8/4 en 4.1.8/5 van het Energiedecreet maken de verwarring enkel groter, met als meest sprekende voorbeelden de contradictie tussen het verbod op het ontvangen van directe instructies van onder meer de Vlaamse overheid (ontworpen artikel 4.1.8/4, § 4, laatste lid, van het Energiedecreet) en de introductie van een regeringsafgevaardigde in het

bestuursorgaan van de databeheerder,[24] en de rol van de CEO en de voorzitter van de werkmaatschappij (ontworpen artikel 4.1.8/4, § 2, laatste lid, van het Energiedecreet – artikel 17 van het voorontwerp), waarvan allerminst zeker is dat die niet ook in een afhankelijkheidsrelatie staan ten aanzien van een of meer van de distributienetbeheerders.

Ten derde strijdt de ontworpen regeling ook met de artikelen 11 en 12 van de dienstenrichtlijn, zoals uitgelegd door het Hof van Justitie in het arrest *Trijber en Harmsen*.[25] Hoewel vergunningen onder de dienstenrichtlijn in beginsel voor onbepaalde duur moeten gelden, is er een belangrijke uitzondering op die regel, met name in die gevallen waarin het aantal vergunningen beperkt is – en *a fortiori* indien, zoals hier, er slechts één dienstverlener kan worden geselecteerd. In die gevallen moet de duurtijd juist worden beperkt, en moet met dezelfde regelmaat een nieuwe selectie gebeuren van de gegadigden op basis van een "selectieprocedure die alle waarborgen voor onpartijdigheid en transparantie biedt, met inbegrip van met name een toereikende bekendmaking van de opening, uitvoering en afsluiting van de procedure".

Meer algemeen kan worden vastgesteld dat de selectie van de databeheerder nog minder open is dan de selectie van de distributienetbeheerders zelf, die slechts geldt voor een periode van twaalf jaar, en die minstens theoretisch nog de mogelijkheid laat dat nieuwe spelers zich zouden aanbieden als kandidaat-netbeheerders. Nodeloze beperkingen van de mogelijkheid voor andere operatoren behalve de zittende netbeheerder (of diens gerelateerde ondernemingen) om zich kandidaat te stellen voor de uitbating van een deel van het net, worden door de Europese Commissie en de Raad van State, afdeling Wetgeving, als strijdig met de vrijheid van vestiging beschouwd.[26] Er valt niet in te zien waarom dit anders zou zijn voor een taak die wordt onttrokken aan de netbeheerders, en waarvoor er dient te worden over gewaakt dat ze in volle onafhankelijkheid wordt uitgeoefend.

Bovendien moet de aangewezen kandidaat een verregaande inmenging in de interne organisatie en besluitvorming dulden, inclusief de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering die de Vlaamse minister bevoegd voor het energiebeleid (hierna: de minister) kan verzoeken om bepaalde besluiten te vernietigen.[27] Er moet worden vastgesteld dat ook dit een probleem van vrijheid van vestiging inhoudt, doordat de controle over de investering zo de investeerders ten dele wordt ontnomen. Het Hof van Justitie heeft in 2002 weliswaar de Belgische *golden share* in de Belgische aardgasbevoorrading

[24] Voor de conclusie dat regeringsafgevaardigden, zelfs met raadgevende stem, onverenigbaar zijn met een verbod op het ontvangen van instructies van de overheid, zie adv.RvS 49.491/3 van 27 april 2011 over een voorontwerp dat geleid heeft tot de ordonnantie van 20 juli 2011 'tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen', opmerking 10.1, *Parl.St.* Br.Parl. 2010-11, nr. A-201/1, 106-107.

[25] HvJ 1 oktober 2015, C 340/14 en C 341/14, *Trijber en Harmsen*, punten 60-66.

[26] Zie in die zin adv.RvS 60.379/3 van 9 december 2016 over een voorontwerp die geleid heeft tot de wet van 13 juli 2017 'tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, met het oog op het instellen van een wettelijk kader voor het Modular Offshore Grid', opmerking 9, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 2489/1, 34-35.

[27] De vraag rijst hoe dat optreden van de regeringsvertegenwoordiger of de minister zich verhoudt tot het toezicht door de regulator. Zo kan het niet de bedoeling zijn dat de minister een beslissing van het bestuursorgaan om zich te richten naar een beslissing van de regulator, alsnog ongedaan zou maken. Het voorontwerp lijkt daar niet op berekend te zijn.

aanvaard,[28] maar sindsdien is het Hof erg kritisch voor dergelijke constructies.[29] In het voorliggende geval eigent de Vlaamse overheid zich overigens het toezicht toe zonder noodzakelijk zelf eigenaar te zijn.

Ten slotte moet, in lijn met het arrest *Corbeau*,[30] ook worden opgemerkt dat de stellers van het voorontwerp, gelet op artikel 106 van het VWEU, een bijzondere verantwoording moeten kunnen geven voor het belasten van een enkele onderneming met "bijzondere of zelfs exclusieve rechten". In dat verband moet worden opgemerkt dat het om technische redenen aannemelijk lijkt dat er slechts één databeheerder kan zijn per gebied waar een distributienetbeheerder actief is, maar dat er in het voorliggende voorontwerp voor gekozen wordt om slechts één databeheerder aan te stellen namens alle distributienetbeheerders samen, wat een veel grotere beperking van de mededinging inhoudt zonder dat daarvoor een bijzondere verantwoording wordt gegeven. Bovendien, zoals hoger is uiteengezet, wordt niet enkel een monopolie gecreëerd met betrekking tot de taken van de databeheerder, maar wordt diezelfde onderneming, gelet op het samenspel tussen artikel 4.1.5 van het Energiedecreet en het ontworpen artikel 4.1.8/3, § 2, 6°, van het Energiedecreet, ook een monopolie gegeven om als werkmaatschappij op te treden met betrekking tot de gewone taken van de distributienetbeheerders.

3. Het statuut van de databeheerder

12. Vermits de databeheerder noodzakelijk een werkmaatschappij is, heeft die de vorm van hetzij een privaatrechtelijke vennootschap, hetzij een publiekrechtelijke rechtspersoon.

Uit het ontworpen artikel 4.1.8/5 van het Energiedecreet (artikel 18 van het voorontwerp) blijkt dat de Vlaamse Regering een onbezoldigde regeringsafgevaardigde aanstelt die in het bestuursorgaan van de databeheerder zetelt met raadgevende stem en als taak heeft toezicht te houden op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met hetgeen bepaald is "door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer, en het ondernemingsplan van de databeheerde het ondernemingsplan van de databeheerder". Hij brengt hierover regelmatig verslag uit bij de minister.

Die regeringsafgevaardigde kan tegen elke beslissing van het bestuursorgaan of de raad van bestuur van de werkmaatschappij een beroep indienen bij de minister, waardoor de uitvoering ervan wordt geschorst.

De minister heeft de bevoegdheid om beslissingen te vernietigen.

[28] HvJ 4 juni 2002, C-503/99, *Commissie t. België*.

[29] HvJ 23 oktober 2007, C-112/05, *Commissie t. Duitsland*; HvJ 28 september 2006, C-282/04 en C-283/04, *Commissie t. Nederland*. Dat geldt overigens ook voor de energiesector, zie HvJ 6 december 2007, C-463/04 en C-464/04, *Federconsumatori*.

[30] HvJ 19 mei 1993, C-320/91, *Corbeau*.

Een dergelijke toezichtregeling is een publiekrechtelijk procedé dat past bij een werkmaatschappij die de vorm heeft van een publiekrechtelijke rechtspersoon. Indien het echter gaat om een werkmaatschappij die de vorm van een privaatrechtelijke vennootschap, lijkt de regeling op gespannen voet te staan met de vrijheid van vereniging en de vrijheid van ondernemen.

4. Tariefmaatregelen

13. Het opleggen van tarieven houdt een bijkomende beperking in van het vrij verkeer. Er moet bijgevolg een dwingende reden van algemeen belang kunnen worden aangevoerd om die beperking te verantwoorden en ze moet bovendien evenredig zijn met het ermee na te streven doel.[31]

5. Ontvlechting

14. Het Vlaamse Gewest heeft er bij de omzetting van het derde energiepakket voor gekozen om de distributienetbeheerders volledig te ontvlechten.

De ontworpen regeling met betrekking tot de databeheerder lijkt, in lijn met artikel 9 van de energierichtlijnen, voldoende waarborgen te bevatten om te vermijden dat die volledige ontvlechting in het gedrang komt.

Meer twijfel is mogelijk bij artikel 13 van het voorontwerp, dat een tijdelijke uitzondering – gedurende vijf jaar, maximaal driemaal verlengbaar met een jaar – invoert op het verbod om activiteiten te ontplooien op het vlak de productie van energie, voor activiteiten met betrekking tot de productie van thermische energie, en bij artikel 81 van het voorontwerp dat voor bestaande projecten die tijdelijkheid zelfs schrapt.

Strikt genomen hebben de termen “levering” en “productie” in de energierichtlijnen slechts betrekking op de levering van respectievelijk elektriciteit en aardgas. Bijgevolg lijkt het nemen van een participatie in een warmtenet door een netbeheerder niet bij voorbaat uitgesloten door de richtlijnen, ook al lijken belangenconflicten mogelijk indien de netbeheerder, in het bijzonder de aardgasdistributeur, actief zou worden op de concurrerende markt van de warmtenetten.

Daarbij moeten echter enkele belangrijke nevenvoorwaarden worden vervuld.

In de eerste plaats moet de activiteit dan ook werkelijk beperkt blijven tot activiteiten inzake thermische energie, en mag de opgewekte warmte niet (ook) worden gebruikt voor de opwekking van elektriciteit, in het bijzonder door warmtekrachtkoppeling. Evenmin mag

[31] HvJ 5 december 2006, C-94/04 en C-202/04, *Cipolla*, punten 55-70. Zie in die zin ook adv.RvS 62.616/3 van 4 januari 2018 over een voorontwerp van decreet ‘betreffende het niet-dringend liggend ziekenvervoer’, punt 6.1. Wellicht kan een deel van de verantwoording worden gevonden in het vermijden van misbruik van de monopoliepositie die aan de databeheerder wordt toegekend. Daar staat echter tegenover dat het invoeren van een competitief proces voor de aanstelling van de databeheerder misschien de nood aan een tariefmechanisme enigszins zou kunnen verminderen, en dus een minder verregaande alternatief zou kunnen zijn.

de entiteit waarin eventueel wordt geparticipeerd dan enige andere activiteit op het vlak van de productie of levering van energie ontwikkelen.

In de tweede plaats moet er over worden gewaakt dat de netbeheerder op deze manier niet – al dan niet tijdelijk – deel uitmaakt van samenwerkingsverbanden met bepaalde producenten of leveranciers van elektriciteit of aardgas, waardoor de ontvlechtingsvereisten van artikel 9 alsnog in het gedrang zouden komen.

6. De verenigbaarheid met de AVG

15.1. Bij artikel 82 van de AVG wordt het recht op schadevergoeding alsook de aansprakelijkheid geregeld. Daaruit blijkt dat wie schade lijdt ten gevolge van een inbreuk op de verordening, recht heeft om schadevergoeding te ontvangen van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker voor de geleden schade (lid 1 van artikel 82). Een verwerkingsverantwoordelijke die bij verwerking is betrokken, is aansprakelijk voor de schade die wordt veroorzaakt door verwerking die inbreuk maakt op de verordening; een verwerker is slechts aansprakelijk voor de schade die door verwerking is veroorzaakt wanneer bij de verwerking niet is voldaan aan de specifiek tot verwerkers gerichte verplichtingen van de verordening of buiten dan wel in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke is gehandeld (lid 2). Een verwerkingsverantwoordelijke of verwerker die bewijst op geen enkele wijze verantwoordelijk te zijn voor het schadeveroorzakend feit, wordt van aansprakelijkheid vrijgesteld (lid 3). Wanneer meerdere verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers bij dezelfde verwerking betrokken zijn en verantwoordelijk zijn voor de door verwerking veroorzaakte schade, wordt elke verwerkingsverantwoordelijke of verwerker aansprakelijk gehouden voor de gehele schade (lid 4); nadat een van hen de schade geheel heeft vergoed, kan hij op de andere verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers het deel van de schadevergoeding verhalen dat overeenkomt met hun deel van de aansprakelijkheid van de schade (lid 5).

15.2. Uit het ontworpen artikel 4.1.11/6 van het Energiedecreet blijkt dat de stellers van het voorontwerp het verschuldigd zijn van de vergoeding van de geleden schade situeren in hoofde van de databeheerder – die allicht als de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG te beschouwen is –[32] in plaats van in hoofde van *de verwerkingsverantwoordelijken of de verwerkers*.

Terwijl het in de AVG gaat om inbreuken op die verordening, wordt in de ontworpen bepaling melding gemaakt van "een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart".

[32] Volgens artikel 4, 7), van de AVG is te beschouwen als verwerkingsverantwoordelijke "een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen".

Uit de ontworpen bepaling blijkt dat wie zijn schade vergoed wil zien, enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade dient te bewijzen. De verordening stelt daarentegen niet vrij van het bewijs dat er ook sprake is van een inbreuk op de verordening.

Volgens de ontworpen bepaling moet de vergoeding uiteindelijk worden gedragen door "de veroorzaker van de inbreuk", terwijl uit de verordening blijkt dat de aansprakelijkheid in hoofdzaak bij de verwerkingsverantwoordelijke wordt gelegd, maar in specifieke gevallen bij de verwerker.

Op al deze punten stemt de ontworpen bepaling niet of niet helemaal overeen met de verordening.

16. In de ontworpen bepaling wordt uitdrukkelijk vermeld dat de te nemen regeling gelding zal hebben "[o]verminderd de toepassing van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming".

Hierbij dient in de eerste plaats te worden opgemerkt dat het niet aan de decreetgever staat om de gelding van een Europeesrechtelijke bepaling te bevestigen.

Bovendien spoort de ontworpen regeling niet met de AVG, zodat de boodschap die ervan uitgaat dubbelzinnig is. Het is immers niet duidelijk of de decreetgever van de AVG wil afwijken en in welke mate,[33] dan wel integendeel wil bevestigen dat hij er helemaal niet van wil afwijken.

Hoe dan ook gaat het recht van de Europese Unie voor, zodat er geen ruimte is voor afwijkende regelingen. Artikel 30 moet derhalve worden geschrapt.

17. Ingeval de VREG ook dient toe te zien op de naleving van de AVG, dient de ontworpen regeling met betrekking tot de administratieve sancties (artikelen 76 tot 78 van het voorontwerp) overeen te stemmen met die verordening.

Zo hebben de stellers van het voorontwerp de maximale boetebedragen weliswaar afgestemd op wat bepaald is in artikel 83 (meer bepaald lid 5) van de AVG,[34] maar hebben ze dit onvoldoende zorgvuldig gedaan. Anders dan wat het geval is voor de ontworpen bepaling, gelden de maxima voor de administratieve geldboeten bepaald bij de AVG niet per kalenderdag en dienen dergelijke boeten ook niet per kalenderdag te worden bepaald. Er is onder meer ook geen rekening gehouden met de differentiëring per soort van inbreuken, zoals die blijkt uit de leden 4 tot 6 van artikel 83 van de AVG.

[33] De ontworpen bepaling zou bijvoorbeeld zo gelezen kunnen worden dat vergoeding van de schade overeenkomstig de AVG kan worden gevraagd aan de verwerkingsverantwoordelijken of de verwerkers, maar dat het ook mogelijk is een beroep te doen op de te nemen bepaling die de databeheerder aanwijst als aanspreekpunt.

[34] In de memorie van toelichting wordt bij de artikelen 76 tot 78 van het voorontwerp vermeld: "Deze artikels zijn in overeenstemming met artikel 83 AVG."

ONDERZOEK VAN DE TEKST

18. Gelet op de hiervoor geformuleerde fundamentele opmerkingen, heeft de Raad van State het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet niet nader onderzocht.

Na herwerking zal het voorontwerp, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, opnieuw aan de afdeling Wetgeving moeten worden voorgelegd.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES Jo BAERT

VOORONTWERP VAN DECREET
van 18 mei 2018

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"9°/2 afgeleide persoonsgegevens: persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden;";

2° er wordt een punt 12°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"12°/2 algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG ("algemene verordening gegevensbescherming" of "AVG");";

3° er wordt een punt 13°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"13°/0 analoge meter: meter die op een elektromechanische manier energiestromen meet en registreert;";

4° er wordt een punt 25°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"25°/0 databeheerder: de rechtspersoon die de digitale meter, de analoge meter en de elektronische meter afleest of op afstand uitleest en instaat voor het verzamelen en het verwerken van de gegevens die van dergelijke meters werden af- of uitgelezen;";

5° er wordt een punt 25°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"25°/2 digitale meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;";

6° punt 34°, opgeheven door het decreet van 14 februari 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:
"34° elektronische meter: een meter die op een digitale manier energiestromen meet en registreert en die al dan niet uitgerust is met een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden;";

7° er wordt een punt 49°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"49°/1 ESCO: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering;";

8° er wordt een punt 66°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"66°/0 hoofdmeter: analoge meter, elektronische meter of digitale meter die energiestromen minstens meet en weergeeft en als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten;";

9° in punt 81° wordt tussen de zinsnede "werkmaatschappij," en het woord "leverancier" de zinsnede "databeheerder, aanbieder van energiediensten, " ingevoegd;";

10° er wordt een punt 82°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"82°/1 meetgegevens: gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting;";

11° er wordt een punt 99°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"99°/1 persoonsgegevens: persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;";

12° punt 101/1° wordt opgeheven;

13° aan punt 102° wordt de zinsnede ", met uitsluiting van prosumenten" toegevoegd ;

14° punt 104° wordt opnieuw ingevoegd als volgt:

"104° prosument: elektriciteitsdistributienetgebruiker met toegangspunt voor afname, al dan niet rechtstreeks op een transformator aangesloten, en met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA die hem in staat stelt elektriciteit te injecteren op het elektriciteitsdistributienet."

15° er wordt een punt 110°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"110°/1 relationele gegevens: gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling;";

16° punt 113°/1 wordt opgeheven;

17° er wordt een punt 114°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"114°/3 submeter: meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren;";

18° in punt 115°/1/1 wordt het woord "distributienettarief" vervangen door de zinsnede "data- of distributienettarief";

19° er wordt een punt 115°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:
"115°/3 technische gegevens: gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven;";

20° in punt 123° wordt de zinsnede "netbeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet" vervangen door de zinsnede "databeheerder, beheerder van het plaatselijk vervoersnet, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet";

Art. 3. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Om haar missie waar te maken" worden vervangen door de woorden "Om zijn missie waar te maken";

2° in punt 1°, f), wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

3° aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd;

4° in punt 3° worden de woorden "een netbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" telkens vervangen door de woorden "een netbeheerder, een beheerder van een gesloten distributienet of de databeheerder".

Art. 4. Aan artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

16° het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes daarvoor, volgens transparante criteria;

2° er wordt een punt 17° toegevoegd, dat luidt als volgt:

17° het opvolgen van de voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen en het rapporteren aan de Vlaamse Regering over de naleving ervan.".

Art. 5. In artikel 3.1.4/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 6. In artikel 3.1.4/3, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder , warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of

koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 7. In artikel 3.1.7, §1, 1°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "een bevrachter of een evenwichtsverantwoordelijke" vervangen door de zinsnede "een bevrachter, een evenwichtsverantwoordelijke of de databeheerder".

Art. 8. In artikel 3.1.8, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:
"5° het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie voor de distributienetttarieven en de databeheertarieven overeenkomstig de bepaling zoals opgenomen in titel IV van dit decreet;

2° in punt 6° worden na het woord "tariefstructuur" de woorden "voor de distributienettarieven en de databeheertarieven" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 3.1.12/1, punt 1°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen de zinsnede "netbeheerder," en het woord "een" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 10 In artikel 3.1.13, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen het woord "distributienetbeheerders" en het woord "alsook" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 11. Aan artikel 4.1.4, §2, van hetzelfde decreet wordt gewijzigd als volgt:

1° een nieuw punt 5° wordt als volgt ingevoegd:

"5° de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)elektriciteitsdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)aardgasdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder.";

2 ° een nieuw punt 6° wordt als volgt ingevoegd:

"de capaciteit om de uniforme voorwaarden na te leven voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.".

Art. 12. Artikel 4.1.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.6. §1. Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat de volgende taken:
1° het beheer en onderhoud en het ontwikkelen onder economische voorwaarden van een veilig, betrouwbaar en efficiënt net met inachtneming van het milieu en de energie-efficiëntie van het net, en de nodige ondersteunende diensten daarvoor verlenen;
2° het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteits- en aardgasbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit en aardgas naar de distributienetten mogelijk te maken;
3° de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;

4° de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
5° het oplossen van onderbrekingen en storingen bij de elektriciteits- of aardgastoevoer via zijn net;
6° het opstellen, het bewaren en ter beschikking stellen van de plannen van zijn net;
7° het aansluiten, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net;
8° het verlenen van nettoegang;
9° het verstrekken van de nodige inlichtingen aan de beheerders van de netten waarmee zijn net in kwestie verbonden is, om een veilige en efficiënte uitbating, een gecoördineerde ontwikkeling en een goede wisselwerking tussen de netten te waarborgen;
10° als elektriciteitsdistributienetbeheerder transparante, niet-discriminerende en op de markt gebaseerde procedures hanteren bij de aankoop van elektriciteit;
11° alle vormen van energiefraude, gerelateerd aan hun activiteiten, actief detecteren en vaststellen, en maatregelen nemen om energiefraude te vermijden;
12° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische en relationele gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid;
13° het voor de betrokkene mogelijk maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

§2. Het beheer van een distributienet omvat bovendien de volgende taken:
1° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale, elektronische en analoge meters en tellers, onder meer dagelijkse contacten en software-updates voor digitale en elektronische meters, alsook het mogelijk maken van het af- en uitlezen ervan door de databeheerder in het kader van zijn taken;
2° het verstrekken van de nodige gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, aan de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.

§3. Het beheer van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat bovendien de volgende taken:
1° het beheren van het toegangsregister van zijn net;
2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen van meters en tellers op de toegangspunten op zijn net;
3° het aflezen van de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net, de bepaling van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op zijn net en de verwerking en de bewaring van die gegevens;
4° het verstrekken van de nodige meetgegevens en andere gegevens aan de distributienetbeheerder, de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.”.

Art. 13. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.6/1. De netbeheerder zorgt met eigen personeel en middelen of via een werkmaatschappij voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;
2° de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluiting en aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
3° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer;
4° de uitbesteding van de werkzaamheden voor de aansluiting, het netbeheer en meterbeheer.

De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen of op ondernemingen die ermee verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
2° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.".

Art. 14. In artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. Een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, kunnen:
1° geen activiteiten ondernemen voor de productie van energie, behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken;
2° niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Hieronder valt niet de productie om het energieverbruik van de eigen gebouwen van die rechtspersoon te dekken.

In afwijking van het eerste lid kunnen een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie voor zover deze activiteit tijdelijk is.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, de activiteiten als vermeld in het tweede lid kunnen ondernemen, bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met twaalf maanden verlengd worden. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering.".

Art. 15. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder".

Art. 16. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 14, een artikel 4.1.8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/2. De Vlaamse Regering wijst, op voorstel van de minister, na advies van de VREG, een rechtspersoon aan die voor een periode van tien jaar belast is met het databeheer.".

Art. 17. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/3. §1. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG:
1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder;
2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder;
3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder, inclusief de procedure die nageleefd moet worden bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder na negatieve evaluatie en de procedure tot aanduiding van een nieuwe databeheerder op dat moment;
4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder.

In afwijking van het eerste lid, 3° zal de eerste evaluatie plaatsvinden in het jaar 2028.

§2. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 1°, hebben in ieder geval betrekking op:
1° de technische, organisatorische en financiële capaciteit van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder, inclusief het beschikken over een door de VREG gecontroleerd ondernemingsplan;
2° de professionele betrouwbaarheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
3° de bestuurs- of juridische autonomie van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van de netbeheerders en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
4° de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van, leveranciers, aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
5° de capaciteit tot naleven van de uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen;
6° het feit dat de kandidaat-databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij werd aangesteld.

De voorwaarde, vermeld in 6°, komt te vervallen in één van de volgende gevallen:
1° wanneer de evaluatie vermeld in paragraaf 1, 3° en paragraaf 6 negatief is;
2° wanneer de aanwijzing vroegtijdig wordt beëindigd in gevolge paragraaf 4;
3° de voorwaarde vervalt in ieder geval vanaf 2038.

§3. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3° en 4°, hebben onder meer betrekking op de activiteiten van de databeheerder, de deelneming van andere ondernemingen in de databeheerder, de deelneming van de databeheerder in andere ondernemingen, de verhouding van de databeheerder tot derden, het

bestuursorgaan van de databeheerder, het orgaan dat belast is met de dagelijkse leiding van de databeheerder, en de personeelsleden van de databeheerder.

§4. De voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder, vermeld in paragraaf 1, 2°, bepalen onder meer dat de aanwijzing van de databeheerder eindigt bij faillissement, ontbinding of fusie, en dat de Vlaamse Regering de aanwijzing van de databeheerder kan herroepen, op voorwaarde dat die is gehoord of naar behoren is opgeroepen, bij:

1° een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder die de onafhankelijkheid van het databeheer in gevaar zou kunnen brengen;
2° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de verplichtingen krachtens dit decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan;
3° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de algemene verordening gegevensbescherming.”.

§5. Om de vijf jaar organiseert de VREG een studie over het aanbieden van de specifieke activiteiten en het opnemen van de taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

De vragen die worden gesteld in deze studie moeten de VREG toelaten de kosten-efficiëntie te beoordelen en een benchmarking op te maken van het databeheer en hebben in ieder geval betrekking op:

1° de kosten-efficiëntie van de organisatie van het databeheer, rekening houdende met de opstartkosten en de volledige kostenketen;
2° suggesties voor verbetering aan de diensten van de databeheerder die op dat moment het databeheer behartigt.

Op basis hiervan kan de Vlaamse regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren.

§6. Zoals vermeld in paragraaf 1, 3° wordt om de vijf jaar de werking van de databeheerder, na advies van de VREG, geëvalueerd door de Vlaamse Regering. Deze evaluatie houdt in ieder geval rekening met de volgende elementen:

1° de verslagen van de regeringsafgevaardigde bedoeld in artikel 4.1.8/5;
2° de resultaten van de studie bedoeld in paragraaf 5;
3° de rapportering van de VREG ingevolge artikel 3.1.4, § 2, 17°.

De werking van de databeheerder wordt in ieder geval beoordeeld op basis van de volgende criteria:

1° kosten-efficiëntie van zijn werking;
2° kwaliteit van de aangeboden diensten;
3° naleving van verplichtingen door of krachtens dit decreet, waaronder de organisatie van de toegangsrechten van andere partijen tot de databeheerder;

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop deze evaluatie zal gebeuren.

Indien de tussentijdse evaluatie negatief is, zal de Vlaamse Regering een remediëringsperiode toestaan van maximaal drie maanden aan de databeheerder om verbeteringsvoorstellen in te dienen en uit te voeren met betrekking tot die criteria die hebben geleid tot het negatieve resultaat.

Als de Vlaamse Regering, na advies van de VREG, oordeelt dat deze voorstellen onvoldoende garanties bieden voor de volgende vijf jaar gaat de Vlaamse Regering

over tot de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder en de aanwijzing van een nieuwe databeheerder.

In afwijking van het eerste lid en zoals vermeld in paragraaf 1, tweede lid, zal de eerste evaluatie plaatsvinden in het jaar 2028.

Art. 18. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/4. §1. Teneinde de autonomie van de databeheerder, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3°, te garanderen, beschikt de databeheerder in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is:

1° over een binnen deze werkmaatschappij opgericht bestuursorgaan. Dit bestuursorgaan is belast met beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6;

2° voor de uitvoering van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, over personeel dat geen andere activiteiten, taken of verplichtingen verricht of uitoefent voor de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, met behoud van de toepassing van artikel 4.1.8/7;

3° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over afzonderlijke rekeningen. Deze rekeningen worden gecontroleerd door een andere revisor dan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert; het controleverslag wordt door deze revisor ook bezorgd aan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert.

4° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over externe juridische adviseurs die niet dezelfde zijn als diegenen die de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, voor haar andere activiteiten adviseren;

5° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over operationeel gescheiden IT-systemen. Externe medewerkers die aangetrokken worden voor de uitbating van voormelde operationeel gescheiden IT-systemen werken enkel aan dat deel van het operationeel gescheiden IT-systeem dat betrekking heeft op deze activiteiten, taken en verplichtingen.

§2. Het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, telt maximaal zes leden. Personeelsleden, vermeld in § 1, 2°, kunnen geen lid zijn van het bestuursorgaan, vermeld in § 1, 1°. Het lidmaatschap van het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, is tevens onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:

1° de raad van bestuur en de overige organen, andere dan het bestuursorgaan, vermeld in §1, 1°, en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;

2° de netbeheerders;

3° leveranciers;

4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;

5° ondernemingen die met de 1° tot 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

In afwijking van het eerste lid wonen de CEO en de voorzitter van de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij de vergaderingen van het bestuursorgaan bij met raadgevende stem.

§3. De hoedanigheid van personeelslid bedoeld in § 1, 2° is onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:
1° de raad van bestuur en de overige organen en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;
2° de netbeheerders;
3° leveranciers;
4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
5° ondernemingen die met de 1° tot 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

In afwijking van het eerste lid, 1° kan er één personeelslid, zoals bedoeld in §1, 2°, zetelen in het Management Comité van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder.

§4 Het bestuursorgaan, vermeld in § 1, 1°, neemt beslissingen aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.

Indien de raad van bestuur van de werkmaatschappij beslissingen neemt aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, worden de notulen met betrekking tot die beslissingen binnen de drie dagen na de betrokken vergadering toegezonden aan de regeringsafgevaardigde, vermeld in artikel 4.1.8/5. Die beslissingen worden pas uitvoerbaar als de termijn, vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, verstreken is en de regeringsafgevaardigde binnen deze termijn geen beroep bij de minister, als vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, heeft ingediend.

De raad van bestuur en de overige organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, kunnen geen instructies geven aan de leden van het in §1, 1° bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in § 1, 2°, met betrekking tot de dagelijkse bedrijfsvoering of individuele besluiten aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.

In afwijking van het derde lid, kan het lid van het Management Comité, vermeld in § 2, tweede lid, instructies geven aan de personeelsleden bedoeld in § 1, 2° voor zover het geen betrekking heeft op de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder en de personeelsleden van de databeheerder die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming ontvangen bij de uitvoering van de aan hen en aan de databeheerder in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/13.

§5. De databeheerder beschikt over de nodige middelen, inclusief personele, technische, fysieke en financiële middelen, om de specifieke activiteiten, taken en

verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, autonoom te kunnen uitoefenen.

§6. De leden van het in §1, 1° bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in § 1, 2° wisselen geen gegevens uit met de andere onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, tenzij deze uitwisseling gebeurt overeenkomstig de bepalingen van Afdeling IX, Onderafdeling II van dit decreet.

Art. 19. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 4.1.8/5. In het bestuursorgaan van de databeheerder en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is in het bestuursorgaan van de databeheerder zoals vermeld in artikel 4.1.8/4, § 1, 1°, zit een onbezoldigde regeringsafgevaardigde met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet ook aan de onafhankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3° en 4°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van het bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden van het bestuursorgaan tijdig op de hoogte gebracht van de dagorde en alle bijbehorende documenten.

De regeringsafgevaardigde houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder of in het geval dat de databheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is op de statuten van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer, en het ondernemingsplan van de databeheerder, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

Hoofdstuk 3 van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector is op de regeringsafgevaardigde, vermeld in het eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Tegen elke beslissing van het bestuursorgaan van de databeheerder, vermeld in het eerste lid, en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is ook tegen elke beslissing van de de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij, die hij strijdig acht met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5, 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder, en het ondernemingsplan van de databeheerder, dient de regeringsafgevaardigde binnen een termijn van vijf dagen een gemotiveerd beroep in bij de minister op wiens voordracht hij is aangesteld. Deze termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, als de regeringsafgevaardigde daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop de beslissing aan hem werd betekend, of bij gebrek daaraan, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen.

Van het beroep, vermeld in het derde lid, wordt binnen dezelfde termijn kennis gegeven aan respectievelijk het bestuursorgaan, vermeld in het eerste lid,

of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de werkmaatschappij. De uitvoering van de beslissing wordt door het beroep geschorst.

Heeft de minister, bij wie het beroep werd ingesteld, binnen een termijn van tien dagen, ingaand op dezelfde dag als de termijn, vermeld in het derde lid, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief. In voorkomend geval wordt de nietigverklaring binnen de gestelde termijn aan respectievelijk het bestuursorgaan, vermeld in het eerste lid, of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de werkmaatschappij meegedeeld.".

Art. 20. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder".

Art. 21. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 17, een onderafdeling I ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Databeheer".

Art. 22. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling I, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/6. Het databeheer omvat de volgende taken:
1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:
a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
c) netbeheer en operationele veiligheid;
2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de transmissienetbeheerder, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's en aggregatoren voor het vervullen van hun taken of om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek;
10° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder in het kader van zijn taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°. .

De databeheerder is verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang en het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die hij beheert, verwerkt, valideert en bewaart.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, aan de databeheerder taken en openbaredienstverplichtingen opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers, aanbieders van energiediensten en afnemers, en met betrekking tot zijn dienstverlening op het vlak van submeting.".

Art. 23. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.8/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/7. De databeheerder zorgt met eigen personeel en middelen voor de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
2° het beheer en de beveiliging van de technische, relationele en meetgegevens, zoals vermeld in de takenlijst;
3° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder kan geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers, tussenpersonen of ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot gegevens;
2° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
3° het beheer en de beveiliging van de technische, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in de takenlijst, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk moeten worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaronder de databeheerder voor de uitvoering van zijn taken een beroep kan doen op derden.".

Art. 24. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 14, een onderafdeling II ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Art. 25. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling II, ingevoegd bij artikel 18, een artikel 4.1.8/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/8. De databeheerder kan de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken, vermeld in artikel 4.1.8/6 en 4.1.8/7, niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden.".

Art. 26. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IV vervangen door wat volgt:
"Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, dienswerkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 27. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 28. In artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden telkens vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 29. In artikel 4.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "de netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 30. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling IV/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling IV/2. Vergoedingsplichten van de databeheerder".

Art. 31. In hetzelfde decreet wordt in afdeling IV/2, ingevoegd bij artikel 25, een artikel 4.1.11/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.11/6. Onverminderd de toepassing van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming is de databeheerder aan de betrokkene vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart. De betrokkene dient hiervoor enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.

De databeheerder wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.

De betrokkene stelt zijn vordering tot schadevergoeding in bij de rechtbank van eerste aanleg die volgens het Gerechtelijk Wetboek territoriaal bevoegd is en binnen de termijnen die zijn voorzien in het Burgerlijk Wetboek.".

Art. 32. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IX vervangen door wat volgt:
"Afdeling IX. Meters en meetgegevens".

Art. 33. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt voor artikel 4.1.22/2 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter".

Art. 34. Artikel 4.1.22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en vervangen bij het decreet van 14 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.22/2. De netbeheerder plaatst een digitale meter in al de volgende gevallen en voor zover het netgebruikers met een laagspanningsaansluitingen < 56 kVA betreft:
1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
2° bij verplichte metervervanging;
3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;
4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;
5° bij bestaande prosumenten;
6° bij vervanging van de meters die geplaatst werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders;
7° op verzoek van de netgebruiker.

Indien de meter wordt geplaatst op verzoek van de netgebruiker, zal deze instaan voor de kosten van de plaatsing en indienststelling van deze meter.

Op expliciete vraag van de netgebruiker in de situatie vermeld in punt 3° en punt 5° wordt de productiemeter vervangen door de netbeheerder en desgevallend gekoppeld aan de digitale meter. De netgebruiker staat in voor de kosten van deze productiemeter, de plaatsing en de indienststelling.

De Vlaamse Regering kan op basis van de kostenbatenanalyse bijkomende gevallen bepalen waarin de netbeheerder een digitale meter plaatst.

De Vlaamse Regering bepaalt de timing voor het plaatsen van de meters, vermeld in het eerste en vierde lid.".

Art. 35. Aan titel IV, hoofdstuk I, onderafdeling I, van hetzelfde decreet wordt een artikel 4.1.22/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/3. De digitale meter:
1° kan energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren;
2° kan op afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder;
3° bezit de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen;
4° kan op afstand het toegangsvermogen instellen en de toegang tot het distributienet verlenen en onderbreken.

De marktpartijen, vermeld in het eerste lid, 3°, verwerken alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de digitale meters moeten voldoen.".

Art. 36. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Verwerking van gegevens".

Art. 37. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 30, een artikel 4.1.22/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/4. De betrokkene behoudt de zeggenschap over zijn persoonsgegevens uit de digitale meter, de elektronische meter en de analoge meter conform de diverse rechten en plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet.".

Art. 38. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II, een artikel 4.1.22/5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/5. De databeheerder verleent, met inachtneming van het tweede lid en hetgeen bepaald is in artikel 4.1.8/6, aan de volgende partijen toegang tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter:
1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;
2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;
6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

De databeheerder verleent de partijen, vermeld in het eerste lid, alleen toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten vastleggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen databeheerder en de andere gelegitimeerde partijen.".

Art. 39. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/6. De databeheerder beheert, verwerkt, beveiligt en bewaart al de volgende gegevens in het kader van de uitoefening van zijn taken als databeheerder:
1° de technische gegevens, met het oog op de validatie van de afname en de injectie en de rapportering en met het oog op het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/5, eerste lid, 2°, 3°, 4°, 5°, 8° en 9°;
2° de relationele gegevens, met het oog op de rapportering en met het oog op de marktfacilitatie en het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/5, eerste lid, 2°, 3° en 5° tot en met 9°;
3° de meetgegevens, met het oog op het af-en uitlezen van de analoge, de elektronische en de digitale meters, het beheren van het toegangsregister,

de validatie van de afname en de injectie, de marktfacilitatie en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.8/5, eerste lid, 1° tot en met 9°.

De technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, is de databeheerder de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 40. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/7. De netbeheerders en hun werkmaatschappij verwerken al de volgende gegevens waartoe zij desgevallend via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben in het kader van de uitvoering van hun taken als beheerders van het distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit:

1° de technische gegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de keuze van de meetinrichting, de capaciteitsreservering, de fraudebestrijding, het meterbeheer, de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11°, 12°, §2, 2° en 3°, § 3, 2° tot en met 4° en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoersnet, vermeld in artikel 4.1.6 §3, 1°;

2° de relationele gegevens, met het oog op het klantbeheer, de levering in het kader van hun taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4° en de fraudebestrijding, , vermeld in artikel 4.1.6, §1, 7°, 8° en 11°-13° en 4.1.6, §3, 2° en 3°; artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°; en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoersnet, vermeld in artikel 4.1.6 §3, 1°;

3° de meetgegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de levering in het kader van hun taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°, , de fraudebestrijding en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11° tot en met 13°, §2, 1° en 3°, §3, 2° tot en met 4°; artikel 4.1.22, eerste lid 2° en 4°; en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoersnet, vermeld in artikel 4.1.6 §3, 1°.

Alle technische, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming".

Art. 41. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/8. De leveranciers verwerken de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het klantbeheer en de facturatie, vermeld in artikel 4.3.2.

Alle relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de leveranciers de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 42. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/9. De aanbieders van energiediensten verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op klantbeheer en het aanbieden van diensten.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de aanbieders van energiediensten de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 43. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/10. De evenwichtsverantwoordelijke en bevrachter verwerken meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, om tot een evenwicht van het net te komen.

Als deze meetgegevens, vermeld in het eerste lid, ook persoonsgegevens zijn, zijn de evenwichtsverantwoordelijke en de bevrachter voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 44. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/11. De overheden verwerken de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op de uitoefening van taken die hun worden opgelegd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De overheden zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 45. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/12. De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder

overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het vervullen van de opdrachten van algemeen belang die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 46. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/13. De VREG verwerkt technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe hij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang heeft, met het oog op het uitvoeren van zijn taken die hem worden opgelegd door of krachtens dit decreet.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, is de VREG de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 47. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/14 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/14. Als een digitale meter wordt geplaatst, zorgt de netbeheerder ervoor dat de netgebruiker en in voorkomend geval de betrokkene voldoende geïnformeerd en geadviseerd worden over:

1° de verplichte informatie met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens die op grond van de algemene verordening gegevensbescherming verstrekt moet worden;

2° het volledige potentieel dat de meter heeft, over het gebruik van de gegevens van de digitale meter en over de mogelijkheid om hun energieverbruik te controleren.

De partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/13 stellen een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op. De voormelde partijen brengen de betrokkenen op de hoogte van de periode waarin hun persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of als dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen. Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze inzage in de gebruikte methodologische keuzes.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedures en modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen, te garanderen en misbruik van die gegevens zoveel mogelijk te voorkomen. De Vlaamse Regering bepaalt de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem, vermeld in het tweede lid.

De Vlaamse Regering kan in samenwerking met de betrokken partijen een gedragscode opstellen waarin bepaald wordt hoe deze partijen moeten omgaan met de gegevens verkregen uit de submeter".

Art. 48. In artikel 4.1.26/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "heeft" wordt vervangen door de woorden "en de databeheerder hebben";

2° het woord "hij" wordt vervangen door het woord "zij" en het woord "heeft" wordt vervangen door het woord "hebben".

2° tussen het woord "netbeheerder" en het woord "onmiddellijk" worden de woorden "of de databeheerder" ingevoegd.

Art. 49. In artikel 4.1.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt de zinsnede ", met inbegrip van de meetdiensten" opgeheven.

Art. 50. In artikel 4.1.32, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;".

Art. 51. Aan titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling XIII toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling XIII. Tarieven voor het databeheer".

Art. 52. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling I toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Algemene bepalingen".

Art. 53. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling I, toegevoegd bij artikel 45, een artikel 4.1.35 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.35. Het gegevensbeheer door de databeheerder en het gebruik van de bijbehorende gegevens door gegevensgebruikers maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.".

Art. 54. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.36 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.36. §1. De VREG stelt een tariefmethodologie op en oefent zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de databeheerder in staat stelt de noodzakelijke investeringen uit te voeren.

§2. De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.

§3. De VREG motiveert volledig en op omstandige wijze zijn tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tarieven. Als een beslissing op economische of technische overwegingen

steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen. Als die beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking zijn genomen om die vergelijking te maken.

§4. De tarieven die van toepassing zijn, kunnen niet met terugwerkende kracht worden aangepast zonder afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven.”.

Art. 55. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling II. Procedure voor het opstellen van een tariefmethodologie”.

Art. 56. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 48, een artikel 4.1.37 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.37. §1. Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de databeheerder werkt de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uit die de databeheerder moet gebruiken om zijn tariefvoorstellen op te stellen.

De overlegprocedure, vermeld in het eerste lid, komt tot stand in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Als de VREG en de databeheerder daarover geen akkoord vinden, wordt het overleg ten minste gehouden conform de volgende procedure:

1° de VREG stuurt de oproeping voor de overlegvergadering naar de databeheerder. De VREG maakt die oproeping minstens acht kalenderdagen voor de overlegvergadering bekend op zijn website, samen met de documentatie bij de agendapunten. De oproeping vermeldt de plaats, de datum en het uur van de overlegvergadering, alsook de agendapunten;

2° na de overlegvergadering stelt de VREG een ontwerp van proces-verbaal op van de overlegvergadering, waarin de argumenten van de verschillende partijen worden opgenomen, alsook de vastgestelde punten waarover wel of geen overeenstemming bestaat. De VREG bezorgt dat verslag ter goedkeuring aan de aanwezige partijen binnen acht kalenderdagen na de overlegvergadering.

§2. De VREG organiseert een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie. Tijdens die raadpleging krijgen alle belanghebbenden gedurende minstens vijfenveertig kalenderdagen de tijd om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen. Na afloop van die periode publiceert de VREG daarover binnen vijfenveertig kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag.

§3. Nadat hij de procedure, vermeld in paragraaf 1 en 2, heeft gevolgd, stelt de VREG de tariefmethodologie vast. Met behoud van de toepassing van de algemene boekhoudkundige normen en regels, preciseert die tariefmethodologie onder andere:

1° de definitie van de kostencategorieën;

2° de algemene tariefstructuur en tariefdragers.

In deze tariefmethodologie wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende klantengroepen.

§4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers, publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, alle stukken over het overleg met de databeheerder, het gemotiveerde

consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht om de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie te motiveren.".

Art. 57. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling III toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie".

Art. 58. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling III, toegevoegd bij artikel 49, een artikel 4.1.38 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.38. §1. De VREG stelt de tariefmethodologie op met inachtneming van de volgende richtsnoeren:

1° de tariefmethodologie is volledig en transparant, zodat het voor de databeheerder mogelijk is om zijn tariefvoorstel op basis van de tariefmethodologie op te stellen. Ze bevat de elementen die verplicht zijn in het tariefvoorstel. Ze definieert rapporteringsmodellen die de databeheerder moet gebruiken;

2° met behoud van de mogelijkheid om conform artikel 4.1.39, §4, de tariefmethodologie tussentijds te herzien, stelt de tariefmethodologie het aantal jaren vast van de reguleringsperiode die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de VREG de tariefmethodologie heeft vastgesteld;

3° de criteria voor de verwerping van kosten zijn niet discriminerend en transparant;

4° de tarieven zijn niet discriminerend en niet buitensporig;

5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;

6° de tarieven strekken ertoe een juist evenwicht te bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die de netgebruikers betalen;

7° de vergoeding van kapitalen die geïnvesteerd worden in de gereguleerde activa moet de databeheerder toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en maakt een toegang tot kapitaal mogelijk;

8° de kosten voor de openbaredienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens dit decreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen, subsidies, bijdragen en heffingen, worden op een transparante en niet-discriminerende wijze verrekend in de tarieven na controle door de VREG;

9° de tariefmethodologie bepaalt de nadere regels voor de integratie en controle van de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde activiteit inzake het beheer van energiedata hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die zijn goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder, die in de tarieven kunnen worden opgenomen;

10° de kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan;

11° de tariefmethodologie moedigt de databeheerder aan om zijn efficiëntie te verbeteren, en de integratie van de markt en de beschikbaarheid van data te bevorderen;

12° de structuur van de tarieven bevordert het rationele gebruik van de infrastructuren;

13° de tarieven bevatten geen prikkels die de efficiëntie van het databeheer kunnen belemmeren.;

14° de tarieven zijn forfaitair per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt, met dien verstande dat de betrokkene het recht heeft om kosteloos zijn eigen persoonsgegevens op te vragen bij de databeheerder.

§2. De VREG kan de kosten van de databeheerder controleren en in voorkomend geval verwerpen, in het licht van de toepasselijke wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, en van de beoordelingscriteria, vermeld in het eerste lid, 3°.".

Art. 59. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 44, een onderafdeling IV toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling IV. Procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen".

Art. 60. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling IV, toegevoegd bij artikel 52, een artikel 4.1.39 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.39. §1. De databeheerder stelt zijn tariefvoorstel op met inachtneming van de tariefmethodologie en dient die in bij de VREG, met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§2. De VREG onderzoekt het tariefvoorstel, beslist over de goedkeuring ervan en deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de databeheerder met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§3. De VREG stelt de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen op in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Bij gebrek aan een akkoord geldt de volgende procedure:

1° de databeheerder dient binnen dertig kalenderdagen op voorstel van de VREG zijn tariefvoorstel in voor het volgende jaar in de vorm van het rapporteringsmodel dat de VREG vaststelt met toepassing van artikel 4.1.38, eerste lid, 1°;

2° de databeheerder bezorgt het tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief aan de VREG of geeft het af tegen ontvangstbewijs. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische versie van het tariefvoorstel dat de VREG kan bewerken;

3° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel bevestigt de VREG aan de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook per e-mail, dat het dossier volledig is, of bezorgt hij de databeheerder een lijst van aanvullende inlichtingen of vragen die de databeheerder moet verstrekken of beantwoorden. Binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de voormelde lijst verstrekt de databeheerder de gevraagde aanvullende inlichtingen, antwoorden en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze aan de VREG. De voormelde procedure om bijkomende inlichtingen te verkrijgen, kan herhaald worden als de VREG dat nuttig acht;

4° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel, vermeld in punt 2°, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de laatste antwoorden en de laatste aanvullende inlichtingen en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel, van de datanetbeheerder als vermeld in punt 3°, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze op de hoogte van zijn ontwerp van beslissing over het tariefvoorstel. Als de VREG in zijn ontwerp beslist om het tariefvoorstel te weigeren, geeft de VREG op gemotiveerde wijze aan welke punten de databeheerder moet aanpassen

overeenkomstig de tariefmethodologie om een beslissing tot goedkeuring van de VREG te verkrijgen;

5° als de VREG een ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel aan de databeheerder bezorgt, kan de databeheerder binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van dat ontwerp zijn bezwaren daarover meedelen aan de VREG. Die bezwaren worden afgegeven tegen ontvangstbewijs of met een aangetekende brief verzonden aan de VREG, en tegelijk op elektronische wijze. De databeheerder kan binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel zijn aangepaste tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief of door afgifte met ontvangstbewijs aan de VREG bezorgen. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische kopie aan de VREG. Binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG het ontwerp van de beslissing over het tariefvoorstel heeft verzonden, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG de bezwaren en, in voorkomend geval, het aangepaste tariefvoorstel heeft ontvangen, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook elektronisch, op de hoogte van zijn beslissing om het in voorkomend geval aangepaste tariefvoorstel goed te keuren of te weigeren;

6° als de databeheerder zijn verplichtingen niet nakomt binnen de termijnen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, of als de VREG heeft beslist om het tariefvoorstel of het aangepaste tariefvoorstel te weigeren, zijn voorlopige tarieven van kracht die de VREG oplegt, tot de databeheerder zijn verplichtingen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, alsnog is nagekomen, tot alle rechtsmiddelen van de databeheerder of van de VREG zijn uitgeput, of tot over de twistpunten tussen de VREG en de databeheerder een akkoord wordt bereikt. De VREG is bevoegd om te besluiten tot passende compenserende maatregelen als de definitieve tarieven afwijken van de voorlopige tarieven.

§4. Met behoud van de mogelijkheid van de VREG om de tariefmethodologie of de tarieven gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen uit de procedure, vermeld in artikel 4.1.37, §1 en §2, en artikel 4.1.39, §3, op eigen initiatief te wijzigen, kan een databeheerder, als dat strikt noodzakelijk wordt geacht, voor de komende jaren van die tariefmethodologie binnen de reguleringsperiode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn tarieven ter goedkeuring voorleggen aan de VREG. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven houdt rekening met de tariefmethodologie, zonder de integriteit van de bestaande tariefstructuur te wijzigen. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven wordt door de databeheerder ingediend en door de VREG behandeld overeenkomstig de procedure, vermeld in paragraaf 3.

§5. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of van commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website, op een transparante wijze, de stand van zaken van de goedkeuringsprocedure van de tariefvoorstellen, de ontwerpen van tarifaire beslissingen en, in voorkomend geval, de goedgekeurde tariefvoorstellen die de databeheerder heeft ingediend.

De VREG publiceert de tarieven en hun motivering binnen drie werkdagen nadat ze goedgekeurd zijn, op zijn website. De VREG houdt rekening met een redelijke implementatietermijn voor de leveranciers.

§6. De databeheerder deelt zo spoedig mogelijk aan zijn toegangshouders de tarieven mee die hij moet toepassen en stelt ze ter beschikking van alle personen die daarom verzoeken. De databeheerder publiceert die tarieven ook zo spoedig

mogelijk op zijn website, samen met een berekeningsmodule die de praktische toepassing ervan preciseert.".

Art. 61. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 29, een onderafdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling V. Beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven".

Art. 62. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 54, een artikel 4.1.40 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.40. Tegen de beslissingen die de VREG met toepassing van deze afdeling heeft genomen, kan iedere persoon die een belang aantoont, beroep aantekenen voor het Hof van Beroep te Brussel, dat zetelt zoals in kort geding.

Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld bij ondertekend verzoekschrift, dat wordt neergelegd ter griffie van het hof van beroep in Brussel binnen dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de belanghebbenden aan wie de beslissing niet ter kennis is gebracht, binnen dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing, of, bij afwezigheid van publicatie, binnen dertig dagen vanaf de kennisneming ervan. Het verzoekschrift wordt ter griffie neergelegd in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn.

Binnen drie werkdagen die volgen op de neerlegging van het verzoekschrift, brengt de griffie van het hof van beroep alle partijen die de verzoeker bij de zaak heeft betrokken via gerechtsbrief hiervan op de hoogte. De griffie van het hof van beroep vraagt de raad van bestuur en de algemeen directeur van de VREG om het administratieve dossier over de aangevochten akte met het verzoekschrift bij de griffie neer te leggen. Het administratieve dossier wordt uiterlijk samen met de eerste conclusie van de VREG neergelegd. De partijen kunnen het administratieve dossier raadplegen bij de griffie van het hof van beroep vanaf de neerlegging ervan tot de sluiting van de debatten.

Het Hof van Beroep kan op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die het bepaalt. Die maatregel kan evenwel alleen worden bevolen om uitzonderlijke redenen, die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en na een debat op tegenspraak. Die beslissing houdt ook rekening met de belangen van derden.".

Art. 63. In artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt tussen de woorden 'de beheerder van het gesloten distributienet' en de zinsnede 'de producenten,' de zinsnede "de databeheerder,' ingevoegd;

2° in punt 4° wordt tussen het woord "leveranciers" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd;

3° een punt 9° tot en met 12° worden toegevoegd, die luiden als volgt:
"9° de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/5;

10° de limitatieve lijst van rubrieken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die de distributienetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken met betrekking tot het beheer van zijn net en de toegang tot zijn net, vermeld in artikel 4.1.6, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan;
11° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen;
12° de limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken, vermeld in of ter uitvoering van artikel 4.1.8/5, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan.".

Art. 64. Aan artikel 4.3.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid wordt de zinsnede "of aan de eisen, gesteld door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of aan andere gewestelijke bevoegde overheid in verband met de levering van elektriciteit of aardgas" opgeheven;

2° aan paragraaf 2, tweede lide, 5° worden de woorden "en de databeheerder" toegevoegd.

Art. 65. In artikel 4.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "betrokken netbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 66. In artikel 4.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De beheerder van een gesloten distributienet kan de taken, vermeld in het eerste lid, 9°, 11° en 12°, uitbesteden aan de databeheerder, en hij kan de taak, vermeld in het eerste lid, 10°, uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld. De databeheerder en de beheerder van het net kunnen de uitvoering van die taken niet weigeren.".

Art. 67. In artikel 5.1.4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt tussen het woord "door" en het woord "het" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 68. In artikel 6.1.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5° wordt tussen het woord "netbeheerder" en het woord "toegang" de woorden "en desgevallend de databeheerder" ingevoegd;

2° aan punt 5° worden de woorden "of voor werken aan de aansluiting" toegevoegd ;

3° in punt 6° worden de woorden "voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit" vervangen door de woorden "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet vanop afstand uitgevoerd kunnen worden";

4° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

"In de gevallen, vermeld in 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie.";

5° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval, vermeld in het eerste lid, 5°, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie, met uitzondering van de gevallen, vermeld in artikel 4.1.22/2, eerste lid en onverminderd de bepalingen van toepassing op budgetmeters, vermeld in artikel 4.1.22, eerste lid, 4°, *in fine*. ".

Art. 69. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en het laatst gewijzigd bij decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan de toekenning van groenestroomcertificaten ook beperken op basis van het aantal vollasturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De Vlaamse Regering kan daarnaast voor nieuwe installaties en verlengingsaanvragen met betrekking tot de periodes vermeld in artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van bestaande installaties het aantal groenestroomcertificaten begrenzen tot een bepaalde hoeveelheid groenestroomcertificaten.";

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen groenestroomcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 70. Aan artikel 7.1.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 14 maart 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§ 5. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen warmtekrachtcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 71. In artikel 7.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt tussen de zinsnede "netbeheerders," en het woord "de" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 72. In artikel 7.1.5, §4, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 mei 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "vierde lid" worden vervangen door de woorden "derde lid";

2° het percentage "11%" wordt vervangen door het percentage "4%";

3° het jaartal "2021" wordt vervangen door het jaartal "2026"

Art. 73. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2 wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" telkens vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 74. In artikel 7.1.11 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 75. In artikel 8.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt tussen het woord "netbeheerders" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 76. In artikel 12.2.2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 24 februari 2017, , worden tussen het woord "energie" en de zinsnede ",stellen" telkens de woorden "en de databeheerder" ingevoegd.

Art. 77. In artikel 13.3.1, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, tot en met 13.3.4," vervangen door de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6,".

Art. 78. Aan titel XIII, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling V. Administratieve geldboete bij misbruik van gegevens uit meters".

Art. 79. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling V, toegevoegd bij artikel 62, een artikel 13.3.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13.3.6. De VREG legt aan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die de gegevens die de databeheerder verzamelt conform artikel 4.1.8/5, aanwendt op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, een administratieve geldboete op die per kalenderdag niet lager mag zijn dan 1000 euro en niet hoger mag zijn dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, als dat cijfer hoger is.".

Art. 80. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt een artikel 15.3.5/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/12. Bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, wordt gedurende vijftien jaar vanaf de aanmelding van de installatie de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering gebracht van de afname. Als de termijn van vijftien jaar verstrijkt voor 31 december 2020, wordt die elektrische productie in mindering gebracht tot en met die datum.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, gebeurt maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerst lid, heeft geen betrekking op de distributienettarieven.

De gebruikers van de productie-installaties, vermeld in het eerste lid, kunnen er echter op elk moment voor kiezen om over te stappen naar het systeem dat geldt voor dezelfde decentrale productie-installaties geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021, vermeld in artikel 15.3.5/13. Deze afstand van het recht, vermeld in het eerste lid, is onherroepelijk.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het in mindering brengen van de productie door decentrale productie-installaties, vermeld in het eerste lid.".

Art. 81. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/13. Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 moet de elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet worden opgekocht.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen."

Art. 82. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/14. Artikel 4.1.8, §2 is niet van toepassing op de productie van thermische energie in projecten die op datum 1 januari 2018 al in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor op die datum de nodige vergunningen werden verkregen.".

Art. 83. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/16 ingevoegd, dat luidt als volgt:

De leveranciers die actief zijn in het Vlaamse Gewest en die op de dag van inwerkingtreding van artikel 4.3.1, 1° van dit decreet nog geen leveringsvergunning van de VREG zouden hebben, krijgen bij wijze van overgangsregeling zes maanden de tijd vanaf de dag van inwerkingtreding van voormeld artikel om een leveringsvergunning van de VREG te verkrijgen.

Art. 84. De Vlaamse Regering bepaalt voor artikel 3 tot en met artikel 63, 65 tot en met 68, artikel 71, 73 tot en met 79 en artikel 82 de datum van inwerkingtreding.

Artikel 72 treedt in werking op op de dag van publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad en niet later dan 1 april 2018, en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
van 21 juni 2018

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 63.544/3
van 21 juni 2018

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5, en 13.2.1 van hetzelfde decreet’

Op 22 mei 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5, en 13.2.1 van hetzelfde decreet'.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 12 juni 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 21 juni 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling Wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest is een aangepaste versie van het voorontwerp van decreet met hetzelfde opschrift, waarover de Raad van State op 20 maart 2018 advies 62.977/3 heeft gegeven.[2]

Aan de eerder om advies voorgelegde tekst zijn in de eerste plaats enkele technische wijzigingen aangebracht. Op het inhoudelijke vlak is de belangrijkste wijziging de beperking van de aanwijzing van de databeheerder in de tijd, en de mogelijkheid om bij een negatieve tussentijdse evaluatie en in geval van gebrekkig remediëren, de voorwaarde te schrappen dat de databeheerder een werkmaatschappij moet zijn van de distributienetbeheerders (artikel 17 van het voorontwerp – ontworpen artikel 4.1.8/3, § 6, van het Energiedecreet[3]). Voorts voorziet het voorontwerp in de opheffing van de mogelijkheid voor leveranciers uit andere gewesten of EER[4]-lidstaten om louter op basis van hun externe erkenning, dat wil zeggen zonder leveringsvergunning vanwege het Vlaamse Gewest, gas of elektriciteit te leveren in het Vlaamse Gewest (artikel 64, 1°, van het voorontwerp).

VOORAFGAANDE OPMERKING

3. Behoudens in geval van wijziging van de juridische context, verleent de Raad van State, afdeling Wetgeving, in de regel geen nieuw advies over bepalingen die reeds eerder zijn onderzocht of die zijn gewijzigd ten gevolge van in eerdere adviezen gemaakte opmerkingen. Met betrekking tot dergelijke bepalingen in het voorontwerp wordt dan ook in de eerste plaats verwezen naar het advies 62.977/3.

---

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

[2] Adv.RvS 62.977/3 van 20 maart 2018 over een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5 en 13.2.1 van hetzelfde decreet'.

[3] Decreet van 8 mei 2009 van het Vlaamse Gewest 'houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid'.

[4] Europese Economische Ruimte.

In verband met opmerking 6 van advies 62.977/3 kan ook nog de aandacht worden gevestigd op arrest nr. 34/2018 van het Grondwettelijk Hof van 22 maart 2018. In dat arrest besliste het Hof tot een schending van de bevoegdheidsverdelende regels doordat de federale overheid bij het uitoefenen van haar materiële bevoegdheid, de belastbare materie van een gewestelijke belasting heeft verminderd en daardoor de mogelijkheid voor de gewesten om hun fiscale bevoegdheden uit te oefenen heeft beperkt.

BEVOEGDHEID

4. Het ontworpen artikel 4.1.11/6 van het Energiedecreet (artikel 31 van het voorontwerp) bevat in vergelijking met het voorontwerp waarover het advies 62.977/3 is uitgebracht, een nieuw derde lid waarin de bevoegde rechtbank en de termijnen waarbinnen de erin bedoelde vordering tot schadevergoeding dient te worden ingesteld, worden bepaald. Dat zijn aangelegenheden waarvoor de federale overheid in beginsel bevoegd is, en die de gewesten alleen zouden kunnen betreden door een beroep te doen op de impliciete bevoegdheden (artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen'). Op grond van die impliciete bevoegdheden kan de bevoegdheid van een andere overheid echter slechts worden betreden voor zover zulks noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de eigen bevoegdheid, de aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling leent en de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal is.[5]

In zoverre de algemene bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg wordt bevestigd, is dit onnodig, vermits die rechtbank reeds bevoegd is op grond van het gemeen recht (artikel 568, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek). In zoverre de bevoegdheid van de vrederechter, die op grond van artikel 590 van het Gerechtelijk Wetboek bevoegd is als het bedrag van de vordering 2500 euro niet te boven gaat en op grond van artikel 592 van het Gerechtelijk Wetboek bevoegd zou kunnen zijn ingeval de waarde van de vordering niet is bepaald, wordt uitgesloten, wordt niet aangetoond waarom het noodzakelijk geacht wordt af te wijken van het gemeen recht. Behalve indien daarvoor een verantwoording kan worden gegeven, moet het ontworpen artikel 4.1.11/6, derde lid, van het Energiedecreet worden weggelaten.

[5] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bv.: GwH 12 maart 2015, nr. 29/2015, B.11; GwH 21 april 2016, nr. 53/2016, B.92.4.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. In de memorie van toelichting bevestigen de stellers van het voorontwerp dat het toezicht door de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (hierna: VREG of regulator) niet het toezicht omvat op "de rechtstreekse toepassing" van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)' (hierna: AVG), zodat de VREG geen onafhankelijk toezichthouder voor het Vlaamse grondgebied is in de zin van de artikelen 51 en 52 van de AVG. Daaruit volgt dat niet in de onafhankelijkheidswaarborgen moet worden voorzien die gelden voor de gegevensbeschermingsautoriteiten.

Dat betekent dan wel dat, gegeven de specifieke structuur van de VREG, met een bijzondere graad van onafhankelijkheid ten aanzien van de uitvoerende en wetgevende macht die vanuit de Europese Unie wordt vereist van de energieregulatoren, het toezicht op de databeheerder niet aan de VREG kan worden toegewezen. In aangelegenheden die niet onderworpen zijn aan EU-harmonisatiemaatregelen kan immers niet worden verantwoord het toezicht toe te vertrouwen aan een instantie die de grenzen van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te buiten gaat.[6]

6. In advies 62.977/3 is over de aanwijzing van de databeheerder onder meer het volgende opmerkt:

> "Hoewel het bepaalde in de ontworpen artikelen 4.1.8/2 en 4.1.8/3, § 1, van het Energiedecreet (artikelen 15 en 16 van het voorontwerp) anders kan doen vermoeden, heeft de Vlaamse Regering feitelijk geen keuze tussen verschillende kandidaten bij de aanwijzing van de databeheerder.
>
> Uit het ontworpen artikel 4.1.8/3, § 2, 6°, van het Energiedecreet blijkt immers dat de databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij moet zijn aangesteld. Gelet op artikel 4.1.5, tweede lid, van het Energiedecreet, dat ongewijzigd blijft, is een distributienetbeheerder niet verplicht om een beroep te doen op een werkmaatschappij, maar als hij dat doet is daarvoor de voorafgaande toestemming van de VREG vereist en kan hij op elk moment slechts een beroep doen op één werkmaatschappij gedurende de door de distributienetbeheerder bepaalde en door de VREG aanvaarde periode. Vermits er maar één databeheerder is, betekent dit dat enkel een door de netbeheerders gezamenlijk opgerichte werkmaatschappij als databeheerder kan worden aangesteld. Het betekent ook dat het voor elke distributienetbeheerder niet langer een mogelijkheid is om een beroep te doen op een werkmaatschappij, maar dat het een verplichting wordt, niettegenstaande de formulering van artikel 4.1.5, eerste lid."

[6] Zie bv. adv.RvS 60.294/3 van 30 november 2016 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 10 maart 2017 'houdende wijziging van het decreet van 20 december 1996 tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water en van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de invoering van een regulerend kader voor warmte- of koudenetten'.

Na de aanpassing van het voorontwerp garanderen de ontworpen regels met betrekking tot de aanwijzing van de databeheerder nog steeds geen volwaardige marktwerking. In een eerste fase, gedurende tien jaar, lijkt ook het aangepaste voorontwerp erin te voorzien dat zonder verdere marktbevraging de gezamenlijke werkmaatschappij van de netbeheerders als databeheerder zal worden aangewezen. Ook na die periode volgt er echter niet noodzakelijk een marktbevraging. Na de eerste tien jaar en vervolgens om de vijf jaar volgt een evaluatie van de prestaties van de databeheerder. Wanneer die evaluatie negatief is, vervalt de voorwaarde dat de databeheerder de gezamenlijke werkmaatschappij van de distributienetbeheerders moet zijn. Dat betekent dat zelfs als er zich een potentieel betere operator zou aandienen, voor de aanwijzing ervan in beginsel[7] slechts ruimte is indien de evaluatie van de zittende databeheerder negatief is. Pas in 2038 zou het vereiste dat de databeheerder een werkmaatschappij moet zijn, worden geschrapt.

7. De uitrol van de digitale meters wordt met dit ontwerp feitelijk[8] slechts georganiseerd voor de elektriciteitsmeters. Nochtans volgt uit punt 2 van bijlage I bij richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 'betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en tot intrekking van Richtlijn 2003/55/EG' dat de lidstaten ook slimme meters moeten invoeren, weliswaar na een kosten-batenanalyse, voor de markt voor de levering van gas. Ofwel dient het ontbreken van een regeling voor de gasmarkt dus te worden verantwoord, ofwel zal het voorontwerp moeten worden aangevuld met specifieke regels voor het plaatsen en beheren van digitale meters bij aardgasaansluitingen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Voorafgaande opmerking

8. In de inleidende zinnen moeten de kruisverwijzingen worden nagezien. Doordat nieuwe artikelen zijn ingevoegd, kloppen de artikelnummers in de courante formule "ingevoegd bij artikel …" in het merendeel van de gevallen niet meer. Bij wijze van voorbeeld kan worden verwezen naar de inleidende zin van artikel 16 waar wordt gerefereerd aan "afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 14", terwijl die invoeging het voorwerp is van artikel 15 van het voorontwerp.

[7] In het ontworpen artikel 4.1.8/3, § 4, van het Energiedecreet (artikel 17 van het voorontwerp) worden daarnaast ook enkele bijzondere gevallen van vroegtijdige beëindiging vermeld.

[8] Het ontworpen artikel 4.1.8/6 van het Energiedecreet (artikel 22 van het voorontwerp) voorziet weliswaar in taken van databeheer inzake aardgas, en de definitie van digitale meter verwijst naar 'energiestromen', wat zowel elektriciteit als aardgas kan omvatten, maar de plaatsing van de digitale meter in het ontworpen artikel 4.1.22/2 van het Energiedecreet (artikel 34 van het voorontwerp) geldt enkel voor netgebruikers met laagspanningsaansluitingen <56kVA.

Artikel 58

9. De tariefmethodologie moet worden opgesteld op basis van een aantal erg gedetailleerde richtsnoeren, die de meer algemene richtsnoeren dreigen te doorkruisen, en waarvan de draagwijdte niet steeds duidelijk is. Zo is het niet erg duidelijk wat moet worden begrepen onder datatarieven die "het rationele gebruik van infrastructuren" bevorderen (ontworpen artikel 4.1.38, § 1, 12°, van het Energiedecreet).

Zo ook is het de vraag of het richtsnoer dat de tarieven forfaitair per gegevensopvraging en per toegangspunt worden bepaald (ontworpen artikel 4.1.38, § 1, 14°, van het Energiedecreet), er niet aan voorbijgaat dat data vaak in reeksen zullen worden opgevraagd, waarbij het doorsturen van gegevens van informatie over meer toegangspunten allerminst tot evenredig meer kosten aanleiding geeft. In die gevallen kan het tarief daardoor discrimineren en buitensporig worden, wat niet spoort met richtsnoer 4°.

Artikel 79

10. De voorgestelde draconische sancties zijn volstrekt disproportioneel.

De inspiratie ervoor is blijkbaar gezocht in artikel 83, leden 5 en 6, van de AVG. Het startbedrag mag dan wel lager liggen (1000 euro tegen 10.000 euro), het maximumbedrag is hetzelfde (20 miljoen euro of 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het vorige boekjaar, als dat cijfer hoger is). Een belangrijk verschil is echter dat die bedragen volgens het ontworpen artikel 13.3.6 van het Energiedecreet *per kalenderdag* kunnen worden opgelegd, wat tot extreem hoge boetes kan leiden, zowel in vergelijking met de maxima voor andere inbreuken op het Energiedecreet,[9] als in vergelijking met de AVG.[10]

Indien de keuze om per kalenderdag te beboeten behouden blijft,[11] zal in elk geval een algemeen maximumplafond moeten worden bepaald. Daarvoor kan inspiratie worden gevonden in artikel 13.3.2 van het Energiedecreet.

[9] Het generieke maximum in artikel 13.3.2 van het Energiedecreet is 250 euro tot 250.000 euro per kalenderdag, maar met een totaal plafond van 2.000.000 euro of 3% van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het afgelopen boekjaar, als dit bedrag lager is.

[10] Vergelijk ook de bedragen van de strafrechtelijke boetes voor inbreuken die niet onder artikel 83 van de AVG vallen in titel 6 van het voorontwerp van wet 'betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens', waarover de Raad van State op 19 april 2018 advies 63.192/2 heeft uitgebracht, die bijlange niet in de buurt komen van de bedragen in het voorliggende ontwerp.

[11] Overigens rijst de vraag of een bestraffing per kalenderdag, wat veeleer doet denken aan dwangsommen, in alle gevallen de geschikte manier is om inbreuken te bestraffen. Een werkelijke gegevensdiefstal lijkt een eenmalige gebeurtenis, maar met aantoonbare gevolgen. Daarentegen kan een "*vulnerability*" maanden in een systeem bestaan, zonder te worden gedetecteerd, maar ook zonder dat er ooit effectief misbruik van wordt gemaakt, zodat de feitelijke gevolgen kunnen meevallen. Toch lijkt in het tweede geval de boete veel hoger te kunnen oplopen dan in het eerste geval. De ontworpen regeling zal ook vanuit dit oogpunt moeten worden herbekeken.

Artikel 83

11. In het ontworpen artikel 15.3.5/16 van het Energiedecreet wordt verwezen naar "de dag van de inwerkingtreding van artikel 4.3.1, 1° van dit decreet".

Artikel 4.3.1, 1°, van het Energiedecreet is echter al in werking getreden. Bedoeld wordt allicht de datum waarop de gewijzigde versie van die bepaling in werking zal treden. Indien dat de juiste lezing is, moeten na de woorden "op de dag van inwerkingtreding van artikel 4.3.1, 1°, van dit decreet" en voor het woord "nog" de woorden ", zoals gewijzigd bij het decreet van [datum] tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2, 7.1.5, en 13.2.1 van hetzelfde decreet", worden ingevoegd.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS Jo BAERT

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 9°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"9°/2 afgeleide persoonsgegevens: persoonsgegevens die afgeleid kunnen worden uit de persoonsgegevens die in het kader van dit decreet verzameld worden;";

2° er wordt een punt 12°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"12°/2 algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG ("algemene verordening gegevensbescherming" of "AVG");";

3° er wordt een punt 13°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"13°/0 analoge meter: meter die op een elektromechanische manier energiestromen meet en registreert;";

4° er wordt een punt 25°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"25°/0 databeheerder: de rechtspersoon die de digitale meter, de analoge meter en de elektronische meter afleest of op afstand uitleest en instaat voor het verzamelen en het verwerken van de gegevens die van dergelijke meters werden af- of uitgelezen;";

5° er wordt een punt 25°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"25°/2 digitale meter: een elektronische meter die energiestromen en aanverwante fysische grootheden meet en registreert en die uitgerust is met een tweerichtingscommunicatiemiddel, dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden zodat de meter in staat is om op basis van de gegevens die hij lokaal of van op afstand ontvangt bepaalde acties uit te voeren;";

6° punt 34°, opgeheven door het decreet van 14 februari 2014, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

"34° elektronische meter: een meter die op een digitale manier energiestromen meet en registreert en die al dan niet uitgerust is met een communicatiemiddel dat ervoor zorgt dat de gegevens niet alleen lokaal, maar ook op afstand uitgelezen kunnen worden;";

7° er wordt een punt 49°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"49°/1 ESCO: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die in de inrichtingen of gebouwen van een netgebruiker energiediensten of andere maatregelen ter verbetering van de energie-efficiëntie levert waarbij de terugbetaling van de investering gebeurt op basis van de terugverdientijd van de investering;";

8° er wordt een punt 66°/0 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"66°/0 hoofdmeter: analoge meter, elektronische meter of digitale meter die energiestromen minstens meet en weergeeft en als eerste meter op een toegangspunt is aangesloten;";

9° in punt 81° wordt tussen de zinsnede "werkmaatschappij," en het woord "leverancier" de zinsnede "databeheerder, aanbieder van energiediensten," ingevoegd;

10° er wordt een punt 82°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"82°/1 meetgegevens: gegevens die verkregen worden door of gebaseerd zijn op een telling of meting door middel van een meetinrichting;";

11° er wordt een punt 99°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"99°/1 persoonsgegevens: persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;";

12° punt 101/1° wordt opgeheven;

13° aan punt 102° wordt de zinsnede ", met uitsluiting van prosumenten" toegevoegd;

14° punt 104° wordt opnieuw ingevoegd als volgt:

"104° prosument: elektriciteitsdistributienetgebruiker met toegangspunt voor afname, al dan niet rechtstreeks op een transformator aangesloten, en met een decentrale productie-eenheid met een maximaal AC-vermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA die hem in staat stelt elektriciteit te injecteren op het elektriciteitsdistributienet;";

15° er wordt een punt 110°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"110°/1 relationele gegevens: gegevens die betrekking hebben op de verhouding tussen de netgebruiker en een marktpartij of tussen marktpartijen onderling;";

16° punt 113°/1 wordt opgeheven;

17° er wordt een punt 114°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"114°/3 submeter: meter die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is en energiestromen in een beperkt deel van een energienetwerk kan meten en registreren;";

18° in punt 115°/1/1 wordt het woord "distributienettarief" vervangen door de zinsnede "data- of distributienettarief";

19° er wordt een punt 115°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"115°/3 technische gegevens: gegevens die de aansluiting of de technische toestand en specificaties van de meter voor elektriciteit of de meter voor aardgas omschrijven;";

20° in punt 123° wordt de zinsnede "netbeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet" vervangen door de zinsnede "databeheerder, beheerder van het plaatselijk vervoersnet, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet".

Art. 3. In artikel 3.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Om haar missie waar te maken" worden vervangen door de woorden "Om zijn missie waar te maken";

2° in punt 1°, f), wordt tussen de zinsnede "distributienetbeheerders," en de zinsnede "leveranciers," de zinsnede "databeheerder," ingevoegd;

3° aan punt 2° wordt de zinsnede ", en inclusief de databeheertarieven" toegevoegd;

4° in punt 3° worden de woorden "een netbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" telkens vervangen door de zinsnede "een netbeheerder, een beheerder van een gesloten distributienet of de databeheerder".

Art. 4. Aan artikel 3.1.4, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"16° het goedkeuren van de tarieven voor databeheer en het vaststellen van de berekeningsmethodes daarvoor, volgens transparante criteria;";

2° er wordt een punt 17° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"17° het opvolgen van de voorwaarden waaraan de databeheerder moet voldoen en het rapporteren aan de Vlaamse Regering over de naleving ervan.".

Art. 5. In artikel 3.1.4/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 6. In artikel 3.1.4/3, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de

zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder of beheerder van een gesloten distributienet" vervangen door de zinsnede "netbeheerder, warmte- of koudenetbeheerder, beheerder van een gesloten distributienet of databeheerder".

Art. 7. In artikel 3.1.7, §1, 1°, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "een bevrachter of een evenwichtsverantwoordelijke" vervangen door de zinsnede "een bevrachter, een evenwichtsverantwoordelijke of de databeheerder".

Art. 8. In artikel 3.1.8, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 25 november 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

"5° het vaststellen en bepalen van de tariefmethodologie voor de distributienetttarieven en de databeheertarieven overeenkomstig de bepaling zoals opgenomen in titel IV van dit decreet;";

2° in punt 6° worden na het woord "tariefstructuur" de woorden "voor de distributienettarieven en de databeheertarieven" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 3.1.12/1, 1°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen de zinsnede "netbeheerder," en het woord "een" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 10. In artikel 3.1.13, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2016, wordt tussen het woord "distributienetbeheerders" en het woord "alsook" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 11. Artikel 4.1.4, §2, van hetzelfde decreet wordt gewijzigd als volgt:

1 een punt 5° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)elektriciteitsdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder en de bestuurs- of juridische autonomie van de (kandidaat-)aardgasdistributienetbeheerder ten aanzien van de databeheerder;";

2° een punt 6° wordt toegevoegd , dat luidt als volgt:

"6° de capaciteit om de uniforme voorwaarden na te leven voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.".

Art. 12. Artikel 4.1.6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011 en 24 februari 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.6. §1. Het beheer van een distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat de volgende taken:

1° het beheer en onderhoud en het ontwikkelen onder economische voorwaarden van een veilig, betrouwbaar en efficiënt net met inachtneming van het milieu en de energie-efficiëntie van het net, en de nodige ondersteunende diensten daarvoor verlenen;

2° het aanhouden van voldoende netcapaciteit om de elektriciteits- en aardgasbehoefte te dekken van de afnemers die aangesloten zijn op zijn net en om het vervoer van elektriciteit en aardgas naar de distributienetten mogelijk te maken;
3° de uitbreiding van zijn net in het geografisch afgebakende gebied waarvoor hij is aangewezen, of, als er nog geen net aanwezig is, de aanleg van het net in dat geografisch afgebakende gebied;
4° de herstelling, het preventieve onderhoud, de vernieuwing en de verbetering van zijn net en de bijbehorende installaties;
5° het oplossen van onderbrekingen en storingen bij de elektriciteits- of aardgastoevoer via zijn net;
6° het opstellen, het bewaren en ter beschikking stellen van de plannen van zijn net;
7° het aansluiten, verzegelen, afsluiten en heraansluiten van installaties op zijn net en het aanpassen van de aansluitingen op zijn net;
8° het verlenen van nettoegang;
9° het verstrekken van de nodige inlichtingen aan de beheerders van de netten waarmee zijn net in kwestie verbonden is, om een veilige en efficiënte uitbating, een gecoördineerde ontwikkeling en een goede wisselwerking tussen de netten te waarborgen;
10° als elektriciteitsdistributienetbeheerder transparante, niet-discriminerende en op de markt gebaseerde procedures hanteren bij de aankoop van elektriciteit;
11° alle vormen van energiefraude, gerelateerd aan hun activiteiten, actief detecteren en vaststellen, en maatregelen nemen om energiefraude te vermijden;
12° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische en relationele gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid;
13° het voor de betrokkene mogelijk maken zijn rechten uit te oefenen met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens.

§2. Het beheer van een distributienet omvat bovendien de volgende taken:
1° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud, het herstellen en het actief beheren van digitale, elektronische en analoge meters en tellers, onder meer dagelijkse contacten en software-updates voor digitale en elektronische meters, alsook het mogelijk maken van het af- en uitlezen ervan door de databeheerder in het kader van zijn taken;
2° het verstrekken van de nodige gegevens die verbonden zijn aan het netbeheer en de toegang tot het net, aan de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de vervoerondernemning, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.

§3. Het beheer van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit omvat bovendien de volgende taken:
1° het beheren van het toegangsregister van zijn net;
2° het ter beschikking stellen, de plaatsing, de activering, de desactivering, het onderhoud en het herstellen van meters en tellers op de toegangspunten op zijn net;
3° het aflezen van de meters en tellers op de toegangspunten op zijn net, de bepaling van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op zijn net en de verwerking en de bewaring van die gegevens;
4° het verstrekken van de nodige meetgegevens en andere gegevens aan de distributienetbeheerder, de databeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoerondernemning, de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de afnemers en de VREG.”.

Art. 13. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling III, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, wordt een artikel 4.1.6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.6/1. De netbeheerder zorgt met eigen personeel en middelen of via een werkmaatschappij voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° de exploitatie, het onderhoud en de ontwikkeling van het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit;
2° de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluiting en aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
3° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer;
4° de uitbesteding van de werkzaamheden voor de aansluiting, het netbeheer en meterbeheer.

De netbeheerder en zijn werkmaatschappij kunnen geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen of op ondernemingen die ermee verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het netbeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot het distributienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, de aansluitingsvoorwaarden, de technische voorwaarden en de tarieven;
2° de boekhouding met betrekking tot het netbeheer.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

In afwijking van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden bepalen waaronder de netbeheerder voor de uitoefening van zijn taken, vermeld in het eerste lid, toch een beroep kan doen op derden, met uitzondering van producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen, bedrijven die als kerntaak het verwerken van data hebben of op ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn.".

Art. 14. In artikel 4.1.8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

"§2. Een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij, en hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, kunnen:
1° geen activiteiten ondernemen voor de productie van energie, behalve om het energieverbruik van de eigen gebouwen te dekken;
2° niet participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van energie. Hieronder valt niet de productie om het energieverbruik van de eigen gebouwen van die rechtspersoon te dekken.

In afwijking van het eerste lid kunnen een distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, activiteiten ondernemen voor de productie van thermische energie of participeren in een rechtspersoon die actief is in de productie van thermische energie voor zover deze activiteit tijdelijk is.

De maximale tijdsperiode waarbinnen de distributienetbeheerder, zijn werkmaatschappij of hun dochtervennootschappen die rechtspersoonlijkheid hebben, de activiteiten, vermeld in het tweede lid, kunnen ondernemen, bedraagt vijf jaar. Deze termijn van vijf jaar kan evenwel op basis van een grondig onderbouwde motivatie maximaal driemaal met twaalf maanden verlengd worden. De Vlaamse

Regering bepaalt de nadere regels aangaande de uitvoering van deze uitzondering.”.

Art. 15. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling III/1. Aanwijzing van de databeheerder”.

Art. 16. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/1, ingevoegd bij artikel 15, een artikel 4.1.8/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/2. De Vlaamse Regering wijst, op voorstel van de minister, na advies van de VREG, een rechtspersoon aan die voor een periode van tien jaar belast is met het databeheer.”.

Art. 17. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/3. §1. De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de VREG:
1° de voorwaarden waaraan een kandidaat-databeheerder moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als databeheerder en waaraan de databeheerder moet blijven voldoen om aangewezen te blijven als databeheerder;
2° de voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder;
3° de procedure voor een vijfjaarlijkse evaluatie van de werking van de databeheerder, inclusief de procedure die nageleefd moet worden bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder na negatieve evaluatie en de procedure tot aanduiding van een nieuwe databeheerder op dat moment;
4° de procedure die nageleefd moet worden bij de aanwijzing van de databeheerder, alsook bij de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder.

In afwijking van het eerste lid, 3°, zal de eerste evaluatie plaatsvinden in het jaar 2028.

§2. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, 1°, hebben in ieder geval betrekking op:
1° de technische, organisatorische en financiële capaciteit van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder, inclusief het beschikken over een door de VREG gecontroleerd ondernemingsplan;
2° de professionele betrouwbaarheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder;
3° de bestuurs- of juridische autonomie van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van de netbeheerders en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
4° de beheersmatige en juridische onafhankelijkheid van de databeheerder of de kandidaat-databeheerder ten aanzien van leveranciers, aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO’s, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest, en de ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn;
5° de capaciteit tot naleven van de uniforme voorwaarden voor een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico’s voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen;
6° het feit dat de kandidaat-databeheerder door de distributienetbeheerders als werkmaatschappij werd aangesteld;
7° de inhoudelijke voorwaarden waaraan de bestuurders moeten voldoen.

De voorwaarde, vermeld in punt 6°, komt te vervallen in één van de volgende gevallen:
1° wanneer de evaluatie, vermeld in paragraaf 1, 3°, en paragraaf 6 negatief is;
2° wanneer de aanwijzing vroegtijdig wordt beëindigd in gevolge paragraaf 4;
3° de voorwaarde vervalt in ieder geval vanaf 2038.

§3. De voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, 3° en 4°, hebben onder meer betrekking op de activiteiten van de databeheerder, de deelneming van andere ondernemingen in de databeheerder, de deelneming van de databeheerder in andere ondernemingen, de verhouding van de databeheerder tot derden, het bestuursorgaan van de databeheerder, het orgaan dat belast is met de dagelijkse leiding van de databeheerder, en de personeelsleden van de databeheerder.

§4. De voorwaarden en gevallen waarin kan of moet worden overgegaan tot beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder, vermeld in paragraaf 1, 2°, bepalen onder meer dat de aanwijzing van de databeheerder eindigt bij faillissement, ontbinding of fusie, en dat de Vlaamse Regering de aanwijzing van de databeheerder kan herroepen, op voorwaarde dat die is gehoord of naar behoren is opgeroepen, bij:
1° een significante wijziging in het aandeelhouderschap van de databeheerder die de onafhankelijkheid van het databeheer in gevaar zou kunnen brengen;
2° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de verplichtingen krachtens dit decreet of de uitvoeringsbepalingen ervan;
3° een grove tekortkoming van de databeheerder met betrekking tot de algemene verordening gegevensbescherming.

§5. Om de vijf jaar organiseert de VREG een studie over het aanbieden van de specifieke activiteiten en het opnemen van de taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

De vragen die worden gesteld in deze studie moeten de VREG toelaten de kosten-efficiëntie te beoordelen en een benchmarking op te maken van het databeheer en hebben in ieder geval betrekking op:
1° de kosten-efficiëntie van de organisatie van het databeheer, rekening houdende met de opstartkosten en de volledige kostenketen;
2° suggesties voor verbetering aan de diensten van de databeheerder die op dat moment het databeheer behartigt.

Op basis hiervan kan de Vlaamse Regering aanbevelingen tot verbeteringen formuleren.

§6. Zoals vermeld in paragraaf 1, 3°, wordt om de vijf jaar de werking van de databeheerder, na advies van de VREG, geëvalueerd door de Vlaamse Regering. Deze evaluatie houdt in ieder geval rekening met de volgende elementen:
1° de verslagen van de regeringsafgevaardigde bedoeld in artikel 4.1.8/5;
2° de resultaten van de studie bedoeld in paragraaf 5;
3° de rapportering van de VREG ingevolge artikel 3.1.4, §2, 17°.

De werking van de databeheerder wordt in ieder geval beoordeeld op basis van de volgende criteria:
1° de kosten-efficiëntie van zijn werking;
2° de kwaliteit van de aangeboden diensten;
3° de naleving van verplichtingen door of krachtens dit decreet, waaronder de organisatie van de toegangsrechten van andere partijen tot de databeheerder.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop deze evaluatie zal gebeuren.

Indien de tussentijdse evaluatie negatief is, zal de Vlaamse Regering een remediëringsperiode toestaan van maximaal drie maanden aan de databeheerder om verbeteringsvoorstellen in te dienen en uit te voeren met betrekking tot die criteria die hebben geleid tot het negatieve resultaat.

Als de Vlaamse Regering, na advies van de VREG, oordeelt dat deze voorstellen onvoldoende garanties bieden voor de volgende vijf jaar gaat de Vlaamse Regering over tot de beëindiging van de aanwijzing van de databeheerder en de aanwijzing van een nieuwe databeheerder.

In afwijking van het eerste lid en zoals vermeld in paragraaf 1, tweede lid, zal de eerste evaluatie plaatsvinden in het jaar 2028.".

Art. 18. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/4. §1. Teneinde de autonomie van de databeheerder, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3°, te garanderen, beschikt de databeheerder in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is:

1° over een binnen deze werkmaatschappij opgericht bestuursorgaan. Dit bestuursorgaan is belast met beheer van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6;

2° voor de uitvoering van de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, over personeel dat geen andere activiteiten, taken of verplichtingen verricht of uitoefent voor de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, met behoud van de toepassing van artikel 4.1.8/7;

3° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over afzonderlijke rekeningen. Deze rekeningen worden gecontroleerd door een andere revisor dan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert; het controleverslag wordt door deze revisor ook bezorgd aan de revisor die de jaarrekening van de werkmaatschappij controleert;

4° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over externe juridische adviseurs die niet dezelfde zijn als diegenen die de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, voor haar andere activiteiten adviseren;

5° voor de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 over operationeel gescheiden IT-systemen. Externe medewerkers die aangetrokken worden voor de uitbating van voormelde operationeel gescheiden IT-systemen werken enkel aan dat deel van het operationeel gescheiden IT-systeem dat betrekking heeft op deze activiteiten, taken en verplichtingen.

In afwijking van het eerste lid, 5°, zal de Vlaamse Regering bij de eerste aanwijzing van de databeheerder een termijn bepalen waarbinnen de databeheerder de IT-systemen operationeel moet scheiden, evenals de minimale voorwaarden inzake de systemen waaraan moet worden voldaan vanaf deze eerste aanwijzing.

§2. Het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°, telt maximaal zes leden. Personeelsleden, vermeld in paragraaf 1, 2°, kunnen geen lid zijn van het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°. Het lidmaatschap van het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°, is tevens onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:
1° de raad van bestuur en de overige organen, andere dan het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°, en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;
2° de netbeheerders;
3° leveranciers;
4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
5° ondernemingen die met de punten 1° tot en met 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

Het lidmaatschap van het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°, is tevens onverenigbaar met:
1° het lidmaatschap van de wetgevende kamers, het Europees Parlement, de gemeenschaps- en gewestparlementen, de Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, de Vlaamse Gemeenschapscommissie of de Franse Gemeenschapscommissie;
2° de functie of het ambt van minister, staatssecretaris, of het lidmaatschap van een gewest- of gemeenschapsregering.

Om een meer evenwichtige participatie van mannen en vrouwen te bevorderen mag ten hoogste twee derde van de leden van het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°, van hetzelfde geslacht zijn. Telkens als er door een voordrachtprocedure één of meer mandaten vacant zijn in het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°, en de voorgedragen kandidaturen het niet mogelijk maken om te voldoen aan de verplichting, wordt de voordrachtprocedure hernomen.

In afwijking van het eerste lid wonen de CEO en de voorzitter van de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij de vergaderingen van het bestuursorgaan bij met raadgevende stem.

§3. De hoedanigheid van personeelslid bedoeld in paragraaf 1, 2°, is onverenigbaar met een mandaat van bestuurder in of de hoedanigheid van personeelslid van:
1° de raad van bestuur en de overige organen en onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder;
2° de netbeheerders;
3° leveranciers;
4° aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's, tussenpersonen, aggregatoren, producenten en aardgasinvoerders die actief zijn in het Vlaamse Gewest;
5° ondernemingen die met de punten 1° tot en met 4° vermelde ondernemingen zijn verbonden of geassocieerd.

In afwijking van het eerste lid, 1°, kan er één personeelslid, zoals bedoeld in paragraaf 1, 2°, zetelen in het Management Comité van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder.

§4. Het bestuursorgaan, vermeld in paragraaf 1, 1°, neemt beslissingen aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.

Indien de raad van bestuur van de werkmaatschappij beslissingen neemt aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, worden de notulen met betrekking tot die beslissingen binnen de drie

dagen na de betrokken vergadering toegezonden aan de regeringsafgevaardigde, vermeld in artikel 4.1.8/5. Die beslissingen worden pas uitvoerbaar als de termijn, vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, verstreken is en de regeringsafgevaardigde binnen deze termijn geen beroep bij de minister, vermeld in artikel 4.1.8/5, vierde lid, heeft ingediend.

De raad van bestuur en de overige organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, kunnen geen instructies geven aan de leden van het in paragraaf 1, 1°, bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, 2°, met betrekking tot de dagelijkse bedrijfsvoering of individuele besluiten aangaande de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6.

In afwijking van het derde lid, kan het lid van het Management Comité, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, instructies geven aan de personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, 2°, voor zover het geen betrekking heeft op de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder en de personeelsleden van de databeheerder die zijn aangesteld als functionaris voor gegevensbescherming ontvangen bij de uitvoering van de aan hen en aan de databeheerder in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming opgelegde verplichtingen geen directe instructies van de organen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, de Vlaamse overheid of van de publieke of particuliere rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/7 tot en met 4.1.22/13.

§5. De databeheerder beschikt over de nodige middelen, inclusief personele, technische, fysieke en financiële middelen, om de specifieke activiteiten, taken en verplichtingen met betrekking tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6, autonoom te kunnen uitoefenen.

§6. De leden van het in paragraaf 1, 1°, bedoelde bestuursorgaan of de personeelsleden bedoeld in paragraaf 1, 2°, wisselen geen gegevens uit met de andere onderdelen van de werkmaatschappij die is aangesteld als databeheerder, tenzij deze uitwisseling gebeurt overeenkomstig de bepalingen van afdeling IX, onderafdeling II, van dit decreet.".

Art. 19. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde afdeling III/1 een artikel 4.1.8/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 4.1.8/5. In het bestuursorgaan van de databeheerder en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is in het bestuursorgaan van de databeheerder zoals vermeld in artikel 4.1.8/4, §1, 1°, zit een onbezoldigde regeringsafgevaardigde met raadgevende stem, aangesteld en afgezet bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de minister. De regeringsafgevaardigde voldoet ook aan de onafhankelijkheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 4.1.8/3, §2, 3° en 4°. Hij wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van het bestuursorgaan en wordt op dezelfde manier als de leden van het bestuursorgaan tijdig op de hoogte gebracht van de dagorde en alle bijbehorende documenten.

De regeringsafgevaardigde houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van de databeheerder met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is op de statuten van de werkmaat-

schappij die is aangesteld als databeheerder voor zover betrekking op het databeheer, en het ondernemingsplan van de databeheerder, en hij brengt op regelmatige basis hierover verslag uit aan de minister.

Hoofdstuk 3 van het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector is op de regeringsafgevaardigde, vermeld in het eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Tegen elke beslissing van het bestuursorgaan van de databeheerder, vermeld in het eerste lid, en in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is ook tegen elke beslissing van de raad van bestuur van de aangeduide werkmaatschappij, die hij strijdig acht met hetgeen bepaald is door of krachtens de artikelen 4.1.8/3, 4.1.8/4, 4.1.8/5, 4.1.8/6, 4.1.8/7, 4.1.8/8, 4.1.22/4, 4.1.22/5 en 4.1.22/6 van dit decreet, de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, de statuten van de databeheerder, en het ondernemingsplan van de databeheerder, dient de regeringsafgevaardigde binnen een termijn van vijf dagen een gemotiveerd beroep in bij de minister op wiens voordracht hij is aangesteld. Deze termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, als de regeringsafgevaardigde daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop de beslissing aan hem werd betekend, of bij gebrek daaraan, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen.

Van het beroep, vermeld in het derde lid, wordt binnen dezelfde termijn kennis gegeven aan respectievelijk het bestuursorgaan, vermeld in het eerste lid, of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de werkmaatschappij. De uitvoering van de beslissing wordt door het beroep geschorst.

Heeft de minister, bij wie het beroep werd ingesteld, binnen een termijn van tien dagen, ingaand op dezelfde dag als de termijn, vermeld in het derde lid, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief. In voorkomend geval wordt de nietigverklaring binnen de gestelde termijn aan respectievelijk het bestuursorgaan, vermeld in het eerste lid, of in het geval dat de databeheerder een door de netbeheerders aangeduide werkmaatschappij is de raad van bestuur van de werkmaatschappij meegedeeld.”.

Art. 20. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt een afdeling III/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling III/2. Activiteiten van de databeheerder”.

Art. 21. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 20, een onderafdeling I ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling I. Databeheer”.

Art. 22. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling I, ingevoegd bij artikel 21, een artikel 4.1.8/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.8/6. Het databeheer omvat de volgende taken:
1° het af- en uitlezen van de digitale, elektronische en analoge meters en tellers op de toegangspunten van het distributienet voor:
   a) allocatie, reconciliatie en facturatie in het kader van de aankoop en verkoop van elektriciteit en aardgas;
   b) het aanbieden van energiediensten door een derde na expliciete en geïnformeerde toestemming van de afnemer;
   c) netbeheer en operationele veiligheid;

2° het beheren van het toegangsregister;
3° het beheren, verwerken, beveiligen en bewaren van de technische, relationele en meetgegevens, en het instaan voor de waarachtigheid en nauwkeurigheid, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet zoals vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de bepaling en de validatie van de injectie en de afname van de producenten en afnemers die aangesloten zijn op de distributienetten;
5° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder, de beheerder van het transmissienet, de vervoeronderneming en de beheerder van het plaatselijk vervoernet in het kader van netbeheer en operationele veiligheid;
6° het faciliteren van de ontwikkeling van innovatieve diensten en producten als dat conform de regelgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens is;
7° het verstrekken van de nodige gegevens aan de producenten, de evenwichtsverantwoordelijken, de bevrachters, de tussenpersonen, de leveranciers, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, de transmissienetbeheerder, de afnemers, de VREG en de aanbieders van energiediensten, waaronder ESCO's en aggregatoren voor het vervullen van hun taken of om de energiemarkt te faciliteren en dit op een evenwaardige manier;
8° het verstrekken van de nodige gegevens aan overheden voor het uitoefenen van hun taak;
9° het verstrekken van geanonimiseerde gegevens voor wetenschappelijk onderzoek;
10° het verstrekken van de nodige gegevens aan de distributienetbeheerder in het kader van zijn taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°.

De databeheerder is verantwoordelijk voor het verzekeren van het recht van toegang en het recht van verbetering voor wat betreft de gegevens die hij beheert, verwerkt, valideert en bewaart.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de VREG, aan de databeheerder taken en openbaredienstverplichtingen opleggen met betrekking tot zijn dienstverlening aan onder andere netbeheerders, producenten, leveranciers, aanbieders van energiediensten en afnemers, en met betrekking tot zijn dienstverlening op het vlak van submeting.".

Art. 23. In hetzelfde decreet wordt in dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.8/7 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/7. De databeheerder zorgt met eigen personeel en middelen voor de voorbereiding van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;
2° het beheer en de beveiliging van de technische, relationele en meetgegevens, zoals vermeld in de takenlijst;
3° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De databeheerder kan geen beroep doen op producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers, tussenpersonen of ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn, voor de uitvoering van de beslissingen over de volgende strategische en vertrouwelijke aangelegenheden voor het databeheer:
1° contacten met de in aanmerking komende afnemers over de toegang tot gegevens;
2° het aflezen van de meters en tellers, zoals bepaald in de takenlijst;

3° het beheer en de beveiliging van de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in de takenlijst, onder voorbehoud van de gegevens in beheer van de distributienetbeheerder die noodzakelijk zijn voor het beheer van het distributienet, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 12°;
4° de boekhouding met betrekking tot het databeheer.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke aanvullende aangelegenheden als strategisch en vertrouwelijk moeten worden beschouwd in de zin van het eerste of tweede lid.

De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaronder de databeheerder voor de uitvoering van zijn taken een beroep kan doen op derden.

In afwijking van het eerste lid, kan de Vlaamse Regering de nadere voorwaarden bepalen waaronder de databeheerder voor de uitoefening van zijn taken, vermeld in het eerste lid, toch een beroep kan doen op derden, met uitzondering van producenten, invoerders van buitenlands aardgas, leveranciers of tussenpersonen, bedrijven die als kerntaak het verwerken van data hebben of op ondernemingen die met die ondernemingen verbonden of geassocieerd zijn.".

Art. 24. In hetzelfde decreet wordt in afdeling III/2, ingevoegd bij artikel 20, een onderafdeling II ingevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Commerciële activiteiten door de databeheerder".

Art. 25. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling II, ingevoegd bij artikel 24, een artikel 4.1.8/8 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.8/8. De databeheerder kan de gegevens verkregen bij de uitoefening van zijn taken, vermeld in artikel 4.1.8/6 en 4.1.8/7, niet gebruiken om commerciële diensten aan te bieden.".

Art. 26. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IV vervangen door wat volgt:

"Afdeling IV. Vertrouwelijkheid en non-discriminatieverplichtingen, opgelegd aan de netbeheerder, diens werkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 27. In artikel 4.1.9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder".

Art. 28. In artikel 4.1.10 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "De netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden telkens vervangen door de zinsnede "De netbeheerder, zijn werkmaatschappij en de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 29. In artikel 4.1.11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "de netbeheerder en zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder";

2° de woorden "de netbeheerder of zijn werkmaatschappij" worden vervangen door de zinsnede "de netbeheerder, zijn werkmaatschappij of de databeheerder".

Art. 30. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling IV/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling IV/2. Vergoedingsplichten van de databeheerder".

Art. 31. In hetzelfde decreet wordt in afdeling IV/2, ingevoegd bij artikel 30, een artikel 4.1.11/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.11/6. Onverminderd de toepassing van artikel 82 van de algemene verordening gegevensbescherming is de databeheerder aan de betrokkene vergoeding verschuldigd van de schade die de betrokkene lijdt als gevolg van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens die de databeheerder beheert, valideert en bewaart. De betrokkene dient hiervoor enkel de schade en het oorzakelijk verband tussen de inbreuk en de schade te bewijzen.

De databeheerder wordt in de rechten van de betrokkene gesteld ten opzichte van de veroorzaker van de inbreuk, voor de vergoeding die hij heeft betaald met toepassing van dit artikel.".

Art. 32. In titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet wordt het opschrift van afdeling IX vervangen door wat volgt:

"Afdeling IX. Meters en meetgegevens".

Art. 33. In titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt voor artikel 4.1.22/2 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Plaatsing en functionaliteiten van de digitale meter".

Art. 34. Artikel 4.1.22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en vervangen bij het decreet van 14 maart 2014, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4.1.22/2. De netbeheerder plaatst een digitale meter bij netgebruikers met een laagspanningsaansluiting < 56 kVA en in de volgende gevallen met voorrang:
1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;
2° bij verplichte metervervanging;
3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVa;
4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;
5° bij bestaande prosumenten;
6° bij vervanging van de meters die geplaatst werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders;
7° op verzoek van de netgebruiker.

Indien de meter wordt geplaatst op verzoek van de netgebruiker, zal deze instaan voor de kosten van de plaatsing en indienststelling van deze meter.

Op expliciete vraag van de netgebruiker in de situatie, vermeld in punt 3° en 5°, wordt de productiemeter vervangen door de netbeheerder en desgevallend gekoppeld aan de digitale meter. De netgebruiker staat in voor de kosten van deze productiemeter, de plaatsing en de indienststelling.

De Vlaamse Regering kan op basis van de kostenbatenanalyse bijkomende gevallen bepalen waarin de netbeheerder een digitale meter met voorrang plaatst.

De Vlaamse Regering bepaalt de timing en de modaliteiten voor het plaatsen van de meters, vermeld in het eerste en vierde lid.".

Art. 35. Aan titel IV, hoofdstuk I, onderafdeling I, van hetzelfde decreet wordt een artikel 4.1.22/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/3. De digitale meter:
1° kan energiestromen en de kwaliteit ervan meten en registreren;
2° kan op afstand communiceren met de databeheerder en distributienetbeheerder;
3° bezit de technische mogelijkheid tot communiceren met applicaties van andere marktpartijen;
4° kan op afstand het toegangsvermogen instellen en de toegang tot het distributienet verlenen en onderbreken.

De marktpartijen, vermeld in het eerste lid, 3°, verwerken alleen de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun diensten te verlenen en waarover een overeenkomst werd afgesloten met de betrokkene. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere voorwaarden waaraan de digitale meters moeten voldoen.".

Art. 36. Aan titel IV, hoofdstuk I, afdeling IX, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Verwerking van gegevens".

Art. 37. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 36, een artikel 4.1.22/4 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/4. De betrokkene behoudt de zeggenschap over zijn persoonsgegevens uit de digitale meter, de elektronische meter en de analoge meter conform de diverse rechten en plichten voorzien door de wetgever, tenzij op basis van de gevallen en onder de voorwaarden en waarborgen, bepaald door of krachtens wet of decreet.".

Art. 38. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/5. De databeheerder verleent, met inachtneming van het tweede lid en hetgeen bepaald is in artikel 4.1.8/6, aan de volgende partijen toegang tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter:
1° de overheden voor de gegevens die ze gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie;

2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;
3° distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij, beheerders van een gesloten distributienet, de beheerder van het transmissienet, de vervoerondernemming, de beheerder van het plaatselijk vervoernet, producenten, leveranciers, tussenpersonen, bevrachters, evenwichtsverantwoordelijken en de VREG;
4° de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt;
5° een andere partij, op voorwaarde dat de netgebruiker en in voorkomend geval de natuurlijke persoon van wie de persoonsgegevens worden verwerkt, toestemming heeft gegeven aan die partij;
6° elke partij voor zover de gegevens die worden verwerkt volledig geanonimiseerd zijn.

De databeheerder verleent de partijen, vermeld in het eerste lid, alleen toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten vastleggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen databeheerder en de andere gelegitimeerde partijen.”.

Art. 39. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/6. De databeheerder beheert, verwerkt, beveiligt en bewaart al de volgende gegevens in het kader van de uitoefening van zijn taken als databeheerder:
1° de technische gegevens, met het oog op de validatie van de afname en de injectie en de rapportering en met het oog op het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/6, eerste lid, 2°, 3°, 4°, 5°, 8° en 9°;
2° de relationele gegevens, met het oog op de rapportering en met het oog op de marktfacilitatie en het beheren van het toegangsregister, vermeld in artikel 4.1.8/6, eerste lid, 2°, 3° en 5° tot en met 9°;
3° de meetgegevens, met het oog op het af- en uitlezen van de analoge, de elektronische en de digitale meters, het beheren van het toegangsregister, de validatie van de afname en de injectie, de marktfacilitatie en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.8/6, eerste lid, 1° tot en met 9°.

De technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, is de databeheerder de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 40. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/7 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/7. De netbeheerders en hun werkmaatschappij verwerken al de volgende gegevens waartoe zij desgevallend via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben in het kader van de uitvoering van hun taken als beheerders van het distributienet en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit:
1° de technische gegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de keuze van de meetinrichting, de capaciteitsreservering, de

fraudebestrijding, het meterbeheer, de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11°, 12°, §2, 2° en 3°, §3, 2° tot en met 4°, en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoernet, vermeld in artikel 4.1.6, §3, 1°;

2° de relationele gegevens, met het oog op het klantbeheer, de levering in het kader van hun taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°, en de fraudebestrijding, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 7°, 8° en 11° tot en met 13°, en 4.1.6, §3, 2° en 3°; artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°; en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoernet, vermeld in artikel 4.1.6, §3, 1°;

3° de meetgegevens, met het oog op het netmanagement voor een veilig, betrouwbaar en efficiënt net, het netmanagement in het kader van de aansluitvoorwaarden, de levering in het kader van hun taken in uitoefening van artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°, de fraudebestrijding en de rapportering, vermeld in artikel 4.1.6, §1, 1° tot en met 6°, 9° en 11° tot en met 13°, §2, 1° en 3°, §3, 2° tot en met 4°; artikel 4.1.22, eerste lid, 2° en 4°; en het beheer van het toegangsregister voor wat betreft de beheerder van het plaatselijk vervoernet, vermeld in artikel 4.1.6, §3, 1°.

Alle technische, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 41. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/8. De leveranciers verwerken de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het klantbeheer en de facturatie, vermeld in artikel 4.3.2.

Alle relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de leveranciers de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 42. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/9 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.22/9. De aanbieders van energiediensten verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op klantbeheer en het aanbieden van diensten.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, zijn de aanbieders van energiediensten de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.”.

Art. 43. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/10 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/10. De evenwichtsverantwoordelijke en bevrachter verwerken meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, om tot een evenwicht van het net te komen.

Als deze meetgegevens, vermeld in het eerste lid, ook persoonsgegevens zijn, zijn de evenwichtsverantwoordelijke en de bevrachter voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van het doeleinde, vermeld in het eerste lid, de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 44. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/11 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/11. De overheden verwerken de technische gegevens, de relationele gegevens en de meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op de uitoefening van taken die hun worden opgelegd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De overheden zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in de wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 45. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/12 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/12. De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, verwerken technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe zij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang hebben, met het oog op het vervullen van de opdrachten van algemeen belang die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens als vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

De instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 4.1.22/5, eerste lid, 2°, zijn de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid.".

Art. 46. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/13 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/13. De VREG verwerkt technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, waartoe hij via de databeheerder overeenkomstig artikel 4.1.22/5 toegang heeft, met het oog op het uitvoeren van zijn taken die hem worden opgelegd door of krachtens dit decreet.

Alle technische gegevens, relationele gegevens en meetgegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook persoonsgegevens zijn.

Voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de doeleinden, vermeld in het eerste lid, is de VREG de verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.".

Art. 47. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling II een artikel 4.1.22/14 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.22/14. Als een digitale meter wordt geplaatst, zorgt de netbeheerder ervoor dat de netgebruiker en in voorkomend geval de betrokkene voldoende geïnformeerd en geadviseerd worden over:
1° de verplichte informatie met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens die op grond van de algemene verordening gegevensbescherming verstrekt moet worden;
2° het volledige potentieel dat de meter heeft, over het gebruik van de gegevens van de digitale meter en over de mogelijkheid om hun energieverbruik te controleren.

De partijen, vermeld in artikel 4.1.22/6 tot en met artikel 4.1.22/13, stellen een continu risicobeheersingssysteem met betrekking tot de waarschijnlijkheid en ernst van de uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op. De voormelde partijen brengen de betrokkenen op de hoogte van de periode waarin hun persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of als dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen. Als de voormelde partijen gebruikmaken van onderzoekstechnieken zoals datamining, profilering en geautomatiseerde besluitvorming, vermelden ze dat uitdrukkelijk en geven ze inzage in de gebruikte methodologische keuzes.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedures en modaliteiten om de transparantie ten aanzien van de betrokkenen te garanderen en misbruik van die gegevens zoveel mogelijk te voorkomen. De Vlaamse Regering bepaalt de uniforme voorwaarden voor het risicobeheersingssysteem, vermeld in het tweede lid.

De Vlaamse Regering kan in samenwerking met de betrokken partijen een gedragscode opstellen waarin bepaald wordt hoe deze partijen moeten omgaan met de gegevens verkregen uit de submeter.".

Art. 48. In artikel 4.1.26/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 maart 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "heeft" wordt vervangen door de woorden "en de databeheerder hebben";

2° het woord "hij" wordt vervangen door het woord "zij" en het woord "heeft" wordt vervangen door het woord "hebben";

3° tussen het woord "netbeheerder" en het woord "onmiddellijk" worden de woorden "of de databeheerder" ingevoegd.

Art. 49. In artikel 4.1.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt de zinsnede ", met inbegrip van de meetdiensten" opgeheven.

Art. 50. In artikel 4.1.32, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 27 november 2015, wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;".

Art. 51. Aan titel IV, hoofdstuk I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling XIII toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling XIII. Tarieven voor het databeheer".

Art. 52. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 51, een onderafdeling I toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling I. Algemene bepalingen".

Art. 53. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling I, toegevoegd bij artikel 52, een artikel 4.1.35 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.35. Het gegevensbeheer door de databeheerder en het gebruik van de bijbehorende gegevens door gegevensgebruikers maken het voorwerp uit van gereguleerde tarieven.".

Art. 54. In hetzelfde decreet wordt aan dezelfde onderafdeling I een artikel 4.1.36 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.36. §1. De VREG stelt een tariefmethodologie op en oefent zijn tariefbevoegdheid uit om aldus een stabiele en voorzienbare regulering te bevorderen die bijdraagt tot de goede werking van de vrijgemaakte markt en die de databeheerder in staat stelt de noodzakelijke investeringen uit te voeren.

§2. De VREG oefent zijn tariefbevoegdheid uit, rekening houdend met het algemene energiebeleid zoals gedefinieerd op Europees, federaal en gewestelijk niveau.

§3. De VREG motiveert volledig en op omstandige wijze zijn tariefbeslissingen, zowel op het vlak van de tariefmethodologieën als op het vlak van de tarieven. Als een beslissing op economische of technische overwegingen steunt, maakt de motivering melding van alle elementen die de beslissing rechtvaardigen. Als die beslissingen op een vergelijking steunen, omvat de motivering alle gegevens die in aanmerking zijn genomen om die vergelijking te maken.

§4. De tarieven die van toepassing zijn, kunnen niet met terugwerkende kracht worden aangepast zonder afbreuk te doen aan de verrekening van de saldi of de compensatiemaatregelen na voorlopige tarieven.".

Art. 55. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 51, een onderafdeling II toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling II. Procedure voor het opstellen van een tariefmethodologie".

Art. 56. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling II, toegevoegd bij artikel 55, een artikel 4.1.37 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.37. §1. Na gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg met de databeheerder werkt de VREG het ontwerp van tariefmethodologie uit die de databeheerder moet gebruiken om zijn tariefvoorstellen op te stellen.

De overlegprocedure, vermeld in het eerste lid, komt tot stand in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Als de VREG en de databeheerder daarover geen akkoord vinden, wordt het overleg ten minste gehouden conform de volgende procedure:

1° de VREG stuurt de oproeping voor de overlegvergadering naar de databeheerder. De VREG maakt die oproeping minstens acht kalenderdagen voor de overlegvergadering bekend op zijn website, samen met de documentatie bij de

agendapunten. De oproeping vermeldt de plaats, de datum en het uur van de overlegvergadering, alsook de agendapunten;
2° na de overlegvergadering stelt de VREG een ontwerp van proces-verbaal op van de overlegvergadering, waarin de argumenten van de verschillende partijen worden opgenomen, alsook de vastgestelde punten waarover wel of geen overeenstemming bestaat. De VREG bezorgt dat verslag ter goedkeuring aan de aanwezige partijen binnen acht kalenderdagen na de overlegvergadering.

§2. De VREG organiseert een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie. Tijdens die raadpleging krijgen alle belanghebbenden gedurende minstens vijfenveertig kalenderdagen de tijd om hun opmerkingen aan de VREG te bezorgen. Na afloop van die periode publiceert de VREG daarover binnen vijfenveertig kalenderdagen een gemotiveerd consultatieverslag.

§3. Nadat hij de procedure, vermeld in paragraaf 1 en 2, heeft gevolgd, stelt de VREG de tariefmethodologie vast. Met behoud van de toepassing van de algemene boekhoudkundige normen en regels, preciseert die tariefmethodologie onder andere:
1° de definitie van de kostencategorieën;
2° de algemene tariefstructuur en tariefdragers.

In deze tariefmethodologie wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende klantengroepen.

§4. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers, publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, alle stukken over het overleg met de databeheerder, het gemotiveerde consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht om de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie te motiveren.”.

Art. 57. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 51, een onderafdeling III toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling III. Richtsnoeren voor het opstellen van de tariefmethodologie”.

Art. 58. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling III, toegevoegd bij artikel 57, een artikel 4.1.38 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.38. §1. De VREG stelt de tariefmethodologie op met inachtneming van de volgende richtsnoeren:
1° de tariefmethodologie is volledig en transparant, zodat het voor de databeheerder mogelijk is om zijn tariefvoorstel op basis van de tariefmethodologie op te stellen. Ze bevat de elementen die verplicht zijn in het tariefvoorstel. Ze definieert rapporteringsmodellen die de databeheerder moet gebruiken;
2° met behoud van de mogelijkheid om conform artikel 4.1.39, §4, de tariefmethodologie tussentijds te herzien, stelt de tariefmethodologie het aantal jaren vast van de reguleringsperiode die aanvangt op 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de VREG de tariefmethodologie heeft vastgesteld;
3° de criteria voor de verwerping van kosten zijn niet discriminerend en transparant;
4° de tarieven zijn niet discriminerend en niet buitensporig;
5° de tarieven zijn een afspiegeling van de werkelijk gemaakte kosten, voor zover deze overeenkomen met die van een efficiënte vergelijkbare entiteit of activiteit;
6° de tarieven strekken ertoe een juist evenwicht te bieden tussen de kwaliteit van de gepresteerde diensten en de prijzen die de netgebruikers betalen;

7° de vergoeding van kapitalen die geïnvesteerd worden in de gereguleerde activa moet de databeheerder toelaten om de noodzakelijke investeringen te doen voor de uitoefening van zijn opdrachten en maakt een toegang tot kapitaal mogelijk;
8° de kosten voor de openbaredienstverplichtingen die worden opgelegd door of krachtens dit decreet, en die niet worden gefinancierd door belastingen, subsidies, bijdragen en heffingen, worden op een transparante en niet-discriminerende wijze verrekend in de tarieven na controle door de VREG;
9° de tariefmethodologie bepaalt de nadere regels voor de integratie en controle van de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector, die worden betaald aan personeelsleden die een gereguleerde activiteit inzake het beheer van energiedata hebben verricht, die verschuldigd zijn krachtens statuten, collectieve arbeidsovereenkomsten of andere voldoende geformaliseerde overeenkomsten, die zijn goedgekeurd vóór 30 april 1999, of die worden betaald aan hun rechthebbenden of vergoed aan hun werkgever door een distributienetbeheerder, die in de tarieven kunnen worden opgenomen;
10° de kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten is niet toegestaan;
11° de tariefmethodologie moedigt de databeheerder aan om zijn efficiëntie te verbeteren, en de integratie van de markt en de beschikbaarheid van data te bevorderen;
12° de structuur van de tarieven bevordert het rationele gebruik van de infrastructuren;
13° de tarieven bevatten geen prikkels die de efficiëntie van het databeheer kunnen belemmeren;
14° de tarieven zijn forfaitair per gegevensopvraging en worden bepaald per toegangspunt, met dien verstande dat de betrokkene het recht heeft om kosteloos zijn eigen persoonsgegevens op te vragen bij de databeheerder.

§2. De VREG kan de kosten van de databeheerder controleren en in voorkomend geval verwerpen, in het licht van de toepasselijke wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, en van de beoordelingscriteria, vermeld in het eerste lid, 3°.".

Art. 59. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 51, een onderafdeling IV toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling IV. Procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen".

Art. 60. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling IV, toegevoegd bij artikel 59, een artikel 4.1.39 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.39. §1. De databeheerder stelt zijn tariefvoorstel op met inachtneming van de tariefmethodologie en dient die in bij de VREG, met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§2. De VREG onderzoekt het tariefvoorstel, beslist over de goedkeuring ervan en deelt zijn gemotiveerde beslissing mee aan de databeheerder met inachtneming van de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen.

§3. De VREG stelt de indienings- en goedkeuringsprocedure voor de tariefvoorstellen op in samenspraak met en met akkoord van de databeheerder. Bij gebrek aan een akkoord geldt de volgende procedure:
1° de databeheerder dient binnen dertig kalenderdagen op voorstel van de VREG zijn tariefvoorstel in voor het volgende jaar in de vorm van het rapporteringsmodel dat de VREG vaststelt met toepassing van artikel 4.1.38, eerste lid, 1°;

2° de databeheerder bezorgt het tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief aan de VREG of geeft het af tegen ontvangstbewijs. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische versie van het tariefvoorstel dat de VREG kan bewerken;

3° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel bevestigt de VREG aan de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook per e-mail, dat het dossier volledig is, of bezorgt hij de databeheerder een lijst van aanvullende inlichtingen of vragen die de databeheerder moet verstrekken of beantwoorden. Binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de voormelde lijst verstrekt de databeheerder de gevraagde aanvullende inlichtingen, antwoorden en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze aan de VREG. De voormelde procedure om bijkomende inlichtingen te verkrijgen, kan herhaald worden als de VREG dat nuttig acht;

4° binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van het tariefvoorstel, vermeld in punt 2°, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van de laatste antwoorden en de laatste aanvullende inlichtingen en, in voorkomend geval, een aangepast tariefvoorstel, van de datanetbeheerder als vermeld in punt 3°, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, en tegelijk op elektronische wijze op de hoogte van zijn ontwerp van beslissing over het tariefvoorstel. Als de VREG in zijn ontwerp beslist om het tariefvoorstel te weigeren, geeft de VREG op gemotiveerde wijze aan welke punten de databeheerder moet aanpassen overeenkomstig de tariefmethodologie om een beslissing tot goedkeuring van de VREG te verkrijgen;

5° als de VREG een ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel aan de databeheerder bezorgt, kan de databeheerder binnen vijftien kalenderdagen na de ontvangst van dat ontwerp zijn bezwaren daarover meedelen aan de VREG. Die bezwaren worden afgegeven tegen ontvangstbewijs of met een aangetekende brief verzonden aan de VREG, en tegelijk op elektronische wijze. De databeheerder kan binnen vijftien kalenderdagen na ontvangst van het ontwerp van beslissing tot weigering van het tariefvoorstel zijn aangepaste tariefvoorstel in één exemplaar met een aangetekende brief of door afgifte met ontvangstbewijs aan de VREG bezorgen. De databeheerder bezorgt tegelijk een elektronische kopie aan de VREG. Binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG het ontwerp van de beslissing over het tariefvoorstel heeft verzonden, of, in voorkomend geval, binnen vijftien kalenderdagen nadat de VREG de bezwaren en, in voorkomend geval, het aangepaste tariefvoorstel heeft ontvangen, brengt de VREG de databeheerder met een aangetekende brief of door afgifte tegen ontvangstbewijs, alsook elektronisch, op de hoogte van zijn beslissing om het in voorkomend geval aangepaste tariefvoorstel goed te keuren of te weigeren;

6° als de databeheerder zijn verplichtingen niet nakomt binnen de termijnen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, of als de VREG heeft beslist om het tariefvoorstel of het aangepaste tariefvoorstel te weigeren, zijn voorlopige tarieven van kracht die de VREG oplegt, tot de databeheerder zijn verplichtingen, vermeld in punt 1° tot en met 5°, alsnog is nagekomen, tot alle rechtsmiddelen van de databeheerder of van de VREG zijn uitgeput, of tot over de twistpunten tussen de VREG en de databeheerder een akkoord wordt bereikt. De VREG is bevoegd om te besluiten tot passende compenserende maatregelen als de definitieve tarieven afwijken van de voorlopige tarieven.

§4. Met behoud van de mogelijkheid van de VREG om de tariefmethodologie of de tarieven gedurende de reguleringsperiode op elk moment en in afwijking van de termijnen uit de procedure, vermeld in artikel 4.1.37, §1 en §2, en artikel 4.1.39, §3, op eigen initiatief te wijzigen, kan een databeheerder, als dat strikt noodzakelijk wordt geacht, voor de komende jaren van die tariefmethodologie binnen de reguleringsperiode een gemotiveerde vraag tot herziening van zijn tarieven ter

goedkeuring voorleggen aan de VREG. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven houdt rekening met de tariefmethodologie, zonder de integriteit van de bestaande tariefstructuur te wijzigen. Het gemotiveerd verzoek tot herziening van de tarieven wordt door de databeheerder ingediend en door de VREG behandeld overeenkomstig de procedure, vermeld in paragraaf 3.

§5. Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of van commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, databeheerder, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website, op een transparante wijze, de stand van zaken van de goedkeuringsprocedure van de tariefvoorstellen, de ontwerpen van tarifaire beslissingen en, in voorkomend geval, de goedgekeurde tariefvoorstellen die de databeheerder heeft ingediend.

De VREG publiceert de tarieven en hun motivering binnen drie werkdagen nadat ze goedgekeurd zijn, op zijn website. De VREG houdt rekening met een redelijke implementatietermijn voor de leveranciers.

§6. De databeheerder deelt zo spoedig mogelijk aan zijn toegangshouders de tarieven mee die hij moet toepassen en stelt ze ter beschikking van alle personen die daarom verzoeken. De databeheerder publiceert die tarieven ook zo spoedig mogelijk op zijn website, samen met een berekeningsmodule die de praktische toepassing ervan preciseert.”.

Art. 61. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling XIII, toegevoegd bij artikel 51, een onderafdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling V. Beroepsprocedure tegen beslissingen van de VREG met betrekking tot de tarieven”.

Art. 62. In hetzelfde decreet wordt aan onderafdeling V, toegevoegd bij artikel 61, een artikel 4.1.40 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 4.1.40. Tegen de beslissingen die de VREG met toepassing van deze afdeling heeft genomen, kan iedere persoon die een belang aantoont, beroep aantekenen voor het hof van beroep te Brussel, dat zetelt zoals in kort geding.

Het beroep wordt, op straffe van onontvankelijkheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld bij ondertekend verzoekschrift, dat wordt neergelegd ter griffie van het hof van beroep in Brussel binnen dertig dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de belanghebbenden aan wie de beslissing niet ter kennis is gebracht, binnen dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing, of, bij afwezigheid van publicatie, binnen dertig dagen vanaf de kennisneming ervan. Het verzoekschrift wordt ter griffie neergelegd in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn.

Binnen drie werkdagen die volgen op de neerlegging van het verzoekschrift, brengt de griffie van het hof van beroep alle partijen die de verzoeker bij de zaak heeft betrokken via gerechtsbrief hiervan op de hoogte. De griffie van het hof van beroep vraagt de raad van bestuur en de algemeen directeur van de VREG om het administratieve dossier over de aangevochten akte met het verzoekschrift bij de griffie neer te leggen. Het administratieve dossier wordt uiterlijk samen met de eerste conclusie van de VREG neergelegd. De partijen kunnen het administratieve dossier raadplegen bij de griffie van het hof van beroep vanaf de neerlegging ervan tot de sluiting van de debatten.

Het hof van beroep kan op verzoek van een partij of op eigen initiatief oordelen dat de rechtsgevolgen van de geheel of gedeeltelijk vernietigde beslissing geheel

of gedeeltelijk in stand blijven of voorlopig in stand blijven voor een termijn die het bepaalt. Die maatregel kan evenwel alleen worden bevolen om uitzonderlijke redenen, die een aantasting van het legaliteitsbeginsel rechtvaardigen, bij een met bijzondere redenen omklede beslissing en na een debat op tegenspraak. Die beslissing houdt ook rekening met de belangen van derden.".

Art. 63. In artikel 4.2.1, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2011, 14 maart 2014 en 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt tussen de woorden "de beheerder van het gesloten distributienet" en de zinsnede "de producenten," de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd;

2° in punt 4° wordt tussen het woord "leveranciers" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd;

3° een punt 9° tot en met 12° worden toegevoegd, die luiden als volgt:

"9° de technische en operationele regels die verbonden zijn aan de taken die behoren tot het databeheer, vermeld in artikel 4.1.8/6;

10° de limitatieve lijst van rubrieken van gegevens, waaronder persoonsgegevens, die de distributienetbeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken met betrekking tot het beheer van zijn net en de toegang tot zijn net, vermeld in artikel 4.1.6, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan;

11° de lijst van gegevens, waaronder ook persoonsgegevens, die in het toegangsregister worden opgenomen;

12° de limitatieve lijst van persoonsgegevens, zoals meetgegevens en afgeleide gegevens, die de databeheerder nodig heeft voor de uitvoering van de aan hem toegewezen taken, vermeld in of ter uitvoering van artikel 4.1.8/6, of een openbaredienstverplichting die opgelegd is in dit decreet of een uitvoeringsbesluit ervan.".

Art. 64. Aan artikel 4.3.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede "of aan de eisen, gesteld door een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, de federale overheid of een andere gewestelijke bevoegde overheid in verband met de levering van elektriciteit of aardgas" opgeheven;

2° aan paragraaf 2, tweede lid, 5°, worden de woorden "en de databeheerder" toegevoegd.

Art. 65. In artikel 4.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2011, worden de woorden "betrokken netbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 66. In artikel 4.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 juli 2011 en gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De beheerder van een gesloten distributienet kan de taken, vermeld in het eerste lid, 9°, 11° en 12°, uitbesteden aan de databeheerder, en hij kan de taak, vermeld in het eerste lid, 10°, uitbesteden aan de beheerder van het net waaraan zijn net is gekoppeld. De databeheerder en de beheerder van het net kunnen de uitvoering van die taken niet weigeren.".

Art. 67. In artikel 5.1.4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 februari 2017 en gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt tussen het woord "door" en het woord "het" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 68. In artikel 6.1.2, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 24 februari 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 5° worden tussen het woord "netbeheerder" en het woord "toegang" de woorden "en desgevallend de databeheerder" ingevoegd;

2° aan punt 5° worden de woorden "of voor werken aan de aansluiting" toegevoegd;

3° in punt 6° worden de woorden "voor het uitschakelen van de stroombegrenzer in de budgetmeter voor elektriciteit" vervangen door de woorden "voor technische ingrepen aan de meter die nodig zijn om de opgelegde regelingen in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen mogelijk te maken en die niet vanop afstand uitgevoerd kunnen worden";

4° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

"In de gevallen, vermeld in punt 6°, 7° en 8°, van het eerste lid, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie.";

5° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval, vermeld in het eerste lid, 5°, kan de afsluiting pas na een advies van de lokale adviescommissie, met uitzondering van de gevallen, vermeld in artikel 4.1.22/2, eerste lid, en onverminderd de bepalingen van toepassing op budgetmeters, vermeld in artikel 4.1.22, eerste lid, 4°, in fine.".

Art. 69. In artikel 7.1.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en het laatst gewijzigd bij decreet van 27 november 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan de toekenning van groenestroomcertificaten ook beperken op basis van het aantal vollasturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De Vlaamse Regering kan daarnaast voor nieuwe installaties en verlengingsaanvragen met betrekking tot de periodes, vermeld in artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van bestaande installaties het aantal groenestroomcertificaten begrenzen tot een bepaalde hoeveelheid groenestroomcertificaten.";

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen groenestroomcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 70. Aan artikel 7.1.2 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 14 maart 2014, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. De Vlaamse Regering kan bepalen dat er geen warmte-krachtcertificaten worden toegekend voor de productie tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen. De Vlaamse Regering bepaalt hierbij de nadere modaliteiten.".

Art. 71. In artikel 7.1.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2014, wordt tussen de zinsnede "netbeheerders," en het woord "de" de zinsnede "de databeheerder," ingevoegd.

Art. 72. In artikel 7.1.5, §4, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 mei 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "vierde lid" worden vervangen door de woorden "derde lid";

2° het percentage "11%" wordt vervangen door het percentage "4%";

3° het jaartal "2021" wordt vervangen door het jaartal "2026".

Art. 73. In artikel 7.1.10 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2 wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" telkens vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 74. In artikel 7.1.11 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "een elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door de woorden "de databeheerder";

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord "elektriciteitsdistributienetbeheerder" vervangen door het woord "databeheerder".

Art. 75. In artikel 8.4.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 december 2013, wordt tussen het woord "netbeheerders" en het woord "en" de zinsnede ", de databeheerder" ingevoegd.

Art. 76. In artikel 12.2.2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2013 en 24 februari 2017, worden tussen het woord "energie" en de zinsnede ", stellen" telkens de woorden "en de databeheerder" ingevoegd.

Art. 77. In artikel 13.3.1, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2 tot en met 13.3.4," vervangen door de zinsnede "een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6,".

Art. 78. Aan titel XIII, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, wordt een afdeling V toegevoegd, die luidt als volgt:

"Afdeling V. Administratieve geldboete bij misbruik van gegevens uit meters".

Art. 79. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling V, toegevoegd bij artikel 78, een artikel 13.3.6 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 13.3.6. De VREG legt aan iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die de gegevens die de databeheerder verzamelt conform artikel 4.1.8/6, aanwendt op een wijze die niet in overeenstemming is met de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, een administratieve geldboete op die niet lager mag zijn dan 1000 euro en niet hoger mag zijn dan 20 miljoen euro of voor een onderneming 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, als dat cijfer hoger is.".

Art. 80. In titel XV, hoofdstuk III, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt een artikel 15.3.5/12 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/12. Bij bestaande decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA en decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden tot en met 31 december 2020, wordt gedurende vijftien jaar vanaf de indienstname van de installatie de elektrische productie van de installatie die geïnjecteerd wordt op het distributienet, jaarlijks in mindering gebracht van de afname. Als de termijn van vijftien jaar verstrijkt voor 31 december 2020, wordt die elektrische productie in mindering gebracht tot en met die datum.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, gebeurt maximaal ten belope van de afname. Voor de bepaling van de vermelde vermogensgrens wordt geen rekening gehouden met een softwarematige beperking van het vermogen.

Het in mindering brengen, vermeld in het eerste lid, heeft geen betrekking op de distributienettarieven.

De gebruikers van de productie-installaties, vermeld in het eerste lid, kunnen er echter op elk moment voor kiezen om over te stappen naar het systeem dat geldt voor dezelfde decentrale productie-installaties geïnstalleerd vanaf 1 januari 2021, vermeld in artikel 15.3.5/13. Deze afstand van het recht, vermeld in het eerste lid, is onherroepelijk.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het in mindering brengen van de productie door decentrale productie-installaties, vermeld in het eerste lid.".

Art. 81. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/13 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/13. Voor productie-installaties voor zonne-energie met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA die geïnstalleerd worden vanaf 1 januari 2021 moet de elektrische productie die geïnjecteerd wordt op het distributienet worden opgekocht.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere modaliteiten, en wie tegen welke minimumvergoeding moet opkopen.".

Art. 82. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/14. Artikel 4.1.8, §2, is niet van toepassing op de productie van thermische energie in projecten die op datum 1 januari 2018 al in aanbouw of operationeel zijn, of waarvoor op die datum de nodige vergunningen werden verkregen.".

Art. 83. In hetzelfde decreet wordt in hetzelfde hoofdstuk III een artikel 15.3.5/15 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 15.3.5/15. De leveranciers die actief zijn in het Vlaamse Gewest en die op de dag van inwerkingtreding van artikel 4.3.1, 1°, van dit decreet, zoals gewijzigd bij het decreet van […] tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet, nog geen leveringsvergunning van de VREG zouden hebben, krijgen bij wijze van overgangsregeling zes maanden de tijd vanaf de dag van inwerkingtreding van voormeld artikel om een leveringsvergunning van de VREG te verkrijgen.".

Art. 84. De Vlaamse Regering bepaalt voor artikel 3 tot en met 63, 65 tot en met 68, 71, 73 tot en met 79 en 82 de datum van inwerkingtreding.

Artikel 72 heeft uitwerking vanaf 1 april 2018 en is voor het eerst van toepassing op de groenestroomcertificaten die vanaf die datum op grond van artikel 7.1.1, §1, vierde en vijfde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden verleend voor de productie van hernieuwbare energie uit biomassa.

Brussel, 29 juni 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Begroting, Financiën en Energie,

Bart TOMMELEIN